

**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ**

2012-2014

ΕΝΟΤΗΤΑ 1:

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Μάιος 2012

Το παρόν τεύχος,

αποτελεί την πρώτη ενότητα του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ε.Π.), δηλαδή το **Στρατηγικό Σχεδιασμό της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης** και αφορά στο διάστημα 2012 έως 2014.

Σε αυτό γίνεται **ανάλυση και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης**, σε όλους τους τομείς αρμοδιοτήτων της Περιφέρειας και στους τομείς της εσωτερικής της οργάνωσης και λειτουργίας, με στόχο τον εντοπισμό των **κρίσιμων ζητημάτων** που πρέπει να αντιμετωπίσει η Περιφέρεια το επόμενο χρονικό διάστημα, προκειμένου να εκπληρώσει την αποστολή της και να επιτύχει το όραμά της. Τα κρίσιμα ζητήματα μετατρέπονται σε σύνολο στόχων και προσδιορίζουν τη **στρατηγική της Περιφέρειας και τις αναπτυξιακές της προτεραιότητες (άξονες και μέτρα)**.

Μετά την ψήφισή του από το Περιφερειακό Συμβούλιο και τη διοργάνωση των αναγκαίων διαδικασιών διαβούλευσης, το στρατηγικό σχέδιο θα αποτελέσει τη βάση για να εξειδικευτούν οι στόχοι, από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας και την Εκτελεστική Επιτροπή, σε συγκεκριμένες δράσεις και έργα Περιφερειακής εμβέλειας αλλά και ανά Περιφερειακή Ενότητα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ – ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	6
2. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ Ε.Π.	7
3. ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΕΡΓΟΥ	10
4. Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	12
1. ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	12
2. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	13
3. ΔΑΣΙΚΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ	15
4. ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΟΤΗΤΑ	17
5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	39
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ	39
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	39
2. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	41
2.1. Φυσικοί πόροι - Περιβαλλοντικές υποδομές	41
2.2. Πολιτική Προστασία	47
2.3. Μεταφορικές υποδομές	48
2.4. Χωροταξικός – πολεοδομικός σχεδιασμός	53
2.5. Περιγραφή κυριότερων αρμοδιοτήτων της Περιφέρειας στον τομέα	55
2.6. Δράσεις που εκτελούνται στην περιοχή και επηρεάζουν το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας	56
2.7. Βασικές συνεργασίες της Περιφέρειας για τον τομέα	59
3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	60
3.1. Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός	60
3.2. Φυσικό Περιβάλλον (Περιβαλλοντικές Υποδομές και Προστασία Περιβάλλοντος)	63
3.3. Μεταφορικές Υποδομές	67
4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	69
5. ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	72
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	75
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	75
2. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	76
2.1. Δομές - Υποδομές	76
2.2. Εθελοντικός Τομέας (Προγράμματα/Δράσεις/Ενέργειες)	77
2.3. Προγράμματα/Δράσεις/Ενέργειες Πρόνοιας	77
2.4. Προγράμματα/Δράσεις/Ενέργειες Πρόληψης και Προαγωγής της Υγείας	78

2.5. Πολιτιστική Υποδομή και Δραστηριότητες	78
2.6. Πολιτιστικές Εκδηλώσεις/ Φεστιβάλ	79
2.7. Αθλητικές Υποδομές & Δραστηριότητες	80
2.8. Περιγραφή κυριότερων αρμοδιοτήτων της Περιφέρειας στον τομέα	81
2.9. Δράσεις που εκτελούνται στην περιοχή και επηρεάζουν το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας	83
2.10. Βασικές συνεργασίες της Περιφέρειας για τον τομέα	83
3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	84
4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	91
5. ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	97
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	100
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	100
2. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	102
2.1. Οικονομική & παραγωγική δραστηριότητα	102
2.2. Επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας	115
2.3. Απασχόληση	115
2.4. Περιγραφή κυριότερων αρμοδιοτήτων της Περιφέρειας στον τομέα	116
2.5. Δράσεις που εκτελούνται στην περιοχή και επηρεάζουν το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας	119
2.6. Βασικές συνεργασίες για τον Τομέα	120
3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	120
3.1. Πρωτογενής τομέας	121
3.2. Δευτερογενής τομέας	123
3.3. Ενέργεια / φυσικοί πόροι / Α.Π.Ε.	124
3.4. Τουρισμός	127
3.5. Παιδεία / δια βίου μάθηση	129
3.6. Απασχόληση	129
3.7. Έρευνα, καινοτομία, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών	129
4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	131
5. ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	135
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ : ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ - ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	137
1. ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	137
1.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	137
1.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	137
1.2.1. Οργάνωση της Περιφέρειας	137
1.2.2. Οργανόγραμμα	140
1.2.3. Επιτροπές	141
1.2.4. Πρότυπα, συστήματα, εργαλεία	142
1.2.5. Ηλεκτρονική διακυβέρνηση	142
1.2.6. Κτιριακή υποδομή	142
1.2.7. Τεχνικός εξοπλισμός	148
1.2.8. Ανθρώπινο δυναμικό	148
Ανθρώπινο δυναμικό Γραφείου Περιφερειάρχη / Γραφεία Αντιπεριφερειάρχων	148
1.2.9. Λοιπές ενέργειες που αφορούν τον Τομέα	155

1.3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ _____	156
1.4. ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ _____	158
2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ _____	159
2.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ _____	159
2.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ _____	160
2.2.1. Οι δυο πρώτοι προϋπολογισμοί των Περιφερειών _____	160
2.2.2. Το λογιστικό σύστημα των περιφερειών _____	161
2.2.3. Κρατικές επιχορηγήσεις _____	162
2.2.4. Κρατικός προϋπολογισμός - επιχορηγήσεις 2011 και 2012 _____	163
2.2.5. Οικονομική οργάνωση και λειτουργία _____	167
2.2.6. Ανάλυση προϋπολογισμού – έσοδα _____	168
2.2.7. Ανάλυση προϋπολογισμού - έξοδα _____	171
2.3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ _____	171
2.4. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ _____	173
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ____	182
1. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	182
2. ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ _____	186
3. Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ _____	186
4. ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΑΡΧΕΣ _____	187
5. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ _____	188
ΑΞΟΝΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ _____	188
ΑΞΟΝΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, ΥΓΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ _____	189
ΑΞΟΝΑΣ 3: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ _____	189
ΑΞΟΝΑΣ 4. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ _____	190
6. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ _____	191
ΑΞΟΝΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ _____	191
ΑΞΟΝΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, ΥΓΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ _____	195
ΑΞΟΝΑΣ 3: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ _____	199
ΑΞΟΝΑΣ 4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ _____	207

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ – ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Η σύνταξη Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Ε.Π.) από τους Ο.Τ.Α. β' βαθμού, προβλέπεται στο Νόμο 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/7.6.2010) και συγκεκριμένα στο άρθρο 268 «Προγραμματισμός, προϋπολογισμός – λογιστικό σύστημα Περιφερειών». Στο ίδιο άρθρο προσδιορίζεται η πενταετής χρονική διάρκεια των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, με εξαίρεση την πρώτη περίοδο εφαρμογής τους που είναι τριετής.

Με την Υπουργική Απόφαση 74754/2010 (ΦΕΚ 204/Β/2010) καθορίστηκε το περιεχόμενο, η δομή, ο τρόπος υποβολής, τα όργανα και η διαδικασία κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης β' βαθμού.

Ο σκοπός της σύνταξης επιχειρησιακών προγραμμάτων των Περιφερειών είναι η προώθηση της ανάπτυξης της περιφέρειας, σε εναρμόνιση με τις αναπτυξιακές κατευθύνσεις σε εθνικό επίπεδο. **Η καινοτομία** των εν λόγω προγραμμάτων, σε σχέση με άλλα αναπτυξιακά προγράμματα συνίσταται στο ότι περιλαμβάνουν δράσεις, τόσο για την προώθηση της ανάπτυξης της Περιφέρειας στους τομείς δραστηριοποίησής της, όσο και για την εσωτερική ανάπτυξή της, ως οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης. **Ιδιαίτερο ενδιαφέρον** έχει επίσης ότι η εκπόνηση των Ε.Π. γίνεται από τις Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού σε συνεργασία με όλες τις υπηρεσίες, με τη διοίκηση και τα συλλογικά όργανα των Περιφερειών. Αποτελεί δηλαδή ένα συλλογικό έργο στο οποίο συμμετέχουν όλοι όσοι είναι κατεξοχήν γνώστες των προβλημάτων και των δυνατοτήτων της περιοχής και συγχρόνως και οι αρμόδιοι για την εφαρμογή του.

Επιπροσθέτως, οι ειδικότερες προβλέψεις της Υπουργικής Απόφασης, σε σχέση με τα όργανα και τη διαδικασία σύνταξης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, αποσκοπούν στην εισαγωγή μόνιμων διαδικασιών προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της δράσης των Ο.Τ.Α. Η αναγκαιότητα της εισαγωγής ενός τέτοιου συστήματος είναι προφανής σε φορείς που διαχειρίζονται δημόσιους πόρους και επιτελούν έργο προς όφελος των πολιτών, οπότε και θα πρέπει, σε όλες τις φάσεις, προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης, να λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας και της νομιμοποίησης.

Η διοικητική μεταρρύθμιση του προγράμματος «Καλλικράτης» (Ν. 3852/2010) και η συγκρότηση των Περιφερειών ως Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης β' βαθμού, είναι πολύ πρόσφατη και οι συνεπαγόμενες μεταβολές στο εσωτερικό περιβάλλον της Περιφέρειας, δηλαδή νέες αρμοδιότητες, αναδιοργάνωση υπηρεσιών, μετατάξεις υπαλλήλων, διαδικαστικές και διαχειριστικές απαιτούμενες προσαρμογές, δίνουν τα χαρακτηριστικά μιας **μεταβατικής φάσης** που σε συνδυασμό με την κακή οικονομική συγκυρία δημιουργούν **ένα πλαίσιο που δυσχεραίνει τον προγραμματισμό.**

Με τα δεδομένα αυτά, η Περιφέρεια ΑΜΘ, προδιαγράφει τις αρχές της και τους στόχους της και προγραμματίζει τη δράση της, στο πλαίσιο του παρόντος Επιχειρησιακού Προγράμματος, έτσι ώστε να επιτύχει το όραμά της για μια Περιφέρεια:

- ✓ με ενιαία περιφερειακή συνείδηση και δική της ταυτότητα
- ✓ διεθνή κόμβο και ελκυστικό προορισμό
- ✓ ανταγωνιστική, παραγωγική και εξωστρεφή

- ✓ βασισμένη στη γνώση και την καινοτομία
- ✓ με ποιότητα ζωής, κοινωνική συνοχή και σεβασμό στο περιβάλλον
- ✓ μαχητική και διεκδικητική.

2. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ Ε.Π.

Το Περιφερειακό Συμβούλιο της Αν. Μακεδονίας – Θράκης, με την υπ' αριθμ. 235/2011 απόφασή του, ενέκρινε την εισήγηση για την εκπόνηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ε.Π.) με τη συνεργασία και υποστήριξη της Ελληνικής Εταιρίας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.).

Ο θεσμικός ρόλος της Ε.Ε.Τ.Α.Α., ως τεχνικού και επιστημονικού συμβούλου της Αυτοδιοίκησης και ειδικότερα η εμπειρία της στο θέμα του επιχειρησιακού προγραμματισμού (η ΕΕΤΑΑ συντάξε τους οδηγούς για την εκπόνηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων των ΟΤΑ α' και β' βαθμού), εκτιμήθηκε ότι διασφαλίζει την καλύτερη ανταπόκριση της Περιφέρειας στη θεσμική υποχρέωση της σύνταξης Ε.Π.

Η Ε.Ε.Τ.Α.Α., με τη σύμφωνη γνώμη της Περιφέρειας και προκειμένου να εφαρμοστεί η διαδικασία σύνταξης που προβλέπει η σχετική Υπουργική Απόφαση, συνεργάστηκε στενά με τη Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού που είχε την ευθύνη του έργου αλλά και με αρμόδια στελέχη από όλες τις Διευθύνσεις της Περιφέρειας. Η συνεργασία αυτή έχει ως αποτέλεσμα, οι υπηρεσίες και ειδικότερα η αρμόδια για τη σύνταξη, παρακολούθηση και αξιολόγηση του Ε.Π. Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, να είναι σε θέση, μετά τη σύνταξη του συγκεκριμένου Ε.Π., να αναλάβει εξ' ολοκλήρου το έργο αυτό στις επόμενες προγραμματικές περιόδους.

Η διαδικασία που ακολουθήθηκε έως την υποβολή του στο Περιφερειακό Συμβούλιο προς ψήφιση, περιγράφεται συνοπτικά, στη συνέχεια:

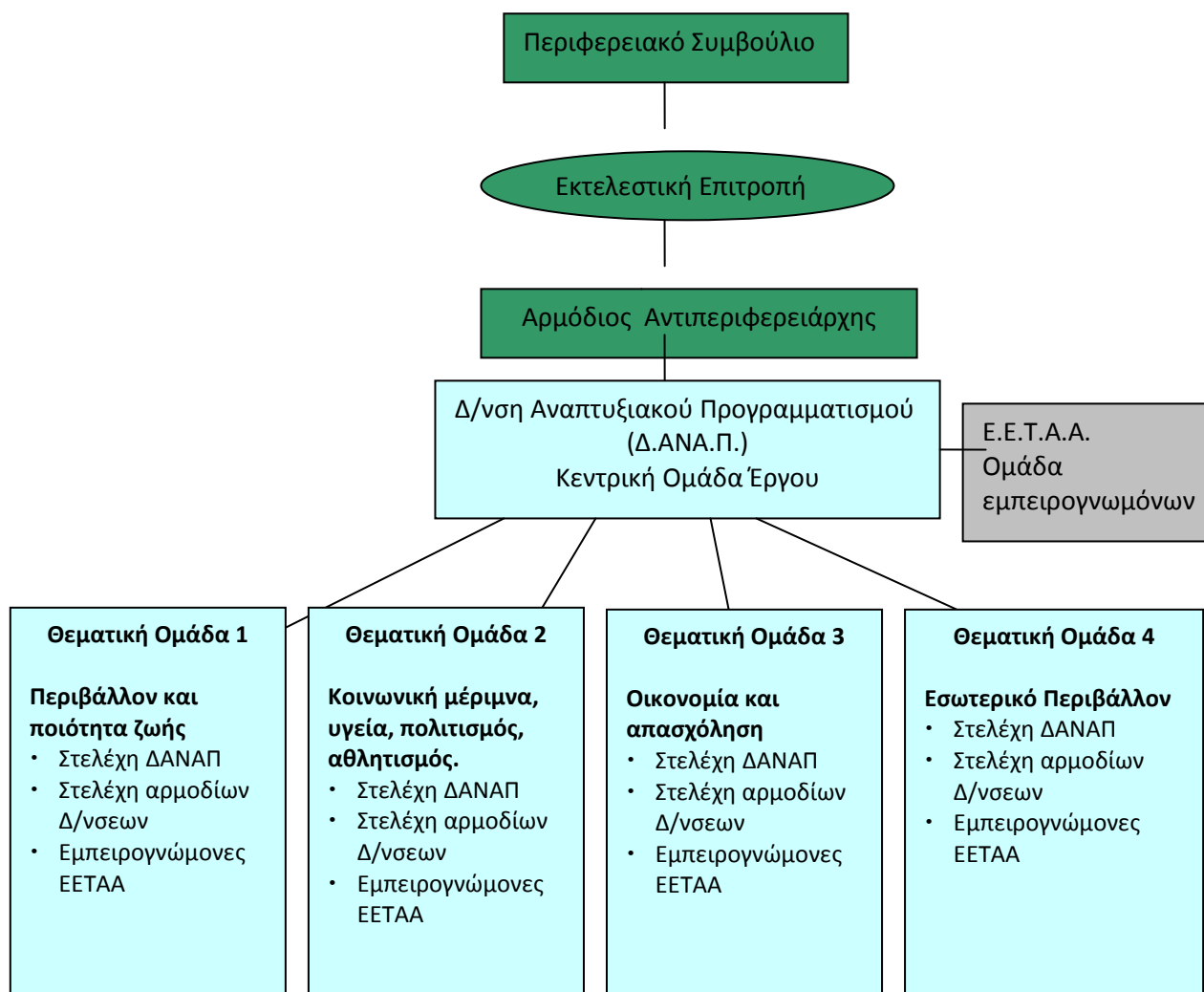
- I. Πραγματοποιήθηκαν συσκέψεις εργασίας, μεταξύ των υπευθύνων στελεχών από την πλευρά της Περιφέρειας και των αρμοδίων στελεχών της ΕΕΤΑΑ, με στόχο τη συμφωνία για τη διαδικασία που θα ακολουθηθεί για τη σύνταξη του Ε.Π., τον τρόπο συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών της Περιφέρειας και της ΕΕΤΑΑ και γενικότερα τον τρόπο οργάνωσης του έργου. Ως αποτέλεσμα προέκυψε το σχήμα οργάνωσης του έργου, το οποίο αναλύεται στη συνέχεια.
- II. Πραγματοποιήθηκε ενημέρωση των Γενικών Διευθυντών και των Προϊσταμένων των Διευθύνσεων της Περιφέρειας για το σκοπό, τους στόχους, το περιεχόμενο και τη διαδικασία σύνταξης του Ε.Π.
- III. Με απόφαση του Περιφερειάρχη συγκροτήθηκε η Κεντρική και οι Θεματικές Ομάδες Έργου.
- IV. Έγινε αναλυτική ενημέρωση όλων των μελών της κεντρικής και των θεματικών ομάδων έργου και προσδιορίστηκαν οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες καθενός συμμετέχοντος.
- V. Έγιναν συναντήσεις εργασίας της κάθε θεματικής ομάδας και προσδιορίστηκαν τα παραδοτέα της ομάδας και το χρονοδιάγραμμα.
- VI. Συντάχθηκαν και διανεμήθηκαν προς συμπλήρωση, σε όλες τις Διευθύνσεις της Περιφέρειας και του Π.Τ.Α., ερωτηματολόγια για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, των προβλημάτων και των προτάσεων σε όλους τους θεματικούς τομείς αρμοδιοτήτων της Περιφέρειας.

- VII.** Πραγματοποιήθηκαν συνεργασίες με τους Προέδρους των Θεματικών Επιτροπών της Περιφέρειας.
- VIII.** Μετά την ολοκλήρωση του έργου των θεματικών ομάδων, έγινε συζήτηση και επεξεργασία του συνόλου του στρατηγικού σχεδίου με συντονιστή-εποπτεύοντα τον κ. Φ. Καραλίδη, αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη για την εποπτεία των διαδικασιών κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
- IX.** Πραγματοποιήθηκε ενημέρωση της Εκτελεστικής Επιτροπής για τον τρόπο οργάνωσης του έργου, τις ακολουθούμενες διαδικασίες και το περιεχόμενό του ανά θεματική ενότητα αλλά και επί του συνόλου του στρατηγικού σχεδίου, δεδομένου ότι σύμφωνα με το άρθρο 174, εδάφιο (α) του Ν.3852/10, η Εκτελεστική Επιτροπή έχει την αρμοδιότητα του συντονισμού την κατάρτισης και την ευθύνη της υλοποίησης του επιχειρησιακού προγράμματος της Περιφέρειας το οποίο και εισηγείται στο Περιφερειακό Συμβούλιο.
- X.** Διοργανώθηκε συνάντηση με όλους τους Δήμους της Περιφέρειας για τη διασφάλιση του συντονισμού των δράσεων περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης και την προώθηση τυχόν διαβαθμιδικών συνεργασιών.

Η διαδικασία, μετά την έγκριση του σχεδίου από την Εκτελεστική Επιτροπή, θα συνεχιστεί ως ακολούθως:

- XI.** Η Εκτελεστική Επιτροπή θα εισηγηθεί το σχέδιο του στρατηγικού σχεδιασμού στο Περιφερειακό Συμβούλιο για συζήτηση και ψήφιση.
- XII.** Το σχέδιο αφού ψηφιστεί από το Περιφερειακό Συμβούλιο θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας για διαβούλευση και θα τεθεί προς συζήτηση στην Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης.
- XIII.** Η Δ/ση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού αφού επεξεργαστεί τις προτάσεις των υπηρεσιών της Περιφέρειας και τις προτάσεις που θα προκύψουν από τη διαδικασία διαβούλευσης, θα συντάξει το σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος, το οποίο και θα υποβάλει στην Εκτελεστική Επιτροπή.
- XIV.** Το τελικό αυτό σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος θα υποβληθεί στο Περιφερειακό Συμβούλιο προς συζήτηση και ψήφιση.
- XV.** Το εγκεκριμένο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, μετά τον έλεγχο νομιμότητας για την τήρηση της διαδικασίας κατάρτισής του από την Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας ΟΤΑ της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, θα καταχωρηθεί στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας και θα δημοσιοποιηθεί και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

ΤΟ ΣΧΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

- Η Εκτελεστική Επιτροπή έχει την ευθύνη της κατάρτισης του Ε.Π., το οποίο εισηγείται στο Περιφερειακό Συμβούλιο προς ψήφιση
- Ο αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης συντονίζει τις σχέσεις των πολιτικών οργάνων της Περιφέρειας με τις υπηρεσίες της.
- Η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού (Δ.ΑΝΑ.Π.) είναι αρμόδια για την υποστήριξη των οργάνων διοίκησης, των υπηρεσιών της Περιφέρειας και των Νομικών Προσώπων της κατά τη διαδικασία κατάρτισης του Ε.Π.
- Στην κατεύθυνση αυτή, η Δ.ΑΝΑ.Π. ορίστηκε ως το «κέντρο συντονισμού των υπηρεσιών» και στο πλαίσιο της λειτούργησε Κεντρική Ομάδα Έργου και υπεύθυνος έργου. Έργο της ομάδας ήταν η συγκέντρωση, επεξεργασία, σύνθεση και συμπλήρωση των κειμένων που προετοιμάζουν τα στελέχη των θεματικών ομάδων.
- Δημιουργήθηκαν 4 Θεματικές Ομάδες (Θ.Ο.) στις οποίες συμμετείχαν στελέχη των αρμοδίων Διευθύνσεων και στελέχη της Κεντρικής Ομάδας Έργου. Στις Θεματικές Ομάδες συμμετείχαν επίσης εμπειρογνώμονες της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Οι Θεματικές Ομάδες ήταν οι ακόλουθες:

◦ Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής

- Κοινωνική Μέριμνα – Υγεία – Πολιτισμός – Αθλητισμός
 - Οικονομία και Απασχόληση
 - Εσωτερικό Περιβάλλον της Περιφέρειας
- Στη διατύπωση των προτάσεων για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα συνέβαλαν και οι αρμόδιες Θεματικές Επιτροπές που έχουν συγκροτηθεί στην Περιφέρεια.
 - Η ΕΕΤΑΑ υποστήριξε τη Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού σε όλες τις φάσεις του έργου, παρέχοντας τα απαραίτητα εργαλεία και έντυπα. Παράλληλα οι εμπειρογνώμονες της ΕΕΤΑΑ συνεργάστηκαν με τις Θεματικές Ομάδες στη συγγραφή, σύνθεση και επιμέλεια των κειμένων.

3. ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΕΡΓΟΥ

Με την υπ' αριθμ. 66520/1815/31-10-2011 Απόφαση του Περιφερειάρχη, (όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθ. 78415/2578/7-12-2011 και 6012/340/26-01-2012 Αποφάσεις του) συγκροτήθηκε **Κεντρική Ομάδα Έργου**, αποτελούμενη από Γενικούς Διευθυντές και στελέχη της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας.

Την Κεντρική Ομάδα Έργου υποστήριζαν τα ακόλουθα αρμόδια στελέχη και εμπειρογνώμονες της Ε.Ε.Τ.Α.Α.

Βίκυ Φλέγγα, οικονομολόγος, Msc Περιφερειακή Ανάπτυξη,

Νίκος Καλούδης, αρχιτέκτων-μηχανικός

Μιχάλης Κυπραίος, πληροφορικός

Άγγελος Αγινορίτης, οικονομολόγος

Στέφανος Μιχιώτης, μηχανικός διοίκησης.

Το έργο της Κεντρικής Ομάδας συντόνιζε ο κ. Κ. Καλούδης Γενικός Διευθυντής Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών.

Αντικείμενο της Κεντρικής Ομάδας ήταν:

- Η συνεργασία με τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη με στόχο τη μεταφορά των κατευθύνσεων της διοίκησης της Περιφέρειας στις ομάδες έργου
- Η μεταφορά της τεχνογνωσίας και η παρουσίαση όλων των τεχνικών εργαλείων (προδιαγραφές, ερωτηματολόγια, κλπ) στα μέλη των Θεματικών Ομάδων
- Ο συντονισμός του έργου των Θεματικών Ομάδων
- Η σύνθεση και επιμέλεια των τελικών κειμένων.

Με την ίδια απόφαση συγκροτήθηκαν τέσσερις (4) **Θεματικές ομάδες**, στις οποίες συμμετείχαν στελέχη και Διευθυντές όλων των Διευθύνσεων της Περιφέρειας και στελέχη της Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, ως συντονιστές των ομάδων. Τα αντικείμενα των ομάδων ήταν:

Θ.Ο. 1: Περιβάλλον και ποιότητα ζωής

Θ.Ο. 2: Κοινωνική μέριμνα, υγεία, πολιτισμός, αθλητισμός

Θ.Ο. 3: Οικονομία και απασχόληση

Θ.Ο. 4: Εσωτερικό περιβάλλον της Περιφέρειας.

Το έργο των θεματικών ομάδων ήταν:

- η συγκέντρωση κειμένων, μελετών, στοιχείων και γραπτών εισηγήσεων για το θεματικό τους αντικείμενο
- η συγκέντρωση και επεξεργασία των ερωτηματολογίων που συμπλήρωσαν οι αρμόδιες Διευθύνσεις
- η επεξεργασία, σύνθεση και συγγραφή των κεφαλαίων του Επιχειρησιακού Προγράμματος που αφορούσαν στο αντικείμενό τους.

4. Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Βάσει της Υπουργικής Απόφασης 74754/2010, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα περιλαμβάνει τουλάχιστον τις ακόλουθες ενότητες και κεφάλαια:

- Ενότητα 1: Στρατηγικός Σχεδιασμός
 - Κεφάλαιο 1.1.: Περιγραφή – αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης
 - Κεφάλαιο 1.2. : Στρατηγική της Περιφέρειας και αναπτυξιακές προτεραιότητες
- Ενότητα 2: Επιχειρησιακός Προγραμματισμός
 - Κεφάλαιο 2.1.: Στόχοι και δράσεις
 - Κεφάλαιο 2.2.: Πενταετής προγραμματισμός των δράσεων
- Ενότητα 3: Οικονομικός προγραμματισμός και δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης
 - Κεφάλαιο 3.1.: Οικονομικός προγραμματισμός
 - Κεφάλαιο 3.2.: Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος

Το παρόν τεύχος αποτελεί την **Ενότητα 1**, δηλαδή τον **στρατηγικό σχεδιασμό της Περιφέρειας** και αναπτύσσεται στα ακόλουθα κεφάλαια:

- **Κεφάλαιο Α: τα βασικά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας**, όπου παρουσιάζονται στοιχεία έκτασης, γεωμορφολογίας, πληθυσμιακά, διοικητικής οργάνωσης, τόσο της Περιφέρειας όσο και των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΠΕ), αξιολογούνται οι προοπτικές ανά ΠΕ, επισημαίνονται οι ενδοπεριφερειακές ανισότητες και διατυπώνονται οι αναπτυξιακές προτεραιότητες.
- **Κεφάλαιο Β: περιγραφή και αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης**, σε σχέση με τους θεματικούς τομείς στους οποίους έχει αρμοδιότητα η Περιφέρεια και οι οποίοι ομαδοποιούνται σε τρεις ενότητες: α. περιβάλλον και ποιότητα ζωής, β. κοινωνική μέριμνα, υγεία, πολιτισμός, αθλητισμός και γ. οικονομία και απασχόληση. Το κεφάλαιο αυτό καταλήγει στον εντοπισμό κρίσιμων ζητημάτων ανά τομέα, προς αντιμετώπιση από την Περιφέρεια την επόμενη περίοδο.
- **Κεφάλαιο Γ: αποτύπωση και αξιολόγηση του εσωτερικού περιβάλλοντος της Περιφέρειας**, δηλαδή της οργάνωσης και λειτουργίας της. Στόχος είναι ο εντοπισμός προβλημάτων που αφορούν στην οργάνωση της Περιφέρειας, στο ανθρώπινο δυναμικό, στις διαδικασίες που ακολουθεί, στην αξιοποίηση των ΤΠΕ, στη διαχείριση των οικονομικών της, κλπ, ως προϋποθέσεων για την επιτυχή άσκηση των αρμοδιοτήτων της.
- **Κεφάλαιο Δ: Στρατηγική της Περιφέρειας και αναπτυξιακές προτεραιότητες**, όπου ως λογικό επακόλουθο της αξιολόγησης και του εντοπισμού των κρίσιμων ζητημάτων, διατυπώνονται οι στόχοι για κάθε κρίσιμο ζήτημα και παρουσιάζεται η στρατηγική για την επίτευξη του οράματος της Περιφέρειας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α: ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Η Περιφέρεια Ανατ. Μακεδονίας & Θράκης, συγκρινόμενη με τις άλλες Περιφέρειες της χώρας και της Ε.Ε., με κριτήριο τον πληθυσμό της, την έκτασή της, αλλά κυρίως το οικονομικό της μέγεθος και τους υπόλοιπους δείκτες ανάπτυξης, κατατάσσεται πολύ χαμηλά. Η σύγκρισή της με άλλες ελληνικές Περιφέρειες καθώς και με Περιφέρειες της υπόλοιπης Ε.Ε., ειδικά της κεντρικής και βόρειας, αναδεικνύει χαρακτηριστικά τις έντονες Περιφερειακές ανισότητες τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και σ' ολόκληρη την ευρωζώνη.

Παρ' όλα αυτά, εξ' αιτίας της σημαντικής γεωπολιτικής θέσης που κατέχει, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο, αξιοποιώντας κυρίως τις διαπεριφερειακές συνδυασμένες μεταφορικές υποδομές και να αναδειχτεί ως κομβικό σημείο της Βαλκανικής, Ανατολικοευρωπαϊκής και Ασιατικής ενδοχώρας.

Επίσης, επενδύοντας σε παραγωγικούς τομείς και εκμεταλλεύομενη ευρωπαϊκά προγράμματα και προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας μέσω σωστών πολιτικών, θα μπορούσε να βελτιώσει την παραγωγική της ικανότητα και γενικότερα την οικονομική ευημερία και να αρχίσει να συγκλίνει προς το επίπεδο των ανεπτυγμένων ευρωπαϊκών Περιφερειών.

1. ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης καταλαμβάνει το βορειοανατολικό ακραίο τμήμα της χώρας, συνορεύοντας ανατολικά με την Τουρκία, βόρεια με την Βουλγαρία και δυτικά με την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ νοτιοδυτικά βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος και νοτιοανατολικά από το Θρακικό Πέλαγος.

Οι Περιφέρειες της Ελλάδας

Πηγή: http://magrathea.eetaa.gr/website/eetaa_maps/indexmap.html

Η συνολική έκταση της Περιφέρειας ανέρχεται σε 14.157 τετραγωνικά χιλιόμετρα το οποίο αντιστοιχεί στο 10,7% της συνολικής έκτασης της χώρας. Διασχίζεται από τους ποταμούς Έβρο και Νέστο, διαθέτει λίμνες και λιμνοθάλασσες με κυριότερη της Βιστωνίδα, ενώ στα βόρεια δεσπόζει ο ορεινός όγκος της οροσειράς της Ροδόπης. Στην Περιφέρεια περιλαμβάνονται, ακόμα, δύο νησιά η Θάσος και η Σαμοθράκη, τα οποία εκτός από το ιδιαίτερα ενδιαφέρον περιβάλλον τους αποτελούν σημαντικό πόλο έλξης τουριστών το πρώτο και αναδυόμενο τουριστικό προορισμό το δεύτερο.

2. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Η διοικητική της οργάνωση περιλαμβάνει 5 Περιφερειακές Ενότητες (νομούς), με 22 Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού (Δήμους). Κύρια αστικά κέντρα είναι η Κομοτηνή, διοικητικό κέντρο της Περιφέρειας, ενώ η Αλεξανδρούπολη και Καβάλα, είναι παραθαλάσσιες πόλεις που διαθέτουν μεγάλα λιμάνια, και τρεις ακόμα πόλεις στο εσωτερικό, Δράμα, Ξάνθη και Ορεστιάδα.

ΔΗΜΟΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ				
Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Έδρα	Έκταση (τ.μ.)	Πληθυσμός ¹
Δράμας	ΔΟΞΑΤΟΥ	Καλαμπάκι	243.400	14.580
	ΔΡΑΜΑΣ	Δράμα	840.103	59.010
	ΚΑΤΩ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ	Κάτω Νευροκόπι	873.552	7.930
	ΠΑΡΑΝΕΣΤΙΟΥ	Παρανέστι	1.029.392	3.960
	ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ	Προσοτσάνη	481.846	13.060
Καβάλας	ΘΑΣΟΥ	Θάσος	380.097	13.720
	ΚΑΒΑΛΑΣ	Καβάλα	351.350	70.360
	ΝΕΣΤΟΥ	Χρυσούπολη	678.831	22.200
	ΠΑΓΓΑΙΟΥ	Ελευθερούπολη	701.427	31.920
Ξάνθης	ΑΒΔΗΡΩΝ	Γενισέα	352.047	18.830
	ΜΥΚΗΣ	Σμίνθη	633.334	15.530
	ΞΑΝΘΗΣ	Ξάνθη	495.118	64.450
	ΤΟΠΕΙΡΟΥ	Εύλαλο	312.493	11.480
Ροδόπης	ΑΡΡΙΑΝΩΝ	Φιλλύρα	771.175	16.570
	ΙΑΣΜΟΥ	Ίασμος	485.285	13.750
	ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	Κομοτηνή	644.934	66.580
	ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ-ΣΑΠΩΝ	Σάπες	641.751	14.710
Έβρου	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	Αλεξανδρούπολη	1.216.954	72.750
	ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	Διδυμότειχο	565.372	19.510
	ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ	Νέα Ορεστιάδα	955.591	37.530
	ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ	Σαμοθράκη	177.977	2.840
	ΣΟΥΦΛΙΟΥ	Σουφλί	1.325.721	14.900

Πηγή : Επεξεργασία ομάδας μελέτης

Ο μόνιμος πληθυσμός της Περιφέρειας, σύμφωνα με τα προσωρινά αποτελέσματα της απογραφής του 2011, ανέρχεται σε 606.170 κατοίκους, καλύπτοντας έτσι το 5,62% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Από το σύνολο των κατοίκων, το 49,3% (299.100 κατ.) είναι άρρενες και το 50,7% (307.070 κατ.) είναι θήλειες. Ως αστικός πληθυσμός χαρακτηρίζεται το 59,1% του συνολικού πληθυσμού το οποίο και παρουσιάζει αυξητικές τάσεις και ως αγροτικός το 40,9%, και παρουσιάζει τάσεις μείωσης.

Η πληθυσμιακή κατανομή ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε απόλυτους αριθμούς και ποσοστά) και αντιστοίχως η πυκνότητα πληθυσμού έχει ως εξής:

¹ Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία «Προσωρινά αποτελέσματα του Μόνιμου Πληθυσμού της Ελλάδος - Απογραφή 2011»

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ (ΠΕ)	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (κάτοικοι)	% ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΗΣ ΠΑΜ-Θ	ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (κάτοικοι ανά τετρ. χλμ)
ΔΡΑΜΑΣ	98.540	16,26	28,41
ΚΑΒΑΛΑΣ	138.200 ²	22,80	65,45
ΞΑΝΘΗΣ	110.290	18,20	61,51
ΡΟΔΟΠΗΣ	111.610	18,41	43,89
ΕΒΡΟΥ	147.530	24,33	34,78
ΣΥΝΟΛΟ Π.Α.Μ.Θ.	606.170	100,00	42,82

Πηγή : Επεξεργασία ομάδας μελέτης

3. ΒΑΣΙΚΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζεται το **κατά κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Περιφέρειας** και συγκρίνεται με το αντίστοιχο άλλων Περιφερειών και της χώρας.

Κατά κεφαλήν ΑΕΠ των Περιφερειών και της Χώρας (σε €)

Διοικητική Ενότητα	2007	2008	2009	% επί του συνόλου της Χώρας (2009)
Ανατολική Μακεδονία - Θράκη	14.600	15.100	15.300	74,63
Κεντρική Μακεδονία	16.200	16.900	16.600	80,97
Δυτική Μακεδονία	18.800	19.100	18.800	91,70
Θεσσαλία	15.300	16.000	15.800	77,07
Κεντρική Ελλάδα	16.300	16.700	16.200	79,02
Ήπειρος	14.100	14.400	14.200	69,26
Ιόνια Νησιά	19.000	19.400	17.700	86,34
Δυτική Ελλάδα	14.600	14.900	14.300	69,75
Στερεά Ελλάδα	18.600	19.300	19.000	92,68
Πελοπόννησος	16.500	16.700	16.600	80,97
Αττική	25.800	26.900	27.000	131,70
Βόρειο Αιγαίο	16.200	17.200	16.600	80,97
Νότιο Αιγαίο	24.000	25.700	24.800	120,97
Κρήτη	18.000	18.800	18.400	89,75
Σύνολο χώρας	19.900	20.700	20.500	100

Πηγή: Eurostat, τελευταία ενημέρωση 22/3/2012

Μετά την Ήπειρο και τη Δυτική Ελλάδα, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης έχει το χαμηλότερο κατά κεφαλή ΑΕΠ της χώρας και το ποσοστό του, σε σχέση με το αντίστοιχο της χώρας, είναι 74,63%. Η κατάσταση αυτή ισχύει διαχρονικά και εκτιμάται ότι στην παρούσα

2. Συμπεριλαμβάνεται και ο μόνιμος πληθυσμός της ΠΕ Θάσου

οικονομική συγκυρία έχει χειροτερεύσει. Στο Κεφάλαιο Β και στη Θεματική Ενότητα 3 παρουσιάζονται αναλυτικότερα στοιχεία για την οικονομική δραστηριότητα στην Περιφέρεια.

Στον επόμενο πίνακα καταγράφεται το **κατά κεφαλήν ΑΕΠ ανά Περιφερειακή Ενότητα** και υπολογίζεται ως ποσοστό του κατά κεφαλήν ΑΕΠ του συνόλου της Περιφέρειας, βάση των στοιχείων του 2009.

Κατά κεφαλήν ΑΕΠ των Περιφερειακών Ενοτήτων της ΑΜΘ (σε €)

Περιφερειακές Ενότητες	2007	2008	2009	% επί του συνόλου της Περιφέρειας (2009)
Έβρος	14.300	15.000	15.400	100,65
Ξάνθη	14.000	15.000	15.700	102,61
Ροδόπη	14.200	14.700	14.600	95,42
Δράμα	11.900	11.800	11.700	76,47
Καβάλα	17.500	18.100	17.900	116,99
Σύνολο Περιφέρειας ΑΜ-Θ	14.600	15.100	15.300	100

Πηγή: Eurostat, τελευταία ενημέρωση 22/3/2012

Η **Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία** (ΑΠΑ) στην Περιφέρεια Αν. Μακεδονίας-Θράκης με αναφορά τόσο στις επιμέρους Περιφερειακές Ενότητες όσο και στο σύνολο της χώρας, κατά τα έτη 2007-2009, βάση προσωρινών στοιχείων του 2009, παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (σε εκατ. €)

Περιφερειακές Ενότητες	2007*	2008*	2009*
Έβρος	1.865	1.959	2.046
Ξάνθη	1.306	1.414	1.502
Ροδόπη	1.386	1.434	1.443
Δράμα	1.047	1.041	1.045
Καβάλα	2.153	2.229	2.227
Σύνολο Περιφέρειας ΑΜ-Θ	7.756	8.077	8.264
Σύνολο χώρας	195.266	204.873	206.610

*Προσωρινά στοιχεία

Πηγή : Ελληνική Στατιστική Αρχή

Σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο, διαπιστώνονται έντονες ανισότητες μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων (ΠΕ), με βάση το επίπεδο και τη διαχρονική μεταβολή των δεικτών του παραγόμενου κατά κεφαλήν προϊόντος. Οι 5 ΠΕ της Περιφέρειας κατατάσσονται σε δύο ομάδες με βάση τις επιδόσεις τους. Στην πρώτη ομάδα, με σχεδόν ισοδύναμες επιδόσεις σε σχέση με τη συμμετοχή στο περιφερειακό προϊόν και το επίπεδο του κατά κεφαλήν προϊόντος, εντάσσονται οι ΠΕ Έβρου και Καβάλας, οι οποίες αθροιστικά παράγουν σχεδόν το 52% του προϊόντος της ΑΜ-Θ και έχουν,

με βάση το κατά κεφαλή ΑΕΠ, υψηλότερο βιοτικό επίπεδο από τον μέσο όρο της Περιφέρειας κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες. Στη δεύτερη ομάδα ανήκουν οι ΠΕ Ξάνθης, Ροδόπης και Δράμας, οι οποίες συμβάλλουν αθροιστικά στο υπόλοιπο 48% του προϊόντος της ΑΜ-Θ και έχουν, με βάση το κατά κεφαλή ΑΕΠ, χαμηλότερο βιοτικό επίπεδο από το μέσο όρο της Περιφέρειας κατά 7 ποσοστιαίες μονάδες.

Στη συνέχεια του κεφαλαίου παρουσιάζονται αναλυτικότερα στοιχεία για τη διάρθρωση της οικονομίας ανά Περιφερειακή Ενότητα.

4. ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΟΤΗΤΑ

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης αναγνωρίζοντας το διασυνοριακό της χαρακτήρα και προσπαθώντας να αξιοποιήσει πλήρως το συγκριτικό αυτό πλεονέκτημα δραστηριοποιείται ενεργά και κατέχει συντονιστικό ρόλο για την Ελλάδα στα κάτωθι Ευρωπαϊκά Δίκτυα Περιφερειακών Αρχών και Τοπικής Αυτοδιοίκησης:

- **A.E.B.R.** (Σύνδεσμος Συνοριακών Περιφερειών της Ευρώπης)
- **C.P.M.R.** (Ένωση παράκτιων περιφερειών της Ευρώπης) στην οποία η Περιφέρεια ΑΜΘ έχει συντονιστικό ρόλο για την Ελλάδα.
- **NEEBOR** (Δίκτυο Περιφερειών των Ανατολικών Εξωτερικών Συνόρων της Ε.Ε. - μετέχουν 63 Περιφέρειες από 12 κράτη μέλη της Ε.Ε. /Ελλάδα, Κύπρος, Εσθονία, Φινλανδία, Ουγγαρία, Λιθουανία, Λετονία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακία).

Η CPMR που αποτελεί το μεγαλύτερο και ισχυρότερο Δίκτυο Περιφερειακών Αρχών στην Ευρώπη, συγκροτείται από έξι γεωγραφικές επιτροπές με την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης να συμμετέχει στις δύο από αυτές, ήτοι

- στη **Διαμεσογειακή Επιτροπή**, η οποία αριθμεί 44 μέλη Περιφέρειες από χώρες της Βορείου και Νοτίου Λεκάνης της Μεσογείου (Κύπρος, Γαλλία, Ελλάδα, Ισπανία, Μάλτα, Ιταλία, Μαρόκο, Τυνησία και Πορτογαλία), και στην οποία η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης κατέχει την Αντιπροεδρία, καθώς και
- στην **Επιτροπή Βαλκανίων και Μαύρης Θάλασσας** στην οποία η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης κατέχει την Προεδρία και η οποία αποτελείται από 32 μέλη Περιφέρειες από τις χώρες των Βαλκανίων και της Μαύρης Θάλασσας (Ελλάδα, Τουρκία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Ουκρανία και Κροατία).

Τέλος έχει ξεκινήσει ήδη ο σχεδιασμός για τη δημιουργία **Ε.Ο.Ε.Σ. (Ευρωπαϊκός Όμιλος Εδαφικής Συνεργασίας)**, ο οποίος θα περικλείει στο καταστατικό και στο Σύμφωνο Συνεργασίας την προώθηση και προαγωγή των Διεθνών Σχέσεων της Περιφέρειας τόσο με Διασυνοριακούς Φορείς όσο και με Φορείς της Ε.Ε. και Τρίτων Χωρών. Συγκεκριμένα ο Ε.Ο.Ε.Σ. θα αποσκοπεί στη διευκόλυνση και την προαγωγή της διασυνοριακής και διαπεριφερειακής συνεργασίας με αποκλειστικό στόχο την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής.

Παρουσιάζονται στη συνέχεια, με τη μορφή πινάκων, ορισμένα από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά των Περιφερειακών Ενοτήτων.

5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΝΟΤΗΤΩΝ

5.1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΒΡΟΥ

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Πηγή: Eurostat, ΕΣΥΕ

Έκταση
(τ.χμ.):

4.242

Πραγματικός Πληθυσμός:

1991	143.752	2001	149.354	2011	147.530
------	---------	------	---------	------	---------

Πυκνότητα Πληθυσμού:

1991	33,9	2001	35,2	2011	34,78
------	------	------	------	------	-------

Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2001):

Σύνολο	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω
149.354	20.711	25.432	29.172	27.097	18.141	24.668	4.133

Δημογραφικοί δείκτες (2001) :

Δείκτης Γήρανσης	1,39
Δείκτης Εξάρτησης	0,49

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ:

Ευρώ

ΑΕΠ κατά κεφαλή σε ευρώ (2009)	15.400
ΑΕΠ (% του μέσου όρου της χώρας)	75,12

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΠΑ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ:

%

Εκατ.€

ΑΠΑ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (2008)		125
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της Π.Α.Μ.Θ. (2008)	24,9	
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της χώρας (2008)	1,9	
ΑΠΑ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (2008)		424
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της Π.Α.Μ.Θ. (2008)	24,1	
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της χώρας (2008)	1,1	
ΑΠΑ ΤΡΙΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (2008)		1.548

Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της Π.Α.Μ.Θ. (2008)	26,9	
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της χώρας (2008)	0,9	
ΥΠΟΔΟΜΕΣ		
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ:	Πλήθος	
ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1	
Δημόκριτος Αλεξανδρούπολης		
ΛΙΜΑΝΙΑ – ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ	4	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Αλεξανδρούπολης 2. Μάκρης Αλεξανδρούπολης 3. Καμαριώτισσας Σαμοθράκης 4. Λιμένας Θέρμων Σαμοθράκης 		
ΟΔΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	5	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Μέστη – Παράκαμψη Αλεξ/πολης – Συμβολή με Ε.Ο 51 στη διακλάδωση Αρδανίου – Γέφυρα Κήπων (Α2) 2. Μέστη – Μάκρη – Νέα Χιλή – Αλεξ/πολη – Φέρες – Αρδάνιο – Βρυσούλα – Πέπλος – Γέφυρα Κήπων (Ε.Ο Νο 2) 3. Αρδάνιο – Σουφλί – Διδ/χο – Ορεσιάδα – Καστανιές – Ελληνοτουρκικά Σύνορα (Ε.Ο. 51) 4. Κάθετος άξονας (Κόμβος Καστανιών – Ορμένιο – Ελληνοβουλγαρικά Σύνορα) 5. Αλεξ/πολη – Αισύμη – Μέγ. Δέρειο – Μικρό Δέρειο – Βουλγαρία 		
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1	
Ορμένιο- Δίκαια- Νέα Βύσσα- Ορεσιάδα- Πύθιο- Διδυμότειχο- Σουφλί- Τυχερό- Πέπλος- Φέρες- Αλεξανδρούπολη- Κίρκη- Μέστη, τμήμα του άξονα «Θεσσαλονίκης – Ορμενίου»		
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ/ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ (Περιγραφή ή Τίτλος):	8	
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Τμήμα Ιατρικής 2. Τμήμα Μοριακής Βιολογίας και Γενετικής 3. Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης 4. Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία 5. Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης 6. Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων 		
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ		
<ol style="list-style-type: none"> 7. Τμήμα Νοσηλευτικής 		
ΣΧΟΛΗ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ		
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΚΑ:	Πλήθος	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	2	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Αλεξανδρούπολης 2. Ορεσιάδας 		

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1
Δήμου Αλεξανδρούπολης	
ΆΛΛΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΖΩΝΕΣ (εκτός ΒΙ.ΠΕ. και ΒΙΟ.ΠΑ.)	1
ΔΕΒΖΟΣ	
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ:	Πλήθος
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	3
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ:	Πλήθος
ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ (ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ)- ΚΛΙΝΕΣ	69/4.045
ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ - ΚΛΙΝΕΣ	79/1.056
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
<p>Κύριο χαρακτηριστικό της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου αποτελεί ο ακριτικός χαρακτήρας και η «διπλή περιφερειακότητα», η οποία εκφράζει την ταυτόχρονη ιδιότητα της ως ακριτικής Περιφερειακής Ενότητας της χώρας στα βόρεια σύνορα της και ακριτικής Περιφέρειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.</p> <p>Ο Πρωτογενής Τομέας διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην οικονομία της Περιφερειακής Ενότητας. Από τη διάρθρωση του ανά κλάδο, διαπιστώνεται ότι διατηρούν την κυριαρχία τους οι κλάδοι της φυτικής και ζωικής παραγωγής- κυρίως η φυτική- ενώ και η αλιεία εμφανίζει το δικό της σημαντικό ρόλο και μερίδιο στην τοπική οικονομία της περιοχής. Ο ενεργός πληθυσμός παρουσιάζει σχετικά μεγάλη εξάρτηση απασχόλησης από τον πρωτογενή τομέα παρόλο που υφίσταται συρρίκνωση.</p> <p>Ο δευτερογενής τομέας, μετά από μία περίοδο σχετικής σταθερότητας, τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει υποχώρηση και συρρίκνωση. Η κατασκευή της ΕΓΝΑΤΙΑΣ δημιούργησε θετικές συνθήκες, όχι όμως ικανές να αναστρέψουν το κλίμα αποβιομηχάνισης και το κλείσιμο επιχειρήσεων ή και τη μεταφορά τους .</p> <p>Οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που αποτελούσαν τον κορμό της οικονομικής δραστηριότητας στον τόπο, είτε κλείνουν είτε μεταφέρονται σε γειτονικές χώρες, όπου το μισθολογικό κόστος είναι χαμηλότερο και το εργασιακό πλαίσιο ελαστικότερο.</p> <p>Όσον αφορά τον Τριτογενή τομέα και κυρίως το εμπόριο, είχε παρατηρηθεί τα τελευταία χρόνια τάση στροφής της τοπικής οικονομίας προς τον τομέα αυτό, αφού αυξήθηκε η συμμετοχή του στη συνολική οικονομική δραστηριότητα με παράλληλη κάμψη του πρωτογενούς τομέα. Ωστόσο και αυτός σήμερα πλήττεται με τον πιο εμφανή τρόπο (πλήθος κλειστών επιχειρήσεων και καταστημάτων στις αστικές και όχι μόνο αγορές).</p> <p>Στον τομέα του τουρισμού υπάρχουν υψηλού επιπέδου υποδομές σε μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες ικανές να καλύψουν τόσο το μαζικό τουρισμό όσο και τον συνεδριακό. Παράλληλα, υπάρχουν πολύ μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού, δεδομένου ότι η Π.Ε Έβρου διαθέτει πλούσιο φυσικό περιβάλλον, δύο Εθνικά πάρκα (Δέλτα Έβρου, Δάσος Δαδιάς), εννέα περιοχές ενταγμένες στο Δίκτυο natura, ενδοχώρα με πλούσια Ιστορικο-Πολιτιστική κληρονομιά, ένα νησί, τη Σαμοθράκη, με παρθένα φύση και πολλούς άλλους πόρους.</p> <p>Συνοψίζοντας, μεταξύ των πλεονεκτημάτων της ΠΕ Έβρου συγκαταλέγονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η Γεωστρατηγική θέση της Περιφερειακής Ενότητας στο χώρο των Βαλκανίων και της Ευρώπης • Η κομβική θέση στους βασικούς άξονες των θαλάσσιων μεταφορών προς τη Μαύρη θάλασσα, καθώς και η δυνατότητα ενίσχυσης του ρόλου της μέσω του λιμανιού της στο Μεσογειακό Τόξο και στον άξονα ανάπτυξης Κύπρος-νησιά Αιγαίου-Θράκη. • Τα υψηλού επιπέδου πολιτιστικά προϊόντα, στα οποία συμπεριλαμβάνονται εκτός από τους παραδοσιακούς πολιτιστικούς πόρους και τα διάφορα μουσεία και ο «πολιτισμός της γεύσης». • Η καλή ποιότητα και ποικιλία στα τοπικά προϊόντα –κάποια από αυτά είναι και εξαγώγιμα 	

- Οι περιοχές με αξιόλογα στοιχεία Φυσικού Περιβάλλοντος σε συνδυασμό με σημαντικά στοιχεία Ιστορικού και Πολιτιστικού ενδιαφέροντος
- Η λειτουργία σημαντικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- Η δυνατότητα προσπελασιμότητας λόγω της Εγνατίας οδού, του λιμανιού, του αεροδρομίου και του σιδηροδρομικού δικτύου.

Οι αδυναμίες της ΠΕ, αφορούν κυρίως στα ακόλουθα:

- Μικρός βαθμός ελκυστικότητας για επενδύσεις-Έλλειψη κινήτρων (φορολογικών, οικονομικών κ.λπ.).
- Υψηλό κόστος μεταφορών από και προς το κέντρο
- Χαμηλό επίπεδο τυποποίησης και απόδοσης αγροτικής παραγωγής
- Αδύναμοι μηχανισμοί εμπορίας και προβολής τοπικών και παραδοσιακών προϊόντων
- Συρρίκνωση παραδοσιακών προϊόντων και κλάδων
- Χαμηλός βαθμός αξιοποίησης των δυνατοτήτων που παρέχει ο χώρος για έρευνα και τεχνολογία σε εξειδικευμένα πεδία
- Δημογραφική γήρανση και εγκατάλειψη υπαίθρου
- Έλλειμμα σε εξειδικευμένο ανθρώπινο στελεχιακό δυναμικό
- Μη ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της αντιπλημμυρικής προστασίας των περιοχών που βρίσκονται κοντά στον ποταμό Έβρο. Η διαχείριση των υδατικών πόρων και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί σοβαρό ζήτημα λόγω των επανειλημμένων τεραστίων καταστροφών. Προϋπόθεση αποτελεί η τριεθνής συνεργασία δεδομένου ότι οποιεσδήποτε ρυθμίσεις ή έργα αποτροπής των δυσμενών επιπτώσεων από τις πλημμύρες, εγείρουν θέματα διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων κρατών.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Μέσω χρηματοδοτήσεων από πόρους του Γ΄ ΚΠΣ, αλλά και με τη συμβολή του ΕΣΠΑ 2007-2013, ολοκληρώθηκαν ή βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο υλοποίησης μία σειρά από μεγάλα έργα. Η Εγνατία Οδός, το Λιμάνι της Αλεξανδρούπολης, ο κάθετος άξονας από το Λιμάνι μέχρι τα Ελληνο-Βουλγαρικά σύνορα, το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο, η Ιατρική Σχολή, η Σχολή Αστυφυλάκων στο Διδυμότειχο καθώς και πολλά άλλα μικρότερα έργα, σηματοδοτούν την περαιτέρω ενίσχυση του ρόλου της ΠΕ στην ευρύτερη περιοχή και συμβάλλουν στην βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής ζωής του τόπου.

Από πλευράς φυσικού περιβάλλοντος, η Π.Ε Έβρου είναι προικισμένη με πολλές περιοχές φυσικού κάλλους όπως π.χ. η Παραλιακή ζώνη Αλεξανδρούπολης - Αρχαίας Μεσημβρίας, το ΔΕΛΤΑ του ποταμού Έβρου, το Δάσος της ΔΑΔΙΑΣ, ο Ορεινός Όγκος, ο ποταμός ΑΡΔΑΣ, δύο Εθνικά πάρκα (Δέλτα Έβρου, Δάσος Δαδιάς), εννέα περιοχές ενταγμένες στο Δίκτυο Natura, το απολιθωμένο δάσος στην ευρύτερη περιοχή Λευκίμης – Φυλακτού, το παρθένο νησί της Σαμοθράκης, κα. Επίσης η ΠΕ διαθέτει αξιόλογα πολιτιστικά και θρησκευτικά μνημεία, ενδοχώρα με αρχαιολογικούς χώρους και πλούσια Ιστορικο-Πολιτιστική κληρονομιά.

Ήδη, πολλές δραστηριότητες αναπτύσσονται στηριζόμενες στο πλούτο του φυσικού περιβάλλοντος, και προσελκύουν ειδικές ομάδες επισκεπτών όπως φυσιολάτρες, περιπατητές, ορειβάτες, ορνιθοπαρατηρητές, κ.λπ. γεγονός που αναδεικνύει τη σημασία διαφύλαξης και προστασίας του.

Τέλος, όπως ήδη αναφέρθηκε, η γεωστρατηγική θέση της ΠΕ μπορεί να αξιοποιηθεί καταλλήλως ώστε να αποτελέσει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Βάσει των προηγούμενων, οι προτεραιότητες της ΠΕ Έβρου περιλαμβάνουν:

- Την ενδυνάμωση του πρωτογενή τομέα.
- Τη στήριξη της επιχειρηματικότητας
- Τον εμπλουτισμό και την προώθηση του τουριστικού προϊόντος με έμφαση στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

- Την προστασία του πολιτιστικού και του φυσικού περιβάλλοντος που αποτελούν τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα της ΠΕ
- Την αξιοποίηση της διασυνοριακότητας (άνοιγμα σε μια αγορά εκατομμυρίων εν δυνάμει καταναλωτών από την Τουρκία).

5.2 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΟΔΟΠΗΣ**ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΚΤΙΚΑ**

Έκταση (τ.χμ.):	2.543						

Πραγματικός Πληθυσμός:

1991	103.190	2001	110.828	2011	111.610		
-------------	---------	-------------	---------	-------------	---------	--	--

Πυκνότητα Πληθυσμού:

1991	40,58	2001	43,6	2011	43,89		
-------------	-------	-------------	------	-------------	-------	--	--

Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2001):

Σύνολο	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω
110.828	16.942	18.112	22.864	21.630	13.768	15.057	2.455

Δημογραφικοί δείκτες (2001) :

Δείκτης Γήρανσης	1,03
Δείκτης Εξάρτησης	0,45

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ**ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ**

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ:	Ευρώ
ΑΕΠ κατά κεφαλή σε ευρώ (2009)	14.600
ΑΕΠ (% του μέσου όρου της χώρας)	71,21

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΠΑ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ:	%	Εκατ.€
ΑΠΑ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (2008)		93
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της Π.Α.Μ.Θ. (2008)	18,6	
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της χώρας (2008)	1,4	
ΑΠΑ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (2008)		264
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της Π.Α.Μ.Θ. (2008)	15,0	
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της χώρας (2008)	0,7	
ΑΠΑ ΤΡΙΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (2008)		983
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της Π.Α.Μ.Θ. (2008)	17,1	
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της χώρας (2008)	0,6	

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ:	Πλήθος
ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ	3
1. Ιμέρου 2. Μαρώνειας 3. Φαναρίου	
ΟΔΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	3
1. Αμαξάδες (διόδια) - Παράκαμψη Κομοτηνής - Μέστη (Α ₂) 2. Ε.Ο. Νο2 (δευτερεύον εθνικό δίκτυο): όριο Ν. Ξάνθης / Ροδόπης - Κομοτηνή - Σάπες – Μέστη 3. Τριτεύον εθνικό δίκτυο: διασταύρωση Φαναρίου – Μεσούνη	
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1
Βέννα-Κομοτηνή –Ιασμος , τμήμα του άξονα «Θεσσαλονίκη –Ορμενίου»	
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ/ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ (Περιγραφή ή Τίτλος):	10
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ 1. Τμήμα Νομικής 2. Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού 3. Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας 4. Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας 5. Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης 6. Τμήμα Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Ανάπτυξης 7. Τμήμα Γλωσσών, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών 8. Τμήμα Πολιτικών Επιστημών 9. Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων	
ΣΧΟΛΗ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΚΑ:	Πλήθος
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1
Κομοτηνής	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1
Σαπών -Ιάσμου	
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ:	Πλήθος
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	5
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ:	Πλήθος
ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ (ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ)- ΚΛΙΝΕΣ	21/1.483
ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ - ΚΛΙΝΕΣ	11/208
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
Η Π.Ε. Ροδόπης αποτελεί την διοικητική έδρα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης. Στην ΠΕ Ροδόπης	

απαντώνται πολλές οικονομικές, γεωγραφικές, πληθυσμιακές και χωροταξικές ιδιαιτερότητες που χαρακτηρίζουν και διαμορφώνουν το προφίλ της. Αποτελεί δε ένα ιστορικά και λειτουργικά σημαντικό φυσικό και αγροτικό τοπίο, το οποίο συνεισφέρει στη βιωσιμότητα του συνόλου της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης.

Ο πληθυσμός της ΠΕ Ροδόπης αντιπροσωπεύει το 18,4% του πληθυσμού της Περιφέρειας και κατατάσσεται στην τρίτη θέση μεταξύ των πέντε περιφερειακών ενότητων της Π.Α.Μ.Θ.. Η ΠΕ Ροδόπης αντιμετωπίζει έντονα δημογραφικά προβλήματα καθώς υπάρχει αδυναμία συγκράτησης του πληθυσμού λόγω έλλειψης επαγγελματικών προοπτικών και δυνατοτήτων απασχόλησης.

Στην ΠΕ Ροδόπης υπάρχουν πολλοί αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία, από τα προϊστορικά χρόνια μέχρι τη νεώτερη εποχή, που αποτελούν πόλους τουριστικού ενδιαφέροντος, ενώ διαθέτει επίσης βυζαντινά και νεώτερα μνημεία. Η Μαρώνεια και ο Μίσχος έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί οικισμοί.

Η οικονομία της ΠΕ Ροδόπης είναι κατά βάση αγροτική και γενικά η ΠΕ Ροδόπης μπορεί να χαρακτηριστεί όσον αφορά τον πρωτογενή τομέα ως γεωργική, με τη μορφή της κατοχής της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης που υπερτερεί, να είναι ιδιόκτητη. Με εξαίρεση τον Δήμο Κομοτηνής όπου η διάρθρωση της απασχόλησης εμφανίζεται εντάσεως τριτογενούς τομέα, όλοι οι υπόλοιποι ΟΤΑ Α βαθμού παρουσιάζουν αγροτικό χαρακτήρα.

Όσον αφορά τα εμπορεύσιμα αγαθά και υπηρεσίες, στην ΠΕ Ροδόπης οι επιχειρήσεις εξειδικεύονται παραγωγικά σε κλάδους που χαρακτηρίζονται παραδοσιακοί ή χαμηλής τεχνολογίας (low tech industries) ενώ αντίθετα στους κλάδους υψηλής παραγωγικής εξειδίκευσης δε συναντούμε επιχειρήσεις.

Ο τομέας του Τουρισμού σε επίπεδο ΠΕ, παρότι υπάρχουν προοπτικές δεν είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος, καθώς η τουριστική πολιτική της χώρας κατά τις προηγούμενες δεκαετίες στόχευε κυρίως στην ανάπτυξη τουρισμού διακοπών με έμφαση στο τρίπτυχο "sea-sun-sand". Στην ΠΕ Ροδόπης υπάρχει η δυνατότητα και η δυναμική για την ανάπτυξη αγροτουριστικών δραστηριοτήτων με την αξιοποίηση αφενός του πλούσιου φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής, που συνδυάζει τον ορεινό όγκο, του υγροβιότοπους και την παράκτια ζώνη και αφετέρου της πλούσιας πολιτιστικής ποικιλομορφίας της περιοχής.

Με βάση τα ανωτέρω, τα πλεονεκτήματα της ΠΕ είναι:

- Διοικητικό Κέντρο ως έδρα της Π.Α.Μ.Θ.
- Η διασυνοριακή θέση της ΠΕ Ροδόπης (για την προβολή και διάθεση των προϊόντων και υπηρεσιών όλων των κλάδων).
- Η ύπαρξη σύγχρονου οδικού δικτύου (Εγνατία και μέσω του κάθετου άξονα με την Βουλγαρία, σύνδεση με τα Διευρωπαϊκά Δίκτυα Μεταφορών)
- Το πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον
- Η ύπαρξη φυσικών πόρων για την ανάπτυξη και εκμετάλλευση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
- Η ενεργειακή αυτοδυναμία.

Οι αδυναμίες της ΠΕ, αφορούν κυρίως τα εξής:

- Δημογραφικά προβλήματα
- Ελλείψεις σε σύγχρονες μεθόδους τυποποίησης παραδοσιακών προϊόντων του πρωτογενούς τομέα
- Έλλειψη ανθρώπινου κεφαλαίου υψηλής εξειδίκευσης
- Παραγωγή προϊόντων χαμηλής προστιθέμενης αξίας με έμφαση στις κλασσικές καλλιέργειες
- Δημιουργία παραγωγικών μονάδων πρωτογενούς και δευτερογενούς παραγωγής χωρίς σχεδιασμό με αποτέλεσμα την παραγωγή προϊόντων χαμηλής προστιθέμενης αξίας
- Έλλειψη σχεδιασμού και υποδομών για την ανάπτυξη και προβολή του τόπου ως εναλλακτικού προορισμού τουρισμού
- Η έλλειψη επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας καθώς έλλειψη ενσωμάτωσης της υψηλής τεχνολογίας σε επιχειρήσεις παραδοσιακών κλάδων
- Προβληματική σιδηροδρομική σύνδεση, τόσο εμπορευματική όσο και επιβατική, της ΠΕ με την υπόλοιπη χώρα και

το εξωτερικό.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Προτεραιότητες της ΠΕ Ροδόπης αποτελούν:

- Η ενίσχυση του ρόλου της Ροδόπης, ως διοικητικού κέντρου και κέντρου παροχής υπηρεσιών της Π.Α.Μ.Θ..
- Η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού όπως π.χ. αγροτουρισμός, γνωσιολογικός τουρισμός, πολιτισμικός τουρισμός, φυσιολατρικός τουρισμός, συνεδριακός τουρισμός)
- Η ανάπτυξη νέων υποδομών του αγροτικού τομέα (ορθολογική διαχείριση υδάτινων πόρων, αναδασμοί)
- Η ανάπτυξη ήπιων και εναλλακτικών μορφών ενέργειας (αιολική, ηλιακή, γεωθερμία, βιοκαύσιμα)
- Η ανάπτυξη καινοτομιών στον κλάδο των τροφίμων και ποτών (είσοδος στην αγορά των βιολογικών προϊόντων)
- Η αναδιάρθρωση και ανάπτυξη εναλλακτικών καλλιεργειών και η ανάπτυξη σύγχρονων μεθόδων συσκευασίας προϊόντων (αρωματικά φυτά, ενεργειακά φυτά, βιολογικά προϊόντα, ζωική παραγωγή) καθώς και η ενδυνάμωση της τομέα της μεταποίησης των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα παραγωγής.
- Η ενίσχυση της αυταπασχόλησης και της απασχόλησης σε επιχειρήσεις του πρωτογενούς τομέα παραγωγής και της μεταποίησης των προϊόντων του πρωτογενούς τομέα παραγωγής μέσω της ανάπτυξης δράσεων και της παροχής κινήτρων σε ανέργους και αγρότες για τη δημιουργία επιχειρήσεων γύρω από την τοπική καλλιέργεια παραδοσιακών προϊόντων και προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας καθώς και η εν γένει ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ της περιοχής.
- Η διασύνδεση όλης της παραλιακής ζώνης της ΠΕ Ροδόπης από τα όρια με την ΠΕ Έβρου έως τα όρια με την ΠΕ Ξάνθης.
- Η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής στην ορεινή περιοχή.
- Η συμπλήρωση των υποδομών μεταφορών και η σύνδεση τους με τα σημεία οικονομικού ενδιαφέροντος (αναβάθμιση Ε.Ο. Κομοτηνής – Σαπών, παλιάς Ε.Ο. Κομοτηνής – Ιάσμου – Αμαξάδων, οδών πρόσβασης σε οικισμούς της ορεινής περιοχής).
- Η ανάπτυξη νέων και σύγχρονων υποδομών υγείας.

5.3 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΞΑΝΘΗΣ								
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ								
Έκταση (τ.χμ.):	1.793							
Πραγματικός Πληθυσμός:								
1991	91.063	2001	101.856	2011	110.290			
Πυκνότητα Πληθυσμού:								
1991	50,8	2001	56,8	2011	61,51			
Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2001):								
Σύνολο	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω	
101.856	19.779	16.490	22.620	19.417	10.548	11.310	1.692	
Δημογραφικοί δείκτες (2001) :								
Δείκτης Γήρανσης				0,65				
Δείκτης Εξάρτησης				0,47				
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ								
ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ								
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ:							Ευρώ	
ΑΕΠ κατά κεφαλή σε ευρώ (2009)							15.700	
ΑΕΠ (% του μέσου όρου της χώρας)							76,58	
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΠΑ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ:							%	Εκατ.€
ΑΠΑ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (2008)								74
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της Π.Α.Μ.Θ. (2008)							14,7	
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της χώρας (2008)							1,1	
ΑΠΑ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (2008)								405
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της Π.Α.Μ.Θ. (2008)							23,0	
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της χώρας (2008)							1,1	
ΑΠΑ ΤΡΙΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (2008)								921
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της Π.Α.Μ.Θ. (2008)							16,0	
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της χώρας (2008)							0,6	

ΥΠΟΔΟΜΕΣ	
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ:	Πλήθος
ΛΙΜΑΝΙΑ – ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ	2
1. Πόρτο – Λάγους 2. Αβδήρων	
ΟΔΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	4
1. Γέφυρα Νέστου – Παράκαμψη Ξάνθης – Αμαξάδες (διόδια) (Α ₂) 2. Ε.Ο. 2 Γέφυρα Νέστου και Όρια Ν. Καβάλας – Ξάνθης – Λάγους – Όρια Ν. Ροδόπης 3. Ε.Ο. 14 Όρια Ν. Δράμας – Νεοχώρι – Σταυρούπολη – διασταύρωση με 55 Ε.Ο. – Ξάνθη 4. Ε.Ο. 55 από την Χ.Θ. 75+330 της Ε.Ο. 14, παρά την Ξάνθη, έως Εχίνο – Βουλγαρικά Σύνορα	
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1
Ξάνθη- Τοξότες- Σταυρούπολη, τμήμα του άξονα «Θεσσαλονίκη –Ορμενίου»	
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ/ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ (Περιγραφή ή Τίτλος):	6
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ 1. Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών 2. Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών 3. Τμήμα Μηχανικών Περιβάλλοντος 4. Τμήμα Μηχανικών Παραγωγής και Διοίκησης 5. Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΣΧΟΛΗ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ ΞΑΝΘΗΣ	
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΚΤΟΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (Περιγραφή ή Τίτλος):	1
Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (Πρώην Ινστιτούτο Πολιτιστικής και Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας/Ε.Κ. «ΑΘΗΝΑ»)	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΚΑ:	Πλήθος
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1
Ξάνθης	
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ:	Πλήθος
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	1
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ:	Πλήθος
ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ (ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ)- ΚΛΙΝΕΣ	18/1.375
ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ - ΚΛΙΝΕΣ	5/56
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
<p>Βασικά χαρακτηριστικά της φυσιογνωμίας της ΠΕ Ξάνθης αποτελούν το απaráμιλλης αξίας φυσικό της περιβάλλον (ο ποταμός Νέστος και η λιμνοθάλασσα Βιστωνίδα που προστατεύονται από τη συνθήκη RAMSAR και η οροσειρά της Ροδόπης που αποτελεί ένα από τα πιο πολύτιμα οικοσυστήματα της Ευρώπης) καθώς και η πολυπολιτισμικότητά της σε συνδυασμό με την αρμονική συνύπαρξη πολιτών με διαφορετική κουλτούρα, πολιτιστικά, θρησκευτικά και κοινωνικά πρότυπα (χριστιανοί, μουσουλμάνοι, παλινοστούντες από την πρώην ΕΣΣΔ κλπ.).</p>	

Για πολλές δεκαετίες η οικονομία της στηρίχθηκε τόσο στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων, όσο και στην παρουσία βιομηχανικών – βιοτεχνικών μονάδων. Στην περιοχή σημαντικές ήταν οι επενδύσεις συνεταιριστικών μονάδων, καθώς και μεγάλων ιδιωτικών επιχειρήσεων, οι οποίες κατά κανόνα αποτελούσαν μονάδες μεταποίησης αγροτικών προϊόντων που παράγονταν στην περιοχή (καπνός, ζάχαρη, γάλα, οπωροκηπευτικά κλπ). Οι επιχειρήσεις αυτές προσέφεραν συνολικά χιλιάδες θέσεις εργασίας. Από τη δεκαετία του 2000 όμως η διάρθρωση της τοπικής οικονομίας αλλάζει. Ο πρωτογενής τομέας από 13% του ΑΕΠ του νομού το 2000 μειώνεται στο 8% το 2006, ο δευτερογενής τομέας από 43 % μειώνεται στο 37%, ενώ ο τριτογενής τομέας από 43% αυξάνεται στο 54% για το ίδιο χρονικό διάστημα. Η ίδια εικόνα παρουσιάζεται και στα επόμενα χρόνια, αφού η τοπική οικονομική βάση πλήττεται κυρίως από το κλείσιμο των μεγάλων μεταποιητικών μονάδων, με αύξηση της ανεργίας, καθώς και με αρνητικά αποτελέσματα και στον αγροτικό τομέα, αλλάζοντας τις καλλιέργειες στην περιοχή , με αποτέλεσμα τη μείωση του αγροτικού εισοδήματος (κατά στρέμμα πρόσδοος) λόγω της αναγκαστικής αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών με λιγότερο προσοδοφόρα είδη (σιτάρι, καλαμπόκι κλπ.). Παράλληλα μειώνεται και η παραγωγική δυναμική του δευτερογενούς τομέα. Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι στην περιοχή τα τελευταία χρόνια άρχισε η τουριστική ανάπτυξη τόσο στον ορεινό τουρισμό αλλά και στο περιβαλλοντικό, οικολογικό και εναλλακτικό (Στενά Νέστου , Λίμνη Βιστωνίδα) , ενώ παράλληλα πολιτιστικοί πόροι της έχουν αξιοποιηθεί όπως Παλιά Πόλη Ξάνθης, Άβδηρα , Αρχαιολογικοί Χώροι κλπ.

Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της ΠΕ Ξάνθης είναι:

- η στρατηγική της θέση στην Περιφέρεια ΑΜΘ, πύλη της Θράκης
- η ύπαρξη πλουτοπαραγωγικών πηγών, γεωθερμικά πεδία
- το απaráμιλλης αξίας φυσικό περιβάλλον, οικοσυστήματα διεθνούς σημασίας
- η πολυπολιτισμικότητά της, με αρμονική συνύπαρξη πολιτών με διαφορετική θρησκεία και κουλτούρα
- ο διασυνοριακός της χαρακτήρας, γειτνίαση με τη Βουλγαρία
- η διάνοιξη κάθετου άξονα της Εγνατίας Οδού με τα βουλγάρικα σύνορα
- η ύπαρξη της Πολυτεχνικής Σχολής του ΔΠΘ
- καθιερωμένοι τουριστικοί προορισμοί(Σταυρούπολη, Άβδηρα, Παλιά Πόλη της Ξάνθης κλπ)
- ισχυρό πολιτιστικό κεφάλαιο και αξιόλογη δράση πολιτιστικών φορέων.

Παρόλα αυτά τα τελευταία χρόνια καταγράφονται σημαντικά προβλήματα και αδυναμίες, όπως:

- αποβιομηχανοποίηση (μεγάλες βιομηχανικές μονάδες σταμάτησαν τη λειτουργία τους)
- αύξηση της ανεργίας
- κατάρρευση του υπάρχοντος παραγωγικού προτύπου
- μονοκαλλιέργεια του καπνού στην ορεινή περιοχή
- μικρό μέγεθος εκμεταλλεύσεων και ιδιοκτησιών
- προβλήματα υπεράντλησης υπόγειων νερών
- πλημμυρικά φαινόμενα κατά περιοχές
- μη ισόρροπη ανάπτυξη μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών
- απουσία ανάπτυξης νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Η ΠΕ Ξάνθης, έχοντας ως στόχο να αναδείξει τα πλεονεκτήματά της με παρεμβάσεις υψηλής προστιθέμενης αξίας και να βελτιώσει τα μειονεκτήματά της και τις αδυναμίες της, έχει θέσει ως προτεραιότητες:

- τον επαναπροσδιορισμό του παραγωγικού ιστού της τοπικής οικονομίας της
- τη βελτίωση της παραγωγικής της διαδικασίας με στόχο να ισχυροποιηθούν τα ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα
- την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα (κύριος πυλώνας παραγωγής) μέσω της αναδιάρθρωσης καλλιεργειών, της αναβάθμισης της ποιότητας των παραγόμενων αγροτικών προϊόντων και της προώθησης της ανάπτυξης της

βιολογικής γεωργίας ιδίως στην ορεινή περιοχή (διατήρηση ντόπιων φυλών και εκτατικής εκτροφής) παράλληλα με την καλλιέργεια φυτικών ειδών μέσω συμβολαιακής γεωργίας (π.χ. αρωματικά φυτά)

- την ανάπτυξη ενός διαφοροποιημένου προτύπου στον τομέα του τουρισμού, με έμφαση στον πολυπολιτισμικό της χαρακτήρα και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της στον τομέα τουρισμού ειδικών ενδιαφερόντων
- την υλοποίηση έργων ανάδειξης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της (πολιτισμός, υδροβιότοποι, ορεινά οικοσυστήματα κλπ).
- τη ενδυνάμωση των σχέσεων της με τις γειτονικές χώρες και τη δημιουργία διαπεριφερειακών συνεργασιών και διασυνδέσεων προς τις Βαλκανικές και Ανατολικοευρωπαϊκές χώρες
- την αποτελεσματική διασύνδεση του ΔΠΘ με την τοπική οικονομία, μέσω της δημιουργίας Τεχνολογικού Πάρκου όπου θα συνδέεται η έρευνα με την παραγωγή
- τη συνεργασία τοπικών φορέων, κυρίως του α΄ βαθμού αυτοδιοίκησης, με κοινό σχεδιασμό έργων και αναπτυξιακών πρωτοβουλιών.

5.4 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΒΑΛΑΣ							
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΚΤΙΚΑ							
Έκταση (τ.χμ.):		2.111					
Πραγματικός Πληθυσμός:							
1991		135.937	2001	145.054	2011	138.200	
Πυκνότητα Πληθυσμού:							
1991	64,4	2001	68,9	2011	65,46		
Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2001):							
Σύνολο	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω
145.054	22.105	18.705	31.326	28.171	17.284	23.638	3.825
Δημογραφικοί δείκτες (2001) :							
Δείκτης Γήρανσης				1,24			
Δείκτης Εξάρτησης				0,52			
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΒΑΛΑΣ							
ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ							
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ:						Ευρώ	
ΑΕΠ κατά κεφαλή σε ευρώ (2009)						17.900	
ΑΕΠ (% του μέσου όρου της χώρας)						87,31	
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΠΑ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ:						%	Εκατ.€
ΑΠΑ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (2008)							110
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της Π.Α.Μ.Θ. (2008)						21,9	
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της χώρας (2008)						1,7	
ΑΠΑ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (2008)							450
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της Π.Α.Μ.Θ. (2008)						25,6	
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της χώρας (2008)						1,2	
ΑΠΑ ΤΡΙΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (2008)							1.339
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της Π.Α.Μ.Θ. (2008)						23,3	
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της χώρας (2008)						0,8	

ΥΠΟΔΟΜΕΣ	
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ:	Πλήθος
ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1
1. Μέγας Αλέξανδρος – Χρυσούπολη Καβάλας	
ΛΙΜΑΝΙΑ – ΑΛΙΕΥΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ	14
1. Εμπορικός λιμένας Καβάλας «ΦΙΛΙΠΠΟΣ Β΄» 2. Επιβατικός λιμένας Καβάλας 3. Κεραμωτής 4. Ελευθερών 5. Λιμεναρίων Θάσου 6. Θάσου 7. Ν. Ηρακλείτσας 8. Ορφανού 9. Ποτού 10. Ραχωνίου 11. Σωτήρα 12. Καλλιράχης 13. Μαριών, 14. Ποταμιάς	
ΟΔΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	7
1. Γέφυρα Στρυμόνα – Παράκαμψη Καβάλας – Γέφυρα Νέστου (Α ₂) 2. Ε.Ο. Γέφυρα Στρυμόνα – Ελευθερούπολη - Καβάλα 3. ΥΠ ΑΡ. 2 Ε.Ο. Καβάλα – Γέφυρα Νέστου 4. ΥΠ ΑΡ. 2 Ε.Ο. Γέφυρα Στρυμόνα – Κόμβος Αγίου Ανδρέα 5. ΥΠ ΑΡ. 12 Ε.Ο. Σταυρός Αμυγδαλέωνα – Μάρμαρα Σκαρή (Εξοδος Λυδίας) 6. ΥΠ ΑΡ. 69 Ε.Ο. Λιμένας – Λιμενάρια Θάσου 7. Περιμετρική οδός Καβάλας	
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ/ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ (Περιγραφή ή Τίτλος):	8
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ 1. Τμήμα Ηλεκτρολογίας 2. Τμήμα Μηχανολογίας 3. Τμήμα Τεχνολογίας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου 4. Τμήμα Βιομηχανικής Πληροφορικής 5. Τμήμα Λογιστικής 6. Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων	

7. Τμήμα Διαχείρισης Πληροφοριών	
8. Κέντρο Τεχνολογικής Έρευνας Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης (Έρευνητικό ΝΠΙΔ συνδεδεμένο με το ΤΕΙ Καβάλας)	
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΕΚΤΟΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (Περιγραφή ή Τίτλος):	1
Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός ΔΗΜΗΤΡΑ – Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας Ν. Περάμου	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΚΑ:	Πλήθος
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1
Καβάλας	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1
Καβάλας	
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ:	Πλήθος
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	4
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ:	Πλήθος
ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ (ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ)- ΚΛΙΝΕΣ (ΚΑΒΑΛΑ)	52/3.186
ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ - ΚΛΙΝΕΣ (ΚΑΒΑΛΑ)	8/130
ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ (ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ)- ΚΛΙΝΕΣ (ΘΑΣΟΣ)	208/10.162
ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ - ΚΛΙΝΕΣ (ΘΑΣΟΣ)	787/10.858
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
<p>Η Περιφερειακή Ενότητα Καβάλας αποτελεί μία περιοχή που βιώνει εδώ και δύο δεκαετίες τις συνέπειες μίας οικονομικής μετάβασης. Η βιομηχανική και βιοτεχνική ανάπτυξη που ξεκίνησε από τη δεκαετία του '70 ανακόπηκε στη δεκαετία του '90, χάνοντας ένα σημαντικό τμήμα της παραγωγικής της βάσης στον δευτερογενή τομέα. Η κρίση που δημιουργήθηκε από την αποβιομηχάνιση καλύφθηκε εν μέρει από την ταχεία, αλλά όχι ισόρροπη, ανάπτυξη του τουρισμού και των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, αλλά και από την επέκταση της καταναλωτικής πίστης. Την ίδια περίοδο, η παραγωγική δυναμική του πρωτογενούς τομέα μειώθηκε μεν, αλλά σταθεροποιήθηκε λόγω κυρίως των αγροτικών επιδοτήσεων. Παράλληλα, μία παραδοσιακή οικονομική δραστηριότητα για την περιοχή, η αλιεία, γνώρισε σημαντική κάμψη και σταδιακά σταμάτησε να αποτελεί βασικό πυλώνα οικονομικής δραστηριότητας.</p> <p>Σημαντικά προβλήματα και αδυναμίες που παρουσιάζει η ΠΕ Καβάλας είναι τα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αδύναμες υποδομές σε όλους τους τομείς • μικρό μέγεθος και μεγάλος κατακερματισμός του αγροτικού κλήρου – μικρού μεγέθους αγροτικές εκμεταλλεύσεις, χαμηλής ανταγωνιστικότητας και προβληματικής βιωσιμότητας • μικρού μεγέθους μεταποιητική δραστηριότητα (αριθμός εργαζομένων, παραγωγική δραστηριότητα, εγκατεστημένη ισχύς) – μικρές, οικογενειακής μορφής βιοτεχνικές & οικοτεχνικές μονάδες – μικρή παρουσία Γυναικείων συνεταιρισμών και νέων στην μεταποιητική δραστηριότητα • το υφιστάμενο τουριστικό προϊόν της ΠΕ Καβάλας απευθύνεται κυρίως προς τον μαζικό τουρισμό. Ανάλογα είναι και τα χαρακτηριστικά από πλευράς ξενοδοχειακής υποδομής, δηλαδή μονάδες μέσης και χαμηλής ποιότητας, περιορισμένης ανταγωνιστικότητας και υψηλού βαθμού εποχικότητας. Η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο αγροτουρισμός, είναι περιορισμένη ενώ απουσιάζουν υποδομές για την ανάπτυξη άλλων μορφών θεματικού και εναλλακτικού τουρισμού (μαρίνες, πολιτιστικά κέντρα, κέντρα θαλασσοθεραπείας, ιαματικές εγκαταστάσεις, κ.λπ.). • ο μη ενεργός πληθυσμός είναι μεγαλύτερος του ενεργού – έντονα φαινόμενα εποχιακής ανεργίας και υποαπασχόλησης (ιδίως στον πρωτογενή τομέα) – ιδιαίτερα έντονη ανεργία και υποαπασχόληση στις γυναίκες και 	

ιδίως στους νέους

- καθυστέρηση ολοκλήρωσης και πλήρους λειτουργίας των μεγάλων έργων στις μεταφορές και στην ενέργεια (Αγωγός πετρελαίου – φυσικού αερίου, σιδηροδρομική σύνδεση με Ξάνθη, οδική σύνδεση Καβάλας – Τελωνείου Εξοχής μέσω αυτοκινητοδρόμου).

Τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα της ΠΕ Καβάλας είναι τα ακόλουθα:

- η προσπελασιμότητα της περιοχής ως αποτέλεσμα της δυνατότητας συνδυασμού δικτύων μεταφορών (Εγνατία Οδός, εμπορικά και επιβατικά λιμάνια Καβάλας και Κεραμωτής, αεροδρόμιο Χρυσούπολης, μελλοντική σιδηροδρομική σύνδεση με Τοξότες Ξάνθης)
- ύπαρξη σημαντικών αποθεμάτων ορυκτού πλούτου (υδρογονάνθρακες – πετρέλαιο, μάρμαρα & διακοσμητικά ορυκτά)
- σημαντική αγροτική παραγωγή στις πεδιάδες Νέστου και Φιλίππων (παραδοσιακές καλλιέργειες – καλαμπόκι, εξαγωγή καλλιέργειες – σπαράγγια), αμπελοκαλλιέργειες στην πεδιάδα Στρυμόνα
- σημαντική αλιευτική παραγωγή (θαλάσσια και ιχθυοτροφείων)
- βιομηχανική δραστηριότητα σε παραγωγή λιπασμάτων και εξόρυξη πετρελαίου (Βιομηχανία Φωσφορικών Λιπασμάτων Ν. Καρβάλης, Πετρέλαια Πρίνου Θάσου) – σημαντικές προοπτικές αξιοποίησης γεωθερμικών πεδίων Νέστου και Κάρυανης
- έντονη τουριστική κίνηση κατά τους θερινούς μήνες (δυτική παραλία Νομού, Θάσος) – ύπαρξη αξιόλογων πόρων ιαματικού τουρισμού (Θερμά Λουτρά Ελευθερών Παγγαίου, Πηλοθεραπευτήριο Κρηνίδων Καβάλας)
- ύπαρξη αξιόλογων και παγκόσμιας φήμης πολιτιστικών πόρων (αρχαιολογικός χώρος Φιλίππων ελληνιστικής και ρωμαϊκής εποχής, αρχαία Θάσος, βαπτιστήριο Αγίας Λυδίας, πέρασμα Αποστόλου Παύλου)
- έντονη πολιτιστική κίνηση λόγω Φεστιβάλ Αρχαίου Δράματος στο Αρχαίο Θέατρο Φιλίππων και λειτουργίας ΔΗΠΕΘΕ Καβάλας
- ύπαρξη αξιόλογων περιβαλλοντικών πόρων (δέλτα ποταμού Νέστου, λιμνοθάλασσες ποταμού Νέστου, Ζώνη RAMSAR)
- ύπαρξη αξιόλογων εκπαιδευτικών και ερευνητικών υποδομών (ΤΕΙ Καβάλας, Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός ΔΗΜΗΤΡΑ – Ινστιτούτο Αλιευτικής Έρευνας Ν. Περάμου)
- κεντροβαρής γεωγραφική θέση σε σχέση με τα Βαλκάνια, την Τουρκία και τις Παρευξείνιες Χώρες.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Οι προτεραιότητες για την ανάπτυξη της Π.Ε. Καβάλας αφορούν στα εξής:

- επιτάχυνση των μεγάλων δημόσιων έργων στον τομέα των μεταφορών και της ενέργειας – δυνατότητα ένταξης στα διεθνή μεταφορικά και ενεργειακά δίκτυα, μετά την ολοκλήρωση των μεγάλων Έργων
- προώθηση στρατηγικών δια βίου μάθησης, προκειμένου να δοθούν ίσες ευκαιρίες, αλλά και νέες δυνατότητες σε άτομα που βρίσκονται στα πρόθυρα του κοινωνικού αποκλεισμού
- νέες θέσεις απασχόλησης και επιχειρηματικής δράσης σχετικά με τα παραδοσιακά, ποιοτικά και οικολογικά είδη διατροφής και εν γένει αγροτικά προϊόντα
- δυνατότητες επέκτασης της μεταποιητικής δραστηριότητας του αγροδιατροφικού τομέα μέσω της ενίσχυσης των ποιοτικών προϊόντων της αγροδιατροφικής αλυσίδα
- ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας που βασίζεται στις υπηρεσίες και την υψηλή τεχνολογία
- μεγάλες δυνατότητες διαφοροποίησης και εμπλουτισμού της τουριστικής προσφοράς λόγω της πληθώρας πόρων (αγροτουρισμός, πολιτιστικός, θαλάσσιος, χειμερινός, θρησκευτικός, περιηγητικός, σπηλαιολογικός, ιαματικός, γαστριμαργικός, οικολογικός τουρισμός) – αξιοποίηση και επέκταση του αυξημένου τουριστικού ρεύματος από τις εγγύς Βαλκανικές Χώρες (κυρίως Βουλγαρία και Ρουμανία).

5.5 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΡΑΜΑΣ								
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ								
Έκταση (τ.χμ.):								
	3.468							
Πραγματικός Πληθυσμός:								
1991	96.554	2001	103.975	2011	98.540			
Πυκνότητα Πληθυσμού:								
1991	27,8	2001	30,0	2011	28,41			
Ηλικιακή κατανομή πραγματικού πληθυσμού (2001):								
Σύνολο	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 ετών και άνω	
103.975	16.567	13.127	21.747	19.283	12.181	18.411	2.659	
Δημογραφικοί δείκτες (2001) :								
Δείκτης Γήρανσης				1,27				
Δείκτης Εξάρτησης				0,56				
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ								
ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ								
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ:							Ευρώ	
ΑΕΠ κατά κεφαλή σε ευρώ (2009)							11.700	
ΑΕΠ (% του μέσου όρου της χώρας)							57,07	
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΑΠΑ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ:							%	Εκατ.€
ΑΠΑ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (2008)								99
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της Π.Α.Μ.Θ. (2008)							19,8	
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της χώρας (2008)							1,5	
ΑΠΑ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (2008)								217
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της Π.Α.Μ.Θ. (2008)							12,3	
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της χώρας (2008)							0,6	
ΑΠΑ ΤΡΙΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ (2008)								960
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της Π.Α.Μ.Θ. (2008)							16,7	
Συμμετοχή της Π.Ε. στο σύνολο της χώρας (2008)							0,6	

ΥΠΟΔΟΜΕΣ	
ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ:	Πλήθος
ΟΔΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	4
<ol style="list-style-type: none"> 1. N12 Δράμα - Σέρρες. 2. N12 Δράμα-Καβάλα. 3. N14 Δράμα-Παρανέστι-Ξάνθη. 4. N57 Δράμα –Κ. Νευροκόπι-Εξοχή-Βουλγαρικά Σύνορα 	
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1
Παρανέστι-Δράμα-Φωτολίβος, τμήμα του άξονα «Θεσσαλονίκη –Ορμενίου»	
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ/ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ (Περιγραφή ή Τίτλος):	3
ΤΕΙ ΚΑΒΑΛΑΣ	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Τμήμα Δασοπονίας και Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος 2. Τμήμα Αρχιτεκτονικής Τοπίου 3. Τμήμα Οινολογίας 	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΚΑ:	Πλήθος
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1
Δράμας	
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΑΡΚΑ (Περιγραφή ή Τίτλος)	1
Προσοτσάνης (μη θεσμοθετημένο)	
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ:	Πλήθος
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ	6
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ:	Πλήθος
ΚΥΡΙΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ (ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ)- ΚΛΙΝΕΣ	20/1.024
ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ - ΚΛΙΝΕΣ	9/137
ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ	1
Φαλακρού	
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	
<p>Η Περιφερειακή Ενότητα Δράμας λόγω της γεωγραφικής της θέσης, της απομόνωσης της από τον άξονα της Εγνατίας οδού, μακριά από θάλασσα και λιμάνια με έντονη την διαφοροποίηση μεταξύ του νότιου (πεδινού) τμήματος και του βόρειου (ορεινού) τμήματος επιδιώκει την άρση της απομόνωσης της και προσπαθεί να αξιοποιήσει τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα. Η ανάλυση της κοινωνικο-οικονομικής της κατάστασης αναδεικνύει το γεγονός ότι ο νομός βρίσκεται σε δυσχερή θέση μεταξύ των υπολοίπων που αποτελούν την Περιφέρεια Α.Μ.-Θ. σε ότι αφορά τους ρυθμούς και τα επίπεδα ανάπτυξης.</p> <p>Από την άποψη της σύνθεσης της οικονομικής δραστηριότητας, έχει χαρακτήρα γεωργοκτηνοτροφικό και δασικό. Η γεωγραφική θέση του Νομού και η μορφολογία του εδάφους του συνέβαλλαν στην ανάπτυξη του πρωτογενή τομέα ο οποίος εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική δεξαμενή απασχόλησης.</p>	

Στον πρωτογενή τομέα, η αγροτική παραγωγή τις τελευταίες δεκαετίες κατευθύνθηκε προς εκείνες τις καλλιέργειες οι οποίες εξασφάλιζαν τις υψηλότερες κοινοτικές επιδοτήσεις και ενισχύσεις. Η γεωργία στο νομό που ασκείται σε μια έκταση 572 χιλ. στρεμμάτων, αποτελεί μια σημαντική δραστηριότητα, και η κτηνοτροφία έναν πολύ δυναμικό κλάδο, με κύριες δραστηριότητες την αγελαδοτροφία, αιγοπροβατοτροφία, και χοιροτροφία. Η ορεινή κτηνοτροφία έχει δυνατότητα υπερδιπλασιασμού του ζωικού κεφαλαίου μια και ο αριθμός των εκτρεφόμενων ζώων είναι πολύ μικρότερος της βοσκοϊκανότητας των λιβαδιών. Τα δάση του νομού (77,86% της έκτασής του), διαμορφώνουν το μεγαλύτερο και πλουσιότερο δασικό οικοσύστημα της χώρας, με ετήσια παραγωγή βιομηχανικής ξυλείας που εκτιμάται σε ποσοστό 12 - 15% του συνόλου της χώρας. Η προσφορά των δασών στην Εθνική Οικονομία και την κοινωνία του Ν. Δράμας είναι σημαντική, λόγω της απασχόλησης υλοτόμων δασεργατών, καθώς και εργατοτεχνιτών στις τοπικές βιοτεχνίες και βιομηχανίες.

Η μεταποιητική δραστηριότητα του νομού σήμερα κύρια εξαρτάται από την επεξεργασία των δασικών προϊόντων τα οποία αποτελούν περίπου το 15% της συνολικής ελληνικής παραγωγής εξ' αιτίας του δασικού συμπλέγματος που προαναφέρθηκε, και του μαρμάρου το οποίο αποτελεί το βασικότερο στοιχείο ανάπτυξης. Ο μεταποιητικός τομέας διαρθρώθηκε σε μεγάλες σχετικά μονάδες μικρού αριθμού κλάδων που στηρίχθηκε στις εθνικές ενισχύσεις της βιομηχανίας..

Στον τομέα του τουρισμού ο Νομός διαθέτει τα φυσικά προσόντα για μια αξιόλογη ανάπτυξη με κύρια κατεύθυνση το χειμερινό τουρισμό και το δασοτουρισμό. Υπάρχουν σημαντικότερες δυνατότητες για ανάπτυξη, οι οποίες αν αξιοποιηθούν θα τονώσουν τη ντόπια οικονομία με εισροή οικονομικών πόρων από την ευρύτερη περιοχή και άλλους νομούς. Το Χιονοδρομικό Κέντρο Φαλακρού αποτελεί ένα σημαντικό κεφάλαιο για την τουριστική ανάπτυξη του νομού, ενώ στην ορεινή του ζώνη ο τουρισμός έχει πάρει μια σαφή μορφή οικότουρισμού που στοιχειοθετεί την σημαντικότερη οικονομική προοπτική για την περιοχή αυτή. Το δάσος της Ελατιάς προσφέρεται για την ανάπτυξη του δασοτουρισμού, οι Ιαματικές πηγές Θερμιών για ιαματικό τουρισμό, οι περιοχές Παρανεστίου και Κ. Νευροκοπίου για κυνήγι.

Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Π. Ε. Δράμας είναι:

- Πλούσιο ενδογενές δυναμικό σε ποικιλία τοπίου και πλούτος περιβαλλοντικών και φυσικών πόρων
- Σημαντικοί τουριστικοί πόροι – μονές και ιστορικοί πόροι, αξιόλογοι οικισμοί
- Έντονη πολιτιστική δραστηριότητα, πλούσιο και ποικίλο φυσικό περιβάλλον
- Ύπαρξη υδάτινου δυναμικού, υδροηλεκτρικές εγκαταστάσεις
- Ισχυρή αγροτική βάση με εμπειρία στην καλλιέργεια συγκεκριμένων προϊόντων
- Επώνυμα αγροτικά προϊόντα Περιοχής Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.), Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.)
- Γεωγραφική θέση της περιοχής και συγκοινωνιακά δίκτυα που την εξυπηρετούν, Προοπτικές εξωστρέφειας του οικονομικού και παραγωγικού τομέα, Ύπαρξη πύλης της χώρας προς τη γειτονική Βουλγαρία και τις υπόλοιπες βαλκανικές χώρες
- Χειμερινός Τουρισμός – Χιονοδρομικό Κέντρο Φαλακρού
- Ύπαρξη αναπτυγμένων επιχειρηματικών υποδομών ΒΙ.ΠΕ.-ΒΙΟΠΑ και άτυπων βιοτεχνικών συγκεντρώσεων.

Τα σημαντικά προβλήματα και οι αδυναμίες που καταγράφονται για την Π. Ε. Δράμας είναι:

- Γεωμορφολογική απομόνωση σε σχέση με τον Ελλαδικό χώρο που οδηγεί σε κοινωνική απομόνωση και οικονομικό – δημογραφικό μαρασμό
- Νομός μακριά από τους διεθνείς οδικούς άξονες
- Πρωτογενής τομέας ευάλωτος στα πλήγματα της ανταγωνιστικής αγοράς, σε φθίνουσα πορεία σε σχέση με το παρελθόν, και μικρό βαθμό μεταποίησης – τυποποίησης της πρωτογενούς παραγωγής
- Διαρθρωτικά προβλήματα στον τομέα της κτηνοτροφίας, έλλειψη ζωνών οργανωμένης κτηνοτροφίας, υψηλό κόστος στην προμήθεια ζωοτροφών, έλλειψη καθετοποίησης των προϊόντων της ζωικής παραγωγής
- Ο δευτερογενής τομέας βρίσκεται σε μεταβατικό στάδιο με μειωμένη ανταγωνιστικότητα
- Υψηλοί δείκτες γήρανσης του πληθυσμού παρά την ενθαρρυντική αλλαγή του ρυθμού εγκατάλειψης της

υπαίθρου

- Ελλείψεις σε βασικές υποδομές
- Μεγάλο ποσοστό ανεργίας στους νέους και τις γυναίκες
- Απουσία ανάπτυξης νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων
- Κατακερματισμένη γεωργική εκμετάλλευση, μικρό μέγεθος κλήρου
- Εξωστρεφείς τάσεις του πληθυσμού προς Θεσσαλονίκη.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Η μέχρι σήμερα ανάπτυξη της Περιφερειακής Ενότητας Δράμας βασίσθηκε στους φυσικούς πόρους τους οποίους διαθέτει, τον εύφορο κάμπο, τα δάση, τον υπόγειο ορυκτό πλούτο, τα μεταλλεύματα και τον υδάτινο πλούτο. Η ανάδειξη και αξιοποίηση των υφιστάμενων ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων και η ανάδειξη νέων μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται ο διασυννοριακός της χαρακτήρας, η δυνατότητα παροχής εναλλακτικών μορφών τουρισμού, τα αποθέματα μαρμάρου, η φήμη του όσον αφορά τον κλάδο της οινοποιίας, αποτελούν την στόχευση για την περαιτέρω ανάπτυξή της.

Η γεωγραφική θέση της περιοχής και τα συγκοινωνιακά δίκτυα που την εξυπηρετούν αποτελούν ένα πλεονέκτημα σε σχέση με τις προοπτικές εξωστρέφειας του οικονομικού και παραγωγικού τομέα και της εγγύτητας με την Βαλκανική ενδοχώρα.

Ο κλάδος του μαρμάρου, ο κυρίαρχος μεταποιητικός κλάδος του νομού, θεωρείται ένας από τους κύριους άξονες της οικονομικής του ανάπτυξης καθώς το υπέδαφος του, είναι πλούσιο σε μαρμαροφόρα κοιτάσματα και μάλιστα με σημαντικά αποθέματα. Να σημειωθεί ότι σύμφωνα με στοιχεία τα οποία συγκεντρώθηκαν από τις επιχειρήσεις του Νομού Δράμας για το έτος 2010 η παραγωγή όγκων σε κυβικά μέτρα από τα λατομεία της περιοχής έφθασε περίπου τις 80.000 κ. μ.

Ο κλάδος της οινοποιίας ο οποίος αναπτύσσεται στην περιοχή της Δράμας την τελευταία εικοσαετία είναι ιδιαίτερα σημαντικός και ανερχόμενος καθώς σ' αυτόν δραστηριοποιούνται μερικές από τις σπουδαιότερες οινοπαραγωγικές μονάδες της χώρας οι οποίες συσκευάζουν υψηλής ποιότητας κρασιά ονομασίας προέλευσης. Η συνολική παραγωγή οίνων για το 2010 ανήλθε στα 2.200.000 λίτρα.

Οι προτεραιότητες για την Π.Ε. Δράμας αφορούν στην:

- Βελτίωση της προσπελασιμότητας της
- Τόνωση της εξωστρέφειας της τοπικής επιχειρηματικότητας και την προώθηση του τοπικού παραγωγικού συστήματος,
- Αξιοποίηση του πλούσιου φυσικού περιβάλλοντος και των εναλλακτικών μορφών τουρισμού
- Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών προϊόντων και υπηρεσιών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Θεματική Ενότητα «Περιβάλλον και Ποιότητα Ζωής» αναλύεται σε τρεις επί μέρους ενότητες και συγκεκριμένα:

- α. Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός
- β. Φυσικό Περιβάλλον (Περιβαλλοντικές Υποδομές και Προστασία Περιβάλλοντος)
- γ. Μεταφορικές Υποδομές

Ακολουθεί επιτελική σύνοψη, όσον αφορά τους παραπάνω τομείς και στη συνέχεια παρουσιάζεται αναλυτική καταγραφή στατιστικών στοιχείων, ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης (προβλήματα / ανάγκες και δυνατότητες/ευκαιρίες) με στόχο τον εντοπισμό των κρίσιμων ζητημάτων, ώστε να εξαχθούν οι αναγκαίοι Στόχοι, Μέτρα και Δράσεις του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

α. Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός

Τα χωροταξικά και πολεοδομικά ζητήματα της Περιφέρειας ρυθμίζονται από την εθνική νομοθεσία. Το Περιφερειακό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού και αιεφόρου ανάπτυξης της ΑΜΘ βρίσκεται σε διαδικασία αναθεώρησης. Ειδικά για τον Πολεοδομικό σχεδιασμό ιδιαίτερη σημασία έχουν τα Ρυθμιστικά Σχέδια, τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.), τα Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.). Στην Περιφέρεια ΑΜΘ παρατηρείται καθυστέρηση στην εκπόνηση μελετών Γ.Π.Σ./Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π λόγω θεσμικών, οικονομικών και διοικητικών θεμάτων. Κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική η ουσιαστική και τεκμηριωμένη συμμετοχή της Περιφέρειας στις διαδικασίες αναθεώρησης του Περιφερειακού πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης και ο συντονισμός των προγραμμάτων υλοποίησης έργων που προβλέπονται από τα Γ.Π.Σ. και τις Πολεοδομικές Μελέτες.

β. Φυσικό Περιβάλλον (Περιβαλλοντικές Υποδομές και Προστασία Περιβάλλοντος)

Η Περιφέρεια ΑΜΘ διαθέτει πλούσιο φυσικό περιβάλλον. Παρά τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες (γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία, τουρισμός, εξόρυξη πετρωμάτων και μεταλλευμάτων) βρίσκεται σε σχετικά καλή κατάσταση. Τα σημαντικότερα προβλήματα εντοπίζονται στη ρύπανση των υδάτων (και από τη διασυννοριακή ρύπανση), την υπερεκμετάλλευση των επιφανειακών και υπογείων υδάτων, την υπερχειλίση ποταμών και χειμάρρων και τη διαχείριση των αποβλήτων και απορριμμάτων (αστικών και βιομηχανικών). Η Περιφέρεια αποδίδει εξέχουσα σημασία στην προστασία και διαφύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος και ήδη βρίσκεται σε εξέλιξη η εφαρμογή του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΠΕΣΔΑ) καθώς και η λειτουργία Βιολογικών Καθαρισμών στα μεγάλα αστικά κέντρα της Περιφέρειας.

γ. Μεταφορικές Υποδομές

Το οδικό δίκτυο της Περιφέρειας περιλαμβάνει την Εγνατία Οδό και τους κάθετους αυτής άξονες καθώς και εθνικό, επαρχιακό/περιφερειακό δίκτυο και τοπικές/αγροτικές οδούς. Διαπιστώνεται η ανάγκη βελτίωσης των γεωμετρικών χαρακτηριστικών σε διάφορα σημεία του δικτύου ενώ ιδιαίτερη σημασία έχει η βελτίωση του οδικού δικτύου και της προσβασιμότητας στον ορεινό όγκο και σε υποβαθμισμένες περιοχές. Το σιδηροδρομικό δίκτυο αποτελεί τμήμα της σιδηροδρομικής γραμμής Θεσσαλονίκη – Ορμένιο με τις δυνατότητες αλλά κυρίως αδυναμίες που το χαρακτηρίζουν. Διαπιστώνεται η ανάγκη βελτίωσης και εκσυγχρονισμού του δικτύου και σύνδεσης του με κρίσιμα σημεία για την ανάπτυξη της Περιφέρειας όπως οι λιμένες και οι Βιομηχανικές Περιοχές. Οι αεροπορικές επιβατικές και μεταφορικές υποδομές περιλαμβάνουν τα αεροδρόμια Αλεξανδρούπολης και Καβάλας (Χρυσούπολη). Οι θαλάσσιες μεταφορές εξυπηρετούνται από τα λιμάνια Αλεξανδρούπολης, Πόρτο Λάγος, Καβάλας, Καρβάλης Καβάλας (Φίλιππος Β'). Επιπλέον λειτουργεί μεγάλος αριθμός μικρότερων λιμένων στις Περιφερειακές Ενότητες Καβάλας, Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου καθώς και στις νήσους Θάσο και Σαμοθράκη που εξυπηρετούν επιβατικές και αλιευτικές ανάγκες.

2. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Τα στοιχεία που ακολουθούν συγκεντρώθηκαν, για τις ανάγκες του Επιχειρησιακού Προγράμματος, με τη συνδρομή των αρμοδίων Διευθύνσεων το χρονικό διάστημα Ιανουάριος – Μάρτιος 2012.

2.1. Φυσικοί πόροι - Περιβαλλοντικές υποδομές				
A1. Φυσικοί Πόροι	Μονάδες Μέτρησης			
	Περιοχή	Ποσοστό επί του συνόλου	Έκταση (στρ.)	Πηγή άντλησης στοιχείων
Δάση	Νομός Έβρου – Σαμοθράκη	7,41%	850.000	Δασαρχείο Αλεξ/πολης
	Νομός Έβρου	7,32%	840.000	Δασαρχείο Σουφλίου
	Νομός Έβρου	17,60%	2.020.000	Δασαρχείο Διδυμοτείχου
	Νομός Ροδόπης	12,74%	1.461.826	Δ/νση Δασών Ν. Ροδόπης
	Νομός Ξάνθης	7,98%	915.540	Δασαρχείο Ξάνθης
	Νομός Ξάνθης	2,70%	309.850	Δασαρχείο Σταυρούπολης
	Νομός Καβάλας	14,98%	1.718.820	Δασαρχείο Καβάλας
	Νομός Καβάλας – Θάσος	3,24%	372.362	Δασαρχείο Θάσου
	Νομός Δράμας	19,95%	2.289.181	Δασαρχείο Δράμας
	Νομός Δράμας	6,10%	699.646	Δασαρχείο Κ. Νευροκοπίου
		Σύνολο:		11.477.225

	<p>Οι ορεινές εκτάσεις της Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης καλύπτουν το 39,6% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας. Ο πληθυσμός των ορεινών περιοχών είναι περίπου 65.000 κάτοικοι ποσοστό 11,6% επί του συνολικού πληθυσμού. Το 98% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας καλύπτεται από δάση ή αγρούς. Ειδικότερα, το 35,2% της συνολικής έκτασης καλύπτεται από αγρούς (γεωργική γη), το 37,7% από δάση, το 15% από δασικές εκτάσεις (θαμνότοπους), το 8% από δασικές εκτάσεις (βοσκότοπους) και το υπόλοιπο 2% από άγονες εκτάσεις. Επισημαίνεται το συγκριτικό πλεονέκτημα της Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης σε δάση και δασικές εκτάσεις με ποσοστό μεγαλύτερο από αυτό της χώρας (53% έναντι 49,7% του μέσου της χώρας) με πρώτο σε εθνική κλίμακα το Ν Δράμας. Επίσης υπάρχει σημαντικό πλεονέκτημα σε γεωργική γη με πρώτο σε επίπεδο Περιφέρειας το Ν. Έβρου με ποσοστό 42%</p>	
Εθνικά Πάρκα	<i>Όνομασία</i>	<i>Έκταση (στρέμματα)</i>
	Εθνικό Πάρκο Δάσους Δαδιάς Λευκίμης Σουφλίου	430.000
	Εθνικό Υδροτοπικό Πάρκο Δέλτα Έβρου	200.000
	Εθνικό Πάρκο ΑΜΘ (Νέστος, Βιστωνίδα, Ισμαρίδα)	180.000
	Εθνικό Πάρκο Οροσειράς Ροδόπης	1.700.000
Αισθητικά Δάση	<i>Όνομασία</i>	<i>Έκταση (στρ)</i>
	Στενά Νέστου Καβάλας – Ξάνθης	6.000
	Δάση αμυγδαλέων Καβάλας	5.500
Διατηρητέα μνημεία φύσης	<i>Όνομασία</i>	<i>Έκταση (στρ)</i>
	Το δάσος της οξιάς στην Τσίχλα Χαϊντούς Ξάνθης	50
	Το παρθένο δάσος της κεντρικής Ροδόπης	1.500
Υγρότοποι Ramsar	<i>Όνομασία</i>	<i>Έκταση (στρ)</i>
	Δέλτα Έβρου	22.889
	Λίμνη Βιστωνίδα, Πόρτο Λάγος, Λίμνη Ισμαρίδα, παρακείμενες λιμνοθάλασσες	45.000
	Δέλτα Νέστου και παρακείμενες λιμνοθάλασσες	500.000

Πεδιάδες	<i>Όνομασία</i>		<i>Έκταση (τ. χλμ)</i>		
	Ξάνθης		430		
	Κομοτηνής		510		
	Ορεστιάδας – Διδυμοτείχου		367		
	Χρυσουπόλεως		350		
	Δράμας – Φιλίππων		432		
Λίμνες	<i>Όνομασία</i>		<i>Έκταση (στρ)</i>		
	Πλατανόβρυσης (Δράμα)		32		
	Θησαυρού (Δράμα)		200		
	Κατάφυτου (Δράμα)		145		
	Λευκογείων (Δράμα)		410		
	Λίμνη των χρωμάτων (Καβάλα)		72		
	Βιστωνίδας (Ξάνθη - Ροδόπη)		45.000		
	Ισμαρίδα (Ροδόπη)		2.500		
	Γρατινής (Ροδόπη)		30		
	Τυχερού (Εβρος)		1.200		
Βοσκότοποι	8% επί του συνόλου των εδαφών της Περιφέρειας				
Νησιά	<i>Όνομασία</i>	<i>Είδος</i>	<i>Έκταση (στρ)</i>	<i>Πηγή</i>	<i>Ημερομηνία Καταγραφής</i>
	Θάσος	Κατοικημένο	13.451	στατιστική υπηρεσία	01/12/11
	Σαμοθράκη	Κατοικημένο	2.712	στατιστική υπηρεσία	01/12/11
	Θασοπούλα	Ακατοίκητο	800	στατιστική υπηρεσία	01/12/11
Ορεινοί Όγκοι	<i>Όνομασία</i>	<i>Έκταση (ha)</i>			

	Οροσειρά Ροδόπης	Ένας από τους παλαιότερους ορεινούς όγκους των Βαλκανίων, που αναπτύσσεται μεταξύ Ελλάδας και Βουλγαρίας. Το πιο ογκώδες και με μεγαλύτερο μέσο ύψος τμήμα της Ροδόπης βρίσκεται στη γειτονική χώρα, αλλά οι υψηλότερες κορυφές Κούλα (1.827 μέτρα) και Παπίκιο βρίσκονται πάνω στα σύνορα. Το ανατολικό άκρο της Ροδόπης εκφυλίζεται σταδιακά στο ανατολικό τμήμα της Θράκης στα μικρού ύψους όρη Σάπκα και Καλλιθέα (1.044 και 945 μέτρα αντίστοιχα).
	Φεγγάρι	Ο κύριος ορεινός όγκος της Σαμοθράκης, μέγιστου ύψους 1.802 μέτρων.
	Φαλακρό	Ορεινός όγκος του νομού Δράμας, μέγιστου ύψους 2.232 μέτρων στην κορυφή Χιονότρυπα.
	Υψάριο	Ο κύριος ορεινός όγκος της Θάσου μέγιστου ύψους 1.129 μέτρων
	Μενοίκιο	Ορεινός όγκος της Ανατολικής Μακεδονίας, μέγιστου ύψους 1.963 μέτρων.
	Παγγαίο	Μεγάλος ορεινός όγκος που εκτείνεται στους νομούς Σερρών και Καβάλας Η υψηλότερη κορυφή του είναι το «Μάτι» με υψόμετρο 1.956 μέτρα.
	Όρβηλος	Ο Όρβηλος είναι βουνό με μέγιστο υψόμετρο 2.212 μέτρα.
	Κορύλοβος	Ο Κορύλοβος είναι ένα σχετικά χαμηλό βουνό (με υψόμετρο περίπου 500 μέτρων) και αποτελεί τη νότια απόληξη του Φαλακρού Όρους .
Οι ορεινές εκτάσεις της Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης καλύπτουν το 39,6% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας. Ο πληθυσμός των ορεινών περιοχών είναι περίπου 65.000 κάτοικοι ποσοστό 11,6% επί του συνολικού πληθυσμού.		
Ακτές	Θάσος (27 παραλίες)	Πηγή: ΕΟΤ
	Σαμοθράκη (3 παραλίες)	
	Ανατολική Μακεδονία (6 παραλίες)	
	Θράκη (4 παραλίες)	
Ποταμοί	Έβρος	Ο δεύτερος μεγαλύτερος ποταμός μετά τον Δούναβη, αποτελεί φυσικό σύνορο της Ελλάδας με την Βουλγαρία και την Τουρκία. Πηγάζει από την οροσειρά Ρίλα της Βουλγαρίας και χύνεται στο Θρακικό πέλαγος. Έχει συνολικό μήκος 530 χλμ. όπου τα 230 χλμ. ανήκουν στον Ελλαδικό χώρο. Παραπόταμοι του Έβρου στην Ελλάδα είναι ο ποταμός Άρδας, ο οποίος διασχίζει την περιοχή Τριγώνου στα βόρεια του νομού, ο Ερυθροπόταμος, που περνά μέσα από τη λοφώδη και την πεδινή περιοχή των Μεταξάδων-Παλιουρίου και διασχίζει την πόλη του Διδυμότειχου, όπως επίσης το Διαβολόρεμα, ο Καμηλοπόταμος και το Μεγάλο Ρέμα.

	Νέστος	Πηγάζει από το όρος Ρίλα της Βουλγαρίας και αποτελεί φυσικό όριο μεταξύ Μακεδονίας-Θράκης. Έχει συνολικό μήκος 234 χλμ. εκ των οποίων τα 140 βρίσκονται στον Ελλαδικό χώρο. Παραπόταμοι του Νέστου είναι ο Δεσπάτης, ο Μουσδέλης, το Μεγάλο Ρέμα, το Διαβολόρεμα και το Αρκουδόρεμα.
--	--------	--

A2. Ορυκτοί Πόροι-Μεταλλεία	<i>Ορυκτοί Πόροι</i>	<i>Μεταλλεία</i>
	Εν λειτουργία υπάρχουν λατομεία μαρμάρου, βιομηχανικών ορυκτών, αδρανών υλικών και σχιστολίθων. Επιπλέον ορυκτές πρώτες ύλες που έχουν εντοπιστεί στην Π.Α.Μ.Θ. είναι: Χρυσός, χαλκός, μόλυβδος, άργυρος, αντιμόνιο, ψευδάργυρος, μολυβδαίνιο, ουράνιο, λιγνίτης, τύρφη, ζεόλιθοι, μπεντονίτης, καολίνη, περλίτης	Δεν υπάρχουν εν λειτουργία. Είναι είτε σε αργία είτε υπό σχεδιασμό.

	<i>Ονομασία</i>	<i>Κωδικός κατηγορία</i>	<i>Έκταση (ha.)</i>	<i>Περιφερειακή Ενότητα</i>
	A3. Περιοχές Natura	Δάσος Δαδιάς-Σουφλί	GR1110002 SPA	41.017,0
Τρεις Βρύσες		GR1110003 SCI	9.912,6	Έβρου
Φεγγάρι Σαμοθράκης		GR1110004 SCI	9.603,1	Έβρου
Βουνά Έβρου		GR1110005 SCI	42.372,5	Έβρου
Δέλτα Έβρου		GR1110006 SPA	13.120,0	Έβρου
Δέλτα Έβρου Και Δυτικός Βραχίονας		GR1110007 SCI	9.857,6	Έβρου
Παραποτάμιο δάσος Βόρειου Έβρου και Άρδα		GR1110008 SPA	25.758,0	Έβρου
Νότιο δασικό σύμπλεγμα Έβρου		GR1110009 SPA	29.275,0	Έβρου
Όρος Χαϊντού - Κούλα & γύρω κορυφές		GR1120003 SCI	3.488,7	Ξάνθης
Στενά Νέστου		GR1120004 SPA	8.752,0	Ξάνθης
Αισθητικό δάσος Νέστου		GR1120005 SCI	2.335,9	Ξάνθης
Ποταμός Λίσσος		GR1130006 SCI	2.058,4	Ροδόπης

Ποταμός Κομφάτος (νέα κοίτη)	GR1130007 SCI	423,7	Ροδόπης
Μαρώνεια -Σπήλαιο	GR1130008 SCI	1,0	Ροδόπης
Λίμνες & λιμνοθάλασσες της Θράκης-Ευρύτερη περιοχή και παράκτια ζώνη	GR1130009 SCI	29.456,0	Ροδόπης
Λίμνες Βιστονίς, Ισμαρίς - Λιμνοθάλασσες Πόρτο Λάγος, Αλγκη Πτελέα, Ξηρολίμνη, Καρατζα	GR1130010 SPA	18.221,0	Ροδόπης
Κοιλάδα Λίσσου	GR1130011 SPA	37.502,0	Ροδόπης
Κοιλάδα Κομφάτου	GR1130012 SPA	16.582,0	Ροδόπης
Δάσος Φρακτού	GR1140001 SCI	1.085,6	Δράμας
Ροδόπη (Σημύδα)	GR1140002 SCI	6.708,9	Δράμας
Περιοχή Ελατιά, Πυραμίς, Κούτρα	GR1140003 SCI	7.431,5	Δράμας
Κορυφές Φαλακρού Όρους	GR1140004 SCI	9.845,6	Δράμας
Παρθένο δάσος κεντρικής Ροδόπης	GR1140007 SPA	569,0	Δράμας
Δέλτα Νέστου και λιμνοθάλασσες Κεραμωτής και νήσος Θασοπούλα	GR1150001 SPA	14.606,0	Καβάλας
Κορυφές Παγγαίου όρους	GR1150005 SCI	10.345,5	Καβάλας
Όρμος Ποταμιάς - Ακρ. Πύργος έως Ν. Γραμβούσα	GR1150008 SCI	345,0	Καβάλας
Κόλπος Παληού - Όρμος Ελευθερών	GR1150009 SCI	1.178,6	Καβάλας
Δέλτα Νέστου & Λιμνοθάλασσες Κεραμωτής- Ευρύτερη Περιοχή Και Παράκτια Ζώνη	GR1150010 SCI	22.484,6	Καβάλας

(Πηγή: Δ/ση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Π.Α.Μ.Θ.)

Υποδομές διαχείρισης υγρών και στερεών αποβλήτων		
	Πλήθος	Ημερομηνία Καταγραφής
ΧΥΤΑ	3	
ΧΑΔΑ	6	12/12/2011
ΚΔΑΥ	5	
ΕΕΛ	12	

Οι **ΧΥΤΑ** είναι της Καβάλας, Ξάνθης, Κομοτηνής.

Οι **ΧΑΔΑ** είναι της Ορεστιάδας, Σουφλίου, Διδυμοτείχου, Αλεξ/πολης, Δράμας, Προσοτσάνης.

Τα **ΚΔΑΥ** είναι της Ξάνθης, Δράμας, Κομοτηνής, Αλεξ/πολης, Διδυμοτείχου. Σε λειτουργία βρίσκεται μόνο της Αλεξανδρούπολης.

Οι **ΕΕΛ** λειτουργούν: **1 στην ΠΕ Ξάνθης** (στη πόλη της Ξάνθης), **3 στην ΠΕ Έβρου** (1 στη πόλη της Αλεξ/πολης, 1 στη πόλη του Διδυμοτείχου και 1 στη πόλη της Ορεστιάδας και της περιοχής Πύργος), **1 στην ΠΕ Δράμας** (στη πόλη της Δράμας), **6 στην ΠΕ Καβάλας** (2 στο νησί της Θάσου που αφορούν τις περιοχές του Λιμένα Θάσου και της Σκάλας Παναγίας-Ποταμιάς, 2 στη πόλη της Καβάλας που αφορούν τις περιοχές Άσπρης Άμμου και Παληού, 1 στη πόλη της Χρυσούπολης και 1 στη Ν. Πέραμο) και **1 στην ΠΕ Ροδότης** (στη πόλη της Κομοτηνής).

2.2. Πολιτική Προστασία		
	Περιγραφή	Πλήθος
B1. Υποδομές - Εξοπλισμός	ΑΣΥΡΜΑΤΟΙ	7
	ΔΟΡΥΦΟΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	1
	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ	7
	ΕΚΤΥΠΩΤΕΣ	4
	ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ	1
B2. Δράσεις - Ενέργειες - Προγράμματα	Civpro: Το έργο CivPro, στο οποίο συμμετέχουν 12 εταίροι από 11 χώρες της ΕΕ, έχει σχεδιαστεί για να ανταποκριθεί στις στρατηγικές πρόληψης καταστροφών. Αποσκοπεί πρώτον στη βελτίωση του συντονισμού και της αποτελεσματικότητας των περιφερειακών πολιτικών για την πρόληψη καταστροφών και την άμβλυνση των συνεπειών τους. Δεύτερον, η εταιρική σχέση επιθυμεί να ενισχύσει τη σχέση μεταξύ της πρόληψης των καταστροφών και της διαχείρισης κρίσεων.	

	<p>TOSCA: υλοποιείται στα πλαίσια του προγράμματος MED και έχει ως στόχο τη βελτίωση της ποιότητας, ταχύτητας και αποδοτικότητας των διεργασιών λήψης αποφάσεων σε θαλάσσια ατυχήματα στη Μεσόγειο, σε θέματα πετρελαϊκής ρύπανσης και επιχειρήσεων έρευνας και διάσωσης (SAR)</p>
	<p>Report: Ο γενικός στόχος του προγράμματος είναι μέσω της πρόληψης των δασικών πυρκαγιών να βελτιώσει τη συντήρηση της σημαντικής βιοποικιλότητας στην περιοχή της Οροσειράς της Ροδόπης, ως τμήμα της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων στη διασυνοριακή περιοχή Smolyan – Ξάνθης</p>
	<p>MONITOR II: (Practical use of Monitoring in natural disaster management – Πρακτική χρήση των συστημάτων παρακολούθησης ως προς την διαχείριση φυσικών καταστροφών): Κύριος στόχος του προγράμματος είναι να βελτιώσει και να προωθήσει τη χρήση συστημάτων παρακολούθησης ως προς τη διαχείριση των φυσικών καταστροφών. Μέσω αυτών των συστημάτων θα βελτιωθεί η επικοινωνία και ροή πληροφοριών μεταξύ εμπειρογνομόνων, τοπικών φορέων και υπαλλήλων στις υπηρεσίες πολιτικής προστασίας.</p>

2.3. Μεταφορικές υποδομές

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην αξιοποίηση του Βόρειου - Βορειοανατολικού άξονα ανάπτυξης της χώρας προς τα Βαλκάνια, τη νέα Κεντρική και την Ανατολική Ευρώπη, συμβάλλοντας έτσι στη δυναμική ένταξη της Ελλάδας στο διεθνές και ιδιαίτερα στο ευρωπαϊκό περιβάλλον.

Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, τα υφιστάμενα, τα υπό κατασκευή και τα προγραμματιζόμενα έργα μεταφορικής υποδομής (κυρίως οδικά και λιμενικά) αποτελούν κύριο σκέλος της αναπτυξιακής πολιτικής, ενώ παράλληλα δημιουργούν προϋποθέσεις για τη λειτουργία στην Περιφέρεια ενός συστήματος συνδυασμένων μεταφορών.

Τα έργα οδικής μεταφορικής υποδομής περιλαμβάνουν:

- α) τον εγκάρσιο οδικό άξονα της Εγνατίας Οδού, ο οποίος εκτείνεται από τη γέφυρα του Στρυμόνα ως τη γέφυρα Κήπων Έβρου συνολικού μήκους 258 χλμ.
- β) τον κάθετο άξονα της Εγνατίας Οδού, Αρδάνιο - Ορμένιο και τον υπό ολοκλήρωση κάθετο άξονα της Εγνατίας Οδού, Κομοτηνή - Νυμφαία, που οι προεκτάσεις τους αποτελούν υπό-κλάδους του Πανευρωπαϊκού Διαδρόμου IV που ξεκινάει από το Αμβούργο και καταλήγει στη Λευκωσία, δίδοντας εναλλακτική χερσαία πρόσβαση από το Αιγαίο στον Εύξεινο Πόντο.
- γ) την κατασκευή του κάθετου άξονα Καβάλα (λιμάνι) – Δράμα – Σέρρες (Προμαχώνας) (Αυτοκινητόδρομος Ε61) που θα συνδέσει την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης απευθείας με τον Πανευρωπαϊκό Διάδρομο IV.
- δ) την ολοκλήρωση των καθέτων αξόνων Ξάνθης - Εχίνου - Ελληνοβουλγαρικών συνόρων και Δράμας - Εξοχής - Ελληνοβουλγαρικών συνόρων που θα συνδέσουν την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης με την ενδοχώρα της Βουλγαρίας και ακολούθως με τον Πανευρωπαϊκό Διάδρομο IV.
- ε) το εθνικό οδικό δίκτυο, το συνολικό μήκος του οποίου ανέρχεται σε 800 χιλιόμετρα περίπου, το οποίο έχει ιδιαίτερη σημασία είτε γιατί καλύπτει περιοχές που βρίσκονται

μακριά από το δίκτυο των αυτοκινητοδρόμων, είτε γιατί συνδέει μεγάλα αστικά κέντρα και εξυπηρετεί τοπικές και διανομαρχιακές μεταφορές και μετακινήσεις.

- στ) τέλος το επαρχιακό οδικό δίκτυο, συνολικού μήκους 2.100 χλμ περίπου, το οποίο είναι το βασικό δίκτυο που εξυπηρετεί τις ανάγκες της περιφέρειας σε μεταφορές αγαθών, κυρίως του πρωτογενούς τομέα και προσώπων και καλύπτει όλες τις απομακρυσμένες περιοχές.

Σε σχέση με τις **θαλάσσιες μεταφορές και τις λιμενικές υποδομές**, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης χωροθετούνται δύο μεγάλα Εμπορευματικά Λιμάνια, Αλεξανδρούπολης και Καβάλας.

Το εμπορευματικό λιμάνι της Αλεξανδρούπολης βρίσκεται στην ανατολική πύλη της Εγνατίας Οδού και συνδέεται οδικώς και σιδηροδρομικώς με τον Πανευρωπαϊκό Διάδρομο ΙΧ. Χαρακτηρίζεται ως «Κύρια Διεθνής Θαλάσσια Πύλη - Λιμένας», αναγνωρίζοντας το συμπληρωματικό του ρόλο στην ενίσχυση του διεθνούς ρόλου των λιμένων της Αθήνας (σύστημα λιμένων Αττικής), της Θεσσαλονίκης, της Πάτρας, της Ηγουμενίτσας, του Ηρακλείου και της Σούδας. Εκτιμάται δε, ότι μπορεί να λειτουργεί εναλλακτικά με την αναγκαιότητα διάπλευσης των στενών του Βοσπόρου.

Το εμπορευματικό λιμάνι Καβάλας «Φίλιππος Β΄» χαρακτηρίζεται ως «Λιμένας Διεθνούς Ενδιαφέροντος και Εθνικής Σημασίας», βρίσκεται εκτός της πόλεως της Καβάλας με άμεση πρόσβαση στην Εγνατία Οδό και μέσω των μεθοριακών σταθμών Προμαχώνα Ν. Σερρών και Εξοχής Ν. Δράμας στον Πανευρωπαϊκό Διάδρομο ΙV.

Εκτός των δύο μεγάλων εμπορευματικών λιμανιών, υπάρχει ένα αρκετά πυκνό δίκτυο μικρότερων λιμανιών και λιμενίσκων, το οποίο εξυπηρετεί την υπάρχουσα κίνηση επιβατών και εμπορευμάτων, εντός και εκτός της περιφέρειας, όπως και τον ελλιμενισμό αλιευτικών και τουριστικών σκαφών. Στο δίκτυο αυτό περιλαμβάνονται συνολικά 20 λιμάνια και αλιευτικά καταφύγια και από χωροταξική άποψη θεωρούνται επαρκή για της περαιτέρω ανάπτυξη των θαλασσίων μεταφορών. Σε επίπεδο περιφέρειας τα πιο σημαντικά λιμάνια είναι τα υπάρχοντα επιβατικά λιμάνια Καβάλας και Αλεξανδρούπολης, το ενδιάμεσο λιμάνι του Πόρτο Λάγους Ν. Ξάνθης, που εξυπηρετούν και την αλιεία (ιχθυόσκαλες), το λιμάνι Κεραμωτής (πορθμείο Κεραμωτής - Θάσου) και τα κεντρικά λιμάνια των νησιών Θάσου και Καμαριώτισσας Σαμοθράκης.

Σε σχέση με τις **αεροπορικές μεταφορές και τις αερολιμενικές υποδομές οι ανάγκες της Περιφέρειας** καλύπτονται μέσω των δύο κρατικών πολιτικών αερολιμένων, της Καβάλας και της Αλεξανδρούπολης.

Το **σιδηροδρομικό δίκτυο** της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης διασχίζει τους 4 νομούς αυτής, εκτός του νομού Καβάλας. Το μήκος του φτάνει τα 400 χλμ. περίπου από τα όρια των νομών Σερρών και Δράμας μέχρι τον μεθοριακό σταθμό Ορμένιου στα σύνορα με τη Βουλγαρία, χαρακτηρίζεται δε ως «Δευτερεύον Δίκτυο» ενώ στην Αλεξανδρούπολη προβλέπεται στο Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης η κατασκευή Κόμβου - Κέντρο Εμπορευματικών Σιδηροδρομικών Μεταφορών (logistics).

Υποδομές μεταφορών εθνικού επιπέδου

	Όνομασία	Χλμ	Νομός
Εθνικές Οδοί	N12 Δράμα - Σέρρες.	68	Δράμας
	N12 Δράμα - Καβάλα.	36	Δράμας
	N14 Δράμα – Παρανέστι - Ξάνθη.	87	Δράμας

	N57 Δράμα - Κ. Νευροκόπι – Εξοχή -Βουλγαρικά Σύνορα	54	Δράμας
	Γέφυρα Στρυμόνα – Ελευθερούπολη Καβάλα	60	Καβάλας
	ΥΠ ΑΡ. 2 Ε.Ο. Καβάλας – Γέφυρας Νέστου	40	Καβάλας
	ΥΠ ΑΡ. 2 Ε.Ο. Γέφυρας Στρυμόνα – Κόμβου Αγίου Ανδρέα	66	Καβάλας
	ΥΠ ΑΡ. 12 Ε.Ο. Σταυρός Αμυγδαλέωνα – Μάρμαρα Σκαρή (Εξοδος Λυδίας)	18	Καβάλας
	ΥΠ ΑΡ. 69 Ε.Ο. Λιμένα – Λιμεναρίων Θάσου	39	Καβάλας
	Περιμετρική οδός Καβάλας	3	Καβάλας
	Ε.Ο. 2 Γέφυρα Νέστου και Όρια Ν. Καβάλας – Ξάνθης – Λάγους – Όρια Ν. Ροδόπης	43	Ξάνθης
	Ε.Ο. 14 Όρια Ν. Δράμας – Νεοχώρι – Σταυρούπολη – διασταύρωση με 55 Ε.Ο. - Ξάνθη	40	Ξάνθης
	Ε.Ο. 55 από την Χ.Θ. 75+330 της Ε.Ο. 14, παρά την Ξάνθη, έως Εχίνο – Βουλγαρικά Σύνορα	39	Ξάνθης
	Ε.Ο. Νο2 (δευτερεύον εθνικό δίκτυο): όριο Ν. Ξάνθης / Ροδόπης - Κομοτηνή - Σάπες - Μέστη	57	Ροδόπης
	Τριτεύον εθνικό δίκτυο: διασταύρωση Φαναρίου - Μεσούνη	16	Ροδόπης
	Μέστη – Μάκρη – Νέα Χιλή – Αλεξ/πολη – Φέρες – Αρδάνιο – Βρυσούλα – Πέπλος – Γέφυρα Κήπων (Ε.Ο Νο 2)	73	Έβρου
	Αρδάνιο – Σουφλί – Διδ/χο –Ορεστιάδα – Καστανιές – Ελληνοτουρκικά Σύνορα (Ε.Ο. 51)	98	Έβρου
	Κάθετος άξονας (Κόμβος Καστανιών – Ορμένιο – Ελληνοβουλγαρικά Σύνορα)	46	Έβρου
Αλεξ/πολη – Αισύμη – Μέγ. Δέρειο – Μικρό Δέρειο - Βουλγαρία	84	Έβρου	

	<i>Ονομασία</i>	<i>Χλμ</i>	<i>Νομός</i>
Επαρχιακό Δίκτυο (Περιφερειακές Οδοί)	Δράμα-Κουδούνια-Όρια Νομού προς Αμφίπολη	15	Δράμας
	Δράμα-Φτελιά-Καλαμπάκι-Όρια Νομού προς Νικήσιανη	17	Δράμας
	Προσοτσάνη-Καλλιθέα-Όρια Νομού προς Ν. Ζίχνη	14	Δράμας
	Δράμα-Σιδηρόνερου-Βορείων Συνόρων δια γέφυρας Παπάδων –Σκαλωτής	81	Δράμας
	Προσοτσάνη-Μικρόπολη-Κ.Βροντού	28	Δράμας
	Κ.Νευροκόπι-Κ.Βροντού-Όρια Ν. Σερρών δια Οχυρού από Χ. Θ. 36	19	Δράμας
	Κ.Νευροκόπι-Ποταμοί-Γέφυρα Παπάδων	53	Δράμας
	Κ.Νευροκόπι-Βαθύτοπος-Όρια Νομού προς Σέρρες	25	Δράμας
	Κ.Βροντού-Περιθώρι-Κ.Νευροκόπι	9	Δράμας
	Αμυγδαλέωνας – Πλαταμώνας – Διπόταμος – Σκοπός – Κεχρόκαμπος - Σταυρούπολη	60	Καβάλας
	Πλαταμώνας – Λεκάνη - Κεχρόκαμπος	16	Καβάλας
	Πλαταμώνας – Λυκόστομο προς Αδριανή	6	Καβάλας
	Αμυγδαλέωνας – Ζυγός – Κρυονέρι	21	Καβάλας

	Νέα Καρβάλη – Λεύκη – Ελαφοχώρι – Μακρυχώρι – Σκοπός	30	Καβάλας
	Νέα Καρβάλη – Ποντολίβαδο – Ερατεινό – Αγίασμα – Πηγές - Κεραμωτή (Δ/Ση Εθν. Οδού προς Αεροδρόμιο)	16	Καβάλας
	Χρυσούπολη – Μακρυχώρι – Πλαταμώνας	23	Καβάλας
	Χρυσούπολη – Χρυσοχώρι – Κεραμωτή	15	Καβάλας
	Χρυσούπολη – Ερατεινό	7	Καβάλας
	Καβάλα – Παλιό – Ν. Ηρακλείτσα – Ν. Πέραμος – Ελαιοχώρι – Φωληά – Προς Εγνατία – Λουτρά Ελευθερών – Κάρυανη – Ορφάνι	69	Καβάλας
	Ελευθερούπολη – Γεωργιανή – Όρια Ν. Σερρών	18	Καβάλας
	Ελευθερούπολη – Ακροβούνι – Αγ. Ανδρέας – Λιμάνι Ελευθερών	9	Καβάλας
	Μελισσοκομείο – Μεσότοπος – Σιδηροχώρι – Φωληά	12	Καβάλας
	Ποδοχώρι – Ακροπόταμος - Κάρυανη	13	Καβάλας
	Γαληψός – Μεσολακκιά	5	Καβάλας
	Νικήσιανη – Γέφυρα Καλαμπακίου (Όρια Ν. Δράμας)	68	Καβάλας
	Λιμένας – Παναγιά – Ποταμιά –Κοΐνυρα – Αλυκή – Ποτός – Θεολόγος - Λιμενάρια	65	Καβάλας (Θάσος)

Επαρχιακό Δίκτυο (Περιφερειακές οδοί)	Επ. Ο. 1 Ξάνθη-Κιμμέρια-Κομοτηνή δια Σουνίου	15,6	Ξάνθης
	Επ. Ο. 3 Ξάνθη-Διομήδεια-Ζηλωτή, δια Μαγικού-Μέλισσας-Μαγγάνων	22,7	Ξάνθης
	Επ. Ο. 7 Τοξότες-Εύλαλο-Ζηλωτή, δια Θαλασσιάς και Κρεμαστής	20,9	Ξάνθης
	Επ. Ο. 8 Βαφέικα-Γενισέα – Άβδηρα - Αρχαία Άβδηρα	21,1	Ξάνθης
	Επ. Ο. 9 Ν. Κεσσάνη – Μάνδρα – Άβδηρα – Μυρωδάτο - Δέκαρχο	25,5	Ξάνθης
	Επ. Ο. 2 Σήμαντρα-Πολύσιτος-Κουτσό και από διασταύρωση Εθνικής Οδού προς Λουτρά Ποταμιάς	13	Ξάνθης
	Επ. Ο. 4 Ξάνθη-Χρύσα-Τοξότες	αδιάνοικτη	Ξάνθης
	Επ. Ο. 5 Τοξότες-Κομνηνά-Σταυρούπολη	42	Ξάνθης
	Επ. Ο. 6 Σταυρούπολη προς Κεχροκάμπο	1	Ξάνθης
	Επ. Ο. 10 Εχίνος-Σάτρες προς Πολύανθο	30	Ξάνθης
	Επ. Ο. 11 Από διασταύρωση Εθνικής Οδού (προ Μελιβοίων) προς Θέρμες-Μέδουσα	52	Ξάνθης
	Πρωτεύον επαρχιακό δίκτυο	262	Ροδόπης
	Δευτερεύον επαρχιακό δίκτυο	462	Ροδόπης
	Λουτρά – Τρείς Βρύσες – Δαδιά – Ε.Ο.	58	Έβρου
	Αλεξ/πολη – Κίρκη – Συκοράχη – Προς Σάπες	28,00	Έβρου
	Μάκρη – Δίκελα – Μεσημβρία – Όρια Νομού	13,80	Έβρου
	Κίρκη – Άβαντας – Δωρικό – Νίψα – Επαρχιακή Οδός 1	23,00	Έβρου
	Εθνική Οδός 2 προ του Απαλού διά της άνω διάβασης Αμφιτρίτης- Εγνατίας και μέσω του Ανισόπεδου Κόμβου ΒΙ.ΠΕ-Εγνατίας μέχρι τη ΒΙ.ΠΕ Αλεξ/πολης	8,60	Έβρου
	Αισύμη – Λευκίμμη - Προβατώνας – Τυχερό – Λυκόφη – Ε.Ο	54,40	Έβρου

Δαδιά – Γιαννούλη – Πρωτοκκλήσι – Μαυροκκλήσι – Βρυσικά – Ευγενικό – Ποιμενικό – Λεπτή – Επαρχιακή Οδός 16	68,00	Έβρου
Μάνδρα – Πρωτοκκλήσι – Κυριακή – Διασταύρωση Μεταξάδων	19,20	Έβρου
Διδ/χο – Ευγενικό – Λάδη – Κόμβος Κυπρίνου	40,00	Έβρου
Διδ/χο – Ισαάκιο – Πύθιο – Θούριο	24,00	Έβρου
Διδ/χο – Κουφόβουνο - Μεταξάδες	30	Έβρου
Καστανιές – Ρύζια – Φυλάκιο	17	Έβρου
Μαράσια - Καναδάς – Πλάτη & Γέφυρα Άρδα – Μηλιά	20,1	Έβρου
Κόμαρα – Πεντάλοφος – Ορμένιο	24	Έβρου
Σουφλί – Σιδηρώ – Μέγ. Δέρειο	31,5	Έβρου
Ορεστιάδα – Φυλάκιο – Κόμαρα – Ελιά – Δίκαια – Ορμένιο	70,7	Έβρου
Καμαριώτισσα – Παλιάπολη – Θερμά	14	Έβρου (Σαμοθράκη)
Καμαριώτισσα – Χώρα	6	Έβρου (Σαμοθράκη)
Καμαριώτισσα - Λάκκωμα	11	Έβρου (Σαμοθράκη)

	Όνομασία	Π.Ε.	Τύπος
Λιμάνια	Κεντρικός λιμένας Καβάλας	Καβάλας	επιβατικό - αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Φίλιππος Β'	Καβάλας	εμπορικό
	Κεραμωτής	Καβάλας	εμπορικό - επιβατικό - αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Ελευθερών	Καβάλας	εμπορικό - αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Λιμεναρίων	Καβάλας (Θάσος)	εμπορικό - αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Θάσου	Καβάλας (Θάσος)	εμπορικό - αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Ν. Ηρακλείτσας	Καβάλας	αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Ορφανού	Καβάλας	αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Ποτού	Καβάλας (Θάσος)	αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Ραχωνίου	Καβάλας (Θάσος)	αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Σωτήρα	Καβάλας (Θάσος)	αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Καλλιράχης	Καβάλας (Θάσος)	αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Μαριών	Καβάλας (Θάσος)	αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Ποταμιάς	Καβάλας (Θάσος)	αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής

	Ιμέρου	Ροδόπης	αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Μαρώνειας	Ροδόπης	αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Φαναρίου	Ροδόπης	αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Πόρτο – Λάγους	Ξάνθης	εμπορικό - αλιευτικό καταφύγιο
	Αβδήρων	Ξάνθης	αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Αλεξανδρούπολης	Έβρου	εμπορικό - επιβατικό - αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Μάκρης	Έβρου	αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Καμαριώτισσας	Έβρου (Σαμοθράκη)	εμπορικό - επιβατικό - αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής
	Λιμένας Θέρμων	Έβρου (Σαμοθράκη)	αλιευτικό καταφύγιο – καταφύγιο σκαφών αναψυχής

Αερολιμένες	<i>Ονομασία</i>
	Μέγας Αλέξανδρος – Χρυσούπολη Καβάλας
	Δημόκριτος - Αλεξανδρούπολη

	Ονομασία	Π.Ε.	Στελεχωμένος
	Υποδομές σιδηροδρομικών σταθμών	Δίκαια	Έβρου
Νέα Βύσσα		Έβρου	ΟΧΙ
Ορεστιάδα		Έβρου	ΝΑΙ
Πύθιο		Έβρου	ΝΑΙ
Διδυμότειχο		Έβρου	ΟΧΙ
Σουφλί		Έβρου	ΟΧΙ
Τυχερό		Έβρου	ΟΧΙ
Πέπλος		Έβρου	ΟΧΙ
Φέρες		Έβρου	ΟΧΙ
Αλεξανδρούπολη		Έβρου	ΝΑΙ
Κίρκη		Έβρου	ΟΧΙ
Μέστη		Έβρου	ΟΧΙ
Βέννα		Ροδόπης	ΟΧΙ
Κομοτηνή		Ροδόπης	ΝΑΙ
Ίασμος		Ροδόπης	ΟΧΙ
Ξάνθη		Ξάνθης	ΝΑΙ
Τοξότες		Ξάνθης	ΟΧΙ
Σταυρούπολη		Ξάνθης	ΟΧΙ
Παρανέστι		Δράμας	ΟΧΙ
Δράμα		Δράμας	ΝΑΙ
Φωτολίβος	Δράμας	ΟΧΙ	

2.4. Χωροταξικός – πολεοδομικός σχεδιασμός

Χωροταξικά- πολεοδομικά προγράμματα	
Σχέδιο - Πρόγραμμα	Ονομασία
Γ.Π.Σ.	<p>ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ (Βάση του Ν. 1337/83 (Τα όρια περιλαμβάνουν μόνο τον αστικό ιστό του οικισμού)) <u>Π.Ε. Καβάλας</u>: Καβάλας, Χρυσούπολης, Λιμένα Θάσου, Ελευθερούπολης, Νικήσιανης -Γεωργιανής <u>Π.Ε. Ροδόπης</u>: Κομοτηνής, Ιάσμου (εγκεκριμένο με τον Ν. 2508/97 στα όρια του δήμου βάση του προγράμματος «Ι. Καποδίστριας»), <u>Π.Ε. Ξάνθης</u>: Ξάνθης <u>Π.Ε. Έβρου</u>: Αλεξανδρούπολης, Διδυμοτείχου, Ορεστιάδας, Σουφλίου, Φερών, Νέας Βύσσας, Χώρας Σαμοθράκης, Τυχερού <u>Π.Ε. Δράμας</u>: Δράμας, Καλαμπακίου, Προσοτσάνης, Δοξάτου, Κάτω Νευροκοπίου, Αγίου Αθανασίου ΥΠΟ ΕΚΠΟΝΗΣΗ (με τις διατάξεις του Ν. 2508/97 στα όρια των δήμων βάση του προγράμματος «Ι. Καποδίστριας»). <u>Π.Ε. Καβάλας</u>: Καβάλας, Χρυσούπολης, Ελευθερών, Θάσου, Φιλίππων <u>Π.Ε. Ξάνθης</u>: Ξάνθης</p>
Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.	<p>ΥΠΟ ΕΚΠΟΝΗΣΗ (με τις διατάξεις του Ν. 2508/97 στα όρια των δήμων βάση του προγράμματος «Ι. Καποδίστριας»). <u>Π.Ε. Καβάλας</u>: Ορφανού <u>Π.Ε. Ροδόπης</u>: Αιγείρου <u>Π.Ε. Έβρου</u>: Τραϊανούπολης, Σαμοθράκης</p>

Χώροι οργανωμένης εγκατάστασης βιομηχανικών δραστηριοτήτων		
Εγκαταστάσεις		Περιγραφή
ΒΙ.ΠΕ.	Δράμας	Ιδρύθηκε το 1974 και άρχισε να λειτουργεί το 1981. Έχει έκταση 2.264 στρ. και βρίσκεται επί της εθνικής οδού Δράμας-Κ.Νευροκοπίου και σε απόσταση 5 χιλιομέτρων από την πόλη της Δράμας. Η κοινόχρηστη-κοινοφελής έκταση ανέρχεται στα 547 στρ., ενώ η έκταση των οικοπέδων στα 1.706 στρ.
ΒΙ.ΠΕ.	Καβάλας	Έκταση: 2.076 στρέμματα
ΒΙ.ΠΕ.	Ξάνθης	Έκταση: 1.542 στρέμματα
ΒΙ.ΠΕ.	Κομοτηνής	Περιοχή: 12 ^ο χλμ. Εθν. Οδού Κομοτηνής Αλεξανδρούπολης Έκταση: 4.326 στρέμματα
ΒΙΟ. ΠΑ.	Σαπών	Πλησίον της κωμόπολης Σαπών στο νομό Ροδόπης Έκταση: 435 στρέμματα
ΒΙ.ΠΕ.	Αλεξανδρούπολης	Η ΒΙ.ΠΕ. έχει έκταση 2.026 στρέμματα και βρίσκεται εκτός σχεδίου, στην περιοχή Άβαντα Αλεξ/πολης.
ΒΙΟ. ΠΑ.	Δήμου Αλεξανδρούπολης	Πλησίον της πόλης της Αλεξανδρούπολης
ΒΙΟ. ΠΑ.	ΔΕΒΖΟΣ	Η ζώνη των ελεύθερων συναλλαγών ΔΕΒΖΟΣ βρίσκεται στον Έβρο κοντά στον οικισμό του Ορμενίου και στα σύνορα της Ελλάδας με την Βουλγαρία και την Τουρκία.
ΒΙΟ.ΠΑ.	Προσοτσάνης (μη θεσμοθετημένο)	Αφορά 2 τμήματα συνολικής έκτασης 960 στρεμμάτων, από τα οποία το ένα 360 στρ. ήταν δημοτική έκταση, και το δεύτερο 600 στρ. της Διεύθυνσης Γεωργίας (αγροκτήματα Προσοτσάνης και Πετρούσας).
ΒΙΟ.ΠΑ.	Καβάλας	Έκταση: 130 στρέμματα.

Ιστορικοί τόποι		
Τόπος	Αιτιολογία	Φ.Ε.Κ.
Ιστορικό κέντρο της πόλης της Δράμας	Ιστορικός τόπος	427/Β/26.6.84
Παλιό τμήμα οικιστικού κέντρου της Ελευθερούπολης, Ν. Καβάλας	Ιστορικός τόπος	128/Β/23.3.83
Χερσόνησος «Παναγίας» της πόλης της Καβάλας	Τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και ιστορικός τόπος	822/Β/22.8.74
Οικισμός Παναγίας Θάσου, Ν. Καβάλας	Ιστορικός διατηρητέος και χρήζων ειδικής προστασίας τόπος	875/Β/23.10.72
Οικισμός Θεολόγου Θάσου, Ν. Καβάλας	Ιστορικός διατηρητέος και χρήζων ειδικής προστασίας τόπος	875/Β/23.10.72
Παλιά πόλη της Ξάνθης	Τόπος χρήζων ειδικής κρατικής προστασίας	661/Β'/27-05-76 142/Β'/25-02-77
Τμήμα της παραδοσιακής αγοράς της πόλης της Κομοτηνής	Ιστορικός τόπος	2059/Β/24-11-99
Οικισμός Μαρώνειας, Ν. Ροδόπης	Τόπος χρήζων ειδικής κρατικής προστασίας	815/Β/17-8-1974

2.5 Περιγραφή κυριότερων αρμοδιοτήτων της Περιφέρειας στον τομέα ³

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
Περιβάλλον	<ul style="list-style-type: none"> Έγκριση και έλεγχος τήρησης περιβαλλοντικών όρων, προς εφαρμογή της νομοθεσίας για την προστασία του περιβάλλοντος. Η επιβολή προστίμων για θέματα προστασίας περιβάλλοντος Η μέριμνα για τον έλεγχο των σημειακών και διάχυτων εκπομπών ρύπων στα επιφανειακά, υπόγεια και παράκτια ύδατα, η εφαρμογή και η επιβολή όλων των αναγκαίων προληπτικών μέτρων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών και η επιβολή μέτρων και κυρώσεων για την προστασία των υδάτων
Πολιτική προστασία	<ul style="list-style-type: none"> Συντονισμός, επίβλεψη και εφαρμογή ετήσιου σχεδιασμού Συντονισμός όλων των υπηρεσιών της Περιφέρειας και των δημόσιων και ιδιωτικών μέσων για την αντιμετώπιση καταστροφών και αποκατάσταση ζημιών
Χωροταξία	<ul style="list-style-type: none"> Η παρακολούθηση εφαρμογής Ειδικών Χωροταξικών μελετών και Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε), καθώς και ο συντονισμός της υλοποίησης των προγραμμάτων εκτέλεσης έργων που προβλέπονται από τα γενικά πολεοδομικά σχέδια και τις πολεοδομικές μελέτες. Η ανάθεση εκπόνησης και η παρακολούθηση εφαρμογής Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων, Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.
Υποδομές (τεχνικές και περιβαλλοντικές)	<ul style="list-style-type: none"> Η μελέτη και η εκτέλεση των έργων οδοποιίας και των λιμενικών έργων, καθώς και η διαχείριση και συντήρηση οχημάτων και μηχανημάτων έργων

³ Όπως προκύπτει από το Π.Δ. 144/2010 (ΦΕΚ237/τ.Α'/27-12-10) «Οργανισμός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης».

- Η άσκηση αρμοδιοτήτων επί θεμάτων οδικής κυκλοφορίας, όπως οι μετρήσεις, η σήμανση των οδών καθώς και η σηματοδότηση και ο φωτισμός αυτών.
- Η παρακολούθηση της εξέλιξης της σχετικής νομοθεσίας για τις προδιαγραφές των υλικών και τους τρόπους κατασκευής των δημοσίων έργων.
- Η εκτέλεση και μελέτη εγγειοβελτιωτικών έργων, έργων περιβάλλοντος και υδραυλικών έργων, καθώς και η κατασκευή και συντήρηση κτιριακών και λοιπών αρχιτεκτονικών έργων
- Η σύμπραξη σε Συμβάσεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα
- Έγκριση Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων και επίβλεψη εφαρμογής του σχεδιασμού

2.6. Δράσεις που εκτελούνται στην περιοχή και επηρεάζουν το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας

Ένας από τους βασικούς αναπτυξιακούς στόχους της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης για την περίοδο 2007 – 2013 είναι η ολοκλήρωση των **καθέτων οδικών αξόνων** και προς την κατεύθυνση αυτή υλοποιούνται σημαντικές παρεμβάσεις όπως:

- α) η αναβάθμιση – συμπλήρωση του κάθετου οδικού άξονα Αρδάνιο - Ορμένιο – Ελληνοβουλγαρικά σύνορα προϋπολογισμού 77 εκατομμυρίων €, με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ της Περιφέρειας,
- β) η αναβάθμιση – συμπλήρωση του κάθετου οδικού άξονα Κομοτηνή – Νυμφαία – Ελληνοβουλγαρικά σύνορα προϋπολογισμού δημοπράτησης 85 εκατομμυρίων €, με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,
- γ) η κατασκευή του οδικού άξονα (αυτοκινητόδρομος Ε61) Δράμας – Καβάλας με προϋπολογισμό 125 εκατομμύρια €. Είναι σε φάση εκπόνησης η αναγνωριστική μελέτη με χρηματοδότηση από το ΕΣΠΑ της Περιφέρειας.
- δ) η αναβάθμιση – συμπλήρωση του κάθετου οδικού άξονα Ξάνθη – Εχίνος - Ελληνοβουλγαρικά σύνορα με τη χρηματοδότηση των μελετών προϋπολογισμού 8,1 εκατομμυρίων € από πόρους του προγράμματος Εδαφικής Συνεργασίας (Στόχος 3) Ελλάδα – Βουλγαρία.

Αξίζει στο σημείο αυτό να επισημανθεί η μείωση των αποστάσεων που επέρχεται με την κατασκευή των καθέτων αξόνων μεταξύ σημαντικών πόλεων στα Βαλκάνια. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι με την κατασκευή του Κάθετου άξονα Κομοτηνής – Νυμφαίας – Ελληνοβουλγαρικά σύνορα, η απόσταση της Κομοτηνής (διοικητικό κέντρο της Περιφέρειας) από τη Σόφια μειώνεται από τα 492 χλμ. στα 295, ήτοι μείωση 60%.

Προτεραιότητα δίνεται επίσης στη σύνδεση του οδικού δικτύου της Περιφέρειας με χώρους οικονομικού ενδιαφέροντος όπως η σύνδεση της Εγνατίας Οδού με τη Βιομηχανική Περιοχή Κομοτηνής προϋπολογισμού 4,5 εκατ. €

Επίσης, στον τομέα της αναβάθμισης των **Λιμενικών** υποδομών, εκτός από τη συνέχιση των εργασιών της αναβάθμισης και επέκτασης των Λιμένων Αλεξανδρούπολης και Καβάλας που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ της Περιφέρειας με 23,6 εκατομμύρια €, υψηλή ωριμότητα παρουσιάζουν και τα έργα στη χερσαία ζώνη του Λιμένα Αλεξανδρούπολης με προϋπολογισμό 46 εκατ. €. Η χρηματοδότηση, με 23 εκατομμύρια €, του νέου εμπορικού Λιμένα Καβάλας (Φίλιππος Β) γίνεται από πόρους του ΕΣΠΑ του Υπουργείου Μεταφορών, Υποδομών και Δικτύων και η κατασκευή πλωτών εγκαταστάσεων στο Λιμένα της Καβάλας προϋπολογισμού 5 εκατ. € θα υλοποιηθεί από πόρους του ΕΣΠΑ της Περιφέρειας.

Σε ότι αφορά στο **σιδηροδρομικό δίκτυο** χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ της Περιφέρειας η αναβάθμιση της σιδηροδρομικής γραμμής Αλεξανδρούπολης – Ορμενίου, έργο «ΓΕΦΥΡΑ» από το Γ΄ ΚΠΣ με 13 εκατομμύρια €. Επίσης, η **σιδηροδρομική σύνδεση** των λιμένων της Περιφέρειας, παρουσιάζει ικανοποιητική ωριμότητα, απαιτείται όμως η εξεύρεση πόρων για τη χρηματοδότηση της κατασκευής τους.

Σημαντικές είναι και οι παρεμβάσεις που υλοποιούνται στο **τοπικό και περιφερειακό οδικό δίκτυο** της περιφέρειας με έμφαση στην άρση της απομόνωσης ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, στη βελτίωση της διασύνδεσης με γειτονικές χώρες (π.χ. κατασκευή οδού σύνδεσης Κυπρίνου – Ιβαΐλοβγκραντ) και στην υλοποίηση παρακάμψεων και περιφερειακών οδών σημαντικών αστικών περιοχών της Περιφέρειας όπως η ολοκλήρωση της παράκαμψης Δράμας προϋπολογισμού 8 εκατ. €, η παράκαμψη Νευροκοπίου προϋπολογισμού 8 εκατ. €. Επίσης αναφέρεται ο περιφερειακός της Αλεξανδρούπολης (ανατολικός περιφερειακός και δυτικός εσωτερικός περιφερειακός) προϋπολογισμού 48,6 εκατ. € περίπου που βρίσκεται σε φάση σχεδιασμού – ωρίμανσης.

Σημαντική είναι προσπάθεια αξιοποίησης του πλούσιου **γεωθερμικού αποθέματος** της Περιφέρειας. Στην προσπάθεια αυτή συμβάλλουν τόσο το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με την πρόσφατη κατακύρωση διαγωνισμών για την εκμίσθωση του δικαιώματος έρευνας γεωθερμικού δυναμικού προϋπολογισμού 160 εκατομμυρίων € (Σαμοθράκης, Νέστου, Δέλτα Έβρου, Ακροποτάμου Καβάλας) για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης. Επίσης, η Περιφέρεια ενεργοποιήθηκε με την έκδοση πρόσκλησης για την υλοποίηση δράσεων υποδομών σε βεβαιωμένα και αδειοδοτημένα γεωθερμικά πεδία, προϋπολογισμού σε πρώτη φάση 5 εκατ. € με πόρους του ΕΣΠΑ της Περιφέρειας. Είναι σε φάση αξιολόγησης και ένταξης πρόταση εκμετάλλευσης του γεωθερμικού πεδίου Ερατεινού Δήμου Νέστου προϋπολογισμού 10,5 εκατ. €.

Έμφαση δίδεται στην ανάδειξη των **αστικών κέντρων** της Περιφέρειας με την υλοποίηση έξι επιχειρησιακών σχεδίων από τους Δήμους Ορεστιάδας, Αλεξανδρούπολης, Κομοτηνής, Ξάνθης, Καβάλας και Δράμας προϋπολογισμού 24 εκατ. € με κατεύθυνση τον περιορισμό των έργων αστικών αναπλάσεων και την ενίσχυση των δράσεων για την προστασία του περιβάλλοντος και αυτών που στοχεύουν στην αντιμετώπιση της «κοινωνικής» και «οικονομικής» υποβάθμισης μιας αστικής περιοχής.

Επίσης, ιδιαίτερης αναπτυξιακής σημασίας για την Περιφέρεια είναι η υλοποίηση του **Ειδικού Αναπτυξιακού Προγράμματος Βιώσιμης Ανάπτυξης Οροσειράς Ροδόπης** το οποίο στοχεύει στην προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος, στην ενίσχυση της τοπικής οικονομικής βάσης και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής μέσω της αναβάθμισης - δημιουργίας των αναγκών υποδομών στην ορεινή περιοχή της Οροσειράς της Ροδόπης. Το πρόγραμμα συντάσσεται στη λογική της ολοκληρωμένης παρέμβασης με τη συμμετοχή πολλών εργαλείων χρηματοδότησης και ενεργοποιήθηκε σε πρώτη φάση με πόρους του ΕΣΠΑ της Περιφέρειας 25 εκατ. €.

Επίσης, σε φάση εκπόνησης βρίσκεται ειδικό πρόγραμμα για τις **Νησιωτικές και Παράκτιες** περιοχές της Περιφέρειας καθώς και για περιοχές όπου είναι εγκατεστημένες ειδικές ομάδες πληθυσμού.

Σε ότι αφορά στην Κοινοτική Πρωτοβουλία **JESSICA** η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης αντιλαμβανόμενη τη στρατηγική σημασία του νέου αυτού χρηματοδοτικού μηχανισμού για την προώθηση έργων αστικής ανάπτυξης στην παρούσα αλλά και στην επόμενη Προγραμματική Περίοδο δέσμευσε 10.000.000 € από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης (ΑΜΘ) για έργα Διαχείρισης οικιακών και βιομηχανικών αποβλήτων, Ανάπτυξης πολιτιστικών υποδομών και Ολοκληρωμένα σχέδια για την αστική και αγροτική αναγέννηση. Τα υποψήφια έργα καλύπτουν σχεδόν όλες τις αστικές περιοχές της περιφέρειας ΑΜΘ, είναι διαφόρων κατηγοριών (κυρίως αστικές αναπλάσεις, τουριστικές επενδύσεις, διαχείριση στερεών αποβλήτων, αξιοποίηση γεωθερμικών πεδίων), διαφόρων βαθμών ωριμότητας, μεγέθους και σημαντικότητας (τοπικής έως περιφερειακής εμβέλειας). Καθορίστηκαν ως πρώτης προτεραιότητας από πλευράς αναπτυξιακού χαρακτήρα (κοινωνικοοικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις) τα έργα: διαχείρισης στερεών απορριμμάτων της Περιφέρειας ΑΜΘ (μονάδα Αλεξανδρούπολης), επεμβάσεις αστικής ανάπλασης στο κέντρο της Αλεξανδρούπολης (σε χώρους του Δήμου και του Λιμένα Αλεξ/πολης) και αξιοποίηση του γεωθερμικού πεδίου στη περιοχή Χρυσούπολης Νέστου.

Στον τομέα της προστασίας του **περιβάλλοντος** κατευθύνονται 90 εκατ. €. Ειδικότερα για τη βελτίωση των συνθηκών ύδρευσης (βελτίωση ποιότητας και ποσότητας νερού) υλοποιούνται έργα προϋπολογισμού 70 εκατ. € και για την επεξεργασία λυμάτων (δίκτυα αποχέτευσης και εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων) 22 εκατ. € ενώ στον τομέα αυτό ιδιαίτερα σημαντική είναι η ενίσχυση του Τομεακού Προγράμματος «Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη» το οποίο χρηματοδοτεί έργα προϋπολογισμού 130 εκατομμυρίων € περίπου. Βασικός

στόχος της Περιφέρειας είναι η ολοκλήρωση του Περιφερειακού σχεδιασμού διαχείρισης απορριμμάτων, ο οποίος περιλαμβάνει την εφαρμογή της ανακύκλωσης συσκευασιών, την κατασκευή εκτεταμένου δικτύου μεταφόρτωσης – διακίνησης, την εκτροπή του βιοαποδομήσιμου κλάσματος, την κατασκευή δύο ολοκληρωμένων εγκαταστάσεων διαχείρισης στερεών αποβλήτων που απαρτίζονται από δύο μονάδες επεξεργασίας στερεών αποβλήτων και δύο χώρους υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων, τη διαχείριση ειδικών ρευμάτων και υποδομές μεταβατικής περιόδου έως την ολοκλήρωση κατασκευής των εργοστασίων. Με τον τρόπο αυτό θα κλείσουν οι 6 εναπομείναντες Χώροι ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων με χρηματοδότηση του ΕΠΠΕΡΑΑ. Για την ολοκλήρωση των υποδομών αυτών θα διατεθούν πόροι της τάξεως των 55 εκατ. € ενώ επιπρόσθετα για την κατασκευή 1 εργοστασίου απαιτείται η εξεύρεση πόρων 70 εκατ. €.

2.7 Βασικές συνεργασίες της Περιφέρειας για τον τομέα

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
1	‘Regional exchanges and policy making for protecting and valorizing biodiversity/REVERSE’ Περιφερειακή ανταλλαγή και διαμόρφωση πολιτικών για την προστασία και ανάδειξη της βιοποικιλότητας Πρόγραμμα Interreg IVC (Π.Α.Μ.Θ. ως εταίρος)
2	‘Regional Strategies for Disaster Prevention / CIVPRO’ Περιφερειακές Πολιτικές για την πρόληψη καταστροφών Πρόγραμμα Interreg IVC (Π.Α.Μ.Θ. ως εταίρος)
3	‘Tracking Oil Spills and Coastal Awareness Network / TOSCA’ Δίκτυο για τον Εντοπισμό Πετρελαιοκηλίδων και την Πληροφόρηση των Παράκτιων Περιοχών Πρόγραμμα MED (Π.Α.Μ.Θ. ως εταίρος)
4	‘Energy Efficiency in Low Income Housing in the Mediterranean / ELIH-MED’ Ενεργειακή αναβάθμιση κοινωνικών κατοικιών στη Μεσόγειο Πρόγραμμα MED Strategic (Π.Α.Μ.Θ. ως εταίρος)
5	Practical Use of MONITORing in Natural Disaster Management / MONITOR II’ Πρακτική χρήση παρακολούθησης στη διαχείριση Εθνικών Καταστροφών Πρόγραμμα SEE (Π.Α.Μ.Θ. ως εταίρος)
6	‘Cross border transport connections and communications – the basis for improving quality of life / CONNECTIONS’ Παρεμβάσεις στις διασυνοριακές μεταφορικές συνδέσεις – η βάση για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής Πρόγραμμα Ελλάδα-Βουλγαρία 2007-2013 (Π.Α.Μ.Θ. ως εταίρος)
7	‘A way to gather: Construction of the road Zlatograd (Border-crossing point Zlatograd – Thermes - Xanthi) / ZLATEX’ Κατασκευή δρόμου στη διασυνοριακή περιοχή Zlatograd – Θέρμες – Ξάνθη Πρόγραμμα Ελλάδα-Βουλγαρία 2007-2013 (Π.Α.Μ.Θ. ως εταίρος)
8	‘Through prevention to preserve the natural beauty of the Rhodope’ Προστασία της φυσικής ομορφιάς της ορεινής Ροδόπης Πρόγραμμα Ελλάδα-Βουλγαρία 2007-2013 (Π.Α.Μ.Θ. ως εταίρος)
9	Προστασία και Ανόρθωση Υδατικών και Δασικών Πόρων του Ν. Ροδόπης Χρηματοδοτικό Όργανο Ε.Ο.Χ. (Π.Α.Μ.Θ. ως εταίρος)
10	‘Using applied research results from ESPON as a yardstick for cross-border spatial development planning’ Χρησιμοποιώντας τα εφαρμοσμένα αποτελέσματα της έρευνας του ESPON ως μέτρο σύγκρισης για το σχεδιασμό της διασυνοριακής ανάπτυξης του χωροταξικού Δίκτυο ESPON (Π.Α.Μ.Θ. ως συνεργαζόμενος εταίρος)

3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

3.1. Χωροταξικός και Πολεοδομικός Σχεδιασμός

Χωροταξικός Σχεδιασμός

Ο χωροταξικός σχεδιασμός είναι το βασικό εργαλείο για την ολοκληρωμένη χωρική οργάνωση και αειφορική ανάπτυξη μιας περιοχής, καθώς προωθεί ισόρροπα την κοινωνική και οικονομική συνοχή, την ανταγωνιστικότητα και την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος. Στην Ελλάδα ο χωροταξικός σχεδιασμός διαρθρώνεται σε τρία επίπεδα:

Το **πρώτο ή ανώτερο επίπεδο** είναι ο εθνικός χωροταξικός σχεδιασμός, ο οποίος έχει λάβει μορφή με τη θεσμοθέτηση του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Γ.Π.Χ.Σ.Α.Α.) το 2008 (Κ.Υ.Α. 6876/4871/2008 - Φ.Ε.Κ. 128/Α/2008).

Το **δεύτερο ή μεσαίο επίπεδο** είναι ο περιφερειακός χωροταξικός σχεδιασμός ο οποίος περιλαμβάνει τα Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Π.Π.Χ.Σ.Α.Α.) Στο επίπεδο αυτό αποτιμάται η θέση και ο ρόλος της κάθε Περιφέρειας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, αξιολογούνται οι χωρικές επιπτώσεις των εφαρμοζόμενων πολιτικών και εξειδικεύονται περαιτέρω οι κατευθύνσεις και προτεραιότητες του εθνικού χωροταξικού σχεδιασμού.

Τα δύο αυτά επίπεδα σχεδιασμού καθορίστηκαν βάσει του Νόμου 2742/99 (Φ.Ε.Κ. 207/Α/1999). Σκοπός τους είναι η παροχή γενικών κατευθύνσεων και κανόνων για το χωροταξικό σχεδιασμό σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και όχι η εφαρμογή αυτού. Αυτός είναι ο ρόλος του **τρίτου και κατωτέρου επιπέδου** που υλοποιείται με τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή τα Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) τα οποία εκπονούνται στα διοικητικά όρια των Δήμων και στα οποία γίνεται η εφαρμογή του σχεδιασμού με τη θέσπιση συγκεκριμένων όρων και περιορισμών. Αν και η έννοια των Γ.Π.Σ. έγινε ευρύτερα γνωστή με το Ν. 1337/83 (Φ.Ε.Κ. 33/Α/1983) ήταν ο Νόμος 2508/97 (Φ.Ε.Κ. 124/Α/1997) που τους προσέδωσε σαφή χωροταξική διάσταση, μια και το πεδίο εφαρμογής τους δεν περιοριζόταν πλέον στον αστικό και περιαστικό χώρο αλλά περιλάμβανε το σύνολο της έκτασης των Δήμων που είχαν συσταθεί με το πρόγραμμα «Ιωάννης Καποδίστριας».

Τα Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α.) αποτελούν ειδική κατηγορία του σχεδιασμού η οποία έχει τομεακό χαρακτήρα (βιομηχανία, τουρισμός κλπ.) και η οποία εισήχθη στη νομοθεσία με το Ν. 2742/99. Μέσω των Πλαισίων αυτών παρέχονται εξειδικευμένες κατευθύνσεις και διατάξεις οι οποίες αφορούν τόσο το εθνικό όσο και το περιφερειακό αλλά και το τοπικό επίπεδο. Μέχρι το Μάρτιο του 2012 είχαν θεσμοθετηθεί τα ακόλουθα Ειδικά Πλαίσια:

- Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α. για τα Καταστήματα Κράτησης (Κ.Υ.Α. 28704/4362/2001 – Φ.Ε.Κ. 1575/Β/2001).
- Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α. για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Κ.Υ.Α. 49828/2008 – Φ.Ε.Κ. 2464/Β/2008)
- Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α. για τον Τουρισμό (Κ.Υ.Α. 24208/2009 – Φ.Ε.Κ. 1138/Β/2009)
- Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α. για τη Βιομηχανία (Κ.Υ.Α. 11508/2009 – Φ.Ε.Κ. 151/Α.Α.Π.Θ./2009)
- Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α. για τις Υδατοκαλλιέργειες (Κ.Υ.Α. 31722/2011 – Φ.Ε.Κ. 2505/Β/2011).

Οι αρμοδιότητες της Περιφέρειας Α.Μ.Θ. αναφορικά με το χωροταξικό σχεδιασμό καθορίζονται από το Ν. 3852/2010 (Φ.Ε.Κ. 87/Α/2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» αλλά και το Π.Δ. 144/2010 (Φ.Ε.Κ.

237/Α/2010) «Οργανισμός της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης». Από τα δύο αυτά νομικά κείμενα προκύπτει πως η Περιφέρεια έχει σημαντικό φάσμα αρμοδιοτήτων οι οποίες έχουν να κάνουν κυρίως με α) την ανάθεση εκπόνησης και την παρακολούθηση εφαρμογής των Γ.Π.Σ., β) την παροχή γνώμης του Περιφερειακού Συμβουλίου για την κατάρτιση των Περιφερειακών Πλαισίων, για το χαρακτηρισμό και την οριοθέτηση των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων (Π.Ο.Α.Π.Δ.) και των Περιοχών Ειδικών Χωρικών Παρεμβάσεων (Π.Ε.Χ.Π.) και για τη χωροθέτηση των Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.Π.Ε.), γ) την παρακολούθηση εφαρμογής των Ειδικών Χωροταξικών Μελετών (Ε.Χ.Μ.) και των Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) και δ) το συντονισμό της υλοποίησης των προγραμμάτων εκτέλεσης έργων που προβλέπονται από τα Γ.Π.Σ. Εξάλλου, οι Περιφέρειες είναι αρμόδιες και για την κατάρτιση και έγκριση του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Π.Ε.Σ.Δ.Α.) καθώς και για τη σύνταξη, παρακολούθηση της εφαρμογής και αξιολόγηση των σχεδίων διαχείρισης για προστατευόμενες περιοχές, διαδικασίες οι οποίες, εκτός από τον κυρίαρχο περιβαλλοντικό τους χαρακτήρα, έχουν επίσης και χωροταξική διάσταση.

Το Περιφερειακό Πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού της Περιφέρειας Α.Μ.-Θ. θεσμοθετήθηκε με την Κ.Υ.Α. 29310/2003 (Φ.Ε.Κ. 1471/Β/2003). Από τα μέσα του 2011 έχει ξεκινήσει η διαδικασία για την αναθεώρησή του, η οποία βρίσκεται σε φάση αναμονής για την υπογραφή της σύμβασης εκπόνησης της σχετικής μελέτης μεταξύ του Υ.Π.Ε.Κ.Α. και του αναδόχου (Απρίλιος του 2012). Στον τομέα των Γ.Π.Σ. τα οποία εγκρίθηκαν ή είναι υπό έγκριση βάσει του Ν. 2508/97, στις αρχές του 2012 υπήρχε μόλις ένα θεσμοθετημένο σε όλη την Περιφέρεια Α.Μ.-Θ. (αυτό του Δήμου Ιάσμου με το Φ.Ε.Κ. 493/Α.Α.Π.Θ./2010) ενώ άλλα 10 βρίσκονταν σε φάση εκπόνησης ή ελέγχου από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Εντός της Περιφέρειας υπάρχουν επίσης 3 εγκεκριμένες Ζ.Ο.Ε., στα δυτικά της Αλεξανδρούπολης (Π.Δ. 492/Δ/2002), στην ευρύτερη περιοχή της Καβάλας (Π.Δ. 437/Δ/1989 και τροποποιήσεις στα Φ.Ε.Κ. 240/Δ/1991, 1018/Δ/1992 και 326/Δ/1995) και στην περιοχή του οικισμού Σκάλα Παναγιάς Θάσου (Π.Δ. 23/Δ/1991), καθώς και μια Περιοχή Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδόμησης (Π.Ε.Ρ.Π.Ο.) (Υ.Α. οικ.2005/2002 – Φ.Ε.Κ. 686/Δ/2002) του Νομού Ροδόπης.

Πολεοδομικός Σχεδιασμός

Ο πολεοδομικός σχεδιασμός στην Ελλάδα ρυθμίζεται από το Νόμο 2508/97 (Φ.Ε.Κ. 124/Α/1997) «Βιώσιμη οικιστική ανάπτυξη των πόλεων και οικισμών της χώρας και άλλες διατάξεις» ο οποίος ακολούθησε το Ν. 1337/83 (Φ.Ε.Κ.33/Α/83). Ο Ν. 2508/97 καθιέρωσε δύο επίπεδα σχεδιασμού:

Το **πρώτο επίπεδο** περιλαμβάνει 2 επιμέρους εργαλεία για την προώθηση της οικιστικής οργάνωσης και την προστασία του περιβάλλοντος: α) τα Ρυθμιστικά Σχέδια και Προγράμματα Προστασίας του Περιβάλλοντος τα οποία – για την Περιφέρεια ΑΜΘ αφορούν μόνο στην περιοχή της Καβάλας και β) τα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) και τα Σχέδια Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.). Τα Γ.Π.Σ. εκπονούνται για τους Δήμους που έχουν έναν τουλάχιστον οικισμό με πληθυσμό άνω των 2.000 κατοίκων βάσει της τελευταίας απογραφής ενώ τα Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. για τους Δήμους που δεν έχουν οικισμό με πληθυσμό άνω των 2.000 κατοίκων.

Το **δεύτερο επίπεδο** αποτελεί την εξειδίκευση και εφαρμογή του πρώτου και περιλαμβάνει α) τις Πολεοδομικές Μελέτες (Π.Μ.) οι οποίες μπορεί να αφορούν επεκτάσεις πόλεων και οικισμών, αναθεωρήσεις ρυμοτομικών σχεδίων, πολεοδόμηση των Π.Ε.Ρ.Π.Ο., αστικές αναπλάσεις κλπ. και β) τις πράξεις εφαρμογής, οι οποίες αποτελούν την εφαρμογή του πολεοδομικού σχεδιασμού επί του εδάφους.

Οι αρμοδιότητες της Περιφέρειας Α.Μ.-Θ. αναφορικά με τον πολεοδομικό σχεδιασμό όπως προκύπτουν από το Ν. 3852/2010 αλλά και το Π.Δ. 144/2010 είναι α) η ανάθεση εκπόνησης και η παρακολούθηση εφαρμογής των Γ.Π.Σ., β) η παροχή γνωμοδότησης από το Περιφερειακό Συμβούλιο για Σχέδια Ολοκληρωμένων Αστικών Παρεμβάσεων (Σ.Ο.Α.Π.), γ) ο συντονισμός των προγραμμάτων υλοποίησης έργων που προβλέπονται από τα Γ.Π.Σ. και τις Πολεοδομικές

Μελέτες, δ) η έγκριση σημειακών – εντοπισμένων τροποποιήσεων των εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων και ε) η κύρωση πράξης εφαρμογής πολεοδομικής μελέτης.

Το Μάρτιο του 2012 στην Περιφέρεια Α.Μ.-Θ. υπήρχαν συνολικά 22 εγκεκριμένα Γ.Π.Σ. τα οποία εκπονήθηκαν βάσει των διατάξεων του Ν. 1337/83 πλην ενός που εκπονήθηκε με τις διατάξεις του Ν. 2508/97. Υπήρχαν επίσης 6 Γ.Π.Σ. και 4 Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. υπό εκπόνηση, όλα βάσει του Ν. 2508/97.

Οικιστικό δίκτυο

Ο κορμός του οικιστικού δικτύου της Περιφέρειας περιλαμβάνει τις πρωτεύουσες των Περιφερειακών Ενοτήτων, Δράμας, Καβάλας, Ξάνθης, Κομοτηνής και Αλεξανδρούπολης, καθώς και την Ορεστιάδα, δεύτερο κέντρο της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου. Όλες οι πόλεις αποτελούν κύρια σημεία αναφοράς των αξόνων περιφερειακής ανάπτυξης που ορίζουν η Εγνατία Οδός και οι κάθετοι άξονες σύνδεσης με τα διευρωπαϊκά δίκτυα.

Ειδικότερα, η Κομοτηνή και η Αλεξανδρούπολη κατατάσσονται ως πρωτεύουσες Εθνικοί Πόλοι ανάπτυξης. Πρόκειται για δύο μεσαίου μεγέθους αστικά κέντρα της χώρας, με το πληθυσμό τους να ανέρχεται σε 140 χιλιάδες κατοίκους ή το 23% του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας, με τάσεις αύξησης, ιδιαίτερα στην Αλεξανδρούπολη. Αντιμετωπίζονται από κοινού ως αναπτυξιακός πόλος – δίπολο, εξαιτίας της συνοριακής τους θέσης και των αναμενόμενων αλλαγών λόγω της πρόσφατης και της επικείμενης διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς ανατολάς. Το παραγωγικό τους πρότυπο κινείται περί το μέσο όρο της χώρας στη μεταποίηση και τις υπηρεσίες και άνω του μέσου όρου στον πρωτογενή τομέα. Η Κομοτηνή αποτελεί έδρα του Νομού, της Περιφέρειας και του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης ενώ στην Αλεξανδρούπολη εδρεύει το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο. Βρίσκονται και οι δύο στο αναδυόμενο τμήμα του βόρειου άξονα ανάπτυξης της χώρας. Οι δύο πόλεις βρίσκονται σε μια διαδικασία προσέγγισης, που μπορεί να αποδοθεί στην ανάπτυξη των μεταξύ τους συνδέσεων (Εγνατία Οδός), ενώ η Αλεξανδρούπολη σύμφωνα με τους ευρύτερους σχεδιασμούς εξελίσσεται σε ενεργειακό κόμβο διεθνούς σημασίας.

Αναγνωρίζεται επίσης το τρίπολο ανάπτυξης αστικών περιοχών Καβάλα - Ξάνθη - Δράμα. Ο συγκεκριμένος πόλος αποτελείται από τρία αστικά κέντρα της Περιφέρειας, που συνιστούν πόλεις μεσαίου πληθυσμιακού μεγέθους, ενώ συνολικά συγκεντρώνουν περίπου 194 χιλιάδες κατοίκους ή το 32% του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας. Τα τρία αυτά κέντρα αναπτύσσουν ημερήσια συστήματα στα οποία εντάσσονται οι γειτονικοί προς αυτά Δήμοι ενώ αναπτύσσουν και σημαντικές τάσεις δικτύωσης μεταξύ τους. Οι τάσεις αυτές ενισχύονται από τις μικρές μεταξύ τους αποστάσεις και τον αυξανόμενο περιορισμό των χρονοαποστάσεων στις μεταξύ τους συνδέσεις λόγω των αναπτυσσομένων και βελτιωμένων έργων υποδομής. Και οι τρεις πόλεις αποτελούν έδρα νομού, ενώ στην Καβάλα και στη Δράμα λειτουργούν τμήματα Τεχνολογικών Ιδρυμάτων. Στην Ξάνθη λειτουργούν τμήματα του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Πολυτεχνική Σχολή) και οι τρεις πόλεις αποτελούν τμήμα του παραδοσιακού αναπτυξιακού άξονα της χώρας. Η Καβάλα κατατάσσεται ως Δευτερεύων Πόλος ανάπτυξης, η Ξάνθη και η Δράμα κατατάσσονται ως Λοιποί Εθνικοί Πόλοι ανάπτυξης.

Πύλες - Πόλοι και Άξονες Ανάπτυξης

Πηγή: Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ 128 Α/03-07-2008)

3.2 Φυσικό Περιβάλλον (Περιβαλλοντικές Υποδομές και Προστασία Περιβάλλοντος)

Φυσικό περιβάλλον

Το φυσικό περιβάλλον της Περιφέρειας αποτελεί ένα τα βασικά συγκριτικά της πλεονεκτήματα,

τόσο για τη γεωμορφολογική του ποικιλία (ορεινός όγκος, πεδινή περιοχή, παραθαλάσσια ζώνη, νησιωτικότητα), όσο και για το υψηλό επίπεδο διατήρησής του, παρά τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Εξέχουσα θέση κατέχουν οι προστατευόμενες περιοχές και τα εθνικά πάρκα με έμφαση στα δάση του ορεινού όγκου, τις λίμνες και λιμνοθάλασσες, τους ποταμούς και τις εκβολές και Δέλτα τους, καθώς και οι παραλίες, πολλές εκ των οποίων βραβεύονται επί σειρά ετών με γαλάζιες σημαίες. Με το πρόγραμμα NATURA 2000 καταγράφηκαν στην Περιφέρεια 2,3 τετραγωνικά χιλιόμετρα φυσικών οικοτόπων, τα οποία αναλογούν στο 16% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας.

Χαρακτηριστικό, τόσο των χερσαίων όσο και των υγροτοπικών και αζωνικών οικοσυστημάτων είναι ότι, παρά τις έντονες ανθρωπινες επιδράσεις, διατηρούν σε μεγάλο βαθμό τη φυσικότητά τους. Οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες αποτελούν τον κύριο παράγοντα για τη ρύπανση του φυσικού περιβάλλοντος, ενώ ο ποταμός Νέστος είναι ήδη ιδιαίτερα επιβαρημένος από τα λύματα που καταλήγουν σε αυτόν από τη Βουλγαρία, χωρίς προηγούμενη επεξεργασία. Ανάλογη επιβάρυνση παρατηρείται και στο Ν. Έβρου.

Προκειμένου να προστατευθεί το **φυσικό περιβάλλον**, κρίνεται αναγκαία η πρόνοια και υλοποίηση μέτρων που αφορούν:

- στη διαχείριση και αξιοποίηση υδατικών πόρων
- τη συνολική αντιμετώπιση της οριοθέτησης και διευθέτησης των ρεμάτων, καθώς και ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε υδάτινους αποδέκτες για αντιπλημμυρική προστασία
- την αναβάθμιση των υποδομών και δικτύων αποχέτευσης, βιολογικών καθαρισμών
- τη διαχείριση του υδροφόρου ορίζοντα για την αντιμετώπιση της υφαλμύρωσης
- την οριοθέτηση των χειμάρρων και
- την προστασία και αποκατάσταση ακτογραμμής

Πόσιμα ύδατα

Σε ότι αφορά στη ζήτηση πόσιμου νερού για ύδρευση, αυτή ικανοποιείται σε μεγάλο βαθμό από την υφιστάμενη υποδομή. Επισημαίνεται ότι από τα 14 υδατικά διαμερίσματα της χώρας, το υδατικό διαμέρισμα της Θράκης είναι το πλουσιότερο, ενώ το υδατικό διαμέρισμα της Ανατολικής Μακεδονίας, κατατάσσεται 5ο μεταξύ του συνόλου των υδατικών διαμερισμάτων. Από τη σύγκριση της προσφοράς και ζήτησης νερού, προκύπτει ότι το υδατικό ισοζύγιο της περιφέρειας είναι πλεονασματικό. Ωστόσο, δεν πρέπει τα στοιχεία αυτά να αποτελέσουν αφορμή για εφησυχασμό και να μη γίνουν ενέργειες για την ορθολογική χρήση και διαχείριση των υδατικών πόρων στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.

Υγρά απόβλητα

Στον τομέα των υγρών αποβλήτων καταβάλλεται πολύ μεγάλη προσπάθεια για την κάλυψη των ελλείψεων που παρατηρούνται, κυρίως σε οικισμούς Γ' προτεραιότητας (μεγαλύτεροι των 2.000 κατ.), με την υλοποίηση έργων κατασκευής εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων. Ελλείψεις καταγράφονται σε παράλιες και ορεινές περιοχές της Περιφέρειας.

Στερεά απόβλητα

Αναφορικά με τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, αυτή έχει σαν οδηγό τον Περιφερειακό Σχεδιασμό Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΠΕ.Σ.Δ.Α.).

Ο ΠΕ.Σ.Δ.Α. προβλέπει την κατασκευή δύο Ολοκληρωμένων Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Αποβλήτων (Ο.Ε.Δ.Α.) με την καθεμία να περιλαμβάνει την κατασκευή ενός Χ.Υ.Τ.Υ. (Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων) και μίας Μ.Ε.Α. (Μονάδα Επεξεργασίας Αποβλήτων) στις Περιφερειακές Ενότητες Καβάλας και Έβρου που θα εξυπηρετούν το σύνολο της Περιφέρειας καθώς αυτή αποτελεί μία Διαχειριστική Ενότητα. Η Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση Αξιολόγηση (Π.Π.Ε.Α.) έχει ολοκληρωθεί και για τις δύο (2) Ο.Ε.Δ.Α. (Σεπτέμβριος 2010). Για τις δύο Ο.Ε.Δ.Α. έχουν εκδοθεί οι Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Μάρτιος-Μάιος 2012).

Παράλληλα ο ΠΕ.Σ.Δ.Α. προβλέπει την κατασκευή 15 Σ.Μ.Α. (Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων) και 6 Κ.Δ.Α.Υ. (Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών). Το σύνολο των στερεών αποβλήτων, εκτός αυτών που οδηγούνται στα Κ.Δ.Α.Υ. για ανακύκλωση, θα τροφοδοτούν τα δύο εργοστάσια (Μ.Ε.Α.) όπου θα γίνεται αρχικά μηχανική διαλογή και θα ακολουθεί εκτροπή του βιοαποδομήσιμου κλάσματος και περαιτέρω επεξεργασία. Το υπόλειμμα των εργοστασίων που δε μπορεί να δεχθεί άλλη επεξεργασία θα οδηγείται στους Χ.Υ.Τ.Υ. για ταφή. Στο χάρτη που ακολουθεί αποτυπώνονται οι υποδομές διακίνησης και διάθεσης σύμφωνα με τον ΠΕ.Σ.Δ.Α.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΤΩΣΗΣ - ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ - ΤΕΛΙΚΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ

Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (Φο.Δι.Σ.Α.) της Περιφέρειας Α.Μ.Θ. είναι η Ανώνυμη Αναπτυξιακή Εταιρία Διαχείρισης Απορριμμάτων Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης (Δι.Α.Α.ΜΑ.Θ. Α.Α.Ε.) που συστάθηκε την 07.10.2003.

Στην παρούσα φάση, στην Περιφέρεια Α.Μ.Θ. υπάρχουν 3 Χ.Υ.Τ.Α. (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων) στην Καβάλα, Ξάνθη και Κομοτηνή, στους οποίους υπάρχει ανάγκη εκτέλεσης τεχνικών έργων εφαρμογής σχεδίου διευθέτησης και επεκτάσεων καθώς εξαντλούνται τα όρια της αδειοδοτημένης λεκάνης. Ήδη στο Χ.Υ.Τ.Α. Κομοτηνής είναι σε εξέλιξη διαγωνισμός για την κατασκευή της Β' φάσης.

Η ανακύκλωση αποβλήτων συσκευασίας εφαρμόζεται ήδη στους Δήμους Κομοτηνής, Αλεξανδρούπολης και Σαμοθράκης μέσω του Κέντρου Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (Κ.Δ.Α.Υ.) Αλεξανδρούπολης που έχει κατασκευασθεί και λειτουργεί από την Ελληνική Εταιρία Αξιοποίησης

Ανακύκλωσης (Ε.Ε.Α.Α.). Υπάρχει ανεπτυγμένο δίκτυο σε όλη την Περιφέρεια για την ολοκληρωμένη διαχείριση ειδικών ρευμάτων αποβλήτων (ηλεκτρικές συσκευές, οχήματα τέλους κύκλου ζωής, χρησιμοποιημένα λιπαντικά, ελαστικά κλπ). Έχουν κατασκευασθεί 12 σταθμοί μεταφόρτωσης απορριμμάτων (ΣΜΑ) και 5 Κέντρα διαλογής ανακυκλώσιμων υλικών (ΚΔΑΥ), ενώ έως το τέλος Ιουνίου 2012 θα έχει ολοκληρωθεί η κατασκευή ενός (1) επιπλέον ΣΜΑ. Έχει επίσης ολοκληρωθεί η προμήθεια του εξοπλισμού διακίνησης απορριμμάτων.

Καθώς η ολοκλήρωση των Μ.Ε.Α.-Χ.Υ.Τ.Υ. θα απαιτήσει περίπου 3-4 έτη, για τη μεταβατική περίοδο υπάρχει σχεδιασμός ώστε να γίνεται ασφαλής και σύννομη διάθεση των στερεών αποβλήτων στην Π.Α.Μ.Θ. .

Συγκεκριμένα οι Περιφερειακές Ενότητες Καβάλας, Ξάνθης και Ροδόπης θα εξυπηρετούνται από τους Χ.Υ.Τ.Α. όπου θα γίνουν έργα προεπεξεργασίας των απορριμμάτων πριν την τελική διάθεση και θα λειτουργούν ως Χ.Υ.Τ.Υ. Οι Περιφερειακές Ενότητες Δράμας και Έβρου θα εξυπηρετούνται από κατάλληλες υποδομές που θα δημιουργηθούν. Συγκεκριμένα θα δημιουργηθούν αδειοδοτημένοι χώροι προεπεξεργασίας - κομποστοποίησης και προσωρινής αποθήκευσης στερεών αποβλήτων. Προκειμένου να καταστεί λειτουργικός ο σχεδιασμός της μεταβατικής περιόδου η Δι.Α.Α.ΜΑ.Θ. σε συνεργασία με την Περιφέρεια προχωρούν μέσω του ΕΣΠΑ στην προμήθεια του απαραίτητου μηχανολογικού εξοπλισμού συνολικού προϋπολογισμού 21.570.000€. Υπολογίζεται ότι το σύνολο των υφισταμένων υποδομών-Χ.Υ.Τ.Α. , Σ.Μ.Α., Κ.Δ.Α.Υ, χώροι προσωρινής αποθήκευσης – θα είναι σε πλήρη λειτουργία το πρώτο εξάμηνο του 2013.

Στα διοικητικά όρια της Περιφέρειας λειτουργούν σήμερα 6 Χ.Α.Δ.Α. (Χώροι Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων) ενώ οι Ο.Τ.Α. που έχουν Χ.Α.Δ.Α. στα όριά τους που έχει παύσει η λειτουργία τους, πραγματοποιούν τις απαραίτητες ενέργειες για την άμεση αποκατάστασή τους.

Αντιπλημμυρική προστασία

Σοβαρό ζήτημα για την Περιφέρεια αποτελεί το φαινόμενο **των εκτεταμένων πλημμυρών**. Τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας και ο μεγάλος όγκος των υδάτων σε συνδυασμό με την ιδιομορφία της Περιφέρειας να προσλαμβάνει το 75%- 80% του υδατικού της δυναμικού από επιφανειακά ύδατα μεγάλων διακρατικών ποταμών, προκαλούν σχεδόν ετησίως σοβαρές πλημμύρες. Το μεγαλύτερο πρόβλημα αντιπλημμυρικής προστασίας παρουσιάζεται στην πεδινή περιοχή του Ν. Έβρου.

Βάσει των προηγούμενων, τα σημαντικότερα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει η Περιφέρεια ΑΜΘ –στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της– αφορούν στην αντιμετώπιση της ρύπανσης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτων από τις αγροτικές και λοιπές δραστηριότητες, στη διαχείριση και αξιοποίηση των υδάτινων πόρων και στην πρόληψη των έντονων πλημμυρικών φαινομένων –ιδιαίτερα του ποταμού Έβρου– και στη διαχείριση και αξιοποίηση των αποβλήτων και απορριμμάτων. Αναφορικά με τις περιβαλλοντικές υποδομές κρίνεται αναγκαίος ο σχεδιασμός και εφαρμογή μέτρων για:

- Πρόληψη και διαχείριση περιβαλλοντικών κινδύνων.
- Δημιουργία οργανωμένων χώρων απόληψης αδρανών υλικών και εφαρμογή μέτρων για περιβαλλοντική αποκατάσταση.
- Δημιουργία μονάδων επεξεργασίας αστικών λυμάτων - αποχετευτικών δικτύων, των οικισμών της περιφέρειας
- Αποδοτική διαχείριση αποβλήτων των κύριων παραγωγικών κλάδων των Π.Ε.
- Ολοκληρωμένο σχεδιασμό αποτελεσματικής περιβαλλοντικής διαχείρισης και προστασίας στο σύνολο των φυσικών πόρων, σε συνδυασμό με δράσεις αποκατάστασης, ανάπλασης

και διαχείρισης τοπίων, χώρων με προγενέστερη επαγγελματική χρήση, πηγών ρύπανσης, κλπ.

3.3 Μεταφορικές Υποδομές

Οδικό δίκτυο

Το οδικό δίκτυο της Περιφέρειας ΑΜΘ περιλαμβάνει το ανατολικό τμήμα της Εγνατίας Οδού και τους κάθετους άξονες της Εγνατίας, το εθνικό, επαρχιακό/περιφερειακό δίκτυο καθώς και τοπικές και αγροτικές οδούς. Διαπιστώνεται η ανάγκη βελτίωσης των γεωμετρικών χαρακτηριστικών σε διάφορα σημεία του δικτύου ενώ ιδιαίτερη σημασία έχει η βελτίωση του οδικού δικτύου και της προσβασιμότητας στον ορεινό όγκο και σε υποβαθμισμένες περιοχές καθώς και των συνδέσεων με τους μεθοριακούς σταθμούς. Η Εγνατία Οδός είναι κομβικής σημασίας διότι μετά την ολοκλήρωση των τεσσάρων κάθετων οδικών αξόνων (Αλεξανδρούπολης - Ορμενίου, Κομοτηνής - Νυμφαίας, Ξάνθης - Εχίνου - Ελληνοβουλγαρικών Συνόρων, Δράμας - Εξοχής) θα συνδέσει την Περιφέρεια με τη Βουλγαρία και κατ' επέκταση το Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο (Οδικός Πανευρωπαϊκός Άξονας IV Αμβούργο - Λευκωσία).

Σιδηρόδρομος

Το σιδηροδρομικό δίκτυο διασχίζει τους 4 νομούς της Περιφέρειας, εκτός του νομού Καβάλας, με τις δυνατότητες αλλά κυρίως αδυναμίες που το χαρακτηρίζουν. Διαπιστώνεται η ανάγκη βελτίωσης και εκσυγχρονισμού του δικτύου και σύνδεσης του με κρίσιμα σημεία για την ανάπτυξη της Περιφέρειας όπως οι λιμένες και οι Βιομηχανικές Περιοχές. Στη κατεύθυνση αυτή απαιτείται η εκπόνηση μελέτης για τη κατασκευή νέας σιδηροδρομικής γραμμής, ηλεκτροκίνητης, υψηλών ταχυτήτων στον άξονα Θεσ/νίκη, Αμφίπολη, Καβάλα, Τοξότες, Αλεξανδρούπολη, Πύθιο καθώς και για τη σύνδεση της Κομοτηνής με τη πόλη Rodkova στην Βουλγαρία.

Αεροδρόμια

Τα δύο αεροδρόμια της Περιφέρειας Καβάλας και Αλεξανδρούπολης είναι διεθνή και χαρακτηρίζονται ως Πύλες / Τροφοδότες της Εγνατίας Οδού. Στρατηγικός στόχος για το Αεροδρόμιο της Καβάλας «ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ» είναι η ένταξή του στα Αεροδρόμια που χαρακτηρίζονται ως «Ευρύτερης Περιφερειακής Σημασίας». Το Αεροδρόμιο της Αλεξανδρούπολης «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ» έχει χαρακτηριστεί με Κοινή Υπουργική Απόφαση ως γενικότερης σημασίας, με μελλοντικό στρατηγικό στόχο την ένταξή του στα Αεροδρόμια "Κοινοτικού Ενδιαφέροντος", δηλαδή να λειτουργεί ως πύλη της χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Λιμενικές υποδομές

Η Περιφέρεια διαθέτει δύο μεγάλα λιμάνια, της Καβάλας και Αλεξανδρούπολης και έξι μικρότερα, συμπεριλαμβανομένων αυτών των νήσων Θάσου και Σαμοθράκης, καθώς και 10 αλιευτικά καταφύγια. Τα λιμάνια της Καβάλας και της Αλεξανδρούπολης έχουν κριθεί εθνικής σημασίας και είναι από τα σημαντικότερα της χώρας από πλευράς διακίνησης εμπορευμάτων και επιβατών.

Το λιμάνι της Αλεξανδρούπολης αναμένεται να παίξει σημαντικό ρόλο, τόσο στη διαμετακομιστική κίνηση σε συνδυασμό με την ολοκλήρωση του κάθετου άξονα Αλεξανδρούπολης - Ορμενίου, που θα το συνδέει με την Κεντρική Ευρώπη, όσο και στην επικοινωνία με τις Παρευξείνιες χώρες, μέσω του Βοσπόρου. Απαραίτητη είναι η δημιουργία διεθνούς εμπορευματικού κέντρου και η σύνδεση του λιμένα με την Εγνατία Οδό.

Το νέο λιμάνι της Καβάλας «Φίλιππος Β΄» έχει χωροθετηθεί εκτός πόλεως Καβάλας και έχει ρόλο κυρίως εμπορικό και οριοθετείται στην περιοχή της Νέας Καρβάλης. Έχει άμεση πρόσβαση στην Εγνατία Οδό και στον Διευρωπαϊκό Αυτοκινητόδρομο Βορρά Νότου, τη Ρουμανία και τα υπόλοιπα κράτη της Ανατολικής Ευρώπης .

Εκτός των δύο μεγάλων εμπορευματικών λιμανιών, υπάρχει και ένα αρκετά πυκνό δίκτυο μικρότερων λιμανιών και λιμενίσκων, το οποίο εξυπηρετεί την υπάρχουσα κίνηση επιβατών και εμπορευμάτων, εντός και εκτός της Περιφέρειας, όπως και τον ελλιμενισμό αλιευτικών και τουριστικών σκαφών. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται για το λιμάνι Πόρτο Λάγους Ξάνθης λόγω της αυξημένης μεταφορικής δραστηριότητας εμπορευμάτων που παρουσιάζει, καθιστώντας το λιμάνι Εθνικής σημασίας.

Στην Περιφέρεια προβλέπεται ένας μόνο λιμένας αμιγούς χρήσης αναψυχής (μαρίνα) στα Λιμενάρια Θάσου δυναμικότητας 230 σκαφών.

Η ύπαρξη των ανωτέρω υποδομών και η επιδιωκόμενη αναβάθμισή τους, σε συνδυασμό με την ευκαιρία σύναψης εμπορικών συναλλαγών με τις όμορες και γειτονικές χώρες, θέτει ως πρωτεύοντα στόχο την ανάδειξη της Περιφέρειας σε διαμετακομιστικό κέντρο και κέντρο συνδυασμένων μεταφορών προσώπων και εμπορευμάτων.

4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η αξιολόγηση που ακολουθεί έγινε από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες της Περιφέρειας, οι οποίες συμπλήρωσαν κατάλληλα δομημένα ερωτηματολόγια για το θεματικό τους αντικείμενο. Στη συνέχεια, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης θεματικής ομάδας έργου, επεξεργάστηκαν και κωδικοποιήθηκαν τα στοιχεία – πληροφορίες των ερωτηματολογίων και έλαβαν την τελική τους μορφή, κατόπιν των συναντήσεων εργασίας της κεντρικής ομάδας έργου.

ΤΟΜΕΑΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ & ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ & ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟ- ΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη επικαιροποίησης του ισχύοντος Περιφερειακού Πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού • Απουσία σε μεγάλο βαθμό και σημαντική χρονική υστέρηση στη θεσμοθέτηση / επικαιροποίηση του σχεδιασμού κατώτερου επιπέδου (Γ.Π.Σ. / Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) • Έλλειμμα σχεδιασμού σε περιοχές ειδικού ενδιαφέροντος (περιοχές του Δικτύου NATURA 2000, παράκτιες, νησιωτικές, ορεινές) • Υποστελέχωση υπηρεσιών και έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού • Έλλειψη αρχείου των εγκεκριμένων χωροταξικών και πολεοδομικών σχεδίων (Περιφερειακό Πλαίσιο, Γ.Π.Σ., Ζ.Ο.Ε. κλπ.) • Ανυπαρξία μηχανισμού παρακολούθησης και εφαρμογής των ρυθμίσεων σε επίπεδο Περιφέρειας 	<ul style="list-style-type: none"> • Νέες αρμοδιότητες της Περιφέρειας και δυνατότητα ουσιαστικής και τεκμηριωμένης συμμετοχής της στις διαδικασίες της επικείμενης αναθεώρησης του Περιφερειακού Χωροταξικού Σχεδιασμού. • Επιμόρφωση υπαλληλικού δυναμικού μέσω ΠΙΝΕΠ, παρακολούθηση επιμορφωτικών σεμιναρίων άλλων φορέων π.χ. ΤΕΕ, ΕΜΠ κλπ. • Αξιοποίηση του εξειδικευμένου υπαλληλικού δυναμικού.
	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Υψηλό κόστος μελετών για Γ.Π.Σ. / Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. • Περίπλοκο θεσμικό πλαίσιο με συχνές επικαλύψεις • Μεγάλες καθυστερήσεις στον έλεγχο και έγκριση των μελετών • Απροθυμία εκκίνησης των σχετικών διαδικασιών εκ μέρους των Ο.Τ.Α. 	<ul style="list-style-type: none"> • Η επικείμενη αναθεώρηση του Περιφερειακού Πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού • Επικείμενη τροποποίηση Ειδικού Πλαισίου για τον Τουρισμό • Αξιοποίηση Χρηματοδοτικών εργαλείων (ΕΣΠΑ, Τομεακά Υπουργείων, Πρόγραμμα Αλ. Μπαλτατζής του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης, Διασυνοριακά προγράμματα)

ΤΟΜΕΑΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ & ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ & ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
<p style="text-align: center;">ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ</p>	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
	<p><u>Φυσικό περιβάλλον</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Αδυναμία ελέγχου τήρησης των Περιβαλλοντικών όρων λόγω έλλειψης: <ul style="list-style-type: none"> α) βάσης δεδομένων περιβαλλοντικών θεμάτων β) περιφερειακού εργαστηρίου για μετρήσεις όλων των περιβαλλοντικών ρύπων, σε ατμόσφαιρα, έδαφος και νερό • Προβλήματα στην διαχείριση Υδάτων και αντιμετώπιση της υφαλμύρωσης σε ορισμένες περιοχές των Π.Ε. Προβλήματα με έκτακτα συμβάντα ρύπανσης υδάτων • Πλημμύρες στις παραποτάμιες περιοχές, κυρίως ποταμού Έβρου • Κίνδυνος ρύπανσης των ποταμών Νέστου και Έβρου λόγω περιστασιακής διάθεσης αποβλήτων πέραν των συνόρων μας, εντός της Βουλγαρίας • Προβλήματα με παράνομες απολήψεις αμμοκροκάλας, άμμου, αμμοχάλικων σε διάφορες περιοχές της Περιφέρειας. • Έλλειψη καθορισμένων χώρων λατομικών περιοχών • Ανάγκη αποκατάστασης λατομείων μαρμάρου και αδρανών • Ανάγκη αποκατάστασης και απορρύπανσης παλιών βιομηχανικών κτιρίων μη λειτουργούντων ή κατεστραμμένων που μολύνουν το περιβάλλον και χρήζουν αποκατάστασης (Μεταλλείο Κίρκης Ν. Έβρου που αποτελεί διαρκή κίνδυνο, κυρίως λόγω της μακρόχρονης παρουσίας των 6 τελμάτων) • Μεγάλο ενεργειακό αποτύπωμα των δημοσίων κτιρίων της περιφέρειας • Ελλείψεις σε έργα αντιπλημμυρικών φραγμάτων • Ανάγκη διευθέτησης χειμάρρων και μέτρων αντιπλημμυρικής προστασίας κυρίως σε αστικές περιοχές • Πρόβλημα διάβρωσης των ακτών 	<ul style="list-style-type: none"> • Πλούσιο φυσικό περιβάλλον και βιοποικιλότητα • Εκτεταμένη παράκτια ζώνη • Ύπαρξη ολοκληρωμένου σχεδιασμού διαχείρισης απορριμμάτων (ΠΕ.Σ.Δ.Α) • Υλοποίηση σε μεγάλο βαθμό υποδομών διαχείρισης στερεών αποβλήτων και αστικών λυμάτων • Προώθηση προγραμμάτων για παραγωγή ενέργειας από αξιοποιήσιμα απόβλητα σε μονάδες βιοαερίου (ιδίως σε περιοχές με αναπτυγμένη την κτηνοτροφία)

	<ul style="list-style-type: none"> • Ανυπαρξία κανονιστικών διατάξεων για τις ενταγμένες περιοχές στο δίκτυο Natura 2000, όπου μεγάλο ποσοστό της έκτασης της Π.Α.Μ.Θ. είναι χαρακτηρισμένο ως περιοχή Natura (π.χ. στο νομό Δράμας οι περιοχές Natura καλύπτουν το 45% της συνολικής έκτασης) <p><u>Περιβαλλοντικές υποδομές</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη επίσπευσης υλοποίησης των έργων που προβλέπει το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΠΕΣΣΔΑ) • Ύπαρξη εν ενεργεία 6 Χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) • Ανεξέλεγκτη ή προβληματική διάθεση Στερεών Αποβλήτων • Έλλειψη υποδομών διαχείρισης επικινδύνων Αποβλήτων • Μη αποδοτική διαχείριση αποβλήτων των κύριων παραγωγικών κλάδων των ΠΕ (π.χ. στη Π.Ε. Δράμας: λατομεία μαρμάρου, επεξεργασία μαρμάρου, υλοτομία, επεξεργασία ξύλου, οινοποιία, κτηνοτροφία, σφαγεία) • Πρόβλημα μη ύπαρξης σε κάθε Δήμο οργανωμένου χώρου υποδοχής υλικών εκσκαφών και κατεδαφίσεων • Έλλειψη έργων υποδομής : <ul style="list-style-type: none"> α. Αποχετευτικών Δικτύων β. Εγκαταστάσεων Βιολογικών Καθαρισμών σε αρκετές περιοχές 	
ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Άρνηση αποδοχής έργων διαχείρισης απορριμμάτων από τις τοπικές κοινωνίες • Έλλειψη οργανωμένης αγοράς ανακυκλούμενων προϊόντων 	<ul style="list-style-type: none"> • Χρηματοδότηση για τη δημιουργία στην Ελλάδα, δομών διαχείρισης αρκετών ειδών από τα επικίνδυνα απόβλητα που εξαγονται σήμερα στο εξωτερικό ή καταλήγουν παράνομα στις χωματερές • Προώθηση δράσεων και υλοποίησης χρηματοδοτικών προγραμμάτων σε περιοχές Natura 2000 (λόγω του υψηλού οικολογικού αποθέματος των περιοχών) για την υλοποίηση έργων τουριστικού χαρακτήρα, χαμηλού οικολογικού αποτυπώματος • Διάδοση των πράσινων τεχνολογιών • Αξιοποίηση Χρηματοδοτικών εργαλείων (ΕΣΠΑ, Τομεακά Υπουργείων, Πρόγραμμα «Αλ. Μπαλατζής» του Υπ. Αγροτικής

		Ανάπτυξης. Διασυνοριακά προγράμματα)
ΤΟΜΕΑΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ & ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ & ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάγκη ολοκλήρωσης και αναβάθμισης του δικτύου των μεταφορικών υποδομών • Έλλειψη σύγχρονης σιδηροδρομικής σύνδεσης της Περιφέρειας με Θεσσαλονίκη • Ανάγκη ολοκλήρωσης των μεγάλων λιμένων της Περιφέρειας (Φίλιππος Β', Αλεξ/πολης) • Ανάγκη ανάπτυξης συνδυασμένων μεταφορών • Ανάγκη αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των κτιριακών υποδομών και των συνδέσεων των μεθοριακών σταθμών • Ανάγκη βελτίωσης των προδιαγραφών και συνθηκών ασφαλείας του οδικού δικτύου, των επαρχιακών – περιφερειακών οδών και ιδιαίτερα αυτών του ορεινού όγκου 	<ul style="list-style-type: none"> • Η ανάδειξη της Περιφέρειας ως ισχυρής Πύλης της Ελλάδας προς την Ανατολική Ευρώπη και τη Μέση Ανατολή, αλλά και ως ενδιάμεσος κόμβος των μεταφορικών Διευρωπαϊκών Δικτύων • Η Εγνατία οδός και η ύπαρξη των μεθοριακών σταθμών
	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Υπερβολικός χρόνος αδειοδοτήσεων • Θεσμικό πλαίσιο εκπόνησης μελετών • Ελλείψεις μελετών ωρίμανσης έργων • Απουσία εν γένει θεσμικού πλαισίου για την ανάπτυξη συνδυασμένων δικτύων μεταφορών 	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση Χρηματοδοτικών εργαλείων (ΕΣΠΑ, Τομεακά Υπουργείων, Πρόγραμμα Αλ. Μπαλατζής του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης, Διασυνοριακά προγράμματα) • Δυνατότητα ενεργοποίησης ιδιωτικής συμμετοχής για μεγάλα αναπτυξιακά έργα

5. ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Από την ανωτέρω αναλυτική καταγραφή των προβλημάτων, περιορισμών, δυνατοτήτων και ευκαιριών που καταγράφονται για την Περιφέρεια, προκύπτουν τα κρίσιμα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Τα ζητήματα αυτά καταγράφονται ως εξής:

Α. ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ – ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

1. επικαιροποίηση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης.
2. Προώθηση των διαδικασιών έγκρισης των Γ.Π.Σ. / Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. που εκκρεμούν.
3. Εκκίνηση των διαδικασιών εκπόνησης μελετών Γ.Π.Σ. / Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. ειδικά σε περιοχές που παρουσιάζουν τα σημαντικότερα προβλήματα.

4. **Παρεμβάσεις πολεοδομικού χαρακτήρα σε αστικές περιοχές με μειονεκτικά χαρακτηριστικά.**
5. **Ενίσχυση των υπηρεσιών με προσωπικό και καθιέρωση δομών ελέγχου και παρέμβασης στο σχεδιασμό.**

Το μείζον πρόβλημα που εντοπίζεται στην Περιφέρεια αφορά το έλλειμμα χωροταξικού σχεδιασμού σε επίπεδο Γ.Π.Σ. / Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. Η διαπίστωση έγκειται στην ύπαρξη μικρού σχετικά αριθμού μελετών που βρίσκονται σε εξέλιξη - εκ των οποίων μόλις μία (1) έχει εγκριθεί, με τις διατάξεις του Ν.2508/97, στα όρια των δήμων βάση του προγράμματος «Ι. Καποδίστρια» - με αποτέλεσμα οι ανθρώπινες δράσεις στο χώρο να ασκούνται πρακτικά χωρίς κανένα περιορισμό ή έλεγχο. Τα ίδια ως άνω προβλήματα εντοπίζονται και στον πολεοδομικό σχεδιασμό, με την εικόνα λίγο καλύτερη, λόγω της ύπαρξης κάποιων παλαιότερων Γ.Π.Σ. . Η κατάσταση επιδεινώνεται από την έλλειψη κανονιστικών διατάξεων για τις περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 αλλά και την απουσία ρυθμίσεων στον παράκτιο, ορεινό και νησιωτικό χώρο. Πέραν των προαναφερομένων είναι επίσης σκόπιμη η ενίσχυση των αρμοδίων υπηρεσιών με ειδικευμένο προσωπικό, μηχανισμούς παρακολούθησης και ελέγχου εφαρμογής του σχεδιασμού, τήρηση πλήρους αρχείου με τα εγκεκριμένα σχέδια και την απαραίτητη χωροταξική και πολεοδομική πληροφορία, προκειμένου να επιτυγχάνεται το μέγιστο αποτέλεσμα στην λειτουργική τους δυνατότητα.

Β. ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ – ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

1. **Πρόληψη και διαχείριση περιβαλλοντικών κινδύνων.**
2. **Ενέργειες για την εφαρμογή του σχεδίου διαχείρισης απορριμμάτων.**
3. **Ενέργειες και δράσεις για τη δημιουργία οργανωμένων χώρων απόληψης αδρανών υλικών και εφαρμογή μέτρων για την περιβαλλοντική αποκατάσταση.**
4. **Ιδιαίτερα σημαντική κρίνεται η ανάγκη σε μονάδες επεξεργασίας αστικών λυμάτων - αποχετευτικών δικτύων των οικισμών της Περιφέρειας και η μη αποδοτική διαχείριση αποβλήτων των κύριων παραγωγικών κλάδων των Π.Ε..**
5. **Παράλληλα παρατηρείται έντονη ανάγκη για έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό αποτελεσματικής περιβαλλοντικής διαχείρισης και προστασίας στο σύνολο των φυσικών πόρων, σε συνδυασμό με δράσεις αποκατάστασης, ανάπλασης και διαχείρισης τοπίων, χώρων με προγενέστερη επαγγελματική χρήση, πηγών ρύπανσης, κλπ.**
6. **Διαχείριση και αξιοποίηση υδατικών πόρων.**
7. **Συνολική αντιμετώπιση της οριοθέτησης και διευθέτησης των ρεμάτων, καθώς και ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε υδάτινους αποδέκτες για αντιπλημμυρική προστασία.**
8. **Διαχείριση του υδροφόρου ορίζοντα για την αντιμετώπιση της υφαλμύρωσης.**
9. **Προστασία και αποκατάσταση ακτογραμμής.**
10. **Παρεμβάσεις προς την κεντρική διοίκηση για την ανάγκη άμεσης θεσμοθέτησης διατάξεων για την προστασία των περιοχών του Δικτύου NATURA 2000, περιοχών του ορεινού και παράκτιου χώρου.**

Εξαιρετικά σοβαρό κρίνεται και το πρόβλημα της αδυναμίας πλήρους και ορθολογικής διάθεσης και διαχείρισης των αστικών και λοιπών λυμάτων, των απορριμμάτων και στερεών αποβλήτων. Παρά τον δραστικό περιορισμό των Χ.Α.Δ.Α. και τη λειτουργία ΧΥΤΑ και Βιολογικών Καθαρισμών, η Περιφέρεια υφίσταται σοβαρή περιβαλλοντική επιβάρυνση από την ανεξέλεγκτη ή προβληματική διάθεση αστικών και βιομηχανικών λυμάτων καθώς και στερεών αποβλήτων από την οικοδομική και λατομική δραστηριότητα. Το πρόβλημα επιτείνεται από την έλλειψη ή

προβληματική λειτουργία χώρων οργανωμένης λήψης άμμου και αδρανών υλικών και τη μη αποκατάσταση λατομικών περιοχών.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων της Περιφέρειας σε δύο άξονες. Ο πρώτος άξονας αφορά στη διαχείριση και αξιοποίηση των υδάτων των ποταμών Έβρου και Νέστου και των δεκάδων παραποτάμων και χειμάρρων που διαρρέουν την Περιφέρεια, με έμφαση στον περιορισμό της ρύπανσης τους από αγροτικές, βιομηχανικές και άλλες ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Ειδικά για τον ποταμό Έβρο είναι ζωτικής σημασίας η πρόληψη και διαχείριση των έντονων και καταστροφικών πλημμυρικών φαινομένων του. Ο δεύτερος άξονας αφορά στο πρόβλημα της υπεράντλησης και υπερεκμετάλλευσης των υπόγειων υδάτων για αγροτικές κυρίως καλλιέργειες. Συνέπεια του προβλήματος αυτού είναι οι γεωτρήσεις πολύ μεγάλου βάθους, η εξάντληση των υπόγειων υδροφόρων οριζόντων και η υφαλμύρωση των υπόγειων υδάτων. Επομένως, κρίνεται αναγκαία η ολοκλήρωση των έργων διαχείρισης υδάτων, οριοθέτησης χειμάρρων και αντιπλημμυρικής προστασίας.

Γ. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

- 1. Ανάγκη βελτίωσης, αναβάθμισης, επέκτασης δικτύων μεταφορικών υποδομών**
- 2. Έλλειψη συνδυασμένων δικτύων μεταφορών.**

Κομβικής σημασίας για την ανάπτυξη της Περιφέρειας είναι η συμπλήρωση και αναβάθμιση του μεταφορικού δικτύου. Παράλληλα, εξίσου σημαντικού θεωρείται και το ζήτημα της ανάπτυξης συστήματος συνδυασμένων μεταφορών, ως βασικού πυλώνα της περιφερειακής ανάπτυξης.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Θεματική Ενότητα 2 περιλαμβάνει τους τομείς της Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, του Πολιτισμού και Αθλητισμού και της Περιβαλλοντικής Υγιεινής.

Ο τομέας της Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας αποτελεί σημαντική προτεραιότητα της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, ειδικά αυτήν την περίοδο που παρατηρείται αυξητική τάση των ομάδων του πληθυσμού που χρήζουν κοινωνικής στήριξης λόγω της οικονομικής κρίσης. Η γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας σήμερα επηρεάζει αρνητικά όλο τον πληθυσμό και ιδιαίτερα και πρωτίστως τους πληθυσμούς που αντιμετώπιζαν ήδη προβλήματα κοινωνικοοικονομικής ένταξης καθώς και τις περιοχές με καθυστέρηση στην ανάπτυξη. Προβλέπεται και έχει ήδη αρχίσει να εμφανίζεται αύξηση του αριθμού των ανέργων, των αστέγων και γενικότερα του πληθυσμού που χρήζει υπηρεσιών υγείας, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης και κοινωνικής προστασίας, παράγοντας που καθιστά περισσότερο αναγκαίο από ποτέ το σχεδιασμό και συντονισμό πολιτικών για τη στήριξη των αδυνάτων. Στην Π.Α.Μ.Θ. κατοικούν ομάδες που απειλούνται ή βιώνουν σε συνθήκες κοινωνικού αποκλεισμού, φαινόμενο που δημιουργεί κοινωνικές ανισότητες μεταξύ του πληθυσμού και καθιστά αναγκαία τη λήψη μέτρων για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής.

Όσον αφορά τον **τομέα του πολιτισμού**, η αξιόλογη πολιτιστική κληρονομιά της Ανατολικής Μακεδονίας και της Θράκης μπορεί να αποτελέσει έναν από τους πυλώνες που θα στηρίξουν την ανάπτυξη της Περιφέρειας. Η πολιτιστική ταυτότητα της Περιφέρειας εμπλουτίζεται με την ανάδειξη του πολιτισμού ως βασικού άξονα ενίσχυσης της διεθνούς ακτινοβολίας της. Τα μνημεία, οι αρχαιολογικοί χώροι και οι παραδοσιακοί – ιστορικοί οικισμοί που καταγράφονται σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες, καταδεικνύουν έναν τόπο στον οποίο αποτυπώνεται ταυτόχρονα η διαρκής παρουσία της ανθρώπινης δημιουργίας και η διαχρονική σύγκλιση των πολιτισμών. Είναι γνωστό ότι στην Θράκη και στην Ανατολική Μακεδονία βρίσκονται πολιτιστικοί-αρχαιολογικοί χώροι παγκόσμιας ακτινοβολίας, των οποίων η αξία έχει συμπληρωθεί με σύγχρονα πολιτιστικά έργα καθώς και έργα ανάδειξής τους. Η Π.Α.Μ.Θ. διαφοροποιείται από τις υπόλοιπες περιφέρειες της χώρας, με σημείο αναφοράς την ακριτικότητα και την παρουσία της μουσουλμανικής μειονότητας που χαρακτηρίζεται από έναν διαφορετικό πολιτισμό, κουλτούρα, νοοτροπία και στάση ζωής.

Πέρα από τις δυνατότητες που δίνει η αξιοποίηση του πολιτιστικού πλούτου, στην Περιφέρεια καταγράφεται επίσης ένα **ευρύ πεδίο δράσης, στο μαζικό, σχολικό και ερασιτεχνικό αθλητισμό**, μεγάλου αριθμού ερασιτεχνικών αθλητικών σωματείων και δράσεων των Δήμων: Υλοποιούνται προγράμματα μαζικού αθλητισμού και διοργανώνονται αντίστοιχες εκδηλώσεις (σχολικά πρωταθλήματα κλπ.) στο υφιστάμενο, σχετικά ικανοποιητικό, δίκτυο αθλητικών υποδομών. Οι δραστηριότητες αυτές έχουν μια δυναμική που μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω έτσι ώστε να συμβάλλουν στην προβολή της Περιφέρειας.

Στον τομέα της Περιβαλλοντικής Υγιεινής, είναι γνωστό ότι η σχέση μεταξύ περιβάλλοντος και υγείας είναι στενή και πολύπλοκη. Η σύνθετη, μακροχρόνια και αθροιστική έκθεση σε φυσικούς, μικροβιακούς και χημικούς ρυπαντές στο νερό, στον αέρα, στα απόβλητα, στο έδαφος, στα διάφορα καταναλωτικά προϊόντα καθώς και στα κτίρια, μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις στην υγεία. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας παρατηρείται, αφενός μεν μία

μεγαλύτερη έκθεση σε κινδύνους σε «φτωχές» περιοχές/περιφέρειες, αφετέρου λιγότερες δυνατότητες πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας. Η Ανατολική Μακεδονία-Θράκη αποτελεί περιοχή, με περιβαλλοντικά προβλήματα που επιβαρύνουν τη δημόσια υγεία: ατμοσφαιρική χημική ρύπανση, στερεά απόβλητα με δισεπίλυτα ζητήματα διαχείρισης, ελλιπές αποχετευτικό δίκτυο, θαλάσσια μόλυνση, κακή ποιότητα πόσιμου νερού σε κάποιες περιοχές κλπ. Τα προβλήματα αυτά επηρεάζουν αρνητικά και μια σειρά άλλων παραγόντων όπως ποιότητα εδάφους, υπόγεια ύδατα, κλίμα, κ.α. Η επιβάρυνση στη δημόσια υγεία εξαιτίας της ρύπανσης εμφανίζει διαφοροποιήσεις (στο είδος και στο βαθμό) ανά Περιφερειακή Ενότητα.

2. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Τα στοιχεία που ακολουθούν συγκεντρώθηκαν, για τις ανάγκες του Επιχειρησιακού Προγράμματος, με τη βοήθεια των αρμοδίων Διευθύνσεων το χρονικό διάστημα Ιανουάριος – Μάρτιος 2012.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ						
<i>Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο παρόν έντυπο προέρχονται από τα αντίστοιχα έντυπα που συμπλήρωσαν οι Δ/νσεις ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΜΕΡΙΜΝΑΣ κάθε Περιφερειακής Ενότητας.</i>						
<i>Τα αναλυτικά <u>λεπτομερή</u> στοιχεία που παρέθεσαν οι Δ/νσεις, βρίσκονται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου.</i>						
2.1. Δομές - Υποδομές						
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	Περιφερειακές Ενότητες				
		Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ
Δομές Κοινωνικής Υποστήριξης						
Υγεία - Πρόνοια⁴						
Υπηρεσίες Υγείας (πλήθος)						
Τριτοβάθμια Φροντίδα Υγείας ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	8	2	2	2	1	1
Τριτοβάθμια Φροντίδα Υγείας ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	11	3	4	1	3	
Υπηρεσίες Πρόνοιας (πλήθος)						
Μ.Φ.Η. (Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων)	7	1	1	1	4	1
Κ.Η.Φ.Η. (Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων)	2		2			

⁴ Τα στοιχεία προέρχονται από τις Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας (Δεκέμβριος 2011 – επικαιροποίηση Απρίλιος 2012)

ΒΡΕΦΙΚΟΙ / ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ⁵	78	13	13	18	23	11
Κ.Δ.Α.Π. ⁶ (Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών)	18	3		7		8
Κ.Δ.Α.Π.-Α.Μ.Ε.Α. ⁷ (Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία)	3		1	1	1	
ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ / ΚΟΙΝΩΦΕΛΗ ΙΔΡΥΜΑΤΑ / ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	129	4	24	70	13	18

2.2. Εθελοντικός Τομέας (Προγράμματα/Δράσεις/Ενέργειες)

Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης δραστηριοποιείται μεγάλος αριθμός φορέων στους τομείς κοινωνικής υποστήριξης και αλληλεγγύης. Ενδεικτικά αναφέρουμε :

- Την Εκκλησία με παρεμβάσεις όπως διανομή συσσιτίου και τη στήριξη ευπαθών κοινωνικά ατόμων
- Τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό με παρουσία και δράση σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες με την παροχή υπηρεσιών κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα
- Φιλανθρωπικά σωματεία και σύλλογοι (π.χ. Σύλλογοι Α.Μ.Ε.Α. Π.Ε. Ξάνθης)
- Ομάδες εθελοντών αιμοδοτών και Εθελοντικές ομάδες αλληλεγγύης (π.χ. Ομάδες Εθελοντών στην Π.Ε. Δράμας, Εθελοντές Αιμοδότες Π.Ε. Ροδόπης κλπ.)
- Παραρτήματα ΜΚΟ

Στην κατοχή των Δ/σεων της Περιφέρειας υπάρχουν στοιχεία σχετικά με τη δράση των φορέων και των εθελοντικών ομάδων.

2.3. Προγράμματα/Δράσεις/Ενέργειες Πρόνοιας

Τόσο οι ΟΤΑ Α' Βαθμού όσο και οι κοινωνικοί φορείς και οργανώσεις, υλοποιούν πλήθος προγραμμάτων και παρεμβάσεων σε όλες τις ΠΕ:

- Προγράμματα Βοήθεια στο Σπίτι και Κ.Η.Φ.Η.
- Λειτουργία Βρεφονηπιακών Σταθμών και Κ.Δ.Α.Π.
- Οικονομική ενίσχυση απόρων
- Καθημερινή διανομή συσσιτίου
- Προγράμματα υγειονομικής περίθαλψης απόρων και ανασφάλιστων
- Κοινωνικά Παντοπωλεία
- Προγράμματα στέγασης κλπ.

⁵ Αφορά τις δομές φύλαξης βρεφών και νηπίων που υπέβαλαν αίτηση χρηματοδότησης στη Δράση "Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής" του ΕΣΠΑ /ΕΠΑΝΑΔ, με Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης την ΕΕΤΑΑ

⁶ Αφορά τις δομές φύλαξης ΚΔΑΠ που υπέβαλαν αίτηση χρηματοδότησης στη Δράση "Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής" του ΕΣΠΑ /ΕΠΑΝΑΔ, με Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης την ΕΕΤΑΑ

⁷ Αφορά τις δομές φύλαξης ΚΔΑΠ – ΑΜΕΑ που υπέβαλαν αίτηση χρηματοδότησης στη Δράση "Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής" του ΕΣΠΑ /ΕΠΑΝΑΔ, με Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης την ΕΕΤΑΑ

2.4. Προγράμματα/Δράσεις/Ενέργειες Πρόληψης και Προαγωγής της Υγείας

Ενδεικτικά τα προγράμματα που αναπτύσσουν οι Δ/νσεις ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝ. ΜΕΡΙΜΝΑΣ, παρά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν ως προς τη λειτουργία τους, είναι :

- Προληπτική ιατρική με επιδημιολογική Έρευνα και παρεμβάσεις σε περίπτωση εμφάνισης λοιμώδους νοσήματος στην κοινότητα (μελιταίος πυρετός, φυματίωση, μηνιγγίτιδα κ.λπ.)
- Ταξιδιωτική ιατρική με οδηγίες, ενημέρωση και εμβολιασμούς εφόσον απαιτείται, για όσους ταξιδεύουν για λόγους αναψυχής, επαγγελματικούς ή θρησκευτικούς λόγους κ.α.
- Περιοδικός έλεγχος των εκδιδόμενων ατόμων
- Ενημέρωση του πληθυσμού μέσω των ΜΜΕ εγγράφως ή με συνεντεύξεις, για την προστασία από τα κουνούπια και τις ασθένειες που αυτά μεταδίδουν
- Ενημέρωση του πληθυσμού για την προφύλαξη του από θερμοπληξία στις περιόδους καύσωνα κατά τις θερινές περιόδους.
- Ομιλίες σε σχολεία και συλλόγους γονέων και κηδεμόνων σε περίπτωση εμφάνισης λοιμωδών νοσημάτων σε σχολεία.

2.5. Πολιτιστική Υποδομή και Δραστηριότητες ⁸

Υποδομές - Χώροι - Δομές

Πλήθος

	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ
Αρχαιολογικοί Χώροι	143	5	40	50	13	35
Μουσεία	87	7	18	48	6	9
Μνημεία Σύγχρονου Πολιτισμού	48	-	18	6	2	22
Πολιτιστικά Κέντρα	11	2	-	3	2	4
Λοιπές Πολιτιστικές Υποδομές	44	-	21	9	6	8

⁸ Τα στοιχεία προέρχονται από τις Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας (Δεκέμβριος 2011 – επικαιροποίηση Απρίλιος 2012)

2.6. Πολιτιστικές Εκδηλώσεις/ Φεστιβάλ ⁹

ΠΕ ΡΟΔΟΠΗΣ	ΠΕ ΔΡΑΜΑΣ	ΠΕ ΕΒΡΟΥ	ΠΕ ΚΑΒΑΛΑΣ	ΠΕ ΞΑΝΘΗΣ
Ελευθέρια Θράκης	Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους	Συνάντηση Νέων Άρδα	Φεστιβάλ Φιλίππων	Γιορτές Παλιάς Πόλης της Ξάνθης
Οχυρό Νυμφαίας	Φαράγγι Πετρούσας (θερινές εκδηλώσεις)	Φεστιβάλ Νεολαίας Τυχερού	Cosmopolis	Θρακικές Λαογραφικές Γιορτές - Ξανθιώτικο Καρναβάλι
Πανθρακικό Φεστιβάλ Φίλων Κλασικής Μουσικής	Ονειρούπολη Δράμας	Πανελλήνιο Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου Ορεστιάδας	Ήλιος και Πέτρα	Χατζιδάκειο Φεστιβάλ
Εκδήλωση της γενοκτονίας των Ποντίων	Έθιμα Δωδεκαημέρου	Τρένο του Πολιτισμού	Πλάι στο Κύμα	Δημοκρίτεια
Παρχάρια (συναπάντημα Ποντίων)	Dramaica Youth Festival	Κύματα Πολιτισμού	Φεστιβάλ Βιομηχανικής Πληροφορικής (ΤΕΙ)	Γιορτές Νέστου
Γιορτές πολιτισμού συλλόγου Εβριτών	Ιπποδρομίες Δοξάτου	Ορέστεια	Φεστιβάλ Κλασικής Μουσικής	Γιορτές Νεολαίας και Πολιτισμού
7ο Διεθνές Συνέδριο Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης Μ.Τ.Σ.	Εκδηλώσεις Επιχειρηματικότητας (μαρμάρου, κρασιού, τσίπουρου, πατάτας, καλαμποκιού, βαμβακιού, κάστανου, κτηνοτροφίας, γευσιγνωσίας)	Πανελλήνιο Φεστιβάλ Παραδοσιακών Χορών του Συλλόγου «Σπάρτακος»		Μουσικός Πολιτιστικός Αύγουστος
Πολιτιστική εκδήλωση «Σινεμά Δρόμου»	Διονυσιακή Πανσέληνος (Ιερό του Διόνυσου)	Ελευθέρια Αλεξανδρούπολης		Εράσμια
Φεστιβάλ Ποντιακών Χορών	Καρναβάλι Χωριστής	Γιορτή τσίπουρου και μεταξιού στο Σουφλί		Έθιμο της Μπάμπως
	Το Κουρμπάνι Αγίου Αθανασίου	«Καβίρεια» Σαμοθράκης		Το Έθιμο της Καμήλας ή Τζιαμάλας
	Αναστενάρια Μαυρολεύκης - Πυροβασία	Ελευθέρια Διδυμοτείχου		Θρακιώτικος Γάμος
	Ακρίτεια	Η Αυλή του Αη Βασίλη στο Διδυμότειχο		Μουντζουροδευτέρα
	Διασυνοριακό Αντάμωμα (Εορτή Ταξιαρχών)	Γιορτή του «Τρύφωνα»		
	Διεθνές Φεστιβάλ Ξηροποτάμου			
	Ετήσιο Μακεδονικό Βραβείο			
	Γενοκτονία Ποντιακού Ελληνισμού			
	Αντάμωμα Σαρακατσάνων			

⁹ Αναφέρονται οι σημαντικότερες εκδηλώσεις. Κάθε ΠΕ διαθέτει αναλυτικό κατάλογο / ημερολόγιο των τοπικών εκδηλώσεων

2.7. Αθλητικές Υποδομές & Δραστηριότητες¹⁰

Αθλητικοί Χώροι (Πλήθος)						
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΘΡΑΚΗΣ	Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ
Γήπεδα	258	52	60	42	60	44
Κλειστά Γυμναστήρια ¹¹	29	2	10	7	5	5
Κολυμβητήρια	8	2	1	2	2	1
Εθνικά Στάδια	11	1	1	6	2	1
Αθλητικά Κέντρα	10		1	6	2	1
Εγκαταστάσεις Ναυταθλητισμού	4	1		1	2	
Πίστες Μηχανοκίνητου Αθλητισμού	4	-	-	3	1	
Εγκαταστάσεις Αεραθλητισμού	7	1	3	1	1	1
Άλλοι αθλητικοί χώροι	25	2	12	3	1	7
Διοργανώσεις - Εκδηλώσεις – Αγώνες ¹²						
	ΡΟΔΟΠΗ	ΔΡΑΜΑ	ΕΒΡΟΣ	ΚΑΒΑΛΑ	ΞΑΝΘΗ	
	Πανθρακικοί αγώνες στίβου	Αγώνες motocross	Ιστιοπλοϊκοί αγώνες	Σχολικό Πρωτάθλημα	Ποδηλατικοί Αγώνες MTB Enduro	
	Σκακιστικό Τουρνουά	Αγώνες μηχανοκίνητης δεξιτεχνίας	Τουρνουά ποδοσφαίρου χάντμπολ, πετοσφαίριση	Σκακιστικοί Αγώνες	Πανελλήνιοι Αγώνες Βόλει Παμπαίδων	
	Ultra Marathon	Ιπποδρομίες	Εκδηλώσεις με τίτλο «πόλη & ποδήλατο»	Ιστιοπλοϊκοί Αγώνες	Ποδηλατικός Γύρος της πόλης	
		Διαδρομές του Διονύσου (ποδηλασία)	Διασυλλογικοί σκοπευτικοί αγώνες	MOTO RACE Αγώνες	Διεθνείς Αγώνες Tae Kwon Do	
		Αιόλεια (αλεξιπτωτο πλαγιάς)	Κολυμβητικοί αγώνες	Κολυμβητικοί Αγώνες	Πανελλήνιοι Αγώνες Tae Kwon Do	
		Αγώνες Στίβου ΑΜΕΑ	Ημερίδες με θέματα: Αθλητισμός και Υγεία , αθλητισμός και τρίτη ηλικία, αθλητισμός και παιδική παχυσαρκία, δίκαιο και ηθική στον αθλητισμό	Αγώνες Αντισφαίρισης	Αγώνες Αντισφαίρισης	
		Κραχτίδεια	Παραγωγή ενημερωτικών εντύπων με θέμα: Το σχολείο ως εργαστήριο υγείας , η υγιεινή της άσκησης το καλοκαίρι	Αγώνες Tae Kwon Do	Αγώνες καλαθοσφαίρισης	
		Αναβίωση	Αγώνες πετοσφαίρισης		Κατάβαση του	

¹⁰ Τα στοιχεία προέρχονται από τις Διευθύνσεις Κοινωνικής Μέριμνας (Δεκέμβριος 2011 – επικαιροποίηση Απρίλιος 2012)

¹¹ Δεν συμπεριλαμβάνονται τα ιδιωτικά γυμναστήρια / σχολές. Οι Δνσεις διαθέτουν αναλυτικό κατάλογο με αυτούς τους χώρους.

¹² Αναφέρονται οι σημαντικότερες εκδηλώσεις. Κάθε ΠΕ διαθέτει αναλυτικό κατάλογο / ημερολόγιο των τοπικών εκδηλώσεων - αγώνων

	Παραδοσιακής Πάλης			ποταμού Νέστου
	Υπερμαραθώνιος	Αγώνες καλαθοσφαίρισης		Ράφτινγκ
	Κούπτσια			Αναρρίχηση
	Γύρος της Πόλης			Καταρρίχηση (Rappel)
	Αγώνες Πετοσφαίρισης			Ορεινή πεζοπορία
	Αγώνες Αντισφαίρισης			Ultra Marathon
	Αγώνες Ορειβασίας-Χιονοδρομίας			Ερασιτεχνικά Πρωταθλήματα Μπάσκετ Ποδοσφαίρου

2.8. Περιγραφή κυριότερων αρμοδιοτήτων της Περιφέρειας στον τομέα 13

ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
Κοινωνική Μέριμνα	<ul style="list-style-type: none"> • Επιχορήγηση από προϊόν Ειδικού Κρατικού Λαχείου • Παιδικές εξοχές (Κρατικές και Ιδιωτικού φορέα) – Έκδοση αδειών Λειτουργίας και Ίδρυσης • Επιχορήγηση Ιδρυμάτων Περιφέρειας • Έλεγχος φορέων ΝΠΙΔ • Άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Κοινωνικού Λειτουργού • Έκδοση και Ανανέωση καρτών πολιτικών αναπήρων • Διενέργεια Κοινωνικής Έρευνας – Άσκηση Κοιν. Εργασίας • Υιοθεσίες ανηλίκων – Διενέργεια Κοιν. Έρευνας για υιοθεσίες Εθνικές και Διακρατικές • Διενέργεια Κοινωνικής Έρευνας για εισαγωγή παιδιού Α.Μ.Ε.Α. σε δημόσιο Ίδρυμα ή στο γηροκομείο • Εποπτεία (Κοινωνικοί Σύμβουλοι) των Ιδρυμάτων Παιδικής Προστασίας, Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου καθώς και των Ιδιωτικών Παιδικών Σταθμών • Εποπτεία (Κοινωνικοί Σύμβουλοι) σε ιδρύματα, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου και Ιδιωτικές Επιχειρήσεις – παροχής υπηρεσιών σε ηλικιωμένους και άτομα με ειδικές ανάγκες • Παροχή επείγουσας περίθαλψης και προστασίας σε άτομα – οικογένειες – ομάδες πληθυσμού που περιέχονται σε κατάσταση ανάγκης συνεπεία κοινωνικού γεγονότος ή φυσικών καταστροφών • Διενέργεια Κοινωνικής Έρευνας σε προγράμματα Αναδοχής (ΠΙΚΠΑ – ΠΕΣΥΠ) Διεθνούς Γραφείου Κοινωνικής Εργασίας
Δημόσια Υγεία	<ul style="list-style-type: none"> • Επιδημιολογική διερεύνηση λοιμωδών νοσημάτων • Έλεγχος και αντιμετώπιση επιδημιών σε συνεργασία με συναρμόδιες αρχές

¹³ Όπως προκύπτει από τις Αρμοδιότητες των Δ/νσεων Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας (Π.Δ. 144/2010, Οργανισμός Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης)

	<ul style="list-style-type: none"> • Ταξιδιωτική ιατρική • Εκδιδόμενα πρόσωπα • Έκδοση – Θεώρηση Ατομικών Βιβλιαρίων Υγείας εργαζομένων σε καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος • Άδειες άσκησης επαγγελμάτων υγείας • Τοποθετήσεις και λίστες ειδικευομένων ιατρών • Χορήγηση τίτλου ειδικότητας • Άδειες ίδρυσης και λειτουργίας και εποπτεία Φορέων Πρωτ/θμιας Φροντίδας Υγείας • Άδειες ίδρυσης και λειτουργίας και εποπτεία ιδιωτικών κλινικών • Άδειες ίδρυσης και λειτουργίας φαρμακείων και φαρμακαποθηκών • Έλεγχος και εποπτεία φαρμακείων και διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων • Θεώρηση συνταγολογίων ναρκωτικών των ιατρών • Πρακτική άσκηση βοηθών φαρμακείων • Εκτέλεση αποφάσεων ΕΟΦ και έλεγχος προϊόντων που εγκρίνονται από αυτόν • Επιδόματα νεφροπαθών
Αθλητισμός Πολιτισμός	<ul style="list-style-type: none"> • Άδειες λειτουργίας αθλητικών σχολών και γυμναστηρίων • Έλεγχος και εποπτεία Αθλητικών συλλόγων και σωματείων • Έλεγχος και εποπτεία Πολιτιστικών συλλόγων και Σωματείων • Διοργάνωση προγραμμάτων σε συνεργασία με αθλητικούς και πολιτιστικούς φορείς
Περιβαλλοντική Υγιεινή	<ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή του υγειονομικού κανονισμού και των υγειονομικών διατάξεων • Υγειονομικός έλεγχος καταστημάτων • Γνωματεύσεις αδειών λειτουργίας Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος • Ανθυγιεινές εστίες • Εγκρίσεις διάθεσης λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων • Σταυλικές εγκαταστάσεις και καθορισμός οικόσιτων ζώων • Γνωματεύσεις για άδειες μουσικών οργάνων Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος • Έλεγχος εφαρμογής αντικαπνιστικού Νόμου • Έλεγχος πόσιμου νερού και νερών αναψυχής • Άδειες εκμετάλλευσης μεταλλικού νερού και καθορισμός χώρων εγκατάστασης μονάδων • Εφαρμογή προγραμμάτων καταπολέμησης κουνουπιών • Έλεγχος πλοίων για χορήγηση απαλλακτικού μυοκτονίας • Κατασχέσεις τροφίμων σε συνεργασία και με συναρμόδιες υπηρεσίες • Μεταφορά οστών και σωρού

2.9. Δράσεις που εκτελούνται στην περιοχή και επηρεάζουν το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας

Στον τομέα της υγείας η κατασκευή του νέου Νοσοκομείου Κομοτηνής προϋπολογισμού 50 εκατ. € αποτελεί τη σημαντικότερη παρέμβαση που σχεδιάζεται και αναμένεται να ξεκινήσει εντός του 2012. Αναβαθμίζεται ο ιατροτεχνολογικός εξοπλισμός των νοσοκομείων και εξοπλίζονται με ασθενοφόρα τα Κέντρα Υγείας της Περιφέρειας και το ΕΚΑΒ. Στον τομέα των Κοινωνικών Υποδομών υλοποιούνται παρεμβάσεις για την κατασκευή Βρεφονηπιακών Σταθμών καθώς και Μονάδων Φροντίδας Ηλικιωμένων προϋπολογισμού 30 εκατ. €.

Ο πολιτισμός ο οποίος αποτελεί ένα από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης και σημαντικό μοχλό ενίσχυσης του Τουρισμού, ενισχύεται με 14 εκατ. € με παρεμβάσεις στους σημαντικότερους αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία της Περιφέρειας (Θάσος, Καβάλα, Σαμοθράκη, Μεσημβρία, Άβδηρα, Κομοτηνή, Κοσμοσώτεια Φερών) ενώ σε φάση ωρίμανσης βρίσκεται σημαντική παρέμβαση για την προστασία και ανάδειξη ευρημάτων του Ταφικού Τύμβου της Μικρής Δοξιάρας - Ζώνης, Ν. Έβρου. Επίσης, στον τομέα του Σύγχρονου Πολιτισμού υλοποιείται και εξασφαλίζεται η συνέχιση της αναστήλωσης του Φρουραρχείου Ξάνθης – Οικία Χατζιδάκι (Πολυχώρος Τέχνης και Σκέψης) προϋπολογισμού 4 εκατ. € και χρηματοδοτείται η προμήθεια εξοπλισμού για την ολοκληρωμένη λειτουργία του Μεγάλου Μουσικής Κομοτηνής. Επίσης προωθείται η κατασκευή της τουριστικής μαρίνας στα Λιμενάρια Ν. Θάσου προϋπολογισμού 7,5 εκατ. €, από το ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

2.10. Βασικές συνεργασίες της Περιφέρειας για τον τομέα

A/A	Περιγραφή
1.	<p>‘Elaboration of a tool for the inclusion of religious-related cultural values in the planning and development processes of urban centers, systems of settlements and surrounding rural areas / RECULTIVATUR’</p> <p>Εκπόνηση ενός εργαλείου για την ένταξη πολιτιστικών αξιών που συνδέονται με τη θρησκεία στη διαδικασία σχεδιασμού και της ανάπτυξης των αστικών κέντρων, συμπλεγμάτων οικισμών και των γύρω αγροτικών περιοχών.</p> <p>Πρόγραμμα SEE (Π.Α.Μ.Θ. ως συνεργαζόμενος στρατηγικός εταίρος)</p>
2.	<p>‘Investment in the health and the prosperity of the children in the Bulgarian – Greek region / IHPCBGR’</p> <p>Επένδυση στην υγεία και την ευημερία των παιδιών στις περιφέρειες της Ελλάδας και της Βουλγαρίας</p> <p>Πρόγραμμα Ελλάδα-Βουλγαρία 2007-2013 (Π.Α.Μ.Θ. ως εταίρος)</p>
3.	<p>‘Voluntary Blood Donation in Rhodope / RHO Donate’</p> <p>Εθελοντική αιμοδοσία στη Ροδόπη</p> <p>Πρόγραμμα Ελλάδα-Βουλγαρία 2007-2013 (Π.Α.Μ.Θ. ως επικεφαλής εταίρος)</p>
4.	<p>‘Targeted interventions for the prevention and treatment of TB and hepatitis B / TIPTBHB’</p> <p>Παρεμβάσεις για την πρόληψη της φυματίωσης και της ηπατίτιδας Β</p> <p>Πρόγραμμα Ελλάδα-Βουλγαρία 2007-2013 (Π.Α.Μ.Θ. ως επικεφαλής εταίρος)</p>
5.	<p>“Epidemiological map of Network region /EMN”</p> <p>Επιδημιολογικός χάρτης δικτύου</p> <p>Πρόγραμμα Ελλάδα-Βουλγαρία 2007-2013 (Π.Α.Μ.Θ. ως επικεφαλής εταίρος)</p>

3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Τομέας 1 - Κοινωνική Μέριμνα και Υγεία

Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης κατοικούν ομάδες που απειλούνται ή βιώνουν σε συνθήκες κοινωνικού αποκλεισμού, φαινόμενο που δημιουργεί κοινωνικές ανισότητες μεταξύ του πληθυσμού και καθιστά αναγκαία τη λήψη μέτρων για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής. Πληθυσμιακές ομάδες που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και έχουν καταγραφεί από τις υπηρεσίες της Περιφέρειας είναι στην πλειοψηφία τους: Άτομα με αναπηρία (κινητική, νοητική, κλπ), Μετανάστες, Άνεργοι, Άστεγοι, πρώην χρήστες, Μονογονεϊκές οικογένειες. Άτομα που ανήκουν στις ομάδες αυτές αντιμετωπίζουν εντονότερα προβλήματα επιβίωσης, επαγγελματικής αποκατάστασης, χρήσης υπηρεσιών υγείας-εκπαίδευσης- μέριμνας κ.α., ενώ συχνά γίνονται αποδέκτες ρατσιστικών συμπεριφορών και απομόνωσης από το γενικό πληθυσμό.

Ένα δεύτερο πρόβλημα που καταγράφεται στην ΑΜΘ είναι η ανομοιογένεια μεταξύ των περιοχών της, τόσο σε επίπεδο πρωτοβάθμιων ΟΤΑ και Περιφερειακών Ενοτήτων αλλά και περιοχών μέσα στον ίδιο Δήμο. Ανά Περιφερειακή Ενότητα παρατηρούνται περιοχές α) με βασικές ελλείψεις σε δημόσιες υποδομές υγείας-μέριμνας, β) με συγκέντρωση ευπαθών ομάδων, γ) περιοχές με επιβαρυνμένο περιβάλλον, δ) απομακρυσμένες περιοχές (π.χ. ορεινές περιοχές Δήμου Μύκης, οικισμοί Δημοτικής Ενότητας Σταυρούπολης). Η άνιση ανάπτυξη των περιοχών και οι άνισες συνθήκες διαβίωσης, υγείας και εργασίας, πολλαπλασιάζουν τα φαινόμενα αποκλεισμού, δημιουργώντας ανισότητες και ανάπτυξη δύο ταχυτήτων σε πληθυσμούς και περιοχές μέσα στην ίδια Περιφέρεια, γεγονός που επιβάλλει στοχευμένες πολιτικές ανά Περιφερειακή Ενότητα. Ο διαφορετικός βαθμός κοινωνικής και χωρικής συνοχής ανά Περιφερειακή και Δημοτική Ενότητα απαιτεί ειδικές, στοχευμένες δράσεις και ανισοκατανομή πόρων προκειμένου όλοι οι κάτοικοι να απολαμβάνουν τις ίδιες παροχές, το ίδιο επίπεδο διαβίωσης, τις ίδιες ευκαιρίες ανάπτυξης σε κάθε σημείο της Περιφέρειας.

Άλλωστε, σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης: Ευρωπαϊκή Ένωση - Εθνικά Κράτη - Τοπική Αυτοδιοίκηση, η καταπολέμηση του αποκλεισμού αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο των σύγχρονων πολιτικών.

Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανάπτυξη διατρέχεται κυρίως από το 2014 έως το 2020¹⁵ από το στόχο της καταπολέμησης του αποκλεισμού και της προώθησης της συνοχής: «...έναν από τους τρεις πυλώνες της «Στρατηγικής της Λισσαβόνας» είναι ο κοινωνικός πυλώνας για τον εκσυγχρονισμό του κοινωνικού μοντέλου μέσω επενδύσεων σε ανθρώπινους πόρους και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού...». Μια από τις τρεις προτεραιότητες της στρατηγικής της Ευρώπης έως το 2020 είναι η «Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς – μια οικονομία με υψηλή απασχόληση παρέχοντας οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή».

- Σε εθνικό επίπεδο προγραμματισμού, το ΕΣΠΑ¹⁶ προωθεί την κοινωνική συνοχή με το γενικό Στόχο 9: «Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης.»
- Σε περιφερειακό το ΕΠ Μακεδονίας Θράκης στον Άξονα 9 «Αειφόρος ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής» περιλαμβάνει παρεμβάσεις για την προστασία, αναβάθμιση και ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος, την εξασφάλιση της υγείας και της ευεξίας του πληθυσμού, την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού δικτύου και την ανάδειξη του πολιτισμού ως παράγοντα οικονομικής ανάπτυξης της Περιφέρειας ΑΜΘ.

Σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει τη δυνατότητα της Περιφέρειας να πρωταγωνιστήσει σε θέματα υγείας-μέριμνας και τοπικής κοινωνικής ανάπτυξης αποτελεί η θέση που έχει ως πολιτική αρχή και υπηρεσία στο πλέγμα των φορέων που λειτουργούν στην Περιφέρεια και παρέχουν σχετικές υπηρεσίες στήριξης του πληθυσμού. Άλλωστε, η σημασία που έχει ο τομέας της κοινωνικής μέριμνας στην ασκούμενη από την Περιφέρεια πολιτική είναι εμφανής και από τον **ορισμό Θεματικού Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Μέριμνας**. Από τα ερωτηματολόγια και τις συνεντεύξεις¹⁷ καταγράφεται: **Πρώτον**, μεγάλο κενό στον τομέα

¹⁴ «Στρατηγική της Λισσαβόνας για την ανάπτυξη και την απασχόληση» 2000

¹⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής 03.03.10: «ΕΥΡΩΠΗ 2020 Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη»

¹⁶ «Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007-2013» Ιανουάριος 2007

¹⁷ Υλικό που συλλέχθηκε στο πλαίσιο εκπόνησης του Επιχειρησιακού

των δικτυώσεων και συνεργασιών, με ΟΤΑ, ΜΚΟ, άλλες Δημόσιες υπηρεσίες ακόμα και μεταξύ των υπηρεσιών της Περιφέρειας. Η ανυπαρξία διαλόγου, ενημέρωσης και κοινής δράσης πολλαπλασιάζει τα φαινόμενα επικαλύψεων, στερεί από την Περιφέρεια τη δυνατότητα δημιουργίας οικονομικών κλίμακας, επηρεάζει αρνητικά τις παρεχόμενες υπηρεσίες στους χρήστες και τελικά δεν υποστηρίζει τους στόχους της συνοχής. Η λειτουργία στοχευμένων και οργανωμένων θεματικών δικτύων (π.χ. με τη χρήση τηλεδιάσκεψης) εξυπηρετεί τον στόχο για την ανάπτυξη της συνεργασίας μεταξύ υπηρεσιών, φορέων και πολιτών. Δεύτερον, οι Δ/νσεις της Μέριμνας-Υγείας αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα, εξαιτίας εσωτερικών δυσλειτουργιών αλλά και εξαιτίας εξωτερικών παραγόντων (οικονομική κρίση, απουσία συντονισμού, έλλειψη πόρων και υποδομών, αύξηση πληθυσμού σε μειονεκτική θέση και θυλάκων ανεργίας και υποβάθμισης). Υπάρχουν όμως θετικά στοιχεία, όπως ειδικευμένο προσωπικό με εμπειρία και καλή διάθεση, νέοι θεσμοί οργάνωσης και προγραμματισμού των υπηρεσιών, όπως το παρόν επιχειρησιακό πρόγραμμα, πολιτικές ευρωπαϊκές και εθνικές που στοχεύουν και έχουν ως προτεραιότητα την κοινωνική στήριξη, χρηματοδοτήσεις για παρεμβάσεις σε περιφερειακό επίπεδο και δυνατότητες συνεργασιών σε ευρωπαϊκό – διαπεριφερειακό επίπεδο, εθελοντικό κίνημα, ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια.

Όσον αφορά τις **συνεργασίες σε διασυνοριακό, διακρατικό και διαπεριφερειακό επίπεδο**, αυτές θα μπορούσαν να συμβάλουν στη μεταφορά τεχνογνωσίας ανάμεσα σε κράτη, στην ανταλλαγή εμπειριών και στην από κοινού ανάληψη δράσεων για την προώθηση κοινών λύσεων, διότι πολλές περιοχές στην Ευρώπη και τη Μεσόγειο αντιμετωπίζουν παρόμοια με την Ανατολική Μακεδονία - Θράκη προβλήματα σε θέματα αποκλεισμού πληθυσμιακών ομάδων, υγείας μεταναστών κλπ. Ιδιαίτερα θετικό κρίνεται το γεγονός της λειτουργίας στην Περιφέρεια «Γραφείου Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και Διεθνών Σχέσεων»¹⁸. Σύμφωνα με τον απολογισμό του Γραφείου Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, **το έτος 2011 έκλεισε με 24 έργα, συνολικού π/υ άνω των 20.000.000 € για την Π.Α.Μ.Θ., κατατάσσοντας την Περιφέρεια ΑΜΘ στις πρώτες θέσεις ανά την Ελλάδα σε επίπεδο διαχείρισης πόρων του στόχου III (Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία - ΕΤΠΑ)**. Στον τομέα της Δημόσιας Υγείας, υλοποιούνται τα διασυνοριακά προγράμματα: - «Επένδυση στην υγεία και την ευημερία των παιδιών στις περιφέρειες της Ελλάδας και της Βουλγαρίας», το οποίο ασχολείται με την ανάγκη για δράση σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο ενάντια στην παχυσαρκία και την προώθηση του υγιεινού τρόπου ζωής των παιδιών μέσω της αθλητισμού και της σωστής διατροφής, - «Εθελοντική αιμοδοσία στη Ροδόπη», το οποίο αφορά στην ανάπτυξη της διασυνοριακής συνεργασίας για την παρεμπόδιση της μετάδοσης των ασθενειών που προέρχονται από τη μετάγγιση αίματος, - «Παρεμβάσεις για την πρόληψη της φυματίωσης και της ηπατίτιδας Β», το οποίο επικεντρώνεται στο θέμα της δημόσιας υγείας, με έμφαση στη φυματίωση και στην ηπατίτιδα Β, - «EMN», το οποίο αφορά σε δράσεις ευαισθητοποίησης στις διασυνοριακές περιοχές και τους αρμόδιους φορείς για τις επιδημιολογικές ασθένειες, δημιουργία κοινών ιστορικών μητρώων καταγραφής μεταδοτικών ασθενειών και ανταλλαγή ιατρικών δεδομένων και αρχείων καθώς και μιας Πληροφοριακής δομής Ιατρικών δεδομένων για την ταξινόμηση των επιδημιολογικών περιστατικών σε διασυνοριακό επίπεδο. Στο πλαίσιο του DG Employment & Social Inclusion (Learning and Developing our Skills) υλοποιείται το έργο «LEARNING AND DEVELOPING OUR SKILLS» (έργο υπαγόμενο σε Γεν. Δ/νσεις της Ε.Ε.) και αφορά σε δράσεις για την άρση αποκλεισμού σε ευαίσθητες και απομακρυσμένες ομάδες πληθυσμού, μέσω της ενίσχυσης πολιτικών απασχόλησης τους.

Αξιόλογη πρωτοβουλία της Περιφέρειας προς την κατεύθυνση της στήριξης των κοινωνικά ευπαθών ομάδων αποτελεί η σύσταση **Επιτροπής Επεξεργασίας & Παρακολούθησης Μέτρων για την Αντιμετώπιση των Συνεπειών της Οικονομικής Κρίσης του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας ΑΜ-Θ**, η οποία θα εισηγείται μέτρα παρέμβασης προς τη διοίκηση της Περιφέρειας σχετικά με την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στην επικράτεια της Περιφέρειας. Ήδη στην πρώτη συνεδρίασή της (Δεκέμβριος του 2011) συμφωνήθηκαν οι άξονες δράσης στους οποίους χρειάζεται να ενεργήσει η Περιφέρεια και ο πρώτος άξονας αφορά στη λήψη άμεσων μέτρων κοινωνικής μέριμνας και αλληλεγγύης. Μάλιστα η Επιτροπή συμφώνησε ότι ο ρόλος και οι αρμοδιότητες της Περιφέρειας αφορούν στο συντονισμό των προσπαθειών που γίνονται από τους δήμους, τις εθελοντικές οργανώσεις, τις συλλογικότητες των πολιτών και τους φορείς της παραγωγικότητας, στην καταγραφή και στην παρακολούθηση των αναγκών που προκύπτουν σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα και στην παρέμβαση για την κάλυψη των κενών που θα εντοπίζονται. Στο πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής διοργανώθηκαν σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες ανοιχτές συσκέψεις με τη συμμετοχή δήμων, δημόσιων φορέων, παραγωγικών φορέων και εθελοντικών

¹⁸ Διαθέτει μάλιστα δική του ιστοσελίδα, στην οποία αναρτά τα προγράμματα που βρίσκονται σε εξέλιξη. (www.pamth.eu)

οργανώσεων, με σκοπό τη σύσταση ενός περιφερειακού δικτύου συνεργασίας και διαβούλευσης για την κοινωνική αλληλεγγύη σε ολόκληρη την επικράτεια της Περιφέρειας ΑΜ-Θ. Ήδη έχει δημιουργηθεί και λειτουργεί ένα ηλεκτρονικό εργαλείο διάχυσης της πληροφόρησης μεταξύ των μελών του Δικτύου (GOOGLE Group "PAMTH Diktyo Krisi")¹⁹. Η Επιτροπή στην εισήγησή της, η οποία έγινε δεκτή από το Περιφερειακό Συμβούλιο, πρότεινε, ανάμεσα σε άλλα, να αναλάβει η Διοίκηση της Περιφέρειας πρωτοβουλία για να ενθαρρύνει τα κατά τόπους Γενικά Νοσοκομεία να διασυνδεθούν μέσω προγραμματικών συμβάσεων με εθελοντικές οργανώσεις, οι οποίες θα λειτουργούν υποστηρικτικά στο έργο τους και να συστήσει θεματικό δίκτυο με τη συμμετοχή κοινωνικών υπηρεσιών των Δήμων και εθελοντικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα ψυχολογικής υποστήριξης, με σκοπό τη συντονισμένη προσπάθεια προσφοράς ψυχολογικής υποστήριξης σε άτομα που χρήζουν βοήθειας σε επίπεδο Περιφέρειας.

Παράλληλα, με την υπ. αριθμ 4610/06-12-2011 απόφαση Περιφερειάρχη με την οποία συγκροτήθηκε η **Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων** δηλώνεται το ενδιαφέρον της πολιτικής ηγεσίας της Περιφέρειας να ενσωματωθεί σε όλες τις πολιτικές, σε όλα τα επίπεδα και τα στάδια η προοπτική της ισότητας των φύλων. Η δέσμευση της Περιφέρειας για την υλοποίηση αυτής της πολιτικής προκύπτει αφενός από τον νόμο 3852/2010 (Καλλικράτης) ο οποίος προβλέπει τη συγκρότηση της Περιφερειακής Επιτροπής Ισότητας και αφετέρου από την υπογραφή της Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες, την οποία έχει υπογράψει ο Περιφερειάρχης Α.Μ.Θ αναλαμβάνοντας τις δεσμεύσεις που απορρέουν από αυτή. Έργο της Επιτροπής είναι η ένταξη στον προγραμματισμό της Περιφέρειας της γυναικείας οπτικής σε θέματα ανάπτυξης και η υιοθέτηση δράσεων και έργων που προωθούν την ισότητα και διευκολύνουν την απασχόληση των γυναικών. Παράλληλος στόχος προς την κατεύθυνση αυτή είναι η δικτύωση των φορέων και των οργανώσεων στο χώρο της Ισότητας, η συνεργασία για τη διαμόρφωση απόψεων και προτάσεων και για την υλοποίησή τους, η αξιοποίηση δηλαδή του κοινωνικού κεφαλαίου και η συμπληρωματικότητα στις δράσεις και τις παρεμβάσεις²⁰.

Τέλος, σημαντική συνδρομή στις δράσεις της Περιφέρειας στον τομέα της Κοινωνικής Μέριμνας παρέχει το **Δίκτυο Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Η ΣΤΗΡΙΞΗ»**, το οποίο ιδρύθηκε το Δεκέμβριο του 2008, με τη μορφή της αστικής εταιρίας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, με έδρα την Ξάνθη. Σκοποί του δικτύου είναι η παροχή υπηρεσιών κοινωνικής υποστήριξης, φροντίδας και μέριμνας. Άμεσος στόχος της είναι η επιτυχής υποστήριξη και διασύνδεση της κοινωνίας στην κατεύθυνση της κοινωνικής συνοχής. Μπορεί να παρέχει υπηρεσίες κοινωνικής μέριμνας, πρόνοιας σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες (ηλικιωμένους, παιδιά των φαναριών, κακοποιημένες γυναίκες κλπ). Μετά από εισήγηση της Επιτροπής Επεξεργασίας & Παρακολούθησης Μέτρων για την Αντιμετώπιση των Συνεπειών της Οικονομικής Κρίσης του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας ΑΜ-Θ, η οποία έγινε δεκτή από το Περιφερειακό Συμβούλιο, η δομή «ΣΤΗΡΙΞΗ» θα ενεργοποιηθεί για όλη την Περιφέρεια.

Είναι φανερό πλέον ότι η Περιφέρεια, με βάση τις σημερινές κοινωνικό-οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στη χώρα αλλά και στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη και στοχεύοντας στην ευθυγράμμιση των πολιτικών και παρεμβάσεων της με τις ευρωπαϊκές και εθνικές προτεραιότητες για την ανάπτυξη, οφείλει (μέσα από τις υπηρεσίες της Γενικής Δ/σης Υγείας-Μέριμνας) να αναλάβει πρωταγωνιστικό και επιτελικό ρόλο στην άμβλυση των κοινωνικών ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων.

Τομέας 2 – Πολιτισμός - Αθλητισμός

Σύμφωνα με τον ισχύοντα Οργανισμό της Περιφέρειας, οι αρμοδιότητες Αθλητισμού-Πολιτισμού για όλη την

¹⁹ Η Επιτροπή διεξήγαγε 6 ανοιχτές συσκέψεις με τη συμμετοχή δημόσιων και τοπικών φορέων και εθελοντικών οργανώσεων. Ο αριθμός των συμμετεχόντων ανέρχεται στους 93. Όλοι οι συμμετέχοντες εκδήλωσαν τη θετική ανταπόκρισή τους στη σύσταση ενός Δικτύου Συνεργασίας και Πληροφόρησης για την Κοινωνική Αλληλεγγύη σε περιφερειακό επίπεδο.

²⁰ Ενέργειες της Επιτροπής που πραγματοποιήθηκαν ή βρίσκονται σε εξέλιξη αποτελούν: Αρχική καταγραφή δομών και φορέων ισότητας στην Περιφέρεια ΑΜΘ (πραγματοποιήθηκε), επαφές και συνεργασίες με Δημάρχους που έχουν υπογράψει τη χάρτα ισότητας (είναι σε εξέλιξη), επαφές και συνεργασίες με Δημοτικές επιτροπές ισότητας (είναι σε εξέλιξη), επαφές και συνεργασίες με γυναικείες οργανώσεις και γυναικείους συνεταιρισμούς σε κάθε περιφερειακή ενότητα για την καταγραφή προβλημάτων και διατύπωση προτάσεων (είναι σε εξέλιξη), συνδιοργάνωση εκδηλώσεων με αφορμή την 8^η Μάρτη και θέμα την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, δημοσιότητα με Δελτία τύπου και δημιουργία mail (pepis@pamth.gov.gr) στο οποίο μπορούν να στέλνονται απόψεις και προτάσεις για θέματα ισότητας, επικοινωνία με Αντιπεριφερειάρχες για ένταξη θεμάτων ισότητας σε ευρωπαϊκά προγράμματα που πρόκειται να υλοποιηθούν στις Περιφερειακές Ενότητες.

Περιφέρεια ασκούνται από το Τμήμα Αθλητισμού Πολιτισμού της Δ/σης Κοινωνικής Μέριμνας, που ανήκει στην Γενική Δ/ση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας. Επειδή η **παραπάνω οργάνωση καθίσταται δυσλειτουργική** για την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων για το σύνολο της Περιφέρειας, στην πρόταση για το νέο Οργανισμό προτείνεται να περιλαμβάνεται η **δημιουργία Δ/σης Πολιτισμού – Τουρισμού και Αθλητισμού**, η οποία θα περιλαμβάνει αντίστοιχα τμήματα ανά Περιφερειακή Ενότητα²¹. Με αυτόν τον τρόπο θα υπάρξει μια σταθερή διοικητική δομή, η οποία θα συνδέεται με τον Θεματικό Αντιπεριφερειάρχη Πολιτισμού – Τουρισμού, η οποία θα υποστηρίζει την ανάληψη πρωτοβουλιών από την Π.Α.Μ.Θ.

Με την υπ. αριθμ 72/2011 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου με την οποία συστάθηκε η **Επιτροπή «Πολιτισμού και Τουρισμού»**, καθώς και με τον **ορισμό Θεματικού Αντιπεριφερειάρχη Πολιτισμού και Τουρισμού**, δηλώνεται το έντονο ενδιαφέρον της πολιτικής ηγεσίας της Περιφέρειας για την προώθηση αθλητικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων, προγραμμάτων σε συνεργασία με συναρμόδιους φορείς, τόσο σε τοπικό όσο και σε υπερτοπικό επίπεδο, καθώς και δράσεων για την προώθηση του πολιτισμού γενικότερα. Αυτό γίνεται φανερό και από τις αρμοδιότητες που ανατίθενται στη συγκεκριμένη επιτροπή στον τομέα του Πολιτισμού: δίνει τις κατευθύνσεις για τη μελέτη και κατάρτιση προγραμμάτων πολιτιστικής και τουριστικής υποδομής και ανάπτυξης, αξιοποιεί από κοινού με άλλα θεσμικά όργανα της Περιφέρειας τα ευρωπαϊκά προγράμματα στον τομέα του Πολιτισμού, υποβάλλει προτάσεις στο Περιφερειακό Συμβούλιο, σε συνεργασία με τους ΟΤΑ, τα Υπουργεία και τους άλλους φορείς, με σκοπό το συντονισμό των δράσεων και την εναρμόνιση των πολιτικών που επηρεάζουν τον πολιτισμό.

Στην παρούσα φάση, η **Περιφέρεια λειτουργεί ως αρωγός και συνδυετικός κρίκος** στις προτάσεις για μικρές ή μεγάλες εκδηλώσεις, οι οποίες διατυπώνονται από το δίκτυο των φορέων που δρουν στα πλαίσια της χωρικής αρμοδιότητας της Περιφέρειας, δηλαδή Τοπική Αυτοδιοίκηση Α΄ Βαθμού, ΜΚΟ, κινήματα πολιτών, φορείς πολιτισμού, αναπτυξιακοί φορείς, εκπαιδευτική κοινότητα, τουριστικοί κλάδοι. Βασικό σκοπό της Περιφέρειας αποτελεί η προώθηση και υποστήριξη πολιτιστικών εκδηλώσεων από κάθε Περιφερειακή Ενότητα, οι οποίες να αναδεικνύουν τα στοιχεία της πολιτιστικής ταυτότητάς της. Ταυτόχρονα, μέσα από τις δράσεις για τον πολιτισμό επιδιώκεται η ενδυνάμωση της περιφερειακής συνείδησης, με τη βοήθεια και των άλλων φορέων που συμμετέχουν σε αυτό το άτυπο δίκτυο συνεργασίας, οι οποίοι μάλιστα καλούνται σε διαβούλευση πριν την ανάληψη κάποιας δράσης από την Επιτροπή Πολιτισμού και Τουρισμού²².

Οι πολλαπλοί πολιτιστικοί φορείς και δομές των Δήμων με στοχευμένες δράσεις καθώς και η συγκέντρωση ιδιωτικών δομών και φορέων πολιτισμού, **καθιστούν την ανάδειξη του συντονιστικού – επιτελικού ρόλου της Περιφέρειας, κάτι περισσότερο από αναγκαία**. Ο νέος θεσμός της περιφερειακής αυτοδιοίκησης μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο στη δημιουργία περιφερειακής συνείδησης και να εξαλείψει τον όποιο «ανταγωνισμό» μεταξύ των πρώην νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων στηρίζοντας δράσεις υπερτοπικού χαρακτήρα. Σε αυτό το πλαίσιο, συνυπολογίζοντας την τρέχουσα οικονομική κατάσταση της χώρας, η Περιφέρεια έχει τη δυνατότητα να οργανώσει συνεργασίες (διαδημοτικές, διαβαθμιακές, άτυπες) ανά ΠΕ προκειμένου να επιτευχθούν σημαντικές οικονομίες κλίμακας (π.χ. στα πολλαπλά δημοτικά φεστιβάλ τόσο στη χορηγία όσο και στο κόστος των εκδηλώσεων). Επιπλέον **μέσω του ΕΣΠΑ** μπορεί να κατευθύνει πόρους για υποδομές, σε περιοχές που διαθέτουν αναξιοποίητο αρχαιολογικό, ιστορικό, πολιτιστικό απόθεμα και μπορούν να αποτελέσουν πεδία ολοκληρωμένης οικονομικής ανάπτυξης αξιοποιώντας τις υπάρχουσες δυνατότητες συνεδριακού, ψυχαγωγικού, κλπ τουρισμού.

Πιο αναλυτικά:

ΕΠ Μακεδονίας Θράκης : Στον Άξονα Προτεραιότητας 9 ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ, μεταξύ άλλων προβλέπει την κατάλληλη αξιοποίηση της σχέσης τουρισμού-πολιτισμού προκειμένου να καταστεί η Περιφέρεια ισχυρό περιφερειακό κέντρο Πολιτισμού και Παιδείας. Το **σημαντικό πολιτιστικό υπόβαθρο** της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης αποτελεί αναπτυξιακή ευκαιρία που μπορεί να οδηγήσει σε **καθιέρωση περιφερειακού προϊόντος υψηλής αξίας** (ΕΠ Μακεδονίας – Θράκης).

Οι ενδεικτικές παρεμβάσεις που προβλέπονται από το ΕΠ Μακεδονίας - Θράκης είναι: Προστασία και

²¹ Πρόταση και της Επιτροπής Πολιτισμού και Τουρισμού

²² Τα στοιχεία αυτά προέκυψαν μετά από συζήτηση με τον Θεματικό Αντιπεριφερειάρχη Πολιτισμού – Τουρισμού και Πρόεδρο της Επιτροπής Πολιτισμού και Τουρισμού κ. Παπακοσμά Κώστα.

διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, Υποδομές πολιτισμού μητροπολιτικού χαρακτήρα, Ανάπτυξη συνεκτικών πολιτιστικών υποδομών, Προστασία και ανάπτυξη της φυσικής κληρονομιάς, με στόχο την ανάπτυξη και προώθηση και μορφών εναλλακτικού τουρισμού.

- **ΕΠ Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα** : Στο πλαίσιο της ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας - εξωστρέφειας (Άξονας Προτεραιότητας 2), προβλέπονται δράσεις όπως η ενίσχυση των ειδικών μορφών τουρισμού και η προώθηση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας στον πολιτισμό, κα.

Ο Άξονας Προτεραιότητας 3 αφορά στη βελτίωση των δομών, υποδομών και υποστηρικτικών μηχανισμών για την ανάπτυξη και στήριξη της επιχειρηματικότητας. Ειδικότερα, προβλέπονται ανάπτυξη επενδύσεων στον τομέα του πολιτισμού με έμφαση στην προστασία των αρχαιοτήτων και της πολιτιστικής κληρονομιάς και στην δημιουργία «διαδρομών πολιτισμικής διαχρονικότητας». Παράδειγμα τέτοιας δράσης είναι η δημιουργία τουριστικού δρομολογίου του ΟΣΕ στους Δήμους Ξάνθης, Τοπίου και Παρανεστίου με στόχο την ανάδειξη των παραδοσιακών οικισμών και των ιστορικών μνημείων, εισήγηση η οποία έγινε αποδεκτή από την Επιτροπή Πολιτισμού και Τουρισμού.

Σε διασυνοριακό επίπεδο, περί τα τέλη του έτους 2011 εγκρίθηκε στο πλαίσιο της 2ης πρόσκλησης του Ε.Π. Ελλάδα-Βουλγαρία 2007-2013 το έργο JTI-TARGET το οποίο αφορά στην κοινή προβολή διασυνοριακά της Π.Α.Μ.Θ. και της όμορης περιοχής της Βουλγαρίας με κοινό παρονομαστή την κοινή πολιτιστική κληρονομιά και τον μοναδικό φυσικό πλούτο μέσω σύγχρονων τεχνολογικών μέσων και εφαρμογών²³.

Η Επιτροπή Επεξεργασίας & Παρακολούθησης Μέτρων για την Αντιμετώπιση των Συνεπειών της Οικονομικής Κρίσης του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας ΑΜ-Θ έχει εισηγηθεί προς το Περιφερειακό Συμβούλιο τη στόχευση για ενθάρρυνση της δημιουργίας δράσεων από καλλιτεχνικούς και πολιτιστικούς οργανισμούς της Περιφέρειας ΑΜ-Θ και παροχή υποστήριξης σε αυτές που θα μπορούν να υλοποιηθούν σε ολόκληρη την επικράτεια της Περιφέρειας ΑΜ-Θ, με σκοπό την προώθηση του πολιτισμού ως μέσου για την προαγωγή της κοινωνικής συνοχής, στόχευση η οποία έγινε δεκτή.

Οι αρμοδιότητες **στον τομέα Αθλητισμού** που ασκούνται σήμερα, αφορούν στη χορήγηση αδειας ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών γυμναστηρίων και ιδιωτικών σχολών εκμάθησης αθλημάτων, καθώς και στην εποπτεία τους, και στην εποπτεία και έλεγχο των αθλητικών σωματείων. Οι αρμοδιότητες σχετικά με την υλοποίηση αθλητικών προγραμμάτων σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού, τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και τους αθλητικούς φορείς και οργανισμούς της Περιφέρειας και των Δήμων, **αποτελούν νέες αρμοδιότητες** και στην παρούσα φάση δεν υλοποιούνται σχετικές δράσεις.

Η μεταφορά της αρμοδιότητας σχετικά με την άσκηση εποπτείας επί των Εθνικών αθλητικών κέντρων, παρότι έχει προβλεφθεί στο Ν.3852/10 (Αρθ. 186, παρ.Η, εδ 20) χρονικό όριο του ενός έτους, δεν έχει υλοποιηθεί ούτε έχει πραγματοποιηθεί κάποιο νομικό βήμα εφαρμογής.

Σύμφωνα με τις καταγεγραμμένες απόψεις των υπηρεσιών, διαπιστώνονται **αρκετά προβλήματα στη λειτουργία των Τμημάτων** που δυσχεραίνουν την εκτέλεση του συνολικού πλαισίου αρμοδιοτήτων τους. Ενδεικτικά αναφέρονται η ελλιπής γραμματειακή υποστήριξη των τμημάτων, η ελλιπής στελέχωση με εξειδικευμένο προσωπικό για την υποστήριξη των λειτουργιών της Δ/σης, η μη τήρηση τυποποιημένου

²³ Σε διακρατικό επίπεδο, έχει ολοκληρωθεί το πρόγραμμα CHORD ([CHORD - Cultural Heritage, exploiting Opportunities for Rural Development / MED - Αξιοποίηση της Πολιτιστικής Κληρονομιάς για την ανάπτυξη της υπαίθρου](#)), στο οποίο η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης συμμετείχε ως εταίρος μαζί με άλλους φορείς από ευρωπαϊκά κράτη. Βασικός στόχος του έργου είναι να αναπτύξει πιλοτικά μια κοινή στρατηγική για την εφαρμογή καινοτόμων πολιτιστικών υπηρεσιών και πρωτοβουλιών προώθησης, με σκοπό την βελτίωση της ελκυστικότητας της πολιτιστικής κληρονομιάς στη περιοχή της Μεσογείου, ως εργαλείο για την αύξηση της οικονομικής ελκυστικότητας. Ειδικότερα, το έργο σκοπεύει να συνδράμει στην ανάλυση των ελλειμμάτων / περιορισμών που υπάρχουν στην αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και να εμπλέξει τους τοπικούς φορείς σε ένα μεταβιβάσιμο μοντέλο ποιότητας των πολιτιστικών υπηρεσιών. Αποτελέσματα αυτής της συνεργασίας είναι: - Καταγραφή φορέων πολιτιστικής κληρονομιάς – Βάση δεδομένων για πολιτιστικούς φορείς / Στρατηγική αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς / Προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς της Περιφέρειας σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο (συμμετοχή σε προωθητικές εκδηλώσεις: Βιέννη, Καβάλα) / Παραγωγή υλικού προβολής σε ευρωπαϊκό επίπεδο (ντοκιμαντέρ για την πολιτιστική κληρονομία και την ορεινή Ροδόπη) / Καταγραφή υπαρχουσών ή πιθανών πολιτιστικών συνεργειών και περιγραφή των χαρακτηριστικών τους / Σύνταξη «Οδηγού Βιωσιμότητας και Προώθησης-Προβολής των Πολιτιστικών Κόμβων»

αρχείου, η μη εφαρμογή του ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου και οι ελλείψεις στην υλικοτεχνική υποδομή. Οι δυνατότητες συγκρότησης από τη Περιφέρεια αυτοδιοικητικών δικτύων αθλητισμού, σύμφωνα με το Νόμο 3852/10 μπορούν να επιφέρουν οικονομίες κλίμακας, καλύτερο συντονισμό δράσεων και διεύρυνση της δυνατότητας συμμετοχής ειδικών ομάδων του πληθυσμού (Α.Μ.Ε.Α., ηλικιωμένοι, μετανάστες κλπ) σε αθλητικές δραστηριότητες.

Τομέας 3 – Περιβαλλοντική Υγιεινή

Οι αρμοδιότητες της Περιβαλλοντικής Υγιεινής και των Υγειονομικών Ελέγχων ασκούνται στην Περιφέρεια από τα τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου των Περιφερειακών Ενοτήτων. Το έργο των Υπηρεσιών είναι κατεξοχήν ελεγκτικό, αφού οι αρμοδιότητές τους επικεντρώνονται σε ελέγχους για την τήρηση των υγειονομικών κανονισμών, αυτεπάγγελα ή κατόπιν αιτήσεων ή καταγγελιών. Την ελεγκτική τους δικαιοδοσία την ασκούν σε καταστήματα, σχολεία, δημόσια κτίρια, ξενοδοχεία, οχήματα, πλοία κλπ. Στο μεγαλύτερο ποσοστό του εργάσιμου χρόνου τους απασχολούνται²⁴ με την εφαρμογή του υγειονομικού κανονισμού, με γνωματεύσεις για την αδειοδότηση ή την αφαίρεση άδειας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, τον έλεγχο ανθυγιεινών εγκαταστάσεων καθώς και με ενέργειες για την θεραπεία καταγγελιών πολιτών. Οι υπάλληλοι των Δ/σεων επίσης συμμετέχουν σε διάφορες επιτροπές όπως: επιτροπές ελέγχου κτιριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού των κτιρίων που μετέχουν στην Πολιτική Προστασία, επιτροπές διαχείρισης στερεών αποβλήτων, επιτροπές αδειοδότησης πτηνοτροφικών εγκαταστάσεων κ.α.

Όσον αφορά το ελεγκτικό έργο των Υπηρεσιών Περιβαλλοντικής Υγιεινής, η αποτελεσματικότητά τους στους ελέγχους εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την εσωτερική οργάνωση των υπηρεσιών και την εξασφάλιση αποτελεσματικών μεθόδων εργασίας. Στο πλαίσιο αυτό οι Υπηρεσίες έχουν προτείνει δράσεις όπως: συνεχή επιμόρφωση προσωπικού, μηχανογράφηση, βελτίωση συνεργασιών με άλλες υπηρεσίες Περιφέρειας: Νομική, Οικονομική, επίλυση πρακτικών θεμάτων (ανάλογα με την Περιφερειακή Ενότητα). Αυτά όμως αποτελούν αντικείμενο ξεχωριστού κεφαλαίου του επιχειρησιακού και εκεί αναλύονται διεξοδικά.

Εκτός από τα προβλήματα που παρατηρούνται συνολικά σε όλη την Περιφέρεια (π.χ. κουνούπια, ανεξέλεγκτη απόρριψη αποβλήτων κ.α.), ανά Περιφερειακή Ενότητα **τα σημαντικότερα προβλήματα με επιπτώσεις στη δημόσια υγεία**, όπως καταγράφονται από τις Δ/σεις, μπορούν να αποκωδικοποιηθούν ως εξής²⁵:

Π.Ε. Ροδόπης: Υποβαθμισμένες περιοχές σε θέματα υγιεινής εξ αιτίας των οποίων εμφανίζονται επιδημίες. Παράλληλα το φαινόμενο της λαθρομετανάστευσης έχει άμεσες επιπτώσεις στη δημόσια υγεία λόγω των μολυσματικών ασθενειών που μεταφέρονται.

Π.Ε. Δράμας: Επιφανειακή διάθεση ανεπεξέργαστων αστικών λυμάτων σε ρέματα, με τελική κατάληξη είτε το ίδιο το έδαφος (απορρόφηση), είτε τους Αγγίτη & Νέστο ποταμούς. Διάσπαρτοι χώροι ανεξέλεγκτης εναπόθεσης απορριμμάτων (οικιακά, βιομηχανικά, αδρανή υλικά). Ανθυγιεινές εστίες (εγκαταλειμμένα κτίρια, ελεύθεροι χώροι). Αδέσποτα ζώα (σκύλοι). Μη ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα δημόσιας υγείας.

Π.Ε. Καβάλας: Ανεξέλεγκτη απόρριψη αστικών και βιομηχανικών αποβλήτων, διάσπαρτοι χώροι ανεξέλεγκτης εναπόθεσης απορριμμάτων. Παράλληλα στα νησιά παρατηρούνται δυσκολίες στη διενέργεια υγειονομικών ελέγχων και δειγματοληψιών θαλασσινού και πόσιμου νερού, έλλειψη έργων υποδομής για την εξασφάλιση ποιότητας πόσιμου ύδατος, μη λειτουργία βιολογικών καθαρισμών.

Π.Ε. Ξάνθης: Ένα από τα κυριότερα προβλήματα είναι η ανεξέλεγκτη ρίψη απορριμμάτων, υγρών και στερεών αποβλήτων. Επίσης υπάρχουν υποβαθμισμένες περιοχές σε θέματα υγιεινής εξ αιτίας των οποίων εμφανίζονται επιδημίες. Παράλληλα στην ορεινή περιοχή υπάρχει πρόβλημα με την παροχή πόσιμου νερού λόγω ανεπαρκών υποδομών και ιδιομορφίας εδάφους. Τέλος καταγράφεται η μη τήρηση νόμων σε θέματα Δημόσιας Υγείας από τους πολίτες και η έλλειψη αποχετευτικού δικτύου σε κάποια μικρά χωριά.

Π.Ε. Έβρου: Στην Π.Ε. Έβρου αναδεικνύεται έντονα η διασυνοριακή διάσταση σημαντικών προβλημάτων

²⁴ Σύμφωνα με τα ειδικά ερωτηματολόγια, που συμπληρώθηκαν στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

²⁵ Σύμφωνα με τα ερωτηματολόγια και τις συναντήσεις με υπαλλήλους των Διευθύνσεων, που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της σύνταξης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Δημόσιας Υγείας & περιβαλλοντικής υγιεινής (λαθρομετανάστες, κουνούπια, ρύπανση ποταμού Έβρου). Ιδιαίτερα η παρουσία των κουνουπιών στην περιοχή, αποτελεί μείζον πρόβλημα Δημόσιας Υγείας, εξαιτίας των διαφόρων λοιμωδών νοσημάτων που μεταδίδονται απ' αυτά (π.χ. η ελονοσία, ο ιός του Δυτικού Νείλου κλπ.)

Από τις αρμοδιότητες και τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν τα Τμήματα Περιβαλλοντικής Υγιεινής και Υγειονομικού Ελέγχου γίνεται εύκολα αντιληπτό ότι οι αιτίες που προκαλούν τα προβλήματα, «ξεπερνούν» τις αρμοδιότητες των συγκεκριμένων υπηρεσιών και συνεπώς για την οριστική επίλυση αυτών είναι απαραίτητη η ενεργοποίηση μιας ευρείας γκάμας φορέων, δημόσιων και ιδιωτικών.

Σε σχέση με την επίλυση προβλημάτων της υφιστάμενης κατάστασης στον τομέα της περιβαλλοντικής υγιεινής, **προτείνονται**²⁶: Απλούστευση των διαδικασιών, διερεύνηση δυνατότητας πιστοποίησης των Υπηρεσιών για την αποτελεσματικότερη οργάνωση της εργασίας, επιβολή προστίμων και κυρώσεων στους ελεγχόμενους, επισήμανση και καταγραφή προβλημάτων και συνεργασία με συναρμόδιους φορείς για την οριστική λύση ζητημάτων όπως: κατασκευή δικτύων, επίλυση προβλημάτων ανεξέλεγκτων χώρων απόθεσης απορριμμάτων, καθαρισμός ρεμάτων.

Η Περιφέρεια, στην παρούσα φάση, μπορεί **αρχικά να βελτιώσει την οργάνωση των αρμοδίων τμημάτων της**, ώστε στο μέτρο που της αναλογεί να προστατεύσει τη δημόσια υγεία με βάση τους προβλεπόμενους ελέγχους, με δράσεις ενημέρωσης και πρόληψης, με καταγραφή-ιεράρχηση των προβλημάτων και σε ένα δεύτερο επίπεδο **να διερευνήσει τις δυνατότητες προώθησης λύσεων, για τα πλέον επικίνδυνα από αυτά για τη δημόσια υγεία**, μέσα από ειδικές συνεργασίες με συναρμόδιους φορείς.

²⁶ Σύμφωνα με τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια των αρμοδίων Δ/νσεων.

4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η αξιολόγηση που ακολουθεί έγινε από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες της Περιφέρειας, οι οποίες συμπλήρωσαν κατάλληλα δομημένα ερωτηματολόγια για το θεματικό τους αντικείμενο. Στη συνέχεια, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης θεματικής ομάδας έργου επεξεργάστηκαν και κωδικοποιήθηκαν τα στοιχεία – πληροφορίες των ερωτηματολογίων και έλαβαν την τελική του μορφή κατόπιν των συναντήσεων εργασίας της κεντρικής ομάδας έργου.

ΤΟΜΕΑΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ & ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ & ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	<ul style="list-style-type: none"> Έλλειμμα στρατηγικού σχεδιασμού, συντονισμού και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων, ελλιπής στελέχωση αντίστοιχης οργανωτικής δομής η οποία θα μπορούσε να αναλάβει ρόλο συντονιστικό Το μεγάλο εύρος αρμοδιοτήτων των Δ/σεων Κοινωνικής Μέριμνας που, σε συνδυασμό με την έλλειψη ανθρωπίνων πόρων, δυσχεραίνει την άσκησή τους Έλλειψη επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των Διευθύνσεων των Περιφερειακών Ενοτήτων Ανεπαρκείς συνεργασίες με φορείς, (Υπουργεία, Δήμους, φορείς δημόσιους, ιδιωτικούς, ΜΚΟ κλπ,) που εμπλέκονται στον τομέα της μέριμνας - υγείας & απροσδιόριστος ρόλος της Περιφέρειας σε αυτό το «ανοργάνωτο» δίκτυο Σημαντικές ανισότητες μέσα στην Περιφέρεια, ως προς τα κοινωνικο-οικονομικά χαρακτηριστικά των κατοίκων, τη συγκέντρωση ομάδων σε αποκλεισμό, την επιβάρυνση των κατοίκων εξαιτίας του μολυσμένου περιβάλλοντος Διαφοροποιήσεις και ανισότητες μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων στη διαθεσιμότητα υποδομών υγείας-μέριμνας Καθυστερήση στην εφαρμογή θετικών ευρωπαϊκών πολιτικών για το περιβάλλον και τις επιπτώσεις του στη δημόσια υγεία Αύξηση ομάδων που βιώνουν ή απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό 	<ul style="list-style-type: none"> Ο νέος θεσμός μπορεί να αποτελέσει ένα ισχυρό και ενιαίο κέντρο χάραξης πολιτικής και στρατηγικής σε επίπεδο Περιφέρειας, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και προτεραιότητες κάθε Π.Ε. Ύπαρξη Θεματικού Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Μέριμνας Σύσταση με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου της Επιτροπής Επεξεργασίας & Παρακολούθησης Μέτρων για την Αντιμετώπιση των Συνεπειών της Οικονομικής Κρίσης, η οποία έχει συντονιστικό ρόλο των δράσεων διαφόρων φορέων στον τομέα Ύπαρξη Δικτύου Κοινωνικής Αλληλεγγύης «Η ΣΤΗΡΙΞΗ» Δυνατότητες διαβαθμιδικής συνεργασίας (Υπουργεία, ΟΤΑ, φορείς) και ανάδειξης του Στρατηγικού Ρόλου της Περιφέρειας Θετικές ιδιαιτερότητες ανά Περιφερειακή Ενότητα Θετικό θεσμικό πλαίσιο και πολιτικές Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη κοινωνικής-χωρικής συνοχής, δυνατότητες μεταφοράς τεχνογνωσίας και συνεργασίες με ευρωπαϊκές μητροπόλεις, λειτουργία Γραφείου Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και Διεθνών Σχέσεων Χρηματοδοτήσεις από ΕΣΠΑ: ΠΕΠ, Τομεακά Επιχειρησιακά προγράμματα («Ψηφιακή Σύγκλιση», «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» κλπ, Προγράμματα Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου Διαφοροποίηση χαρακτηριστικών, και προοπτικών ανάπτυξης ανάμεσα στις

	<p>και συνεπώς αναμενόμενη αύξηση των ζητούμενων υπηρεσιών μέριμνας και υγείας</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση του αριθμού περιοχών-κτιρίων που δημιουργούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία • Η οικονομική κρίση που επιβαρύνει περισσότερο τον πληθυσμό που απειλείται ή/και βιώνει σε συνθήκες κοινωνικο-οικονομικού αποκλεισμού 	<p>Περιφερειακές Ενότητες (περιοχές με πολιτιστικά μνημεία, με τουριστική κίνηση, με δυνατότητες οικονομικής ανάπτυξης)</p>
	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Αλλαγές στις αρμοδιότητες, επικαλύψεις με αρμοδιότητες άλλων φορέων (κυρίως των ΟΤΑ Α' βαθμού), μη έγκαιρη προετοιμασία των Δ/σεων για τις αλλαγές αρμοδιοτήτων. • Περιορισμένες συνεργασίες με άλλες υπηρεσίες της Περιφέρειας (Νομική, Προγραμματισμού κλπ) • Ανεκμετάλλετες δυνατότητες διαπεριφερειακών συνεργασιών σε εθνικό-ευρωπαϊκό επίπεδο. • Ανομοιογένεια χαρακτηριστικών, προβλημάτων και προοπτικών ανάμεσα στις Περιφερειακές Ενότητες, απουσία περιφερειακής συνείδησης • Αναποτελεσματική αξιοποίηση των υπαρχόντων ερευνών αποτύπωσης και αξιολόγησης της υφιστάμενης κατάστασης και των προβλημάτων των πληθυσμών-στόχου και των Περιφερειακών Ενοτήτων • Η οικονομική κρίση που περιορίζει τα έσοδα του κράτους που προορίζονται για την Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση • Μεγάλο εύρος διοικητικών ενεργειών και ανισοβαρής απασχόληση των τμημάτων σε εργασίες διεκπεραιωτικού και ελεγκτικού χαρακτήρα εις βάρος εργασιών εξειδίκευσης και επιτελικού σχεδιασμού. • Ανισοκατανομή προσωπικού στις διάφορες Περιφερειακές Ενότητες και απουσία σχεδιασμού επιμόρφωσης υπαλλήλων • Ανομοιογένεια εγγράφων – δικαιολογητικών διεκπεραίωσης εργασιών και ανεπαρκές σύστημα ηλεκτρονικής παρακολούθησης 	<ul style="list-style-type: none"> • Διοικητική μεταρρύθμιση και αναβάθμιση του ρόλου των Περιφερειών μέσω της μεταβίβασης σημαντικών αρμοδιοτήτων • Κοινωνική ευαισθητοποίηση, οργανώσεις, ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στον τομέα υγείας-τρόνειας και μπορούν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά των δημόσιων υπηρεσιών • Χρηματοδοτήσεις από ΕΣΠΑ: ΠΕΠ, Τομεακά Επιχειρησιακά προγράμματα («Ψηφιακή Σύγκλιση», «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» κλπ, Προγράμματα Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου • Διαφοροποίηση χαρακτηριστικών, και προοπτικών ανάπτυξης ανάμεσα στις Περιφερειακές Ενότητες (περιοχές με πολιτιστικά μνημεία, με τουριστική κίνηση, με δυνατότητες οικονομικής ανάπτυξης) • Ευαισθητοποίηση κοινωνίας για τις επιπτώσεις του επιβαρυσμένου περιβάλλοντος στη δημόσια υγεία • Δηλωμένη πολιτική βούληση για καλύτερη οργάνωση και εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών καθώς και ποιοτικότερες υπηρεσίες στον πολίτη • Εξειδικευμένο, με εμπειρία (στη μεγάλη του πλειοψηφία) προσωπικό • Μεταφορά αρμοδιοτήτων σε πρωτοβάθμιους ΟΤΑ

	<p>εργασιών</p> <ul style="list-style-type: none"> • Καθυστέρηση πλήρους εφαρμογής του «Καλλικράτη» και επιμήκυνση της μεταβατικής περιόδου. • Ενίσχυση των γραφειοκρατικών επιπλοκών από την μη έγκαιρη αποσαφήνιση του ρόλου της Γενικής και της Επιτελικής Διεύθυνσης και των σχέσεων με τις Διευθύνσεις των Π.Ε. • Η διασυννοριακή διάσταση σημαντικών προβλημάτων Δημόσιας Υγείας (π.χ. αντιμετώπιση κουνουπιών, μεταδοτικών ασθενειών κτλ), η οποία απαιτεί συντονισμό δράσεων φορέων και των όμορων χωρών 	
	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	<ul style="list-style-type: none"> • Ελλιπής αξιοποίηση πολιτιστικού κεφαλαίου • Έλλειψη συνεργασίας μεταξύ φορέων της κρατικής διοίκησης και της τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης στους τομείς του πολιτισμού και του αθλητισμού • Ανεπαρκής κινητοποίηση και συντονισμός των αρμοδίων φορέων για την προβολή και αξιοποίηση του πολιτισμού στην περιοχή • Έλλειψη δυνατότητας υποβολής τεχνικών δελτίων για ανάληψη δράσεων στον τομέα του πολιτισμού λόγω απουσίας σταθερών δομών και στελεχιακού δυναμικού • Άσκηση των αρμοδιοτήτων Πολιτισμού – Αθλητισμού από Τμήματα της Διεύθυνσης Κοινωνικής Μέριμνας, γεγονός που δεν εξυπηρετεί την ιεράρχηση του πολιτισμού ως προτεραιότητα της πολιτικής της Περιφέρειας • Γραφειοκρατικές επιπλοκές από την μη έγκαιρη αποσαφήνιση του ρόλου της Γενικής Διεύθυνσης και των σχέσεων της με την εποπτευόμενη Διεύθυνση/Τμήματα των Περιφερειακών Ενοτήτων • Απουσία κεντρικού προγραμματισμού της αξιοποίησης των εθνικών αθλητικών κέντρων που λειτουργούν στα όρια της εδαφικής επικράτειας της Περιφέρειας 	<ul style="list-style-type: none"> • Ο νέος θεσμός μπορεί να αποτελέσει ένα ισχυρό και ενιαίο κέντρο χάραξης πολιτικής και στρατηγικής σε επίπεδο περιφέρειας, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και προτεραιότητες κάθε Π.Ε. • Ύπαρξη Θεματικού Αντιπεριφερειάρχη Πολιτισμού – Τουρισμού και λειτουργία Επιτροπής Πολιτισμού – Τουρισμού • Έχει συγκροτηθεί Ομάδα Διοίκησης Έργου των δράσεων Πολιτισμού – Τουρισμού με έργο την τεχνική, διαδικαστική και οργανωτική υποστήριξη της Αντιπεριφέρειας Πολιτισμού - Τουρισμού • Ύπαρξη θεσμικού πλαισίου και αρμοδιοτήτων στην Περιφερειακή Αυτοδιοίκηση για την χρηματοδότηση ιδιωτικών πρωτοβουλιών στον τομέα του πολιτισμού /Συμπράξεις ιδιωτικού και δημοσίου τομέα • Νέες δυνατότητες της Περιφέρειας στον τομέα του αθλητισμού-πολιτισμού σύμφωνα με το Νόμο «Καλλικράτη» • Δυνατότητες συγκρότησης διαβαθμιδικών δικτύων στους τομείς του πολιτισμού-αθλητισμού, σύμφωνα με το Νόμο «Καλλικράτη» • Διαθέσιμοι πόροι για τον πολιτισμό μέσω του ΕΣΠΑ • Θεσμική δυνατότητα της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης να υποστηρίξει δικτυώσεις μεταξύ αθλητικών σωματείων και να οργανώσει προγράμματα άθλησης για ευπαθείς ομάδες πληθυσμού (Α.Μ.Ε.Α.,

	<ul style="list-style-type: none"> • Απουσία σχεδιασμού για την χωροθέτηση αθλητικών κέντρων μέσα στην περιφέρεια • Υποτυπώδεις συνεργασίες μεταξύ ΟΤΑ (Α', Β' βαθμού) για το σχεδιασμό και την υλοποίηση κοινών δράσεων • Απουσία δικτύωσης και συνεργασίας καλλιτεχνών και καλλιτεχνικών οργανισμών της Περιφέρειας με ομολόγους τους από χώρες της ΕΕ/ Έλλειψη συμμετοχής σε διακρατικές συνεργασίες στον τομέα του σύγχρονου πολιτισμού • Χρηματοδότηση αποσπασματικών δράσεων μικρών συλλόγων και σωματείων κυρίως στον τομέα του παραδοσιακού πολιτισμού 	<p>ηλικιωμένοι κ.ά.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διοργάνωση μεγάλων πολιτιστικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων στην Περιφέρεια με διεθνή και εθνική εμβέλεια (Διεθνές Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους Δράμας, Φεστιβάλ Φιλίππων & Θάσου, Καρναβάλι και Γιορτές Παλιάς Πόλης Ξάνθης, Φεστιβάλ Μαρώνειας-Σαπών, Συνάντηση Νέων Άρδα κ.ά.) • Ενίσχυση της εξωστρέφειας της Περιφέρειας μέσα από την στήριξη δράσεων προσέλκυσης καλλιτεχνών και καλλιτεχνικών προϊόντων σε εθνικό και ευρωπαϊκό-διεθνές επίπεδο • Επέκταση επιτυχημένων καινοτόμων πρωτοβουλιών: συνεργασία περιφερειακών τηλεοπτικών ΜΜΕ (ΔΕΛΤΑ TV Έβρου, STAR TV Δράμας) με άλλα τηλεοπτικά ΜΜΕ της Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας για την λειτουργία ενιαίας τηλεοπτικής ζώνης με σκοπό την προβολή του παραδοσιακού πολιτισμού
	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Ανεπαρκής στελέχωση υπηρεσιών • Ανεπαρκείς συνεργασίες με λοιπές υπηρεσίες της Περιφέρειας, ΟΤΑ, Υπουργεία και εξυπηρετούμενους • Έλλειψη εμπειρίας πρότερου σχεδιασμού σε επίπεδο Περιφέρειας • Καθυστερήση πλήρους εφαρμογής του Καλλικράτη και επιμήκυνση της μεταβατικής περιόδου • Αδυναμία άμεσης χρηματοδότησης από ευρωπαϊκούς πόρους στον τομέα του αθλητισμού • Μεγάλη απόσταση της Περιφέρειας από κέντρα με ισχυρή πολιτιστική παραγωγή/ μειωμένη πρόσβαση της Περιφέρειας στις πολιτιστικές αγορές των γειτονικών κρατών (Βουλγαρία, Τουρκία) και το αντίστροφο, δηλ. μειωμένη αναγνωρισιμότητα της Περιφέρειας από καλλιτεχνικούς φορείς και παράγοντες του εξωτερικού ως ενιαίας πολιτιστικής αγοράς • Αδυναμία άμεσης χρηματοδότησης από 	<ul style="list-style-type: none"> • Πολιτιστικοί και αρχαιολογικοί χώροι παγκόσμιας και εθνικής εμβέλειας • Πολιτιστικοί θεσμοί με διαχρονική παρουσία • Μεγάλος αριθμός ερασιτεχνικών σωματείων στον αθλητισμό και τον πολιτισμό • Αυξανόμενο ενδιαφέρον από το κοινό για δραστηριότητες αθλητικές και πολιτιστικές • Λειτουργία υποδομών αθλητισμού- πολιτισμού στους περισσότερους ΟΤΑ και διενέργεια αντίστοιχων εκδηλώσεων • Διαχωρισμός του Πολιτισμού (αθλητισμός- κοινωνική φροντίδα-ποιότητα ζωής) από τον Τουρισμό (επιχειρηματικότητα-εμπόριο) και παράλληλη ενδυνάμωση των διακριτών ρόλων • Αξιοποίηση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών για την προώθηση πολιτιστικών δράσεων (π.χ. δημιουργία ψηφιακού portal²⁷, σελίδες κοινωνικής δικτύωσης) • Αξιοποίηση εξειδικευμένου προσωπικού • Ικανό ύψος πόρων που διατίθεται σε

²⁷ Έχει δημιουργηθεί Δικτυακή Πύλη ανάδειξης της ιστορικής και πολιτιστικής φυσιογνωμίας της Περιφέρειας (<http://www.xanthi.ilsp.gr/cultureportalweb/index.php?lang=gr>), αλλά είναι ελλιπής και μη ενημερωμένη. Θα μπορούσε να εμπλουτισθεί και να ενημερωθεί, ώστε να επιτελέσει το σκοπό της.

	ευρωπαϊκούς πόρους στον τομέα του αθλητισμού/ Έλλειψη ικανών πόρων για χρηματοδότηση δράσεων αθλητισμού	δημοτικό επίπεδο και δυνατότητες οικονομικών κλίμακας από τη διαβαθμιδική συνεργασία <ul style="list-style-type: none"> • Ύπαρξη διαθέσιμων χρηματοδοτικών πόρων από το πρόγραμμα CULTURE 2007-2013, καθώς και από τα επιμέρους χωρικά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας της περιόδου 2007-2013
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Αποσπασματική πολιτική της Περιφέρειας, χωρίς στρατηγικό σχεδιασμό και αξιολόγηση προόδου • Ανεπαρκής συνεργασία των υγειονομικών υπηρεσιών της Περιφέρειας και άλλων φορέων • Ανεπάρκεια εφαρμογής χωρικού σχεδιασμού διαχείρισης αστικών και βιομηχανικών αποβλήτων (υγρών και στερεών) • Ανεπαρκής έλεγχος ορθής λειτουργίας σημαντικών για την υγεία περιβαλλοντικών υποδομών (π.χ. βιολογικών καθαρισμών) • Ανεπάρκεια πολιτικών πρόληψης και προαγωγής της περιβαλλοντικής υγείας ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε Περιφερειακής Ενότητας • Ανεπάρκεια πολεοδομικού σχεδιασμού και αναπλάσεων «ανθυγιεινών εστιών» με αποτέλεσμα την επιβάρυνση της υγείας των κατοίκων • Διαφοροποιήσεις στο είδος και στην ένταση των προβλημάτων ανά Περιφερειακή Ενότητα • Ανεξέλεγκτη και χωρίς σχεδιασμό εγκατάσταση κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων (μετανάστες κλπ) • Αύξηση του αριθμού των αστέγων, με επακόλουθα στην ατομική και δημόσια υγεία 	<ul style="list-style-type: none"> • Ο νέος θεσμός μπορεί να αποτελέσει ένα ισχυρό και ενιαίο κέντρο χάραξης πολιτικής και στρατηγικής σε επίπεδο περιφέρειας, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και προτεραιότητες κάθε Π.Ε. • Δυνατότητες διαπεριφερειακής συνεργασίας • Θετικές ιδιαιτερότητες στην ποιότητα του περιβάλλοντος και στις δυνατότητες για βελτίωσή του ανάμεσα στις Περιφερειακές Ενότητες • Δυνατότητα χρηματοδότησης παρεμβάσεων από κοινοτικούς πόρους • Εμπειρία στις δράσεις προφύλαξης της δημόσιας υγείας από περιβαλλοντικούς κινδύνους
	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
<ul style="list-style-type: none"> • Μειωμένη αντίληψη της έννοιας της ατομικής ευθύνης για την υγεία (πχ ακαθαρσίες κατοικίδιων, απορρίμματα κλπ) • Απουσία εξειδικευμένου προσωπικού υποστήριξης ορισμένων υπηρεσιών & ελλειμματική επιμόρφωση προσωπικού 	<ul style="list-style-type: none"> • Μεγάλο εύρος φορέων που ασχολούνται με τις επιπτώσεις του περιβάλλοντος στη δημόσια υγεία (πολιτικές αρχές, δημόσιες υπηρεσίες, ιδιωτικοί φορείς, επιστημονική κοινότητα, ΜΚΟ κ.α.) • Κοινωνική ευαισθητοποίηση & κινητοποίηση σε θέματα περιβάλλοντος 	

	<p>(ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες κάθε Π.Ε.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανομοιογένεια εγγράφων – δικαιολογητικών διεκπεραίωσης εργασιών και ανεπαρκές σύστημα ηλεκτρονικής παρακολούθησης εργασιών • Ανεπαρκείς συνεργασίες μεταξύ των Τμημάτων της Περιφέρειας • Ανεπαρκή κονδύλια για έρευνες, συσχέτισης του περιβάλλοντος με τη δημόσια υγεία • Διασυνοριακή διάσταση σημαντικών προβλημάτων περιβαλλοντικής υγιεινής που απαιτεί δράσεις φορέων όμορων χωρών 	<ul style="list-style-type: none"> • Ύπαρξη ευαισθητοποιημένων Μ.Μ.Ε.
--	---	--

5. ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

A. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

1. Έλλειμμα στρατηγικού σχεδιασμού στον τομέα Υγείας - Μέριμνας.

Η θέσπιση του δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης με την αιρετή Περιφέρεια και την κατάργηση των Νομαρχιών έχει προκαλέσει σημαντικές διαρθρωτικές αλλαγές στις Δ/νσεις Υγείας-Μέριμνας. Από τα κρισιμότερα ζητήματα που εντοπίζονται (στο πρώτο μεταβατικό στάδιο λειτουργίας) είναι η ασάφεια αρμοδιοτήτων, η έλλειψη θεσμών προγραμματισμού και συντονισμού των ενεργειών των Δ/νσεων ανά Περιφερειακή Ενότητα και η έλλειψη θεσμών παρακολούθησης και αξιολόγησης του ίδιου του προγραμματισμού, αλλά και της πορείας υλοποίησης και αποτελεσματικότητας των δράσεων.

2. Ανάγκη προσδιορισμού του ρόλου της Περιφέρειας στο ευρύτερο πλέγμα φορέων κοινωνικής στήριξης.

Στην Ανατολική Μακεδονία – Θράκη λειτουργεί πλήθος κοινωνικών, δημόσιων και ιδιωτικών, φορέων που εμπλέκονται σε ζητήματα κοινωνικής στήριξης (Δήμοι, εταιρίες, ιδρύματα πρόνοιας, σωματεία-ομοσπονδίες ευπαθών ομάδων, μη κυβερνητικές οργανώσεις κλπ). Όλοι αυτοί αποτελούν ένα άτυπο δίκτυο, το οποίο με τις αποφάσεις και τις δραστηριότητές του επηρεάζει καθοριστικά την ποσότητα και την ποιότητα των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών.

Παρότι ο ρόλος της Περιφέρειας είναι ξεκάθαρος, δηλαδή να οργανώνει και να συντονίζει πράξεις και πρωτοβουλίες με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των πολιτών και να έχει πρωταγωνιστικό ρόλο στις αποφάσεις που αφορούν το γεωγραφικό της χώρο, δυστυχώς αυτό δεν έχει επιτευχθεί. Είναι φανερό ότι η Περιφέρεια, ως δευτεροβάθμια Αυτοδιοίκηση οφείλει να αναζητήσει, να προσδιορίσει και να αναλάβει ένα ευρύτερο συντονιστικό και επιτελικό ρόλο στους φορείς κοινωνικής στήριξης που λειτουργούν εντός των ορίων της χωρικής της αρμοδιότητας.

3. Ενδοπεριφερειακές ανισότητες και μειωμένη κοινωνική-χωρική συνοχή

Ο διαφορετικός βαθμός κοινωνικής και χωρικής συνοχής ανά Περιφερειακή Ενότητα απαιτεί ειδικές, στοχευμένες δράσεις και ανισοκατανομή πόρων προκειμένου οι κάτοικοι-εργαζόμενοι να απολαμβάνουν τις ίδιες παροχές, το ίδιο επίπεδο διαβίωσης, τις ίδιες ευκαιρίες ανάπτυξης σε κάθε σημείο της Περιφέρειας, έτσι ώστε να ισχύει στην πράξη το θεμελιώδες δικαίωμα του πολίτη της ίσης πρόσβασης στις υπηρεσίες που προσφέρει το κράτος, στη συγκεκριμένη περίπτωση μέσω της τοπικής αυτοδιοίκησης.

4. Ανάγκη βελτίωσης των εσωτερικών διαδικασιών λειτουργίας

Η εσωτερική λειτουργία των Υπηρεσιών αναλύεται διεξοδικά στο αντίστοιχο κεφάλαιο του στρατηγικού σχεδίου. Υπογραμμίζεται απλώς (για λόγους μιας ολοκληρωμένης ανάλυσης του τομέα υγείας-μέριμνας) ότι για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη λειτουργία του, απαιτούνται δράσεις ενοποίησης και απλούστευσης εγγράφων και διαδικασιών, δράσεις ομογενοποίησης των διαδικασιών που ακολουθούνται ανά Περιφερειακή Ενότητα, έτσι ώστε όμοια ζητήματα να αντιμετωπίζονται με όμοιο τρόπο από την κάθε Περιφερειακή Ενότητα, δράσεις μηχανοργάνωσης και λειτουργίας βάσεων δεδομένων, επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών της Περιφέρειας (και με χρήση νέων τεχνολογιών π.χ. τηλεδιάσκεψη), αναζήτηση τρόπων ταχύτερης εξυπηρέτησης των χρηστών των υπηρεσιών.

B. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

1. Ανάγκη ανάδειξης της διεθνούς φυσιογνωμίας της Περιφέρειας.

Γίνεται άμεσα αντιληπτή η έλλειψη συντονισμού και συνεργασίας των δημοσίων κυρίως φορέων, που δραστηριοποιούνται στον τομέα του πολιτισμού, κυρίως λόγω ύπαρξης αδυναμιών στο διοικητικό σχήμα των υπηρεσιών που ασχολούνται με τον πολιτισμό και της μη διοικητικής σύνδεσης των υπηρεσιών αυτών με τη Θεματική Αντιπεριφέρεια Πολιτισμού και Τουρισμού. Έτσι, το παραγόμενο αποτέλεσμα δεν αποφέρει δεδομένα ανάλογα με το ιστορικό μέγεθος και τον πολιτιστικό πλούτο. Αυτό το πλαίσιο θέτει επιτακτικά

στην Περιφέρεια, ως ισχυρά δημοκρατικά εκλεγμένη διοίκηση, την ανάγκη να αναλάβει πρωτοβουλίες ανάδειξης αυτής της μοναδικής φυσιογνωμίας και της ιδιαιτερότητας της συνύπαρξης διαφορετικών πολιτισμικών στοιχείων μέσω της οργάνωσης συνεργασιών με τους κεντρικούς φορείς Πολιτισμού, με δημοτικές, κοινωνικές και επαγγελματικές δομές και συλλογικότητες.

2. Ανάπτυξη της συνεργασίας και συντονισμός των φορέων που δραστηριοποιούνται και διαμορφώνουν το Πολιτιστικό Περιβάλλον της Π.Α.Μ.Θ. .

Το πολιτιστικό καλεντάρι (Φεστιβάλ, μουσεία, εκθέσεις, παραστάσεις, συναυλίες κλπ.) στην Ανατολική Μακεδονία και την Θράκη δείχνει μεμονωμένες κινήσεις διάφορων δημοσίων, δημοτικών και κοινωνικών φορέων πολιτισμού, που δρουν αποσπασματικά και πολλές φορές ανταγωνιστικά μεταξύ τους, δημιουργώντας αφενός μεν σύγχυση επιλογής στον πολίτη, αφετέρου δεν αποφέρουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

3. Ανάγκη ανάδειξης, ενίσχυσης και στήριξης της πρωτογενούς πολιτιστικής και καλλιτεχνικής παραγωγής μέσα και από την προσέλκυση καλλιτεχνών και καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων, τόσο στον παραδοσιακό όσο και στον σύγχρονο πολιτισμό, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο

4. Ανάγκη αναβάθμισης των υπηρεσιών της Περιφέρειας για την αποτελεσματικότερη άσκηση αρμοδιοτήτων στον τομέα πολιτισμού - αθλητισμού

Όπως αναφέρθηκε, μέχρι σήμερα με τον ισχύοντα Οργανισμό της Περιφέρειας, οι αρμοδιότητες Αθλητισμού-Πολιτισμού για όλη την Περιφέρεια ασκούνται από το Τμήμα Αθλητισμού Πολιτισμού της Δ/σης Κοινωνικής Μέριμνας, που ανήκει στην Γενική Δ/ση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας. Λόγω του μεγάλου εύρους αρμοδιοτήτων των αρμόδιων Διευθύνσεων και της έλλειψης των ανθρωπίνων πόρων, δεν παρέχονται ποιοτικές υπηρεσίες και δεν μπορούν να ασκηθούν αποτελεσματικά οι σχεδιαζόμενες πολιτικές στους τομείς αυτούς.

Γ. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΥΓΙΕΙΝΗ

1. Ανεπαρκής στρατηγικός σχεδιασμός της Περιφέρειας και έλλειμμα συνεργασιών.

Ο μέσος κάτοικος της Περιφέρειας σήμερα είναι εκτεθειμένος σε ένα πολύ μεγάλο εύρος νοσολογικού φορτίου στο νερό, στον αέρα, στην τροφή και σε άλλα προϊόντα που καταναλώνει. Αυτή η πολλαπλή επιβάρυνση στη δημόσια υγεία, αναδεικνύει την ανάγκη αποφυγής των αποσπασματικών μέτρων και παρεμβάσεων, αλλά της ανάπτυξης επιστημονικά τεκμηριωμένων προσεγγίσεων και πολύπλευρων συνεργασιών κοινωνικής εταιρικότητας, για την προώθηση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης για την περιβαλλοντική υγιεινή, σε συνεργασία με συναρμόδιους, δημόσιους και κοινωνικούς φορείς. Η οριστική λύση των προβλημάτων, όπως λ.χ. κατασκευή δικτύων, ΧΥΤΥ-Α, καθαρισμός ρεμάτων, χωροθέτηση και δημιουργία χώρων για την εγκατάσταση των μεταναστών κλπ. μπορεί να επιτευχθεί μόνο με επιστημονική τεκμηρίωση, επιτελικό σχεδιασμό με δημοκρατικό προγραμματισμό και πολύπλευρη κοινωνική διαβούλευση και συνεργασία. Σήμερα, είναι ιδιαίτερα εμφανής, η ελλιπής ανάπτυξη κοινωνικών συνεργασιών εντός της Περιφέρειας, η απουσία ενιαίας στρατηγικής και ενός συνεκτικού σχεδίου δράσης των υπηρεσιών.

2. Ανάγκη μείωσης των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων στην περιβαλλοντική υγιεινή και προώθησης της συνοχής.

Η ανισομερής κατανομή των περιβαλλοντικών κινδύνων στην υγεία των διαφόρων ομάδων πληθυσμού, αντικατοπτρίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό στο σημαντικά διαφορετικό επίπεδο ρύπων και νοσογόνων αιτιών των επιμέρους Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας. Τόσο τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά (π.χ. ορεινές απομακρυσμένες περιοχές, νησιά, εκβολές ποταμού Έβρου κλπ.) όσο και τα κοινωνικά (π.χ. λαθρομετανάστευση) επιδρούν στην ισόρροπη ανάπτυξη και στην συνεκτικότητα της Περιφέρειας. Από την καταγραφή των απόψεων των υπηρεσιακών παραγόντων και της πολιτικής ηγεσίας της Περιφέρειας, εμφανίζεται επιτακτική η επίλυση χρόνιων ζητημάτων υποδομών – όπως, η συνεχής και ασφαλής, ύδρευση στις ορεινές και απομακρυσμένες περιοχές, οι ανεξέλεγκτοι Χ.Α.Δ.Α. και καταυλισμοί, η προβληματική διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων κλπ, με σημαντικές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία - σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα.

3. Ανάγκη βελτίωσης των εσωτερικών διαδικασιών λειτουργίας.

Όπως αναφέρθηκε το είδος των εργασιών των Υπηρεσιών Περιβαλλοντικής Υγιεινής της Περιφέρειας, είναι κυρίως ελεγκτικό και συνεπώς η αποτελεσματικότητά τους εξαρτάται από την εσωτερική οργάνωση, την στελέχωση, την επιμόρφωση του προσωπικού και την εξασφάλιση αποτελεσματικών μέσων και μεθόδων εργασίας.

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το αντικείμενο εργασίας της Θεματικής Ενότητας 3 του Επιχειρησιακού Σχεδίου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης αφορά στην Οικονομία και την Απασχόληση, δύο εξαιρετικής οικονομικής και κοινωνικής σημασίας τομέων, τόσο συνολικά και διαχρονικά λόγω της υστέρησης που παρουσιάζει η Περιφέρεια σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, όσο και λόγω της δυσχερούς συγκυρίας που διέρχεται η ελληνική οικονομία.

Στα πλαίσια της ενότητας αυτής εξετάζονται και αναλύονται **ο πρωτογενής και δευτερογενής τομέας, η ενέργεια, οι φυσικοί πόροι και οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, ο τουρισμός, η παιδεία και διά βίου μάθηση και η απασχόληση.**

Συγκεκριμένα αναλύονται η υφιστάμενη κατάσταση, τα προβλήματα και περιορισμοί, οι δυνατότητες και ευκαιρίες για την Περιφέρεια και οι κυριότερες δράσεις και συνεργασίες της. Επίσης παρουσιάζεται η αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και περιγράφονται τα κρίσιμα ζητήματα ανάπτυξης που καλείται να αντιμετωπίσει η Περιφέρεια, ενώ περιγράφονται οι βασικοί στόχοι που επιδιώκονται και οι δράσεις για την επίτευξή τους.

Ο Πρωτογενής Τομέας αποτελεί την κύρια παραγωγική δραστηριότητα της Περιφέρειας, τόσο για την οικονομική συμμετοχή του στο ΑΕΠ της Π.Α.Μ.Θ., όσο και για το πλήθος των απασχολουμένων σε αυτόν. Η γεωργία, η κτηνοτροφία, η αλιεία, οι υδατοκαλλιέργειες (θαλάσσιου και γλυκού ύδατος) και η μελισσοκομία αναπτύσσονται στο σύνολο της έκτασης της Περιφέρειας και συμβάλλουν αποφασιστικά στα οικονομικά της μεγέθη. Ιδιαίτερης προσοχής και αντιμετώπισης χρήζουν τα προβλήματα της γήρανσης του ενεργού αγροτικού πληθυσμού, της μείωσης του εισοδήματος των απασχολουμένων και της βελτίωσης της ποιότητας και της προώθησης των παραγόμενων αγροτικών προϊόντων.

Ο Δευτερογενής Τομέας περιλαμβάνει, αφ' ενός, τις επιχειρήσεις μεταποίησης των προϊόντων του Πρωτογενή Τομέα και του φυσικού και υπόγειου πλούτου και, αφ' ετέρου, τις επιχειρήσεις επεξεργασίας και μεταποίησης άλλων πρώτων υλών. Στην Περιφέρεια ΑΜΘ είναι έντονη η αποβιομηχάνιση και η ανάγκη βελτίωσης των υποδομών και διασύνδεσης των Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών με τα εθνικά και διεθνή δίκτυα. Παρόλα αυτά, στην Περιφέρεια δραστηριοποιούνται συγκεκριμένες βιομηχανικές μονάδες υψηλής τεχνολογίας, με έντονο εξαγωγικό προσανατολισμό που αποδεικνύουν τις δυνατότητες και προοπτικές της περιοχής.

Η Περιφέρεια διαθέτει πλούσιο φυσικό περιβάλλον και κλιματολογικές συνθήκες που ευνοούν την εκμετάλλευση ήπιων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με έμφαση στην αξιοποίηση της γεωθερμίας, της ηλιοφάνειας και του αιολικού δυναμικού. Στην Περιφέρεια λειτουργούν ήδη αιολικά πάρκα καθώς και εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φυσικό αέριο και η περαιτέρω αξιοποίηση των δυνατοτήτων αυτών έχει ιδιαίτερη οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική και γεωστρατηγική σημασία.

Πέρα από τις αναπτυξιακές δυνατότητες που προσφέρουν ο πρωτογενής και δευτερογενής τομέας, σημαντική οικονομική παράμετρος για την Περιφέρεια αποτελεί ο Τουρισμός οποίος βασίζεται – κατά κύριο λόγο – στον θερινό τουρισμό που επικεντρώνεται στις νήσους Θάσο και Σαμοθράκη και την παράλια ζώνη της Περιφέρειας. Υπάρχουν όμως δυνατότητες επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου και ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού (ορεινός, θρησκευτικός, πολιτιστικός κλπ). Προϋπόθεση για τα ανωτέρω αποτελεί η δημιουργία και εμπέδωση

«ταυτότητας» τουριστικού προορισμού στην Περιφέρεια, η ανάδειξη των φυσικών πλεονεκτημάτων, των πολιτιστικών γεγονότων και των συνεδριακών δυνατοτήτων και ο σταθερός συντονισμός των εμπλεκόμενων φορέων και θεσμών.

Στην Περιφέρεια εμφανίζεται ιδιαίτερα οξυμμένο το πρόβλημα της ανεργίας, λόγω της αποβιομηχάνισης αλλά και της γενικότερης οικονομικής συγκυρίας. Ο σχεδιασμός και ανάπτυξη προγραμμάτων απασχόλησης, που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες και δυνατότητες του τοπικού ανθρώπινου δυναμικού σε συνδυασμό με τη διαρκή επαγγελματική κατάρτιση, την πρόβλεψη των αναγκών της τοπικής οικονομίας και τον περιορισμό της ανεξέλεγκτης και παράνομης εργασίας, μπορούν να συμβάλλουν αποφασιστικά στην αντιμετώπιση του προβλήματος.

Στον Τομέα της Δία Βίου Μάθησης και Παιδείας οι αρμοδιότητες της Περιφέρειας είναι – προς το παρόν –περιορισμένες, αλλά αναδεικνύεται ήδη η ανάγκη συνεργασίας και συντονισμού όλων των εμπλεκόμενων δομών Παιδείας, Κατάρτισης και Δια Βίου Μάθησης.

Η έρευνα και καινοτομία αποτελεί ένα σημαντικό δυνητικό πλεονέκτημα για την Περιφέρεια, τόσο λόγω των υφιστάμενων επιχειρήσεων με υψηλή τεχνολογία και καινοτόμα προϊόντα, όσο και της δυνατότητας αξιοποίησης του επιστημονικού δυναμικού και – κυρίως – της συνεργασίας με επιστημονικά και ερευνητικά ιδρύματα εντός και εκτός Περιφέρειας (ΔΠΘ, ΤΕΙ, ΙΝΑΛΕ κ.α.).

2. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Τα στοιχεία που ακολουθούν συγκεντρώθηκαν, για τις ανάγκες του Επιχειρησιακού Προγράμματος, με τη βοήθεια των αρμοδίων Διευθύνσεων το χρονικό διάστημα Ιανουάριος – Μάρτιος 2012.

2.1.Οικονομική & παραγωγική δραστηριότητα								
	Ημερο- μηνία Κατα- γραφής	Μονάδες Μέτρησης						
		Σύνολο	ΠΕ ΔΡΑΜΑΣ	ΠΕ ΚΑΒΑΛΑΣ	ΠΕ ΞΑΝΘΗΣ	ΠΕ ΡΟΔΟΠΗΣ	ΠΕ ΕΒΡΟΥ	Β.ΕΒΡΟΣ
Αγροτική Δραστηριότητα		<i>ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ Έκταση σε στρ (Στοιχεία Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας 05-04-2012)</i>						
		3.976.933	571.039	545.751	435.950	795.288	608.905	1.020.000
		<i>ΑΝΑΔΑΣΜΟΙ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΑ (Αριθ.)</i>						
		164	44	50	36	34	24	78
		<i>ΑΝΑΔΑΣΜΟΙ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΑ (Στρ.)</i>						
		1.147.000	310.000	290.000	277.000	270.000	195.000	465.000
		<i>Επιχειρήσεις Επεξεργασίας Αγροτικών Προϊόντων (Στοιχεία Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας 5-4-2012)</i>						

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

		2 Ξηρών καρπών 1 Λαχανικών (Τουρισιά) 1 Λιαστής τομάτας 1 τοματοπολτού 2 χαλβά - ζαχαρωδών 1 αλευροβιομηχανία 1 Κονσερβοποιία πιπεριάς 7 οινοποιεία	19 ελαιτριβεία 12 μονάδες μεταποίησης βρώσιμης ελιάς 6 σπαστήρες αμυγδάλων 13 συσκευαστήρια σταφυλιών 11 συσκευαστήρια ακτινιδίων 11 συσκευαστήρια σπαραγγιού 1 συσκευαστήριο κερασιών 2 εκκοκκιστήρια βάμβακος 8 ξηραντήρια αραβοσίτου 20 οινοποιεία 1 μον αποφλοιώσης Ρυζιού 1 μον. Παρασκευής Τουρισιών	3 Λαχανικών (τουρισιά) 1 Συσκευασίας ελιάς 3 Επεξεργασίας Μεταποίησης Καπνού 5 Διαλογητήρια Συσκευαστήρια σπαραγγια πιπεριά νωπά λαχανικά 1 Διαλογητήριο Συσκευαστήριο πατάτας κρεμμυδιού 1 Συσκευασία πακετοποίηση Ζάχαρης 1 Συσκευαστήριο ξηρών καρπών 1 Μονάδα παραγωγής συσκευασίας ραβοσίτου 1 Διαλογητήριο συσκευαστήριο ακτινιδίων, ροδιών 3 Οινοποιεία 1 εκκοκκιστήριο 1 Αποχνώσης βαμβακόσπορου	4 οινοποιεία 1 ελαιτριβείο 2 αλευροβιομηχανίες 3 Βιομηχανίες παρασκευής καταψυγμένων λαχανικών τυποποίηση εμπορία 2 Συσκευασίας Τυποποίηση εμπορία κατεψυγμένων λαχανικών 2 Συσκευαστήρια και ψυκτικοί χώροι φρούτων 4 Εκκοκκιστήρια βάμβακος 1 Αποχνώσης βαμβακόσπορου 2 Σποροελαιουργεία 3 Επιχειρήσεις μεταποίησης- τυποποίησης-εμπορίας Ξηρών καρπών 3 Παρασκευής Χαλβά, παστέλι ζαχαρώδη	3 ελαιτριβεία 1 μονάδα επεξεργασίας βιομ. ηλιάνθου 3 αλευροβιομηχανίες 2 συσκευαστήρια ξηρών καρπών 1 συσκευαστήρια σπαραγγιού 1 εκκοκκιστήριο βάμβακος 2 οινοποιεία	3 οινοποιεία 2 μονάδες επεξεργασίας λαχανικών 4 συσκευαστήρια σπαραγγιού και λοιπών λαχανικών 2 συσκευαστήρια σκόρδων 1 συσκευαστήριο πατάτας 1 εργοστάσιο ζάχαρης 4 αλευροβιομηχανίες 2 μονάδες παραγωγής ζωοτροφών
--	--	--	---	---	---	--	---

	Ημερο-μηνία Καταγραφής	Μονάδες Μέτρησης					
		Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	Β. ΕΒΡΟΣ
Κτηνοτροφική Δραστηριότητα		Μονάδες Εκτροφής (πλήθος) <ul style="list-style-type: none"> *ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (05-04-2012) ** Περιφερειακή Ενότητα Έβρου(Αλεξανδρούπολη και Ορεσιτιάδα μαζί) *** Συμπεριλαμβάνονται και κάποιες μικρές εκμεταλλεύσεις οικόσιτου χαρακτήρα 					
	Βοοειδή γαλακ/γωγής	281	174	625	106	202**	
	Βοοειδή κρεατ/γωγής	589	245	485	1266	488**	

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

	Βοοειδή μικτής κατεύθυνσης	40	222	120	904	892**	
	Βούβαλοι	1	0	0	3	20	0
	Εξωτικά είδη μηρυκαστικών	0	1	1	0	0	0
	Προβάτων (αμιγείς εκτρ)	427	650	797	1003	358	184
	Αιγών (αμιγείς εκτρ)	228	485	495	495	394	96
	Αιγοπροβάτων (μικτές)	262	494	653	253	420	101
	Ιπποειδή	838	120	1101	1000	206	71

	Ημερο- μηνία Κατα- γραφής	Μονάδες Μέτρησης					
		Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	Β. ΕΒΡΟΣ
Κτηνοτροφική Δραστηριότητα	Χοίροι	90	62	132	27	164	59
	Όρνιθες αυγ/γής	0	0	1	0	362***	1
	Όρνιθες κρεο/γής	2	1	2	2	2602***	0
	Γαλοπούλες	1	1	0	1	79***	0
	Πάπιες	0	1	0	0	225***	1
	Χήνες	0	10	0	0	25***	0
	Στρουθοκάμη- λοι	0	1	0	2	3	1
	Λοιπά παραγωγικά πτηνά	0	1	0	0	6	1
	Εξωτικά είδη	0	0	0	0	3	0
	Κουνέλια	0	5	0	1	501***	1
	Μέλισσες	243	285	270	275	415	24

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

	Ημερομηνία Καταγραφής	Μονάδες Μέτρησης					
		Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	Β. ΕΒΡΟΣ
		Ζωικός Πληθυσμός • *ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (05-04-2012) • ** Περιφερειακή Ενότητα Έβρου (Αλεξανδρούπολη και Ορεστιάδα μαζί) • *** Συμπεριλαμβάνονται και κάποιες μικρές εκμεταλλεύσεις οικόσιτου χαρακτήρα					
Κτηνοτροφική Δραστηριότητα	Βοοειδή γαλακ/γωγής	4785	1277	20301	4688	6287**	
	Βοοειδή κρεατ/γωγής	20929	6410	8976	21366	10386**	
	Βοοειδή μικτής κατεύθυνσης	146	1554	136	1759	1292**	
	Βούβαλοι	12		0	75	5	
	Εξωτικά είδη μηρυκαστικών	0	4	27		0	
	Προβάτων (αμιγείς εκτρ)	82213	135086	113881	138456	52715	24149
	Αιγών (αμιγείς εκτρ)	51989	133212	50065	98672	49795	6747
	Αιγοπροβάτων (μικτές)	56352		54720 προβ 23434 αίγες	61406	82197	15457
	Ίπποειδή	1757	179	1205	1523	832	96
	Χοίροι	50665	4014	20.597	4372	17394	4715
	Όρνιθες αυγ/γής	0	0	80.000	0	459100***	90000

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

Ημερομηνία Καταγραφής	Μονάδες Μέτρησης						
	Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	Β. ΕΒΡΟΣ	
	Όρνιθες κρεο/γής	50000	200.000	110.000 (σε κάθε τοποθέτηση)	45.000	56974***	0
	Γαλοπούλες	2	300	0	4000	157***	0
	Πάπιες	0	200	0	0	1911***	50
	Χήνες	0	200	0	0	413***	0
	Στρουθοκάμηλοι	0	60	0	300	16	15
	Λοιπά παραγωγικά πτηνά	0	3000 (φασιανοί)	0	0	870(φασιανοί)	1000 (φασιανοί)
	Εξωτικά είδη	0		0	0	6	
	Κουνέλια	0	570	0	2850	5800	200
	Μέλισσες	19333 (κυψέλες)	29500 (κυψέλες)	19520 (κυψέλες)	18876 (κυψέλες)	12640 (κυψέλες)	5198 (κυψέλες)
Κτηνοτροφική Δραστηριότητα	<i>Επιχειρήσεις Επεξεργασίας Κτηνοτροφικών Προϊόντων</i>						
	Σφαγεία	3	3	4 (1850tn/έτος)	2 (1200tn/έτος)	1 (2tn/ημέρα)	1
	Επεξεργασίας κρέατος	7	5	15 (13tn/ημέρα)	6 (3,1tn/ημέρα)	7 (34tn/ημέρα)	3 (115tn/ έτος)
	Επεξεργασίας Αυγών			1		1 (300.000/ημέρα)	
	Γαλακτοκομικών		11	8 (75tn/ ημέρα)	8 (6tn/ημέρα)	8 (22tn/ημέρα)	8 (165tn/ έτος)
	Αλιευμάτων		6 (15tn/ ημέρα)	3 (15,5tn/ ημέρα)	5(5tn/ημέρα)	3 (1,5tn/ ημέρα)	
	Σαλάτες /Επιδόρπια			7			
	Ψυκτικές Εγκαταστάσεις	5		10	3	10	
	Τυποποίησης Μελιού		1(110tn/έτος)	1			
	Catering			1 (1300 μερ. ημέρα)		1 (8100μερ/8ωρο)	
	Παραγωγής βιολιπάσματος					1(11tn/ημέρα)	

	Ημερομηνία Καταγραφής	Μονάδες Μέτρησης					
		ΣΥΝΟΛΟ	Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ
Αλιεία - Ιχθυοκαλλιέργεια		<i>Αλιευτικά Σκάφη</i>					
		720 παράκτια 68 μέσης Αλιείας 2.012 άτομα	0	275 παράκτια 36 μέσης Αλιείας 975 άτομα (580+395)	86 παράκτια 8 μέσης Αλιείας 200 άτομα	121 παράκτια 4 μέσης Αλιείας 340 άτομα	238 παράκτια 20 μέσης Αλιείας 497 άτομα
		<i>Ιχθυόσκαλες</i>					
		2		1		1	
		<i>Μονάδες Ιχθυοκαλλιέργειας</i>					
		37 (1.523 τόνοι)	4 (200 τόνοι)	18 (5 θυννεία) (776 τόνοι)	7 (500 τόνοι)	6 (45 τόνοι)	2 (2 τόνοι)
		<i>Μονάδες μυδοκαλλιέργειας</i>					
		22 (4.260 τόνοι)		17 (3.560 τόνοι)		5 (700 τόνοι)	
		<i>Επιχειρήσεις Επεξεργασίας Αλιευμάτων</i>					
		15 (7.745 τόνοι)	0	6 (5.470 τόνοι)	3 (1.100 τόνοι)	5 (1.000 τόνοι)	1 (175 τόνοι)

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

	Ημερομηνία Καταγραφής	Μονάδες Μέτρησης					
		ΣΥΝΟΛΟ	Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ
Δραστηριότητες Τουρισμού/Υπηρεσίες	<i>Ξενοδοχεία 5***** (κλίνες)</i>						
	9 (1.871)	0 (0)	4 (865)	2 (244)	0 (0)	3 (762)	
	<i>Ξενοδοχεία 4**** (κλίνες)</i>						
	23 (3.374)	3 (333)	11 (2.027)	2 (125)	5 (596)	2 (293)	
	<i>Ξενοδοχεία 3*** (κλίνες)</i>						
	88 (5.631)	11 (382)	41 (2.836)	8 (617)	11 (645)	17 (1.151)	
	<i>Ξενοδοχεία 2** (κλίνες)</i>						
	183 (8.016)	3 (217)	140 (5.854)	4 (323)	3 (196)	33 (1.426)	
	<i>Ξενοδοχεία 1* (κλίνες)</i>						
	80 (2.355)	3 (92)	62 (1.801)	2 (66)	1 (22)	12 (374)	
	<i>Βοηθητικά Καταλύματα 4 κλειδιά (κλίνες)</i>						
	14 (709)	3 (503)	8 (170)	2 (24)	0 (0)	1 (12)	
	<i>Βοηθητικά Καταλύματα 3 κλειδιά (κλίνες)</i>						
	126 (2.199)	2 (24)	112 (1.967)	1 (11)	3 (74)	8 (123)	
	<i>Βοηθητικά Καταλύματα 2 κλειδιά (κλίνες)</i>						
	541 (6.848)	4 (60)	464 (6.360)	1 (9)	50 (90)	22 (329)	
	<i>Βοηθητικά Καταλύματα 1 κλειδί (κλίνες)</i>						
	273 (3.139)	0 (0)	221 (2.491)	1 (12)	3 (44)	48 (592)	
	<i>Τουριστικά κάμπινγκ (άτομα)</i>						
	13 (5.368)	0 (0)	8 (3.341)	1 (300)	2 (764)	2 (963)	
<i>Εμπορικές Επιχειρήσεις</i>							
11.886	2.500	3.615	2.244	681	2.846		
<i>Επιχειρήσεις Παροχής Υπηρεσιών (εκτός ξενοδοχείων/ καταλυμάτων/ τουριστικών κάμπινγκ)</i>							
246	1.886	4.359	1.959	0	2.929		

Δραστηριότητες Τουρισμού/Υπηρεσίες	Ημερομηνία Καταγραφής	<i>Μονάδες Μέτρησης</i>						
		ΣΥΝΟΛΟ	Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	
		<i>Χιονοδρομικά Κέντρα</i>						
		1	1					
		<i>Εγκαταστάσεις Θερμαλιστικού Τουρισμού - Ιαματικές Πηγές (Πλήθος)</i>						
	3		1	1		1		

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

	Ημερομηνία Καταγραφής	Μονάδες Μέτρησης					
		ΣΥΝΟΛΟ	Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ
Παραγωγή Ενέργειας		Θερμική Παραγωγή					
		<i>Ισχύς μικρότερη των 0.5 MW (πλήθος)</i>					
		-	-	-	-	-	-
		<i>Ισχύς μεγαλύτερη των 0.5 MW (πλήθος)</i>					
		4 μονάδες / 512,149MW	1 μονάδα / 4,8MW	2 μονάδες / 22,349MW	-	1 μονάδα / 485MW	-
		<i>Σύνολο (Πλήθος)</i>					
		4 μονάδες / 512,149MW	1 μονάδα / 4,8MW	2 μονάδες / 22,349MW	-	1 μονάδα / 485MW	-
		Υδροηλεκτρική					
		<i>Ισχύς μικρότερη των 10 MW (πλήθος)</i>					
		3 μονάδες / 2,97MW	2 μονάδες / 2,03MW	1 μονάδα / 0,94MW	-	-	-
		<i>Ισχύς μεγαλύτερη των 10 MW (πλήθος)</i>					
		2 μονάδες / 500MW	2 μονάδες / 500MW	-	-	-	-
		<i>Σύνολο (Πλήθος)</i>					
		5 μονάδες / 502,97MW	4 μονάδες / 502,03MW	1 μονάδα / 0,94MW	-	-	-
		Αιολική					
		<i>Ισχύς μικρότερη των 100 KW (πλήθος)</i>					
		-	-	-	-	-	-
		<i>Ισχύς μεγαλύτερη των 100 KW (πλήθος)</i>					
	13 μονάδες / 240,22MW	1 μονάδα / 19,8MW	-	-	7 μονάδες / 148,8MW	5 μονάδες / 71,62MW	
	<i>Σύνολο (Πλήθος)</i>						
	13 μονάδες / 240,22MW	1 μονάδα / 19,8MW	-	-	7 μονάδες / 148,8MW	5 μονάδες / 71,62MW	

	Ημερομηνία Καταγραφής	Μονάδες Μέτρησης						
		ΣΥΝΟΛΟ	Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	
Παραγωγή Ενέργειας		<i>Ηλιακή</i>						
		<i>Ισχύς μικρότερη των 1 MWp (πλήθος)</i>						
		718 μονάδες / 6,435MW	260 μονάδες / 2,371MW	63 μονάδες / 0,503MW	152 μονάδες / 1,364MW	95 μονάδες / 0,862MW	148 μονάδες / 1,335MW	
		<i>Ισχύς μεγαλύτερη των 1 MWp (πλήθος)</i>						
		4 μονάδες / 10,39MW	2 μονάδες / 6,406MW	1 μονάδα / 2MW	1 μονάδα / 1,99MW	-	-	
		<i>Σύνολο (Πλήθος)</i>						
		722 μονάδες / 16,831MW	262 μονάδες / 8,777MW	64 μονάδες / 2,503MW	153 μονάδες / 3,354MW	95 μονάδες / 0,862MW	148 μονάδες / 1,335MW	
		<i>Άλλη ΑΠΕ</i>						
		<i>Ισχύς μικρότερη των 10 MW (πλήθος)</i>						
		<i>Ισχύς μεγαλύτερη των 10 MW (πλήθος)</i>						
	<i>Σύνολο (Πλήθος)</i>							

	Ημερομηνία Καταγραφής	Μονάδες Μέτρησης					
		ΣΥΝΟΛΟ	Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ
		Μονάδες Πετροχημικών (Πλήθος)					
Βιομηχανικές Μονάδες		1		1			
		Μονάδες Επεξεργασίας Μεταλλευμάτων (Πλήθος)					
		<i>Κινητήρια ισχύς έως 22 KW ή θερμική ισχύς έως 50 KW</i>					
		<i>Κινητήρια ισχύς μεγαλύτερη των 22 KW ή θερμική ισχύς μεγαλύτερη των 50 KW</i>					
		Τσιμεντοβιομηχανίες (Πλήθος)					
		<i>Κινητήρια ισχύς έως 22 KW ή θερμική ισχύς έως 50 KW</i>					
		<i>Κινητήρια ισχύς μεγαλύτερη των 22 KW ή θερμική ισχύς μεγαλύτερη των 50 KW</i>					

Υποδομές Εκπαίδευσης & Δια Βίου Μάθησης							
Πλήθος	Σύνολο	Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ	Π.Ε. ΚΑΒΑΛΑΣ	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ	Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ	Π.Ε. ΕΒΡΟΥ	Β. ΕΒΡΟΣ
Μεταδευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Δημόσια ΙΕΚ)	6	1	1	1	1	1	1
Μεταδευτεροβάθμια Εκπαίδευση (Δημόσια ΕΠΑΣ)	2		1			1	
ΚΕΚ	4	1	1	1		1	
ΚΕΚ (Ν.Π.Ι.Δ. εποπτευόμενο από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων)	1	1					

2.2. Επιχειρήσεις υψηλής τεχνολογίας

Επιχειρήσεις που εφαρμόζουν καινοτομικές πρακτικές

Στην Περιφέρεια ΑΜΘ δραστηριοποιούνται πολλές επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν υψηλή τεχνολογία στην παραγωγική τους διαδικασία και έχουν έντονο εξαγωγικό προσανατολισμό. Μεταξύ των επιχειρήσεων αυτών περιλαμβάνονται οι: ΜΑΡΑΚ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΑΒΕΕ, PRISMA ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΑΒΕΕ, ΔΑΣΤΕΡΙ SYSTEMS ΑΕ, PHARMATHEN INTERNATIONAL S.A, ADVANCED LITHIUM SYSTEMS EUROPE A.E., ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ SUNLIGHT A.B.E.E., E-VALUE A.E., ΡΕΗΚΑΠ Α.Ε, ΓΕΩΤΕΚ ΑΕ

Συμμετοχή της Περιφέρειας σε προγράμματα καινοτομίας

Κατά το χρονικό διάστημα 2003 – 2005 η Περιφέρεια ΑΜΘ υλοποίησε το Πρόγραμμα «ΤΕΧΝΟΓΕΝΕΣΙΣ» που συνέβαλε στην ανάπτυξη ενός Περιφερειακού Δικτύου Καινοτομίας, στο οποίο συμμετείχαν οι επίδοξοι καινοτόμοι επιχειρηματίες, οι παραγωγικοί φορείς, τα τοπικά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και ερευνητικοί φορείς, ερευνητές και δυνητικοί φορείς καινοτομίας, καθώς και επενδυτικοί φορείς. Το «ΤΕΧΝΟΓΕΝΕΣΙΣ» αντιμετώπισε με πρωτοποριακό τρόπο την ενσωμάτωση του ατόμου, ως φυσικό πρόσωπο, στην παραγωγική διαδικασία, μετατοπίζοντας το ρόλο του, το ρόλο δηλαδή του εργαζομένου, ερευνητή, φοιτητή, μαθητή, γυναίκας, ατόμου με ειδικές ανάγκες, αλλοδαπού κ.λπ., από απλό καταναλωτή σε καινοτόμο οικονομικό πολίτη. Από το σύνολο των 70 ιδεών/ προτάσεων που υποβλήθηκαν συνολικά, οι 12 πέρασαν στο στάδιο της παραγωγής, όπως π.χ. η κατασκευή αντανάκλαστικών στοιχείων οδών («μάτια γάτας») για τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας. Ο Προϋπολογισμός του Προγράμματος ανήλθε στα 3.690.000€ και χρηματοδοτήθηκε κατά 75% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και κατά 25% από Εθνικούς Πόρους

2.3. Απασχόληση

Προγράμματα/Δράσεις/Ενέργειες για την απασχόληση

Η απασχόληση αποτελεί ένα από τα πλέον σημαντικά ζητήματα που καλείται να αντιμετωπίσει η Περιφέρεια ΑΜΘ – στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της με σκοπό αφενός την αντιμετώπιση της ανεργίας και αφ' ετέρου την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με τη στοχευμένη υποστήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων. Οι βασικές παρεμβάσεις για την απασχόληση είναι οι εξής:

1. Τοπικά Προγράμματα Στήριξης της Απασχόλησης (ΤΟΠΣΑ)

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού», του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς, προβλέπεται η υλοποίηση των Τοπικών Προγραμμάτων Στήριξης της Απασχόλησης. Η πρόβλεψη αυτή περιλαμβάνεται στη Δράση 7: «Τοπικά σχέδια για την απασχόληση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες των τοπικών αγορών εργασίας», της Κατηγορίας Παρεμβάσεων 1: «Ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης», του θεματικού άξονα προτεραιότητας 3: «Διευκόλυνση προς πρόσβασης στην απασχόληση».

Αντικείμενο των ΤοπΣΑ είναι η ενεργοποίηση και κινητοποίηση των τοπικών φορέων με στόχο την εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης για ανέργους, ως αποτέλεσμα διάγνωσης εξειδικευμένων τοπικών αναγκών και ανάδειξης των αναπτυξιακών δυνατοτήτων της περιοχής παρέμβασης. Το σχέδιο αφορά στην προετοιμασία των ανέργων ωφελουμένων και περιλαμβάνει ενέργειες, από τη διαδικασία επιλογής μέχρι και την επιβεβαίωση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης. Στο κόστος των συγκεκριμένων πράξεων δεν περιλαμβάνεται το κόστος δημιουργίας της θέσης απασχόλησης.

Τα συμπράττοντα μέλη και οι ομάδες – στόχοι έχουν ήδη καθορισθεί σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες με στόχο την υποβολή προτάσεων προς χρηματοδότηση στη σχετική πρόσκληση της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής της ΑΜΘ.

2. Τοπικές Δράσεις Ένταξης Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων (ΤΟΠ/ΕΚΟ)

Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» προβλέπεται η υλοποίηση των Τοπικών δράσεων κοινωνικής ένταξης για ευάλωτες ομάδες (Δράση 3) της Κατηγορίας

Παρεμβάσεων 1 «Πρόληψη και αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών κοινωνικών ομάδων του πληθυσμού», του θεματικού άξονα προτεραιότητας 4 «Πλήρης ενσωμάτωση του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού σε μια κοινωνία ίσων ευκαιριών».

Πεδίο αναφοράς του προγράμματος είναι οι τοπικές αγορές εργασίας, που καλύπτουν το σύνολο του Νομού, ή υποσύνολο αυτού. Το πρόγραμμα επικεντρώνεται στην υποστήριξη των ωφελουμένων αλλά και των επιχειρήσεων, προκειμένου να επιτευχθεί η σύζευξη προσφοράς και ζήτησης στην αγορά εργασίας.

Βασικός στόχος του προγράμματος είναι η εξασφάλιση της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης για τις ευάλωτες κοινωνικά ομάδες (ΕΚΟ), με μία σειρά στοχευμένων δράσεων, τόσο για την προετοιμασία των ωφελουμένων ανέργων (Συμβουλευτική, Κατάρτιση, Δικτύωση, Πληροφόρηση κτλ), όσο και για την σύζευξη της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας μέσω της συνεργασίας με επιχειρήσεις αλλά και με την ενεργοποίηση και κινητοποίηση των τοπικών φορέων.

Οι Αναπτυξιακές Συμπράξεις, οι οποίες συστήνονται βάσει του άρθρου 18 του Ν. 4019/2011 (ΦΕΚ 216/Α), επιχορηγούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, και λειτουργούν αποκλειστικά για την εκτέλεση της πράξης που έχουν αναλάβει, στο πλαίσιο των συγκεκριμένων κατηγοριών παρέμβασης. Οι εταιρείες των Αναπτυξιακών Συμπράξεων υπόκεινται στους περιορισμούς του Κανονισμού (ΕΚ) 1998/2006 περί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας.

Έως σήμερα έχουν συσταθεί οι σχετικές αναπτυξιακές συμπράξεις στις Περιφερειακές Ενότητες Καβάλας, Ροδόπης και Έβρου.

3. Προγράμματα Κοινωνικού Εργασίας

Στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» - Άξονας 7 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην Απασχόληση» - πράξη «Δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο μέσω προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης» θα απασχοληθούν άνεργοι για πέντε μήνες σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σε τομείς παρέμβασης : φυσικό και αστικό περιβάλλον, κοινωνικό τομέα, υγειονομικές υπηρεσίες και πολιτισμό. Στην Περιφέρεια ΑΜΘ έχουν εγκριθεί 8.170 θέσεις απασχόλησης. Οι Περιφερειακές Ενότητες συμμετείχαν ως συμπράττοντες φορείς σε εταιρικά σχήματα επιδιώκοντας τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση μέσω της πρόσληψης ατόμων για την υλοποίηση προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα, αλλά και την ανάπτυξη συνεργασίας μέσω φορέων και συλλόγων προάγοντας τον κοινωνικό διάλογο και την συνέργεια, προκειμένου από τη μία να αμβλυνθούν τα προβλήματα στην αγορά εργασίας και αφετέρου να θεμελιωθεί μια διαφορετική κουλτούρα αντιμετώπισης κρίσιμων ζητημάτων που αφορούν στο σύνολο της κοινωνίας. Συνολικά εγκρίθηκαν 800 θέσεις, οι οποίες αναλύονται για την ΠΕ Δράμας σε 233 θέσεις, για την ΠΕ Καβάλας σε 225 θέσεις, για την ΠΕ Ξάνθης σε 110 θέσεις, για την ΠΕ Ροδόπης σε 120 θέσεις και για την ΠΕ Έβρου σε 112 θέσεις.

2.4. Περιγραφή κυριότερων αρμοδιοτήτων της Περιφέρειας στον τομέα

ΤΟΜΕΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
Τομέας Φυσικών Πόρων, Ενέργειας και Βιομηχανίας	<ul style="list-style-type: none"> Χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Βιομηχανιών και Βιοτεχνιών και εργαστηρίων — Αδειοδότηση Χώρων αποθήκευσης – Εμπορίας πετρελαιοειδών Καθορισμός ή αποχαρακτηρισμός λατομικών περιοχών - Αδειοδότηση Μεταλλευτικών Ερευνών Εξέταση Προσφυγών σχετικών με την κείμενη νομοθεσία. Χορήγηση Αδειών άσκησης επαγγέλματος, π.χ. σε μηχανοτεχνίτες, ηλεκτροσυγκολλητές, υδραυλικούς, εγκαταστάτες και συντηρητές ανελκυστήρων ή θερμοδραυλικούς, χειριστές μηχανημάτων. Έλεγχος της τήρησης των όρων των αδειών λειτουργίας και των όρων προστασίας περιβάλλοντος από τις Βιομηχανίες και Βιοτεχνίες.

<p>Τομέας Διά Βίου Μάθησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Έγκριση σχολικών εκδρομών στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. • Συγκρότηση σχολικών εφορειών που λειτουργούν στις σχολικές μονάδες εκκλησιαστικής εκπαίδευσης. • Λειτουργία πιστοποιημένων Κ.Ε.Κ., σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Σημειώνεται ότι από 1/7/2012 η αρμοδιότητα της λειτουργίας των Δημοσίων ΙΕΚ μεταφέρεται από το Υπουργείο στην Περιφέρεια • Έγκριση αδελφοποίησης σχολείων της χώρας με σχολεία του εξωτερικού, καθώς και συμμετοχής μαθητών σε διεθνείς μαθητικές συναντήσεις. • Χορήγηση αδειών Ίδρυσης και λειτουργίας Ανωτέρων Σχολών Δραματικής Τέχνης, Χορού και Κινηματογράφου.
<p>Τομέας Εμπορίου</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ίδρυση και λειτουργία, λύση των Ανωνύμων Εταιρειών. • Διενέργεια ελέγχων και επιβολή προστίμων για ανακριβείς ή παραπλανητικές εκπτώσεις ή προσφορές. • Συγκρότηση επιτροπής ελέγχου τιμών, επιβολής προστίμων, και του ελέγχου της επάρκειας και ομαλής λειτουργίας της αγοράς. • Έλεγχος των τιμών των παρεχομένων υπηρεσιών. • Έλεγχος, με συνέργεια και άλλων φορέων, των λαϊκών αγορών και του παραεμπορίου.
<p>Τομέας Τουρισμού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάρτιση, στο πλαίσιο των αναπτυξιακών προγραμμάτων, σχεδίου ανάπτυξης υποδομών για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής στον Τουρισμό. • Κατάρτιση προγραμμάτων για τον τουριστικό σχεδιασμό. • Κατάρτιση προγραμμάτων για την τουριστική ανάπτυξη και την προβολή της Περιφέρειας. • Την παροχή γνωμοδότησης για τον χαρακτηρισμό και οριοθέτηση Περιοχών Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης. (Π.Ο.Τ.Α.)
<p>Τομέας Απασχόλησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συμμετοχή και υλοποίηση προγραμμάτων δράσεων και πρωτοβουλιών προώθησης της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης διαφόρων κατηγοριών ανέργων στο πλαίσιο των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών. • Την επιβολή της ποινής του προστίμου σε εργοδότες, βάσει εισήγησης της οικείας Συμβουλευτικής Επιτροπής. • Την κύρωση εσωτερικών κανονισμών εργασίας επιχειρήσεων. • Την έγκριση ή απόρριψη παραπόνων οργανώσεων εργαζομένων κατά διατάξεων κανονισμών εργασίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

<p>Τομέας Αγροτικής Οικονομίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση των στοιχείων των μητρώων για τον πρωτογενή τομέα, τα οποία τηρούνται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. • Διεξαγωγή ελέγχων σε συνεργασία με τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου του ΥΠ.Α.Α.Τ., επί των εκμεταλλεύσεων, επιχειρήσεων και ενώσεων αυτών, που εμπλέκονται με οποιονδήποτε τρόπο, σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγής και εμπορίας φυτών και φυτικών προϊόντων. • Επισήμανση και παρακολούθηση της εξέλιξης εχθρών και ασθενειών των καλλιεργειών και εφαρμογή μέτρων για την αντιμετώπισή τους. • Έλεγχος και παρακολούθηση παραγωγής προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (Π.Ο.Π.) και Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (Π.Γ.Ε.) φυτικής και ζωικής προέλευσης • Διοίκηση, διαχείριση και εκμετάλλευση των ιχθυοτρόφων εν γένει υδάτων. • Παρακολούθηση εφαρμογής των όρων των συμβάσεων εκμίσθωσης υπό του Δημοσίου, των ιχθυοτρόφων υδάτων.
<p>Τομέας Κτηνιατρικής</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χορήγηση ή ανάκληση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας σε σφαγεία, σε εργαστήρια και μονάδες τυποποίησης, επεξεργασίας, τεμαχισμού κρέατος, σε ιχθυόσκαλες και σε συσκευαστήρια νωπών και κατεψυγμένων αλιευμάτων. • Έρευνα και μελέτη κάθε θέματος που σχετίζεται με την υγιεινή κατάσταση του ζωικού κεφαλαίου, χερσαίου, υδρόβιου και αμφίβιου και της προστασίας γενικά της υγείας των ζώων. • Έλεγχος νομιμότητας στην κυκλοφορία των γεωργικών και κτηνοτροφικών φαρμακευτικών προϊόντων και η λήψη δειγμάτων για ανάλυση εγγυημένης σύνθεσης. • Μέριμνα για την επιζωοτιολογική διερεύνηση των νοσημάτων των άγριων ζώων που μπορούν να μεταδοθούν στον άνθρωπο ή τα λοιπά ζώα, συντονισμός των ενεργειών με τους αρμόδιους φορείς για τη λήψη κάθε αναγκαίου μέτρου που να αποτρέπει αποτελεσματικά τη μετάδοσή τους.
<p>Τομέας Πολιτικής Γης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παραχώρηση εκτάσεων ακινήτων σε νομικά ή φυσικά πρόσωπα και ΟΤΑ. • Εκποίηση, ανταλλαγή και προστασία εποικιστικών εκτάσεων και έκδοση, διόρθωση και ακύρωση τίτλων κυριότητας. • Σύνταξη, τήρηση, συμπλήρωση και ολοκλήρωση θεματικών χαρτών καθώς και περιοδική ενημέρωση των τοπικών θεματικών χαρτών, χορήγηση βεβαιώσεων και διαγραμμάτων για την εξυπηρέτηση πολιτών.

2.5. Δράσεις που εκτελούνται στην περιοχή και επηρεάζουν το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας

Στον τομέα της Αγροτικής Οικονομίας σημαντικά είναι τα έργα τα οποία χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ».

Τέτοια έργα είναι αυτά των φραγμάτων Ιασίου στην Περιφερειακή Ενότητα Ροδόπης και Μαρμαρά στην Περιφερειακή Ενότητα Καβάλας, τα οποία βρίσκονται σε στάδιο κατασκευής. Στο ίδιο χρηματοδοτικό πρόγραμμα έχουν ενταχθεί το έργο «Ανακατασκευή (Υπογειοποίηση) αρδευτικής διώρυγας Β εντός οικισμού Χρυσούπολης Ν. Καβάλας» προϋπολογισμού 1.570.000 € και το έργο «Ολοκλήρωση αρδευτικών δικτύων δυτικής πεδιάδας Νέστου Νομού Καβάλας» προϋπολογισμού 12.490.000 €. Απόφαση ένταξης έχει εκδοθεί και για το έργο «Λιμνοδεξαμενή Ξηροποτάμου νήσου Σαμοθράκης» το οποίο έχει προϋπολογισμό 5.250.000 €. Στο ίδιο πρόγραμμα έχει ενταχθεί για υλοποίηση και το έργο με τίτλο «Έργα για τη μεταφορά και διανομή νερού από τον ποταμό Νέστο στην πεδιάδα Ξάνθης για την αποκατάσταση του υπόγειου υδροφορέα».

Στον τομέα Πολιτικής Γης προωθούνται για ένταξη τα έργα «Παράλληλα Έργα Αναδάσμου Πέπλου» προϋπολογισμού 2.270.000 €, Β' Φάση Παράλληλων Έργων Γενισέας Ν. Ξάνθης προϋπολογισμού 3.750.000 € και Παράλληλα Έργα Αναδάσμου Αγροκτήματος Κουδουνιών Ν. Δράμας (2009) προϋπολογισμού 2.600.000 €. Στον ίδιο τομέα υλοποιείται επίσης σειρά παρεμβάσεων χρηματοδοτούμενων από τους ΚΑΠ της Περιφέρειας. Σε εξέλιξη είναι και οι μισθώσεις Δημόσιας γης από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, εφαρμόζοντας μια καινοτόμα και διαφανή διαδικασία. Η γη διανέμεται σε ανέργους, νέους αγρότες, πτυχιούχους Γεωτεχνικής Σχολής (ΑΕΙ ή ΤΕΙ), επαγγελματίες αγρότες και νομικά πρόσωπα με πολύ χαμηλό αντίτιμο.

Τέλος στο πλαίσιο της συνεργασίας της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης και του Δ.Π.Θ., αποφασίσθηκε και υλοποιείται Προγραμματική Σύμβαση που αφορά στην εκπόνηση ερευνών πεδίου με τίτλο «Εκπόνηση Ερευνητικών Προγραμμάτων για την Βελτίωση της Αποδοτικότητας του Αγροτικού Τομέα, την Προσαρμογή Καλλιεργειών και Ζώων σε Ανώτερα Παραγωγικά Επίπεδα καθώς και την Αξιοποίηση Παραπροϊόντων στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης».

Η τοπική οικονομία ενισχύεται έμμεσα με την υλοποίηση όλων των επιμέρους δράσεων στην Περιφέρεια και άμεσα με την ενίσχυση των επιχειρήσεων τόσο μέσω του αναπτυξιακού νόμου όσο και άλλων καθεστώτων ενίσχυσης. Ειδικότερα, οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις της Περιφέρειας ενισχύονται μέσω του ΕΣΠΑ με 326 εκατ. € σε όλους τους τομείς.

Στην κατεύθυνση ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας και προσέλκυσης ιδιωτικών επενδύσεων, πέραν των άλλων, επισημαίνεται η πρωτοβουλία της Περιφέρειας, από κοινού με τους λοιπούς κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους αλλά και την Α' βάρθμια Αυτοδιοίκηση, για την διερεύνηση της σκοπιμότητας δημιουργίας Ειδικών Οικονομικών Ζωνών (ΕΟΖ) εντός των διοικητικών της ορίων.

Στον τομέα του Τουρισμού εντάσσεται το έργο «Τουριστική Προβολή Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης 2012-2013». Αποτελεί συγχρηματοδοτούμενο έργο ενταγμένο στο ΠΕΠ ΑΜ-Θ συνολικού προϋπολογισμού 725.000,00€.

Αναλυτικά περιλαμβάνει τέσσερα (4) υποέργα :

1. Συμμετοχή της Περιφέρειας Α.Μ.Θ. σε 13 συνολικά εκθέσεις εσωτερικού – εξωτερικού για τα έτη 2012-2013
2. Δημιουργία Δημοσιογραφικού Φακέλου
3. Φιλοξενία Διαμορφωτών κοινής γνώμης
4. Καταχωρήσεις – προβολή της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης σε εξειδικευμένο έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο

Στο στάδιο διαμόρφωσης βρίσκεται η σύνταξη 2^{ου} τεχνικού δελτίου ύψους 190.000,00€ που αφορά στην έκδοση εντύπων και Δημιουργία δομών «welcoming».

2.6. Βασικές συνεργασίες για τον Τομέα	
A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
1	<p>“Developing Senior Tourism In Remote Regions / TOURAGE”</p> <p>Ανάπτυξη τουρισμού για ηλικιωμένους σε απομακρυσμένες περιφέρειες</p> <p>Πρόγραμμα Interreg IVC (Π.Α.Μ.Θ. ως εταίρος)</p>
2	<p>“Joint Tourism Initiative Targeting Heritage / JTI TARGET”</p> <p>Κοινή τουριστική πρωτοβουλία στοχευμένη στην πολιτιστική κληρονομιά</p> <p>Πρόγραμμα Ελλάδα-Βουλγαρία 2007-2013 (Π.Α.Μ.Θ. ως Επικεφαλής εταίρος)</p>
3	<p>Developing quality accessibility networks for creating a common future / AccessNet”</p> <p>Ανάπτυξη ποιοτικών δικτύων πρόσβασης για τη δημιουργία κοινού μέλλοντος</p> <p>Πρόγραμμα Ελλάδα-Βουλγαρία 2007-2013 (Π.Α.Μ.Θ. ως εταίρος)</p>
4	<p>‘Learning and Developing skills’</p> <p>Δράσεις άρσης αποκλεισμών ευαίσθητων ομάδων και ενίσχυση πολιτικών απασχόλησης στη Περιοχή της Περιφέρειας Α.Μ.Θ. Η βασική ιδέα του έργου επικεντρώνεται στην ενδυνάμωση μίας ευάλωτης κοινωνικής ομάδας, όπως αυτή των νέων γυναικών, προκειμένου να ενδυναμώσει την οικονομική τους δραστηριότητα μέσω του μετασχηματισμού των δυνατοτήτων τους σε επιχειρηματικότητα</p> <p>Χρηματοδοτικό Εργαλείο Progress, DG EMPLOYMENT SOCIAL AFFAIRS & INCLUSION (Π.Α.Μ.Θ. ως επικεφαλής εταίρος)</p>
5	<p>Η Π.Α.Μ.Θ. συμμετέχει στο Στρατηγικό Πρόγραμμα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας ‘Μεσογειακού Χώρου’ (MED) με τίτλο ‘Energy Efficiency in Low Income Housing in the Mediterranean / ELIH-Med’ – ‘Ενεργειακή απόδοση σε οικίες χαμηλού κατασκευαστικού κόστους στο χώρο της Μεσογείου’. Κύριος στόχος του έργου είναι να αναγνωρίσει και να εφαρμόσει καινοτόμες τεχνολογικές λύσεις και μηχανισμούς χρηματοδότησης για τη δημιουργία ενεργειακής απόδοσης σε οικίες χαμηλού κόστους στο χώρο της Μεσογείου. Συγκεκριμένα το έργο αποσκοπεί στην ανάδειξη των πολιτικών σχετικά με την ενεργειακή απόδοση σε οικίες χαμηλού κόστους στο πλαίσιο της Στρατηγικής 2020, στην ώθηση της χρηματοδότησης στο χώρο μέσω των ευρωπαϊκών χρηματοδοτικών εργαλείων, στην αναβάθμιση των επιπέδων θερμικής άνεσης, στην ανάπτυξη καινοτόμων πολιτικών για την ενεργειακή απόδοση μέσω ενός συνδυασμού τεχνικών και οικονομικών λύσεων με στόχο την αλλαγή της νοοτροπίας σχετικά με την αποδοτικό χειρισμό της ενέργειας. Ανάπτυξη ενός διεθνικού επιχειρησιακού προγράμματος για την ενεργειακή απόδοση σε οικίες χαμηλού κόστους στην επόμενη προγραμματική περίοδο 2014-2020.</p>

3. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Σύμφωνα τα στοιχεία έτους 2009 της Eurostat, το κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (κ.κ. ΑΕΠ) ανέρχεται, σε τρέχουσες τιμές, στην Περιφέρεια ΑΜ-Θ, σε 15.300 € έναντι 20.500 € στο επίπεδο της χώρας, κατατάσσοντας την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης στην ενδέκατη (11η) θέση μεταξύ των περιφερειών της χώρας.

Ενδοπεριφερειακά, στη Π.Ε. Δράμας καταγράφεται το χαμηλότερο κ.κ. ΑΕΠ, 11.700 €, ενώ το υψηλότερο κ.κ. ΑΕΠ, 17.900 € καταγράφεται στη Π.Ε. Καβάλας. Στις λοιπές Π.Ε. το καταγραφόμενο κ.κ. ΑΕΠ είναι 15.400 € στη Π.Ε. Έβρου, 15.700 € στη Π.Ε. Ξάνθης και 14.600 € στη Π.Ε. Ροδόπης.

Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης το σύνολο της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας που παράγεται ανέρχεται σε 8,264 δισεκατομμύρια €, το οποίο αντιστοιχεί στο 3,9% της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας της χώρας, ενώ διαμορφώνεται το 7,6% της εθνικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας του αγροτικού τομέα, το 4,6% του δευτερογενούς τομέα και το 3,5% του τριτογενούς τομέα, σύμφωνα με προσωρινά στοιχεία (σε τρέχουσες τιμές) του 2009.

Ειδικότερα, ανά τομέα παραγωγής μπορούν να σημειωθούν τα εξής:

3.1. Πρωτογενής τομέας

Σε επίπεδο Περιφέρειας, το ποσοστό συμμετοχής του πρωτογενούς τομέα στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ανέρχεται σε 6,2%, ποσοστό διπλάσιο του εθνικού μέσου όρου, τεκμηριώνοντας έτσι τον αγροτικό χαρακτήρα της Περιφέρειας. Τα αντίστοιχα ποσοστά για τον δευτερογενή τομέα είναι 21,1% και για τον τριτογενή τομέα 72,7%. Ο πρωτογενής τομέας συμπληρώνεται με τους υπεδάφιους πόρους, κυρίως μάρμαρα και πετρέλαιο.

Ο πρωτογενής τομέας αποτελεί το βασικό παραγωγικό τομέα της Περιφέρειας, αναπτύσσεται στο σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων και απασχολεί το μεγαλύτερο τμήμα του ανθρώπινου δυναμικού της.

Η χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση της περιφέρειας ανέρχεται σε 4.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα ή στο 28% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας. Αρδεύεται το 58% περίπου των καλλιεργούμενων εκτάσεων. Οι βασικές καλλιέργειες είναι όλες ετήσιες, με κύρια παραδοσιακή καλλιέργεια το σιτάρι που καλύπτει το 47% περίπου της γεωργικής γης. Σημειώνεται ο τετραπλασιασμός της έκτασης καλλιέργειας του βαμβακιού, απορροφώντας τα περισσότερα παραγωγικά χωράφια, ως αποτέλεσμα της ενισχυτικής πολιτικής που εφαρμόστηκε τα προηγούμενα έτη και ειδικότερα στο τέλος της δεκαετίας του '90. Η γεωργική παραγωγή περιλαμβάνει επίσης, καπνά, ελιές, αμπέλια, πατάτες, διάφορα κηπευτικά και λαχανικά, δενδροκαλλιέργειες (μήλα, κεράσια, αμύγδαλα κλπ), καθώς και αρωματικά και ενεργειακά φυτά.

Οι ασυνέχειες με τις οποίες επιβαρύνεται το ιδιοκτησιακό καθεστώς στον αγροτικό χώρο δυσχεραίνουν την εφαρμογή αναδασμών ενώ διευκολύνουν παράλληλα την αυθαίρετη κάλυψη μεγάλων δημόσιων εκτάσεων. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς και ο κατακερματισμός της γεωργικής γης επιβαρύνουν το κόστος κατασκευής και λειτουργίας των έργων υποδομής και συρρικνώνουν το γεωργικό εισόδημα.

Ο ρόλος της κτηνοτροφίας είναι συμπληρωματικός στην απασχόληση του αγροτικού πληθυσμού και στην ενίσχυση του γεωργικού εισοδήματος. Η κτηνοτροφική παραγωγή περιλαμβάνει βοοειδή, αμνοερίφια, πουλικά, κουνέλια, χοίρους, ιπποειδή και μέλισσες.

Η εκμετάλλευση των δασών της Περιφέρειας, τα οποία καλύπτουν το 31% της έκτασης της περιφέρειας και το 15% του συνολικού ποσοστού των δασών της χώρας, αποτελεί πρόσθετο πλουτοπαραγωγικό πόρο, ιδιαίτερα σημαντικό για τη χώρα.

Οι κλάδοι της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών είναι ιδιαίτερα δυναμικοί και παρουσιάζουν ανάπτυξη σε όλους τους νομούς της Περιφέρειας. Μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας και οστρακοκαλλιέργειας εντοπίζονται κυρίως στους υγροτόπους του θαλασσίου μετώπου και μικρότερος αριθμός στα νερά της ενδοχώρας. Ο τομέας της παράκτιας αλιείας είναι επίσης ένας σημαντικός παραγωγικός κλάδος για την Περιφέρεια με παρουσία σε όλους τους νομούς που έχουν θαλάσσιο μέτωπο.

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης αναγνωρίζοντας την ιδιαίτερη οικονομική και κοινωνική βαρύτητα του Πρωτογενή Τομέα, προέβη στη σύσταση Επιτροπής «Πρωτογενή Τομέα», με την υπ' αριθμ. 71/2011 Απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου. Η Επιτροπή αποτελείται από 14 μέλη τακτικά και αντίστοιχα αναπληρωματικά, εκ των οποίων προτείνονται από την πλειοψηφία 8 μέλη και από την μειοψηφία 6 μέλη. Πρόεδρος της Επιτροπής ορίστηκε ο αρμόδιος σχετικά με το αντικείμενο της Επιτροπής Θεματικός Αντιπεριφερειάρχης.

Στις αρμοδιότητες της ανωτέρω Επιτροπής – ανά τομέα – περιλαμβάνονται:

Πρωτογενής τομέας:

Γεωργία – Φυτική παραγωγή, κτηνοτροφία, σηροτροφία, ιχθυοκαλλιέργεια, αλιεία, μελισσοκομία, δασοκομία

Φυσικοί πόροι:

Ατμοσφαιρικό περιβάλλον, Υδάτινο περιβάλλον και Πόροι, Δάση, ορυκτά και μεταλλεύματα, Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και γεωθερμία

Προστασία του περιβάλλοντος:

Προστασία φυσικών οικοσυστημάτων, βιοποικιλότητας, τοπίου, μνημεία της φύσης, αστικών και αγροτικών οικοσυστημάτων, των φυσικών πόρων, μνημεία πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η παραγωγή του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα αποτελεί σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα, για την ανάδειξη και προβολή του οποίου η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης προέβη στη δημιουργία του «Καλαθίου τοπικών προϊόντων της Περιφέρειας». Σε αυτό περιλαμβάνονται προϊόντα που παράγονται στην Περιφέρεια και συγκεντρώνουν μεταξύ άλλων τις εξής προϋποθέσεις:

- α) έχουν προοπτικές εξαγωγών και γενικά διεύρυνσης των αγορών τους
- β) αναδεικνύουν την ταυτότητα της περιοχής και το όνομά τους παραπέμπει άμεσα στον τόπο παραγωγής τους
- γ) σχετίζονται με τις επισιτιστικές ανάγκες τις χώρας.

Για τη δημιουργία του «Καλαθίου τοπικών προϊόντων της Περιφέρειας» συστήθηκε Ομάδα Έργου, η οποία ανέλαβε την ευθύνη της ενημέρωσης, συγκέντρωσης προτάσεων και δεδομένων, διαβούλευσης και επιλογής των προϊόντων που θα συμπεριληφθούν. Μετά από έναν αρχικό κατάλογο 77 προϊόντων, με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου, δημιουργήθηκε το «Καλάθι τοπικών προϊόντων της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης», το οποίο περιλαμβάνει τα 20 προϊόντα του κατωτέρω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ**ΓΙΑ ΤΟ «ΚΑΛΑΘΙ ΤΟΠΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΜ-Θ»**

ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ	ΖΩΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ / ΜΕΤΑΠΟΙΗΜΕΝΑ
1. Σιτάρι σκληρό	1. Βόειο κρέας ελευθέρως βοσκής	1. Λάδι
2. Πατάτες	2. Κατσικάκι Σαμοθράκης	2. Κρασί
3. Λαχανικά φρέσκα και κατεψυγμένα, σκόρδα, φασόλια		3. Τσίπουρο κανονικής και χωρικής απόσταξης
4. Σταφύλια		4. Τυριά – Κασέρια με τοπικό γάλα
5. Πεπόνια, καρπούζια		5. Μετάξι
6. Ελιές		6. Ζυμαρικά βασισμένα σε τοπικά σιτηρά
7. Σπαράγγια		7. Μέλι
8. Ακτινίδια		8. Αλίπαστα και Καπνιστά Αλιείας

9. Καπνός μπασμάς

10.Κεράσια, αμύγδαλα,
μύρτιλα

3.2. Δευτερογενής τομέας

Ο τομέας της μεταποίησης και βιομηχανίας αφορά κυρίως στην αξιοποίηση της παραγωγής του πρωτογενή τομέα και του λατομικού – μεταλλευτικού πλούτου και στη μεταποίηση άλλων πρώτων υλών.

Στη μεταποίηση των προϊόντων του πρωτογενή τομέα περιλαμβάνονται το ελαιόλαδο, το ούζο, το τσίπουρο, το κρασί, η μύρα, τα τυροκομικά, τα γαλακτοκομικά, τα αλλαντικά και τα κρεατοσκευάσματα, τα αλίπαστα, τα γλυκά και τα ζυμαρικά καθώς και μια μεγάλη ποικιλία άλλων προϊόντων.

Στον τομέα τις μεταποίησης εξέχουσα θέση κατέχει η βιομηχανία μαρμάρου, η οποία έχει σημαντική παρουσία τόσο στην εγχώρια, όσο και στη διεθνή αγορά, τα εκκοκκιστήρια, η βιομηχανία επεξεργασίας ξύλου και η γαλακτοβιομηχανία. Ιδιαίτερης σημασίας για την περιοχή είναι οι βιομηχανίες υψηλής τεχνολογίας παραγωγής συσσωρευτών, ηλεκτρολογικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, φαρμακευτικών προϊόντων και παροχής σύγχρονων και ολοκληρωμένων υπηρεσιών άμεσου Marketing.

Ο δευτερογενής τομέας της Περιφέρειας ΑΜΘ χαρακτηρίζεται από εκτεταμένη αποβιομηχάνιση. Είναι χαρακτηριστικό ότι, αν και στην Περιφέρεια υπάρχουν τουλάχιστον 5 σημαντικές βιομηχανικές περιοχές, που οι περισσότερες έχουν ενσωματώσει σημαντικές υποδομές (σύνδεση με οδικούς άξονες, δίκτυα ύδρευσης, παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, δίκτυα οπτικών ινών, φυσικού αερίου, δίκτυο αποχέτευσης υγρών αποβλήτων και μονάδες επεξεργασίας) που προσδίδουν σημαντικές εξωτερικές οικονομίες στις εγκατεστημένες επιχειρήσεις, οι περισσότερες από αυτές δεν λειτουργούν ή υπολειτουργούν.

Η εμπειρία των προηγούμενων Πολιτικών Περιφερειακής Συνοχής που ασκήθηκαν, είτε μέσω των Κοινοτικών Πόρων, είτε μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και των Επενδυτικών Νόμων, αποδεικνύει ότι εξυπηρετήθηκε λιγότερο η βιώσιμη ανάπτυξη και περισσότερο η εύκολη λογική της απορρόφησης πόρων χωρίς σχέδιο και στόχευση.

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης βίωσε και βιώνει ακόμη τα αρνητικά αποτελέσματα της πρακτικής αυτής, καθώς ο αριθμός των ανέργων (που απασχολείτο στη μεταποίηση) αυξάνεται, ενώ τόσο οι ενδοπεριφερειακές όσο και οι περιφερειακές ανισότητες οξύνθηκαν.

Η πλειοψηφία των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται ή κατά την τελευταία πενταετία δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης είναι επιχειρήσεις μικρού μεγέθους με απασχόληση κάτω των 50 εργαζομένων.

Πρόκειται συχνά για οικογενειακές επιχειρήσεις, με ασχημάτιστες οργανωτικές και διοικητικές δομές, σοβαρές αδυναμίες και περιορισμένες δυνατότητες ευελιξίας προσαρμογής. Οι επενδυτικές επιλογές στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού παρά στην παραγωγική επέκταση δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας.

Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι επί ισχύος του αναπτυξιακού Νόμου 3299/04 στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης υπεβλήθησαν 635 επενδυτικά σχέδια, αιτούμενα την υπαγωγή τους στο κίνητρο της επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, ενώ κανένα από αυτά δεν διεκδικούσε υπαγωγή στο κίνητρο επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

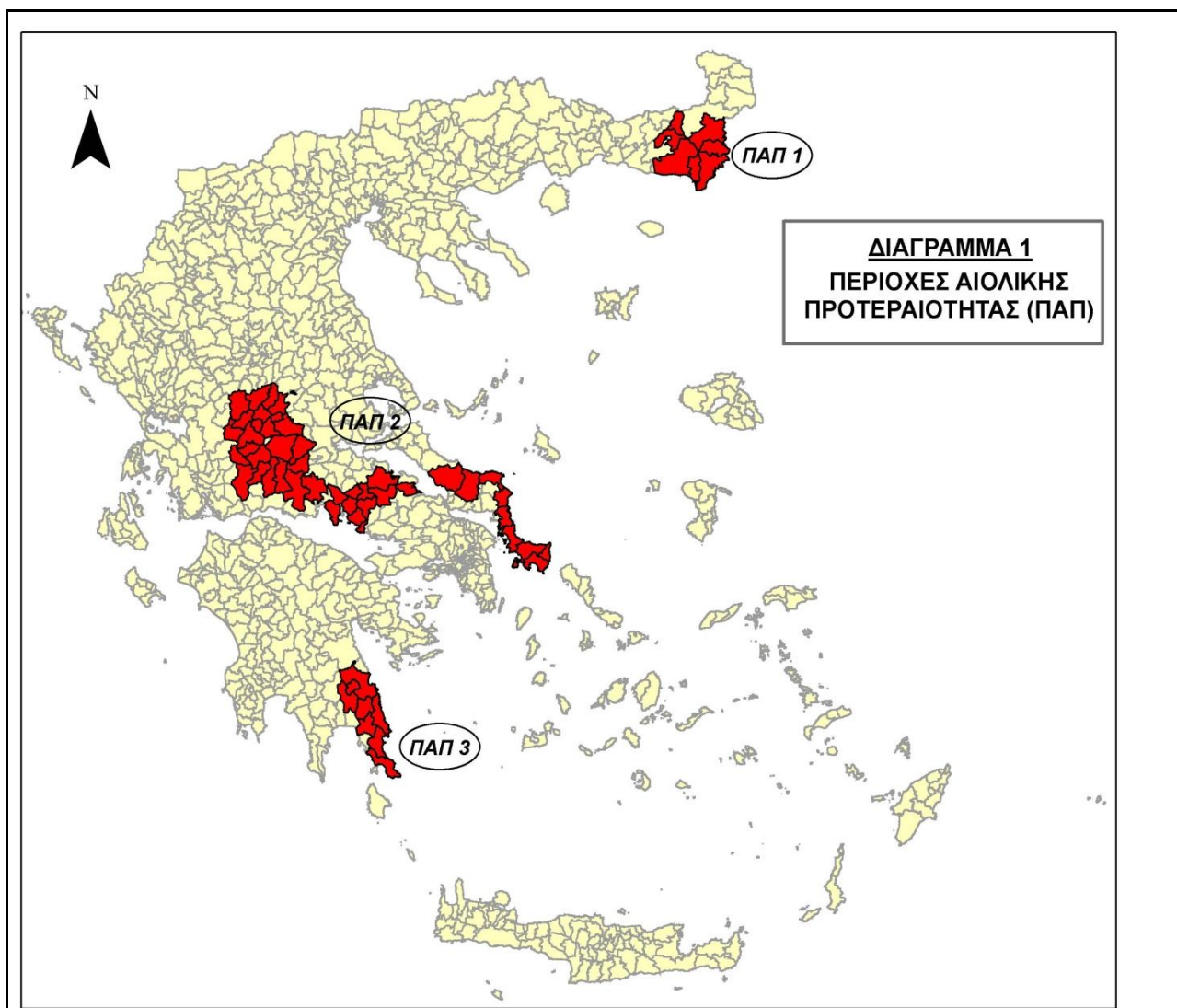
Η σχέση επιχορήγησης ανά θέση εργασίας ανέρχεται σε 117.467,65 €, ενώ η ίδια σχέση στον προηγούμενο Αναπτυξιακό Νόμο 2601/98, ήταν 45.000,00 € ανά θέση εργασίας.

3.3. Ενέργεια / φυσικοί πόροι / Α.Π.Ε.

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης εξελίσσεται σε νέο ενεργειακό κέντρο της χώρας, τόσο ως προς την παραγωγή, όσο και ως προς τη μεταφορά και τη διασύνδεση με δίκτυα εκτός της χώρας. Η Περιφέρεια είναι ήδη αυτόνομη ενεργειακά και τούτο έχει επιτευχθεί, σε αντίθεση με τα παραδοσιακά ενεργειακά κέντρα της χώρας (Πτολεμαΐδα, Αμύνταιο, Μεγαλόπολη), με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με φιλική κατεύθυνση προς το περιβάλλον, αξιοποιώντας πολυποίκιλους πόρους, όπως το φυσικό αέριο, το υδατικό δυναμικό αλλά και ήπιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η αιολική, ενώ σημαντικά αλλά και αναξιοποίητα είναι τα εκμεταλλεύσιμα κοιτάσματα γεωθερμικής ενέργειας.

Η πολλαπλότητα των πηγών, σε συνδυασμό με τη στρατηγική χωροθέτηση της Περιφέρειας σε σχέση με άλλες χώρες, την καθιστά ανταγωνιστική στον τομέα της ενέργειας με την ανάπτυξη ενός διασυνοριακού δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικού ρεύματος στην Τουρκία, Βουλγαρία και τον ευρύτερο Βαλκανικό χώρο, καθώς και του πετρελαϊκού αγωγού Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολης.

Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, λόγω των κλιματικών και των γεωμορφολογικών χαρακτηριστικών της, διαθέτει περιοχές που ευνοούν την οικονομικά βιώσιμη λειτουργία αιολικών πάρκων. Ειδικότερα, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης αναγνωρίζονται Περιοχές Αιολικής Προτεραιότητας (Π.Α.Π.), ήτοι περιοχές οι οποίες διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα για την εγκατάσταση αιολικών σταθμών, ενώ ταυτόχρονα προσφέρονται από απόψεως επίτευξης των χωροταξικών στόχων. Στις περιοχές αυτές εκτιμάται η μέγιστη δυνατότητα χωροθέτησης αιολικών εγκαταστάσεων (φέρουσα ικανότητα). Ειδικότερα, για την Περιοχή Αιολικής Προτεραιότητας 1 (Π.Α.Π. 1) που εντοπίζεται στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, στους νομούς Έβρου και Ροδόπης και περιλαμβάνει ειδικότερα τους Δήμους Αλεξανδρούπολης, Αρριανών και Σουφλίου, η Φέρουσα Ικανότητα εκτιμάται σε 538 τυπικές Ανεμογεννήτριες (Α/Γ), ενδεικτικά 1.076 MW.

Πηγή: Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464 Β/03-12-2008)

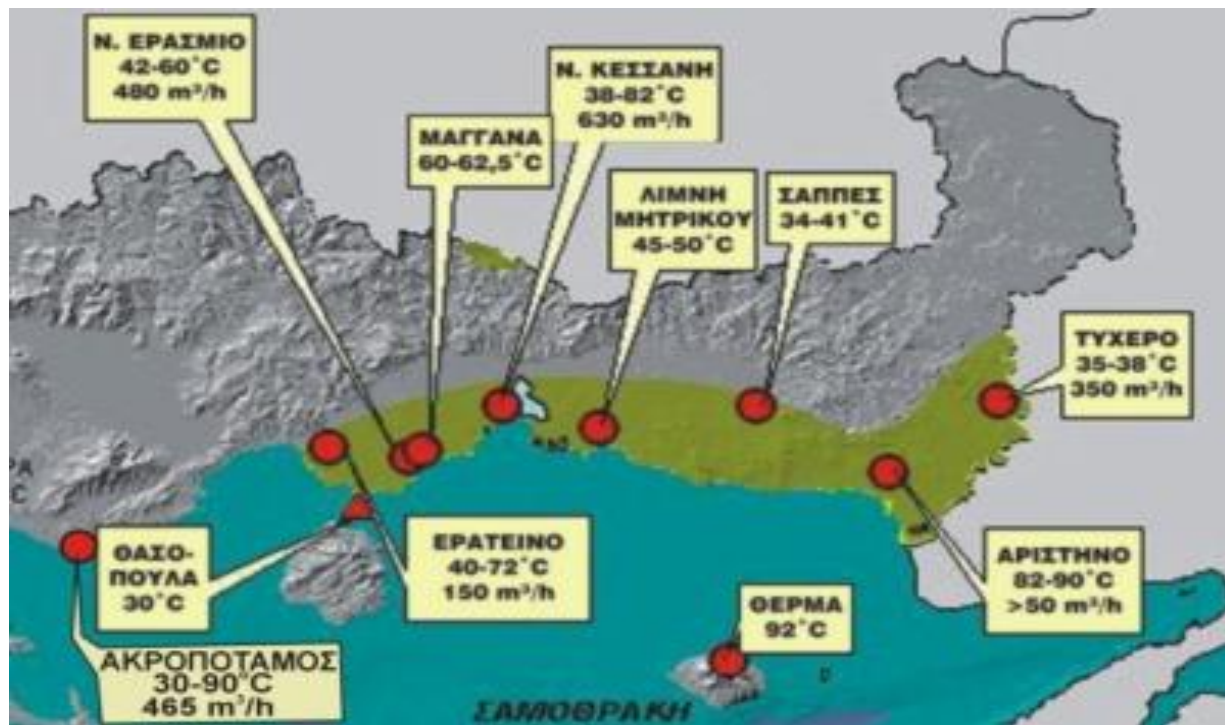
Η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης παρουσιάζει πλούσιο υδατικό δυναμικό κατάλληλο για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας το οποίο εκμεταλλεύεται κύρια από τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ). Πρόκειται για τα «Υδροηλεκτρικά Έργα Νέστου» (Θησαυρού και Πλατανόβρυσης) με συνολική εγκατεστημένη ισχύ 489 MW ή το 16% της ολικής εγκατεστημένης ισχύος των υδροηλεκτρικών σταθμών της χώρας.

Επίσης, η Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ) έχει κατασκευάσει και λειτουργεί στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης τη Μονάδα Ηλεκτροπαραγωγής με φυσικό αέριο που περιλαμβάνει τη «Μονάδα Συνδυασμένου Κύκλου» στη Βιομηχανική Περιοχή Κομοτηνής με εγκατεστημένη ισχύ 480 MW.

Παράλληλα η Δημόσια Επιχείρηση Αερίου (ΔΕΠΑ) έχει κατασκευάσει το Δίκτυο Αγωγού Υψηλής πίεσης (70 bar) και το Δίκτυο Μέσης Πίεσης (19 bar) για τη διανομή φυσικού αερίου.

Η γεωθερμική ενέργεια αποτελεί σημαντικό ενεργειακό πόρο της Περιφέρειας, της οποίας το υπέδαφος διαθέτει σημαντικά αποθέματα κυμαινόμενης ποιότητας. Οι εκτιμήσεις για τις ενεργειακές δυνατότητες των γεωθερμικών πεδίων της Περιφέρειας ξεπερνούν τα 200 MW.

Γεωθερμικά πεδία της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ	
■	Γεωθερμικές περιοχές υψηλής ενθαλπίας
■	Γεωθερμικές περιοχές χαμηλής ενθαλπίας
●	Περιοχή με δεδομένα γεωτρήσεων
▲	Περιοχή με επιφανειακές μόνο εμφανίσεις
ΤΥΧΕΡΟ 35-38 °C 350 m ³ /h	Περιοχή Θερμοκρασία Παροχή
---	Ηφαιστειακό τόξο

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΕΩΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΕΩΘΕΡΜΙΑΣ &
ΘΕΡΜΟΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

Πηγή: Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών, Διεύθυνση Γεωθερμίας & Θερμομεταλλικών υδάτων

Η συνολική δυναμικότητα των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας κατατάσσει την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης δεύτερη σε δυναμικότητα των σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με χρήση ΑΠΕ, στο σύνολο των 13 Περιφερειών της χώρας, με πρώτη τη Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.

3.4. Τουρισμός

Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης αναγνωρίζονται, σύμφωνα με το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό:

- 1) Αναπτυγμένες τουριστικά περιοχές (Α). Χαρακτηρίζεται η παράλια περιοχή της Θάσου και η περιοχή της Καβάλας (Νέα Ηρακλείτσα, Νέα Πέραμος). Οι περιοχές αυτές διαθέτουν αναγνωρίσιμη τουριστική ταυτότητα με ισχυρή φήμη, υψηλή συγκέντρωση μαζικού τουρισμού, αυξημένη πιθανότητα για φθίνουσα οικονομική απόδοση του τουριστικού πόρου και υψηλό βαθμό εξάρτησης της τοπικής οικονομίας από την τουριστική δραστηριότητα.
- 2) Αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές (Β) οι οποίες χαρακτηρίζονται από συγκέντρωση ιδιαίτερων χαρακτηριστικών φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος, αξιόλογη κατά περίπτωση ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων, περιορισμένη αξιοποίηση πόρων που ενδιαφέρουν τον τουρισμό, δυνατότητα μεγαλύτερης διαφοροποίησης και εμπλουτισμού του τουριστικού προϊόντος σε σύγκριση με τις ήδη αναπτυγμένες τουριστικά περιοχές, ύπαρξη ή προγραμματιζόμενη ανάπτυξη επιπέδου υποδομών. Περαιτέρω, σε αυτήν την κατηγορία περιοχών διαμορφώνονται:

Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης μαζικού τουρισμού (Β1). Χαρακτηρίζεται η περιοχή δυτικά της Αλεξανδρούπολης (Μάκρη, Δίκηλα) μέχρι και τη Μαρώνεια της Περιφερειακής Ενότητας Ροδόπης.

Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ήπιων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού (Β2). Στην κατηγορία αυτή εντάσσεται το μεγαλύτερο μέρος της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης και ειδικότερα η Ανατολική και Δυτική Ροδόπη - Όρη Λεκάνης - Παγγαίο - Σύμβολο - Φαλακρό - Παρανέστια περιοχή - Δέλτα Έβρου - Δαδιά - Παράρδιες περιοχές.
- 3) Περιοχές τουριστικού ενδιαφέροντος με μειονεκτικά χαρακτηριστικά και κυρίαρχες χρήσεις άλλες από τον τουρισμό (Γ). Χαρακτηρίζονται από κυρίαρχη άλλη χρήση πλην τουρισμού, διαθέτουν ορισμένα χαρακτηριστικά τουριστικής έλξης (φυσικά και ανθρώπινα στοιχεία ιδιαίτερης αξίας, κ.α.), αλλά για ποικίλους λόγους η μέχρι σήμερα ανάπτυξή τους υποστηρίχθηκε από άλλους τομείς, ιδίως τον πρωτογενή και αξιοποιούνται αυτά τα χαρακτηριστικά. Επίσης, χαρακτηρίζονται από τη δυνατότητα συμπληρωματικής λειτουργίας της τουριστικής δραστηριότητας για την ενίσχυση άλλων κυρίαρχων - χρήσεων και δραστηριοτήτων και χαμηλό επίπεδο ή έλλειψη τουριστικών υποδομών. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται τα πομακοχώρια (Βόρεια Ξάνθης - Κομοτηνής) και η Ροδόπη (Ελατιά).

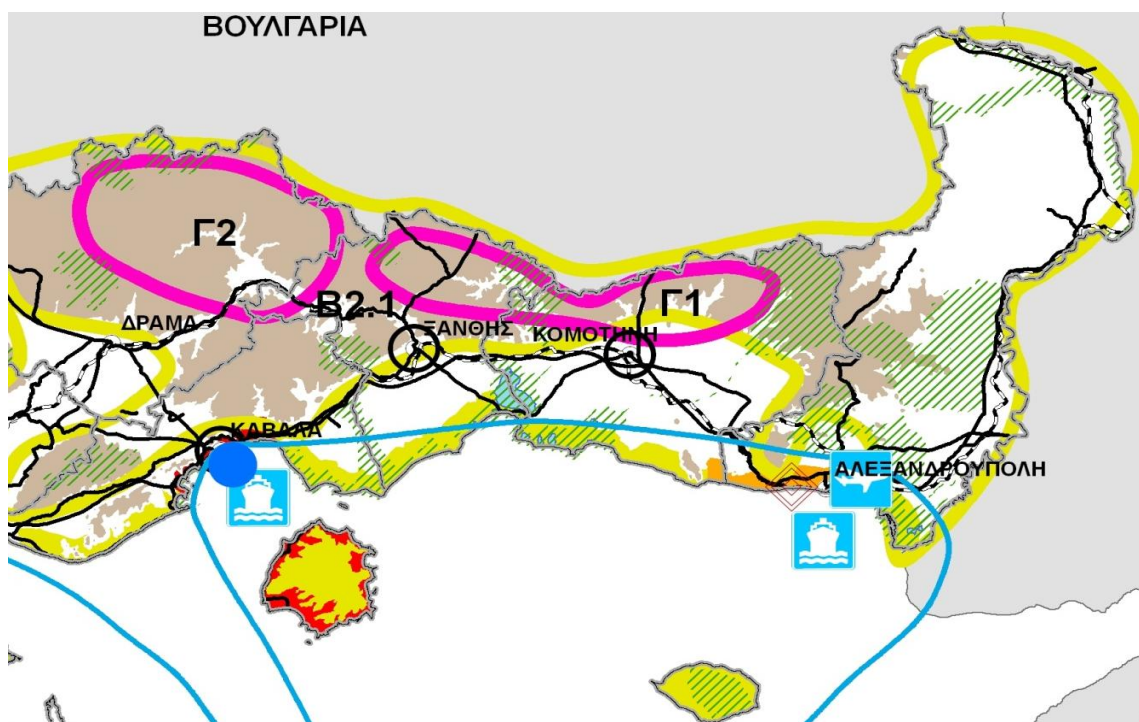
Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης προωθούνται ειδικές μορφές τουρισμού όπως:

1. Συνεδριακός Τουρισμός στην Αλεξανδρούπολη, για την ενίσχυση του οποίου απαιτούνται μέτρα για τη βελτίωση της ελκυστικότητας των πόλεων / τουριστικών περιοχών, τον εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση των υφιστάμενων εγκαταστάσεων και τη δημιουργία νέων, είτε αμιγών είτε συνδυασμένων με καταλύματα υψηλών προδιαγραφών με συνεδριακά κέντρα. Επίσης απαιτούνται δράσεις ενσωμάτωσης νέων τεχνολογιών στις υποδομές του συνεδριακού τουρισμού - εκθεσιακού τουρισμού, πρόσθετα κίνητρα για αποκατάσταση και επανάχρηση αξιόλογων παλαιών κελυφών και προώθηση δράσεων σύνδεσης του συνεδριακού με τον εκθεσιακό τουρισμό.
2. Αστικός Τουρισμός στην Ξάνθη, την Κομοτηνή, τη Δράμα και την Καβάλα, με την κατά προτεραιότητα προώθηση δράσεων, που αφορούν στην ανάδειξη και αναβάθμιση των ιστορικών κέντρων, μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και λοιπών αξιόλογων στοιχείων του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος τους.
3. Θαλάσσιος Τουρισμός στην Καβάλα σε συνδυασμό με την Αλεξανδρούπολη με ακτίνα επιρροής τις παράκτιες περιοχές και τα νησιά της περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, τη Λήμνο και τον Αη Στράτη.

Ο τουρισμός αποτελεί για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης σημαντική πλουτοπαραγωγική δραστηριότητα. Η κύρια τουριστική μορφή είναι ο κλασικός παραθεριστικός τουρισμός, που εντοπίζεται στις νήσους Θάσο και Σαμοθράκη, καθώς και στο σύνολο του θαλάσσιου μετώπου της Περιφέρειας. Πέραν αυτού, στην

Περιφέρεια υπάρχουν πόλοι έλξης και γεγονότα που δημιουργούν τουριστικό ενδιαφέρον καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Αναφέρονται ενδεικτικά οι περιοχές οικολογικού ενδιαφέροντος (Δαδιά, Δέλτα Έβρου και Νέστου, ορεινός όγκος) και τα επαναλαμβανόμενα πολιτιστικά γεγονότα (Ονειρούπολη Δράμας, Καρναβάλι και Γιορτές Παλιάς Πόλης Ξάνθης, Φεστιβάλ Φιλίππων Καβάλας). Σημαντική δραστηριότητα εμφανίζει ο Συνεδριακός Τουρισμός με τις πιστοποιημένες υποδομές που υπάρχουν στην Περιφέρεια. Τέλος, άξιες περαιτέρω διερεύνησης και προώθησης είναι οι δυνατότητες για την ανάπτυξη του θρησκευτικού – πολιτιστικού τουρισμού, λόγω του πλήθους των αρχαιολογικών, βυζαντινών και ισλαμικών μνημείων και χώρων λατρείας.

Βασικές κατευθύνσεις ανάπτυξης του τουρισμού στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Διοικητική διάρθρωση

- Εδρες Περιφερειών
- Εδρες Νομών
- Ορια νομών

Κύριες υποδομές μεταφορών

- ✈ Αεροδρόμια
- ⚓ Λιμάνια
- Οδικό δίκτυο
- - - - Σιδηροδρομικό δίκτυο

■ Ορεινός χώρος

▨ Περιοχές Δικτύου NATURA 2000

Κατηγορίες περιοχών με προτεραιότητα στον τουρισμό

- Ανεπτυγμένοι πυρήνες μαζικού τουρισμού
- Αναπτυγμένες τουριστικά (Α)
- ▨ Αναπτυσσόμενες τουριστικά με περιθώρια ανάπτυξης μαζικού τουρισμού (B1)
- ▨ Αναπτυσσόμενες τουριστικά με περιθώρια ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού (B2)
- ▨ Περιοχές τουριστικού ενδιαφέροντος με κυρίαρχες χρήσεις άλλες από τον τουρισμό και δυνατότητα ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού (Γ)

Αστικός τουρισμός

- Κέντρο
- Θαλάσσιος τουρισμός
- Κέντρα
- Εμβέλεια κέντρου
- ◆ Συνεδριακός τουρισμός
- ◆ Πόλοι

Πηγή: Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (ΦΕΚ 1138 Β/11-07-2009)

3.5. Παιδεία / δια βίου μάθηση

Οι αρμοδιότητες τις Περιφέρειας στα θέματα τις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης είναι θεσμικά περιορισμένες. Υπάρχουν, ωστόσο, σημαντικές δυνατότητες παρέμβασης στα θέματα που αφορούν στην επαγγελματική κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση. Στους συγκεκριμένους τομείς ο ρόλος της Περιφέρειας αναφέρεται κυρίως στην οργάνωση και συντονισμό των προγραμμάτων κατάρτισης και των διαδικασιών εξέτασης και στη σύνδεση της κατάρτισης με τις ανάγκες της τοπικής αγοράς. Σημειώνεται ότι από 1/7/2012 η αρμοδιότητα λειτουργίας των Δημοσίων ΙΕΚ μεταφέρεται από το Υπουργείο στην Περιφέρεια.

3.6. Απασχόληση

Το εργατικό δυναμικό της Περιφέρειας ανέρχεται (Δ' τρίμηνο 2011) σε 258,7 χιλιάδες και ο αριθμός των ανέργων σε 51,6 χιλιάδες, ήτοι, το ποσοστό ανεργίας σε 21,1%, μεγαλύτερο από το 20,7% της χώρας και συγκριτικά με τις άλλες περιφέρειες της χώρας, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, καταλαμβάνει την πέμπτη θέση μεταξύ των περιφερειών της χώρας. Η δεινή θέση της Περιφέρειας χαρακτηρίζεται από επιμέρους δυσμενέστερες επιδόσεις ως προς τα ποσοστά ανεργίας των νέων και των γυναικών, και των μακροχρόνια ανέργων, καθώς και ως προς το βαθμό απασχόλησης. Η παραγωγικότητα της εργασίας στην Περιφέρεια εμφανίζεται πολύ μειωμένη σε σχέση με τον εθνικό μέσο όρο.

Η Τομεακή σύνθεση της απασχόλησης καταδεικνύει τη μεγάλη εξάρτηση της Περιφέρειας από τον πρωτογενή τομέα, στον οποίο απασχολείται το 26% των εργαζομένων, ενώ στο δευτερογενή τομέα το 17% και στον τριτογενή το 57%.

Αναφορικά με το μορφωτικό επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού, διαπιστώνεται υψηλή συγκέντρωση πληθυσμού με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και μειωμένη αναλογία πληθυσμού με υψηλό μορφωτικό επίπεδο.

Η προώθηση της απασχόλησης αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό ζήτημα που καλείται να αντιμετωπίσει η Περιφέρεια – στα πλαίσια των δικών της αρμοδιοτήτων – με σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές παραμέτρους. Σημαντικός κρίνεται ο εντοπισμός των παραγωγικών δραστηριοτήτων με αξιόλογη προοπτική και ο προσανατολισμός – κυρίως των νέων – σ' αυτές.

Οι δράσεις της Περιφέρειας στο πλαίσιο των Τοπικών Σύμφωνων Απασχόλησης (ΤΟΠΣΑ), των Τοπικών Δράσεων Ένταξης Ευάλωτων Κοινωνικών Ομάδων (ΤΟΠ/ΕΚΟ) και των Προγραμμάτων Κοινωνικού Εργασίας εκτιμάται ότι θα συνεισφέρουν θετικά στην κατεύθυνση της προώθησης της απασχόλησης.

3.7. Έρευνα, καινοτομία, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία (Regional Innovation Scoreboard (RIS), 2009) για την καινοτομία σε περιφερειακό επίπεδο, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης κατατάσσεται στην 7η θέση μεταξύ των 13 περιφερειών της χώρας. Για την αναβάθμιση της Περιφέρειας στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας απαιτείται, μεταξύ άλλων, η περαιτέρω ενίσχυση του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης και του Τεχνολογικού Ιδρύματος Καβάλας τα οποία παρέχουν εφαρμοσμένη ανώτατη επιστημονική γνώση σε σύγχρονες τεχνολογίες, συμβάλουν στη διατήρηση αμφίδρομων σχέσεων με τις παραγωγικές μονάδες και τους κλάδους της οικονομίας και προωθούν προγράμματα εφαρμοσμένης έρευνας.

Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών στα δύο αυτά ιδρύματα ανέρχεται σε 23.000 περίπου, αναπτύσσονται δε στο σύνολο της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στη διάχυση των ωφελειών που προκύπτουν από τη λειτουργία τους.

Αναφορικά με τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας -

Θράκης, χαρακτηρίζεται από μέτριας και χαμηλής ζήτησης υπηρεσίες, τόσο λόγω του χαμηλού επιπέδου εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού στις νέες τεχνολογίες όσο και λόγω της έλλειψης κουλτούρας και εξοικείωσης των επιχειρήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών σε αυτές. Ειδικότερα, σύμφωνα με έρευνα του Παρατηρητηρίου για την Κοινωνία της Πληροφορίας, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης αναφορικά με τη χρήση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή χαρακτηρίζεται από μέτρια επίδοση, κατατασσόμενη 9^η στο σύνολο των 13 περιφερειών. Συνολικά οι επιδόσεις της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών είναι δυσμενέστερες από το μέσο όρο του συνόλου της χώρας, ενώ, όπως ισχύει και για τις υπόλοιπες Περιφέρειες, οι γυναίκες ακολουθούν τους άνδρες σε όλους τους σχετικούς δείκτες.

Τέλος σημαντικό χαρακτηρίζεται το ερευνητικό και καινοτομικό έργο του Ινστιτούτου Αλιευτικών Ερευνών που εδρεύει στη Νέα Πέραμο Καβάλας και του Ινστιτούτου Επεξεργασίας Λόγου που εδρεύει στην Ξάνθη.

4. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η αξιολόγηση που ακολουθεί έγινε από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες της Περιφέρειας, οι οποίες συμπλήρωσαν κατάλληλα δομημένα ερωτηματολόγια για το θεματικό τους αντικείμενο. Στη συνέχεια, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης θεματικής ομάδας έργου επεξεργάστηκαν και κωδικοποιήθηκαν τα στοιχεία – πληροφορίες των ερωτηματολογίων και έλαβαν την τελική του μορφή κατόπιν των συναντήσεων εργασίας της κεντρικής ομάδας έργου.

ΤΟΜΕΑΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ & ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ & ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
ΓΕΩΡΓΙΑ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Η γήρανση του αγροτικού πληθυσμού και η απροθυμία των νέων να ασχοληθούν με τη γεωργία • Το μικρό μέγεθος και ο πολυτεμαχισμός της ιδιοκτησίας και η μονοκαλλιέργεια • Η έλλειψη επιστημονικής, επαγγελματικής και τεχνολογικής στήριξης των αγροτών • Η έλλειψη τυποποίησης και προστιθέμενης αξίας • Οι γεωτρήσεις μεγάλου βάθους, η υπεράντληση του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα και η υφαλμύρωση των παράκτιων περιοχών 	<ul style="list-style-type: none"> • Αναδιάρθρωση καλλιεργειών με βάση της κλιματολογικές συνθήκες, τη γεωγραφική θέση, τις υποδομές της περιοχής αλλά και τις ανάγκες των αγορών (εσωτερικού – εξωτερικού) • Ορθολογική διαχείριση υδατικού δυναμικού • Ανάπτυξη νέων δυναμικών καλλιεργειών
	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Το υψηλό κόστος παραγωγής, το υψηλό κόστος μεταβίβασης της αγροτικής γης • Οι περιορισμοί σε χαρακτηρισμένες περιοχές (NATURA, RAMSAR) • Η καθυστέρηση της ολοκλήρωσης των αναδασμών 	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων • Συνεργασία με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και ενσωμάτωση σύγχρονων πρακτικών και τεχνολογιών στις παραγωγικές διαδικασίες
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Η αποχώρηση από το επάγγελμα του κτηνοτρόφου ολοένα και μεγαλύτερου ενεργά οικονομικού πληθυσμού • Η μη είσοδος στο επάγγελμα νέων κτηνοτρόφων • Ο μικρός βαθμός σύγχρονης εκμηχάνισης της κτηνοτροφίας (κυρίως στην αιγοπροβατοτροφία), • Η ύπαρξη πολλών μικρών διάσπαρτων εκμεταλλεύσεων, • Ο συνδυασμός του υψηλού κόστους παραγωγής με τη χαμηλή τιμή διάθεσης 	<ul style="list-style-type: none"> • Συνέχιση, σταθεροποίηση και διεύρυνση των εξαγωγών ζώντων ζώων και προϊόντων σε τρίτες χώρες αλλά και στην Ε.Ε • Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας με την ανάπτυξη νέων κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων • Αξιοποίηση των παραγόμενων καλλιεργειών για εκτροφή των ζώων

	<p>των προϊόντων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η έλλειψη οργάνωσης των κτηνοτρόφων • η έλλειψη προώθησης και προβολής των προϊόντων 	
	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Η εισαγωγή ξένων κτηνοτροφικών προϊόντων • Η μη δημιουργία Εθνικού κοπαδιού (Εθνικής Φυλής) για όλα τα είδη των ζώων με παραγωγικά χαρακτηριστικά και προσαρμογή στην Ελληνική πραγματικότητα • Η μεγάλη γραφειοκρατία που δεν βοηθά στην δημιουργία εκμεταλλεύσεων αλλά και κυρίως εγκαταστάσεων μεταποίησης τροφίμων Ζωικής Παραγωγής 	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων • Συνεργασία με εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα και ενσωμάτωση σύγχρονων πρακτικών και τεχνολογιών στις παραγωγικές διαδικασίες
	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
ΑΛΙΕΙΑ - ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Ο μεγάλος αριθμός αλιέων, με μεγάλο μέσο όρο ηλικίας και χαμηλό επίπεδο μόρφωσης • Η μείωση των ιχθυοαποθεμάτων με κύριες αιτίες την υπεραλίευση, την παράνομη αλιεία και την χρήση εξελιγμένων αλιευτικών μεθόδων • Η μείωση του εισοδήματος λόγω της μείωσης της ζήτησης και της μείωσης της τιμής του προϊόντος • Η έλλειψη πιστοποίησης και σήμανσης επώνυμων προϊόντων της ιχθυοκαλλιέργειας • Πρόβλημα διάθεσης των προϊόντων των λιμνοθαλασσών και των μυδοκαλλιεργειών, λόγω έλλειψης οργάνωσης και υποδομών • Η μείωση του βάθους των δεξαμενών διαχείμασης των ιχθύων με αποτέλεσμα τη μείωση της ικανότητας διαχείμασης μεγάλου αριθμού ιχθύων • Η συνεχής μείωση του βάθους και των εσοδευτικών στομίων, με αποτέλεσμα τη μείωση του αριθμού των ιχθύων που μπορούν να εισέλθουν τις λιμνοθάλασσες. Σε κάποιες περιπτώσεις οι βραχίονες των εσοδευτικών στομίων δεν είναι αρκετά μεγάλοι ώστε να μπορούν να διατηρούν ανοιχτά τα εσοδευτικά στόμια για μεγάλο χρονικό διάστημα 	<ul style="list-style-type: none"> • Η μεγάλη ποικιλία υδατορεμάτων κατάλληλων για εκτροφή ψαριών (ρέματα, πηγές, λίμνες)

	<p style="text-align: center;">ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι ελλειπείς υποδομές των αλιευτικών καταφυγίων • Ο ανταγωνισμός στη χρήση του αιγιαλού με άλλες δραστηριότητες πχ. Τουρισμός • Η έλλειψη σύγχρονου νομικού πλαισίου 	<p style="text-align: center;">ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η γενικά καλή κατάσταση των υδάτινων πόρων. Δεν υπάρχουν ανθρωπογενείς παράγοντες υποβάθμισης των εσωτερικών νερών (ρύπανση από αστικά, βιομηχανικά και γεωργικά απόβλητα • Αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ / ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	<p style="text-align: center;">ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εκτεταμένη αποβιομηχάνιση • “Γήρανση” των υποδομών των υφιστάμενων ΒΙ.ΠΕ. και μεταφορά παραγωγικών δραστηριοτήτων σε γειτονικές χώρες 	<p style="text-align: center;">ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επέκταση και εκσυγχρονισμός των υποδομών • Συνεργασία με ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων
	<p style="text-align: center;">ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το πλήθος των φορέων και αδειοδοτήσεων που απαιτούνται για την ίδρυση και λειτουργία μεταποιητικών μονάδων και οι επακόλουθες καθυστερήσεις • Οι ασάφειες στον καθορισμό χρήσεων γης 	<p style="text-align: center;">ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση της Εγνατίας Οδού και των καθέτων αξόνων της • Διασύνδεση των υφιστάμενων ΒΙ.ΠΕ. μεταξύ τους και με το οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο • Καθορισμός ζωνών αποκλειστικής εγκατάστασης μεταποιητικών μονάδων
	<p style="text-align: center;">ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η μη ύπαρξη επαρκούς δικτύου για τη μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από αιολική και ηλιακή ενέργεια • Περιορισμένη αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών ενέργειας και κυρίως της γεωθερμίας 	<p style="text-align: center;">ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση του πολύ καλού αιολικού δυναμικού (χερσαίου και υπεράκτιου) • Αξιοποίηση της ηλιοφάνειας • Αξιοποίηση γεωθερμικών πεδίων • Αξιοποίηση μεταλλευτικών αποθεμάτων
ΕΝΕΡΓΕΙΑ / ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ / Α.Π.Ε.	<p style="text-align: center;">ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι ασάφειες στον καθορισμό των λατομικών περιοχών 	<p style="text-align: center;">ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ</p>
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	<p style="text-align: center;">ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η έλλειψη τουριστικής ταυτότητας της περιοχής • Η ελλιπής κατάρτιση και επιμόρφωση των επαγγελματιών του τουριστικού τομέα, • Η έλλειψη συντονισμού των δράσεων των εμπλεκόμενων τοπικών και εθνικών φορέων 	<p style="text-align: center;">ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάδειξη των φυσικών και περιβαλλοντικών πλεονεκτημάτων της περιοχής • Ανάδειξη των πολιτιστικών γεγονότων μείζονος σημασίας

	<p style="text-align: center;">ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η μεγάλη εποχική διακύμανση του τουριστικού ρεύματος • Η υποστελέχωση και επικάλυψη αρμοδιοτήτων των αρμόδιων Περιφερειακών Υπηρεσιών 	<p style="text-align: center;">ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συντονισμός των δράσεων των εμπλεκόμενων φορέων • Σταθερή και διαχρονική μέτρηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των δράσεων
ΠΑΙΔΕΙΑ / ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	<p style="text-align: center;">ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η έλλειψη συντονισμού για τον επιμερισμό προγραμμάτων κατάρτισης. Υπάρχουν υφιστάμενοι φορείς (ΙΕΚ, ΕΠΑΣ, Ιδιωτικά ΙΕΚ και Δημοτικές επιχειρήσεις) που ασκούν επαγγελματική κατάρτιση συγχρόνως σε συναφείς ειδικότητες πχ σε κομμώτριες και βοηθούς φυσιοθεραπευτών • Η αδυναμία συλλογικής αντίληψης σε επίπεδο περιφέρειας για θέματα απασχόλησης και δια βίου μάθησης και αδυναμία συνολικού σχεδιασμού • Η ανάγκη λειτουργίας της επιτροπής εξετάσεων στην έδρα της Περιφέρειας για την έκδοση επαγγελματικών αδειών 	<p style="text-align: center;">ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση της συνεργασίας των υφιστάμενων φορέων και δομών εκπαίδευσης και κατάρτισης • Προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των δομών κατάρτισης και των επιχειρηματικών φορέων για την αντιμετώπιση ειδικών και τοπικών αναγκών
	<p style="text-align: center;">ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η περιορισμένη αρμοδιότητα της Περιφέρειας σε θέματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης • Η αναμονή αποσαφήνισης των αρμοδιοτήτων των Περιφερειακών Ενοτήτων σχετικά με τη λειτουργία πιστοποιημένων ΚΕΚ 	<p style="text-align: center;">ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα Δία Βίου Μάθησης
	<p style="text-align: center;">ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η αυξημένη ανεργία πριν αλλά και μετά την τρέχουσα δυσμενή οικονομική συγκυρία • Η μετακίνηση παραγωγικών μονάδων σε γειτονικές χώρες • Η απαξίωση του τοπικού εργατικού δυναμικού και η απομάκρυνση του από παραδοσιακές εργασίες (συγκομιδή καρπών, αλιεία κλπ) 	<p style="text-align: center;">ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ανάληψη από την Περιφέρεια οργανωτικού και συντονιστικού ρόλου σε θέματα απασχόλησης
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	<p style="text-align: center;">ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η μετακίνηση εποχιακών εργατών από Βουλγαρία, Αλβανία και Αίγυπτο • Η αναμονή διασαφήνισης και η επικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ της Περιφέρειας και της Κεντρικής Διοίκησης 	<p style="text-align: center;">ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων

	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
	ΈΡΕΥΝΑ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	<ul style="list-style-type: none"> Απουσία συντονισμού και συνεργασίας φορέων Έλλειψη υποδομών
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ		ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
		<ul style="list-style-type: none"> Αξιοποίηση των Χρηματοδοτήσεων της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας και του Υπουργείου Παιδείας

5. ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Α. ΓΕΩΡΓΙΑ

Ανάγκη στήριξης της γεωργικής δραστηριότητας στην κατεύθυνση εκσυγχρονισμού της και με παράλληλη μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος.

Τα προβλήματα που καταγράφονται στον τομέα της γεωργίας είναι πανομοιότυπα σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες και αφορούν κυρίως το μικρό μέγεθος της γεωργικής ιδιοκτησίας, την έλλειψη εκπαίδευσης των αγροτών και ενημέρωσής τους σχετικά με τις δυνατότητες που δίδονται και τέλος την έλλειψη τυποποίησης των αγροτικών προϊόντων. Αποτέλεσμα αυτών είναι η έλλειψη ανταγωνιστικότητας και το μειωμένο εισόδημα των αγροτών.

Β. ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Ανάγκη υποστήριξης της κτηνοτροφίας και προσαρμογή της στις σύγχρονες απαιτήσεις.

Τα προβλήματα που καταγράφονται στον τομέα της κτηνοτροφίας αφορούν «οριζόντια» το σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων και εντοπίζονται στη γήρανση του πληθυσμού των κτηνοτρόφων, στο υψηλό κόστος παραγωγής, στην έλλειψη οργάνωσης των κτηνοτρόφων και στον ανταγωνισμό από τη νόμιμη και παράνομη εισαγωγή κτηνοτροφικών προϊόντων. Αποτέλεσμα αυτών είναι η μείωση του εισοδήματος των κτηνοτρόφων και η αποθάρρυνση εισόδου νέων στον κλάδο της κτηνοτροφίας.

Γ. ΑΛΙΕΙΑ/ΥΔΑΤΟΚΑΛΙΕΡΓΕΙΑ

Ανάγκη εκσυγχρονισμού της κλασικής αλιείας και προώθηση σύγχρονων μορφών υδατοκαλλιέργειας.

Τα προβλήματα που καταγράφονται στον τομέα των υδατοκαλλιεργειών αφορούν όλες τις Περιφερειακές Ενότητες ενώ αυτά της αλιείας αφορούν «οριζόντια» το σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων πλην της Δράμας. Εντοπίζονται στη γήρανση του πληθυσμού που ασχολείται με την αλιεία, τη μείωση των ιχθυοαποθεμάτων και του εισοδήματος και την έλλειψη σύγχρονων υποδομών.

Δ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ /ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

Ανάγκη ενίσχυσης, εκσυγχρονισμού των υποδομών υποστήριξης της μεταποίησης, βελτίωσης των δικτύων μεταφοράς και διάθεσης των προϊόντων, απλούστευσης των διαδικασιών και του χρόνου ίδρυσης και λειτουργίας.

Τα προβλήματα που καταγράφονται στον δευτερογενή τομέα στην Περιφέρεια ΑΜΘ εμφανίζονται σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες και αφορούν στην έντονη αποβιομηχάνιση, στην απουσία ή απαξίωση οργανωμένων περιοχών εγκατάστασης, στο υψηλό μεταφορικό κόστος των παραγόμενων προϊόντων, στον κοστολογικό ανταγωνισμό από γειτονικές χώρες και στο πολυδαίδαλο και χρονοβόρο θεσμικό πλαίσιο ίδρυσης και

λειτουργίας επιχειρήσεων.

Ε. ΕΝΕΡΓΕΙΑ / ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ / Α.Π.Ε.

1. Προώθηση της χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της γεωθερμίας.

2. Ορθολογική και περιβαλλοντικά συμβατή αξιοποίηση του υπεδάφους

Τα προβλήματα που καταγράφονται στον τομέα τις ενέργειας και των φυσικών πόρων στην Περιφέρεια ΑΜΘ εμφανίζονται σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες και αφορούν στο χαμηλό βαθμό αξιοποίησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, την ενίσχυση και αναβάθμιση των δικτύων μεταφοράς ενέργειας, την διοικητική απεμπλοκή του καθορισμού λατομικών περιοχών και την αδειοδότηση μεταλλευτικών ερευνών.

ΣΤ. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ανάγκη ανάδειξης της τουριστικής φυσιογνωμίας και προβολής της Περιφέρειας, με έμφαση στις ειδικές μορφές τουρισμού.

Τα προβλήματα που καταγράφονται στον τομέα του τουρισμού στην Περιφέρεια ΑΜΘ διαφέρουν μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων δεδομένου ότι ορισμένες είναι πιο αναπτυγμένες (π.χ. Καβάλα). Γενικότερα όμως το ζήτημα της διαφοροποίησης της προσφοράς, της καλύτερης αξιοποίησης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται και τέλος της προβολής της Περιφέρειας, είναι κοινό.

Ζ. ΠΑΙΔΕΙΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ

Ανάγκη συνεργασίας και συντονισμού των δομών εκπαίδευσης και κατάρτισης και σύνδεσης της κατάρτισης με τις παρούσες και μελλοντικές ανάγκες της Περιφέρειας.

Τα προβλήματα που καταγράφονται στον τομέα της Παιδείας / Δία Βίου Μάθησης στην Περιφέρεια ΑΜΘ αφορούν στο σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων και συνδέονται με τις περιορισμένες αρμοδιότητες της Περιφέρειας σε θέματα Παιδείας και την ασάφεια ή επικάλυψη αρμοδιοτήτων σε θέματα κατάρτισης. Επιπλέον, παρατηρείται πολυδιάσπαση των δομών κατάρτισης, οι οποίες λειτουργούν με διαφορετικό θεσμικό πλαίσιο, οργανική και ιεραρχική εξάρτηση και υλοποιούν προγράμματα κατάρτισης ενίοτε επικαλυπτόμενα.

Η. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Ανάγκη σχεδιασμού και υλοποίησης προγραμμάτων προώθησης της απασχόλησης.

Τα προβλήματα που καταγράφονται στον τομέα της απασχόλησης είναι η αύξηση της ανεργίας, πριν και - ειδικά - μετά την παρούσα οικονομική συγκυρία. Παρόλα αυτά εμφανίζονται διαφοροποιήσεις μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων στο πλήθος, τις ηλικίες και τις ειδικότητες των ανέργων, λόγω των διαφορετικών θεσμικών και παραγωγικών δυνατοτήτων κάθε Ενότητας. Σημαντικές παράμετροι των προβλημάτων αυτών είναι η αποβιομηχάνιση, η μετακίνηση παραγωγικών μονάδων σε γειτονικές χώρες και η απασχόληση εργατικού δυναμικού από τρίτες χώρες λόγω μειωμένου μισθολογικού κόστους.

Θ. ΈΡΕΥΝΑ – ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Ανάγκη συνεργασίας και συντονισμού μεταξύ της Περιφέρειας και των εμπλεκόμενων Φορέων, με στόχο την αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και των υποδομών για την προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ : ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ - ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

1. ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

1.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο κεφάλαιο αυτό περιγράφεται και στη συνέχεια αξιολογείται το «εσωτερικό περιβάλλον» της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης, δηλαδή, η οργάνωση, η υποδομή και η στελέχωσή της. Πρέπει να σημειωθεί εξ αρχής ότι το εσωτερικό περιβάλλον ευρίσκεται σε μια κατάσταση μετάβασης (από τις πέντε Νομαρχίες και δύο Υπερνομαρχίες σε μια ενιαία Περιφέρεια), η οποία ξεκίνησε το 2011 και προβλέπεται να διαρκέσει αρκετά ακόμη, με την προσπάθεια ομογενοποίησης των παλαιών ανεξάρτητων συνιστωσών της και την προσθήκη νέων αρμοδιοτήτων.

Πιο συγκεκριμένα, στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται με την βοήθεια τυποποιημένων πινάκων τα εξής:

- Η οργανωτική δομή της Περιφέρειας συνοπτικά (θεσμικά όργανα, αντικείμενο και διάρθρωση υπηρεσιών, επιτροπές),
- Τα υπάρχοντα συστήματα οργάνωσης και μηχανοργάνωσης των υπηρεσιών, καθώς και το επίπεδο και τα πεδία εφαρμογής ηλεκτρονικής διακυβέρνησης
- Η κτιριακή υποδομή και ο μηχανικός εξοπλισμός της Περιφέρειας και
- Το απασχολούμενο προσωπικό ανά Διεύθυνση (αναλυτικά) και Π.Ε. (συγκεντρωτικά)

Κατόπιν, με βάση τα ερωτηματολόγια που συμπληρώθηκαν από τις υπηρεσίες, παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της SWOT ανάλυσης. Στόχος είναι ο εντοπισμός των σημαντικότερων (κρίσιμων) ζητημάτων που πρέπει να αντιμετωπισθούν προκειμένου να βελτιωθεί η διοικητική ικανότητα της Περιφέρειας.

1.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Τα στοιχεία που ακολουθούν συγκεντρώθηκαν, για τις ανάγκες του Επιχειρησιακού Προγράμματος, με τη βοήθεια των αρμοδίων Διευθύνσεων το χρονικό διάστημα Ιανουάριος – Μάρτιος 2012.

1.2.1. Οργάνωση της Περιφέρειας

Η Κεντρική Υπηρεσία της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης διαρθρώνεται ως κατωτέρω:

1. Γραφείο Περιφερειάρχη

2. Γραφεία Αντιπεριφερειάρχων

- Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Δράμας
- Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Έβρου
- Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Καβάλας
- Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Ξάνθης
- Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Ροδόπης
- Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Πρωτογενούς τομέα
- Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Πολιτισμού - Τουρισμού
- Γραφείο Αντιπεριφερειάρχη Κοινωνικής Μέριμνας

3. Εκτελεστικός Γραμματέας**4. Περιφερειακός Συμπαράστατης του Πολίτη και της Επιχείρησης****5. Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος και Υποδομών**

- Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού
- Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού
- Διεύθυνση Τεχνικών Έργων
- Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων Περιφερειακών Ενοτήτων (5)

6. Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Λειτουργίας

- Διεύθυνση Διαφάνειας και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
- Διεύθυνση Εξυπηρέτησης του Πολίτη
- Διεύθυνση Διοίκησης
- Διεύθυνση Οικονομικού
- Διευθύνσεις Διοικητικού-Οικονομικού Περιφερειακών Ενοτήτων (4-πλην Ροδόπης)

7. Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής

- Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας
- Διεύθυνση Κτηνιατρικής
- Διεύθυνση Πολιτικής Γης
- Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Περιφερειακών Ενοτήτων (6-στις 5 Π.Ε. και στην Ορεστιάδα)

8. Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης

- Διεύθυνση Βιομηχανίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων
- Διεύθυνση Διά Βίου Μάθησης, Απασχόλησης, Εμπορίου και Τουρισμού
- Διευθύνσεις Ανάπτυξης Περιφερειακών Ενοτήτων (5)

9. Γενική Διεύθυνση Μεταφορών και Επικοινωνιών

- Διευθύνσεις Μεταφορών και Επικοινωνιών Περιφερειακών Ενοτήτων (6-στις 5 Π.Ε. και στην Ορεστιάδα)

10. Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας

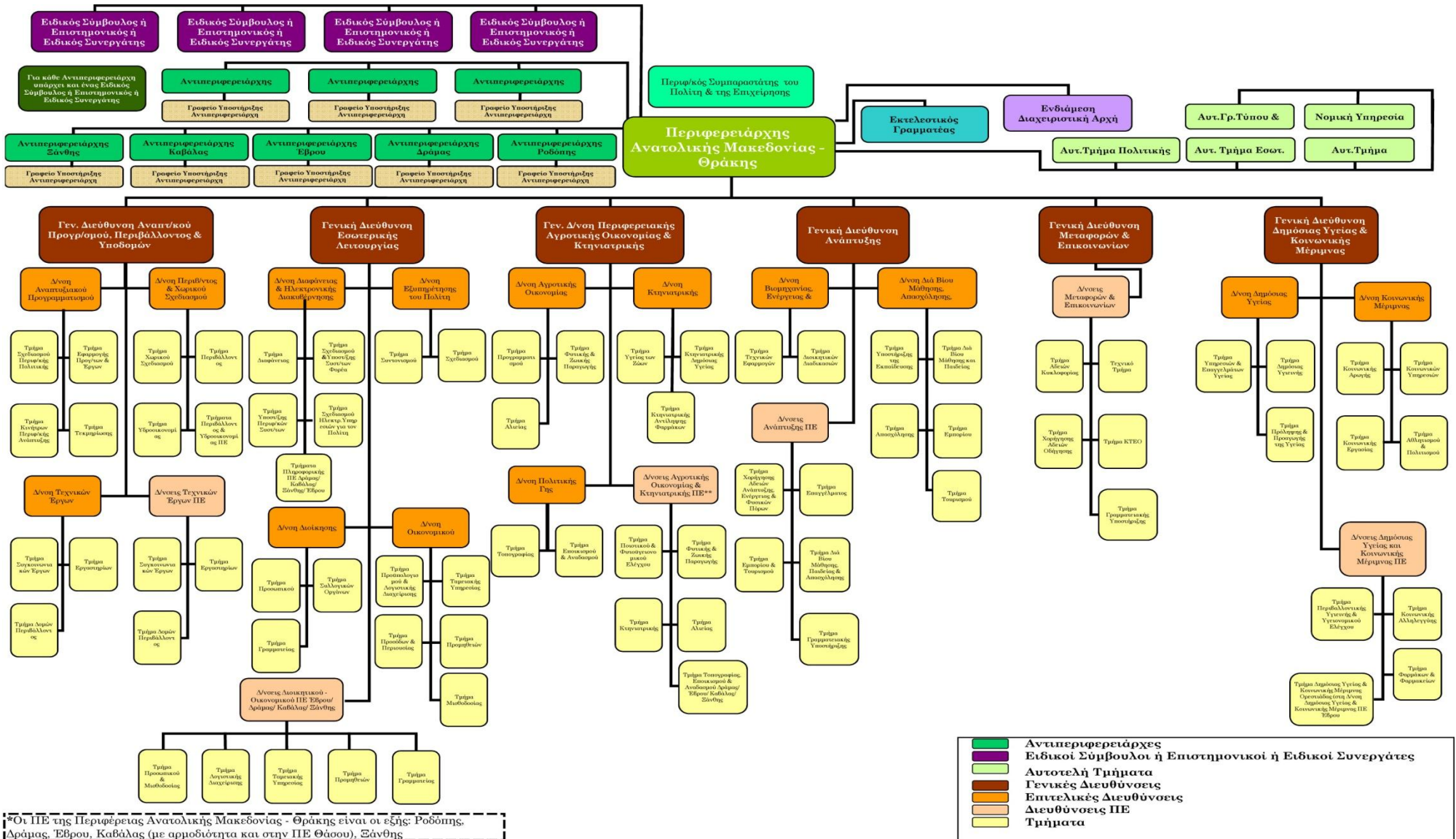
- Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας
- Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας
- Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Περιφερειακών Ενοτήτων (5)

11. Στην Κεντρική Υπηρεσία της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης

λειτουργούν επίσης και οι παρακάτω Υπηρεσίες:

- Νομική Υπηρεσία.
- Αυτοτελής Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας.
- Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου.
- Αυτοτελές Τμήμα Παλλαϊκής Άμυνας και Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτων Αναγκών (ΠΑΜ-ΠΣΕΑ).
- Αυτοτελές Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων

1.2.2. Οργανόγραμμα

*Οι ΠΕ της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης είναι οι εξής: Ροδόπης, Δράμας, Έβρου, Καβάλας (με αρμοδιότητα και στην ΠΕ Θάσου), Σάνθης
 **Στις Δ/σεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής/ Μεταφορών & Επικοινωνιών προτίθενται η Ορεστιάδα (με αρμοδιότητα στο Επαρχείο Βορείου Έβρου)

- Αντιπεριφερειάρχης
- Ειδικός Σύμβουλοι ή Επιστημονικοί ή Ειδικός Συνεργάτης
- Αυτοτελή Τμήματα
- Γενικές Διευθύνσεις
- Επιτελικές Διευθύνσεις
- Διευθύνσεις ΠΕ
- Τμήματα

Όνομα Συντάκτη: Σοφία Παπαγεωργίου

1.2.3. Επιτροπές

1. Εκτελεστική Επιτροπή
2. Οικονομική Επιτροπή
3. Επιτροπή Πρωτογενούς Τομέα
4. Επιτροπή Πολιτισμού – Τουρισμού
5. Περιφερειακή Επιτροπή Διαβούλευσης
6. Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων
7. Επιτροπή Επεξεργασίας & Παρακολούθησης Μέτρων για την Αντιμετώπιση των Συνεπειών της Οικονομικής Κρίσης .
8. Επιτροπή Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ			ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
Περιβάλλον & Ποιότητα Ζωής	Κοινωνική Μέριμνα, Υγεία, Πολιτισμός & Αθλητισμός	Οικονομία & απασχόληση	
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ		ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
		ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, & ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
		ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΝΟΜΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
			ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
			ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
			ΤΜΗΜΑ ΠΑΜ-ΠΣΕΑ
			ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΚΑΘΕΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ			ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1.2.4. Πρότυπα, συστήματα, εργαλεία

Πρότυπα - Συστήματα - Εργαλεία	ΝΑΙ/ΟΧΙ	Σχόλιο - Παρατηρήσεις
Διαχειριστική Επάρκεια	ΝΑΙ	Η Περιφέρεια έχει προσωρινή επάρκεια. Έχει κατατεθεί αίτηση για όλη την Περιφέρεια στην Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή.
Κοινό Πλαίσιο Αξιολόγησης	ΟΧΙ	Δεν υπάρχει
ISO 9001/2008	ΌΧΙ	Δεν υπάρχει
Επιμορφώσεις - Κατάρτιση	ΝΑΙ	Ανομοιογενής κατάσταση
Σύστημα Διαχείρισης Επιχειρησιακών Πόρων	ΕΝ ΜΕΡΕΙ	Υπάρχει μόνο εφαρμογή Οικονομικής Διαχείρισης σε όλη την Περιφέρεια
Σύστημα Διαχείρισης Γνώσης	ΟΧΙ	Δεν υπάρχει
Σύστημα Προγραμματισμού & Παρακολούθησης Έργων	ΕΝ ΜΕΡΕΙ	Υπάρχει μόνο στην Περιφερειακή Ενότητα Ξάνθης
Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού	ΟΧΙ	Δεν υπάρχει

1.2.5. Ηλεκτρονική διακυβέρνηση

Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	ΝΑΙ/ΟΧΙ	Σχόλιο - Παρατηρήσεις
Διαδικτυακή Πύλη	ΝΑΙ	url: www.pamth.gov.gr e—mail: pamth.gov.gr www.pedramas.eu/ , www.pekavalas.eu , www.pexanthis.eu , www.perodopis.eu www.peevrou.eu , http://pamth.eu/ , http://civilprotection.pamth.gov.gr/civ/
Ηλεκτρονική Εξυπηρέτηση του Πολίτη		Η εξυπηρέτηση γίνεται μόνο μέσα από τις πληροφορίες που προσφέρει ο ιστότοπος δηλαδή τηλέφωνα και email.
Διαβούλευση		Δεν υπάρχει
Τοπικό δίκτυο (lan)	ΝΑΙ	Μπορεί να θεωρηθεί όλο το δίκτυο όλης της Π.Α.Μ.Θ.
Ασύρματο δίκτυο (w-lan)	ΕΝ ΜΕΡΕΙ	Λειτουργεί σε ορισμένα σημεία (αίθουσες συσκέψεων, αμφιθέατρα) των Περιφερειακών Ενοτήτων και του κεντρικού κτιρίου της Π.Α.Μ.Θ. . Γίνεται μελέτη για επέκταση αυτού σε περισσότερες υπηρεσίες της έδρας.
Αριθμός web servers		6

Web servers/ Γραμμή επικοινωνία (εύρος ζώνης)	Υπάρχουν δύο γραμμές επικοινωνίας της Π.Α.Μ.Θ.: 2 MBits/sec + 10 MBits/sec = 12 MBits/sec. Οι υπηρεσίες των εφαρμογών Πρωτοκόλλου, Οικονομικής Διαχείρισης και Μισθοδοσίας προς όλες τις Περιφερειακές Ενότητες γίνονται από αυτή των 2 MBits/sec. Οι υπόλοιπες υπηρεσίες γίνονται από την γραμμή των 10 MBits/sec.
--	---

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

A/A	Επίπεδο Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών	Περιγραφή
1.	Στάδιο 1, Στάδιο 2 & Στάδιο 3	Χρησιμοποιείται ο κεντρικός ιστότοπος για επικοινωνία με την Π.Α.Μ.Θ. και τις υπηρεσίες της. Το κατέβασμα αποφάσεων από τον ιστοχώρο της Π.Α.Μ.Θ. από υπαλλήλους ή ιδιώτες μπορεί να θεωρηθεί "Στάδιο 3".

Επίπεδο Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών ορίζονται τα 5 στάδια υλοποίησης: Στάδιο 1 - Πληροφόρηση, Στάδιο 2 - Αλληλεπίδραση, Στάδιο 3 Αμφίδρομη αλληλεπίδραση, Στάδιο 4 Συναλλαγή, Στάδιο 5 Προσωποποίηση.

1.2.6 Κτιριακή υποδομή	
Όνομασία Κτιρίου	Αριθμός Εργαζομένων
<p>(Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Δράμας) Κτηνιατρικά Κέντρα και Αγροτικά Κτηνιατρεία</p> <ul style="list-style-type: none"> – Δράμας Αδριανουπόλεως 46, 66100 (5 γραφεία και 1 αίθουσα συσκέψεων), – Προσοτσάνης 66200 (3 γραφεία), – Κ.Νευροκοπίου 66033 (2 γραφεία και 1 αποθήκη), – Νικηφόρου 66037 (2 γραφεία), Παρανεστίου 66035 (2 γραφεία), – Δοξάτου 66300 (3 γραφεία) και Καλαμπακίου 66031 (3 γραφεία) 	<p>Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ 74 ΕΡΓΑΖ/ΝΟΙ</p> <p>Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής</p>
<p>(Δ/ση Δημόσιας Υγείας, Διοικητικού Οικονομικού, Ανάπτυξης και Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Δράμας, Τμήμα Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας) Διοικητήριο Δράμας</p>	<p>Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ 300 ΕΡΓΑΖ.</p>
<p>Μυλοπόταμος Δράμας Ισόγειο και 1ος όροφος 7 χώροι και 8 γραφεία (Δ/ση Μεταφορών και Επικοινωνιών)</p>	<p>Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ 28 ΕΡΓΑΖ.</p> <p>Δ. Μεταφ. & Επικ/νίων</p>
<p>(Δ/ση Τεχνικών Έργων Δράμας - Τμήμα Εργαστηρίου) Δ. Γούναρη και Τριχωνίδος</p>	<p>Π.Ε. ΔΡΑΜΑΣ 7 ΕΡΓΑΖ.</p> <p>Τμ.Εργαστηρ. και συνολικά Δ. Τεχ. Έργων 72 ΕΡΓΑΖ</p>
<p>(Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής ΠΕ Ροδόπης) 4 περιφερειακά αγροτικά κτηνιατρεία (Κομοτηνή, Σάπες, Ίασμος, Ξυλαγανή)</p>	<p>Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ 34 ΕΡΓΑΖ. Δ/ση Αγροτ. Οικονομίας & Κτηνιατρικής</p>
<p>(Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Π.Ε. Ροδόπης, Δ/ση Πολιτικής Γης Π.Α.Μ.Θ., Δ/ση Τεχνικών Έργων ΠΕ Ροδόπης) Φιλίππου 82, Κομοτηνή 69100 (Πρώην ΔΕΒ, ισόγειο, 3 γραφεία και 6 γραφεία για την Δ/ση Πολιτικής Γης και αρχείο αλλά προβλέπεται η μεταφορά της στον 3^ο όροφο του Διοικητηρίου . 11 γραφεία, 1 χώρος αρχείο για την Δ/ση Τεχνικών Έργων Π.Ε. Ροδόπης</p>	<p>Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ 34 ΕΡΓΑΖ. Δ/ση Αγροτ. Οικονομίας & Κτηνιατρικής Δ. Πολιτικής Γης</p> <p>Π.Α.Μ.Θ. 4 ΕΡΓΑΖ.</p> <p>Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ 37 ΕΡΓΑΖ.</p> <p>Δ. Τεχ. Έργων</p>

(Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας Π.Α.Μ.Θ., Διεύθυνση Διαφάνειας & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Π.Α.Μ.Θ., Δ/νση Διοίκησης Π.Α.Μ.Θ., Δ/νση Οικονομικού Π.Α.Μ.Θ., Δ/νση Εξυπηρέτησης του Πολίτη Π.Α.Μ.Θ., Δ/νση Κτηνιατρικής Π.Α.Μ.Θ. (προσωρινή φιλοξενία), Δ/νση Δια Βίου Μάθησης, Απασχόλησης, Εμπορίου και Τουρισμού Π.Α.Μ.Θ., Δ/νση Ανάπτυξης, Δ/νση Μεταφορών και Επικοινωνιών, Δ/νση Διοίκησης, Δ/νση Οικονομικού Π.Ε. Ροδόπης), Διοικητήριο	Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ 268 ΕΡΓΑΖ.
Δ/νση ΠΣΕΑ, Περιφερειάρχης, Κεντρική Υπηρεσία, Δ/νση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Κακουλίδου 1	38 ΕΡΓΑΖ.
Δ/νση Δημόσιας Υγείας Π.Ε. Ροδόπης και Π.Α.Μ.Θ. (αριθμός γραφείων 3 για την Π.Α.Μ.Θ.) Συμεωνίδη και Υψηλάντη 1 - 6 γραφεία	Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ Δ/νση Δημ. Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας 7 ΕΡΓΑΖ. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ Π.Α.Μ.Θ. 4 ΕΡΓΑΖ.
Δ/νση Τεχνικών Έργων Π.Α.Μ.Θ., Διευθυντής και τα τμήματα Χωρικού Σχεδιασμού, Περιβάλλοντος, Υδροοικονομίας και Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Ροδόπης Σισμάνογλου 78 - 691 00 ΚΟΜΟΤΗΝΗ	13 ΕΡΓΑΖ.
Δ/νση Μεταφορών και Επικοινωνιών - ΚΤΕΟ 6^ο Χ Ε.Ο. ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΙΑΣΜΟΥ	3 ΕΡΓΑΖ.
ΑΡΧΕΙΑ Δ/νσης Μεταφορών και Επικοινωνιών ΠΕ Ροδόπης ΥΠΟΓΕΙΟ-ΥΠΕΡΩΝ-1Χ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ – ΑΛΕΞ/ΛΗΣ	
ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΟΔΗΓΩΝ Δ/νσης μεταφορών και επικοινωνιών Π.Ε. ΡΟΔΟΠΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	
Αγροτικό Κτηνιατρείο Ξάνθης – Σφαγείων 3 , 67 100 Ξάνθη	Δ/νση Αγροτ. Οικονομίας & Κτηνιατρικής 66 ΕΡΓΑΖ.
Αγροτικό Κτηνιατρείο Αβάτου – Άβατο Ξάνθης, 67 200 Εύλαλο	
Αγροτικό Κτηνιατρείο Σταυρούπολης – Σταυρούπολη Ξάνθης, 67 062	
Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, Δ/νση Ανάπτυξης, Δ/νση Τεχνικών Έργων, Δ/νση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, Δ/νση Διοικητικού Οικονομικού, Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Ξάνθης Διοικητήριο	Π.Ε. ΞΑΝΘΗΣ 234 ΕΡΓΑΖ.
Λεύκη Ξάνθης (ΚΤΕΟ)	7 ΕΡΓΑΖ.

ΠΕ Καβάλας Αγροτικό Κτηνιατρείο και Γ.Γ.Α. Θάσου, Λιμένας Θάσου	
Αγροτικό Κτηνιατρείο Ελευθερούπολης	
Γ.Γ.Α. Χρυσούπολης (φιλοξενείται σε εγκαταστάσεις του ΥΠ.Α.Α.Τ.	
Γραφείο Καπνού και Αγροτικό Κτηνιατρείο Καβάλας (φιλοξενείται σε εγκαταστάσεις του Δήμου Καβάλας)	
Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, Δ/ση Ανάπτυξης, Δ/ση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, Δ/ση Τεχνικών Έργων, Δ/ση Μεταφορών και Επικοινωνιών, Δ/ση Διοικητικού Οικονομικού και Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Καβάλας Διοικητήριο	Οικονομίας & Κτηνιατρικής ΠΕ Καβάλας Συνολικά στην ΠΕ ΚΑΒΑΛΑΣ 220 ΕΡΓΑΖ.
ΠΕ Καβάλας Κοκκινόχωμα Καβάλας (ΚΤΕΟ)	ΠΕ ΚΑΒΑΛΑΣ 4 ΕΡΓΑΖ.
Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Έβρου, Δ/ση Ανάπτυξης, Δ/ση Μεταφορών και Επικοινωνιών, Δ/ση Διοικητικού Οικονομικού ΚΑΡΑΟΛΗ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 40	ΠΕ ΕΒΡΟΥ 71 ΕΡΓΑΖ. Δ/ση Αγροτ. Οικονομίας & Κτηνιατρικής (Αλεξ/λη) ΣΥΝΟΛΟ ΠΕ ΕΒΡΟΥ 399 ΕΡΓΑΖ.
ΤΜΗΜΑ ΚΤΕΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ: ΣΕ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟ ΙΣΟΓΕΙΟ ΙΔΙΟΚΤΗΤΟ ΧΩΡΟ, ΕΝΤΟΣ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ ΕΚΤΟΣ ΠΟΛΗΣ, ΣΤΟ 3 ^ο ΧΙΛΜ. ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΑΛΕΞ/ΠΟΛΗΣ – ΦΕΡΩΝ.	6 ΕΡΓΑΖ
ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΟΔΗΓΩΝ Δ/σης Μεταφορών και Επικοινωνιών Αλεξανδρούπολης στο ΔΗΜΟ ΣΟΥΦΛΙΟΥ	
Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Ορεστιάδας Αναγεννήσεως Τέρμα, 68200-Ορεστιάδα	66 ΕΡΓΑΖ. Δ/ση Αγροτ. Οικονομίας & Κτηνιατρικής (Δίκαια, Ορεστιάδα και Διδυμότειχο
Δ/ση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Ορεστιάδας Ραιδεστού 9- 68200-Ορεστιάδα. Ενοικιάζονται 3 όροφοι και υπάρχουν 18 γραφεία.	
Το Κτηνιατρικό Κέντρο Διδυμοτείχου στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτίριο	
Το Αγροτικό κτηνιατρείο Δικαίων και το Αγροτικό κτηνιατρείο Κυπρίνου και το γραφείο Αγροτικής Οικονομίας Δικαίων στεγάζονται σε ιδιόκτητο χώρο	
Το γραφείο Αγροτικής Οικονομίας Διδυμοτείχου στεγάζεται σε χώρο του Δήμου Διδυμοτείχου, χωρίς καταβολή ενοικίου.	
Δ/ση Δημόσιας Υγείας & Κοινωνικής Μέριμνας ΠΕ Έβρου, Δήμητρας 19, 68100-Αλεξανδρούπολη	21 ΕΡΓΑΖ

Τμήμα Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας Ορεστιάδας Κωνσταντινουπόλεως 165 – ΤΚ 68200 – ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ	ΠΕ ΕΒΡΟΥ 4 ΕΡΓΑΖ
Δ/νση Τεχνικών Έργων ΠΕ Έβρου και Τμήμα Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Λεωφόρος Δημοκρατίας και Ίωνος Δραγούμη 1 Αλεξ/πολη. Ιδιόκτητα κτίρια, δύο διώροφα και ένα τριώροφο, με συνολικά 44 χώρους.	ΠΕ ΕΒΡΟΥ (Ορεστιάδα & Αλεξ/λη) Δ/νση Τεχνικών Έργων 99 ΕΡΓΑΖ.
Δ/νση Τεχνικών Έργων ΠΕ Έβρου Καρτάλη 2 Αλεξ/πολη. Προσωρινά παραχωρημένο ισόγειο κτίριο με 8 χώρους.	
Δ/νση Τεχνικών Έργων ΠΕ Έβρου Άνθεια Αλεξ/πολης . Ιδιόκτητο κτίριο διώροφο με 4 χώρους.	
Δ/νση Τεχνικών Έργων ΠΕ Έβρου Κωνσταντινουπόλεως 147 Ορεστιάδα . Ενοικιαζόμενο κτίριο στο 1ο όροφο με 3 χώρους και ενοικιαζόμενο κτίριο στο 2ο όροφο με 3 χώρους.	
Δ/νση Τεχνικών Έργων ΠΕ Έβρου Τέρμα Ιπποκράτους Ορεστιάδα . Παραχωρημένο κτίριο με 2 χώρους.	
Δ/νση Τεχνικών Έργων ΠΕ Έβρου Σοφικό Ορεστιάδας . Ιδιόκτητο ισόγειο κτίριο με 3 χώρους	
Δ/νση Τεχνικών Έργων ΠΕ Έβρου Κυπρίνος Ορεστιάδας . Ιδιόκτητο βαγόνι τρένου.	
Δ/νση Μεταφορών και Επικοινωνιών Ορεστιάδας ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ 98, ΝΕΑ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ, ΙΣΟΓΕΙΟ, ΕΝΙΑΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ, ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ, ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΡΧΕΙΟΥ	8 ΕΡΓΑΖ.
ΚΤΕΟ Ορεστιάδας: ΚΑΒΥΛΗ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑΣ, ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΧΗΜΑΤΩΝ, ΤΕΣΣΕΡΑ ΓΡΑΦΕΙΑ, ΑΡΧΕΙΟ	6 ΕΡΓΑΖ

1.2.7. Τεχνικός εξοπλισμός

Πλήθος	Είδος
65	Επιβατικά αυτοκίνητα
70	Φορητά
79	Μηχανήματα Έργων

1.2.8. Ανθρώπινο δυναμικό**Ανθρώπινο δυναμικό Γραφείου Περιφερειάρχη / Γραφεία Αντιπεριφερειάρχων**

Πλήθος	Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ)	Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)
10	ΠΕ	Ειδικοί Σύμβουλοι/Επιστημονικοί ή Ειδικοί Συνεργάτες
1	ΤΕ	
1	ΔΕ	

Ανθρώπινο Δυναμικό Γενικής Διεύθυνσης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, Περιβάλλοντος & Υποδομών

Πλήθος	Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος & Ειδικότητα	Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)
55	ΠΕ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
2	ΠΕ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	ΙΔΑΧ
8	ΠΕ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
11	ΠΕ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
1	ΠΕ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	ΙΔΑΧ
4	ΠΕ ΑΓΡ. ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧ	
1	ΠΕ ΧΗΜΙΚΩΝ	
4	ΠΕ ΧΗΜΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ	
11	ΠΕ ΓΕΩΛΟΓΟΣ	
3	ΠΕ ΔΑΣΟΛΟΓΩΝ	
3	ΠΕ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ & ΠΕΡΙΦ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	
2	ΠΕ ΠΕΡΙΒΑΝΤΟΛΟΓΩΝ	
1	ΠΕ ΒΙΟΛΟΓΩΝ	
13	ΠΕ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
2	ΠΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	
3	ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	
1	ΠΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	
3	ΠΕ ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ	
1	ΠΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ	
1	ΤΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟΣ	
1	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	

13	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	1 ΜΕ ΑΠΟΣΠΑΣΗ
1	ΤΕ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ	
10	ΤΕ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
1	ΤΕ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	ΙΔΑΧ
1	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ/ΤΕΧ. ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ	
7	ΤΕ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
1	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ	
26	ΤΕ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ	
1	ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	
1	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ	
1	ΤΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	
6	ΤΕ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ	
1	ΤΕ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ (ΧΩΡΙΣ ΠΤΥΧΙΟ)	
1	ΤΕ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ	
6	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	
17	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	
25	ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ	
4	ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ	ΙΔΑΧ
4	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ/ΟΔΗΓΩΝ	
2	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ/ΟΔΗΓΩΝ	ΙΔΑΧ
1	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΤΩΝ	
1	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ	
18	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ	
3	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ	
9	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ	
4	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ	ΙΔΑΧ
22	ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	
4	ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	ΙΔΑΧ
1	ΔΕ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ	
17	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ/ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	
1	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝ/ΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡ/ΚΩΝ	
5	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ/ΤΕΧΝΙΤΩΝ	
1	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ/ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΟΙΚΟΔ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	
1	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ/ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ	
1	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ/ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ	
4	ΔΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	
2	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ/ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ Η/Υ	
15	ΥΕ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	
1	ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ-ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ	Ι.Δ.Α.Χ.
1	ΥΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ	
2	ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ	Ι.Δ.Α.Χ.
7	ΥΕ ΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ / ΕΡΓΑΤΩΝ	
Ανθρώπινο Δυναμικό Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Λειτουργίας		
<i>Πλήθος</i>	<i>Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος & Ειδικότητα</i>	<i>Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)</i>
48	ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	
11	ΠΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	
1	ΠΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ/ΓΕΩΠΩΝΩΝ	
1	ΠΕ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	

1	ΠΕ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	
1	ΠΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Η/Υ	
1	ΠΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΕΙΔ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΜΜΕ	
1	ΠΕ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΩΝ	
6	ΤΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	
29	ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	
1	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
3	ΔΕ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΕΙΔ. ΤΕΧΝΙΤΩΝ	
12	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	
40	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	
1	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	ΙΔΑΧ (ΑΠΟΣΠΑΣΜΕΝΗ)
1	ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Η/Υ	
3	ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ	
5	ΔΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	
5	ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	
1	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ/ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ	
1	ΔΕ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ	(ΑΠΟΣΠΑΣΜΕΝΟΣ)
1	ΔΕ ΤΕΧΝΙΤΩΝ	ΙΔΑΧ
12	ΥΕ ΦΥΛΑΚΩΝ	
6	ΥΕ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΙΔ ΕΡΓΑΤΩΝ	
5	ΥΕ ΦΥΛΑΚΩΝ ΝΥΚΤΟΦΥΛΑΚΩΝ	
1	ΥΕ ΦΥΛΑΚΩΝ ΝΥΚΤΟΦΥΛΑΚΩΝ	ΙΔΑΧ
2	ΥΕ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	
4	ΥΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ	
3	ΥΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	
1	ΥΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΙΔΑΧ
Ανθρώπινο Δυναμικό Γενικής Διεύθυνσης Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής		
<i>Πλήθος</i>	<i>Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος & Ειδικότητα</i>	<i>Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)</i>
16	ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ/ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	
67	ΠΕ ΚΤΗΝΙΑΤΡΩΝ	
1	ΠΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	
87	ΠΕ ΓΕΩΠΟΝΩΝ	
15	ΠΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΙΔ. ΑΓΡΟΝ. ΤΟΠΟΓΡ.	
6	ΠΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ / ΒΙΟΛΟΓΩΝ/ ΙΧΘΥΟΛΟΓΩΝ	
3	ΠΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ / ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	
1	ΠΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ / ΙΧΘΥΟΛΟΓΩΝ	
1	ΠΕ ΔΑΣΟΛΟΓΩΝ	
10	ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	
5	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΙΔ. ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ	
1	ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΠΟΛΙΤ. ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ (ΙΔΑΧ)	
4	ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΕΙΔ. ΦΥΤ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ	
3	ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΕΙΔ. ΔΑΣΟΠΟΝΙΑΣ	
4	ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΕΙΔ. ΖΩΙΚΗΣ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ	
2	ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝ. ΕΙΔ. ΓΕΩΡΓ. ΜΗΧ.ΚΑΙ ΑΡΔΕΥΣΗΣ	
1	ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝ. ΕΙΔ. ΙΧΘΥΟΚΟΜΙΑΣ /	

	ΑΛΕΙΕΙΑΣ	
1	ΤΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ/ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ	
1	ΤΕ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ (ΧΠ ΤΕΙ)	
5	ΤΕ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	
1	ΤΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	
26	ΤΕ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ	
1	ΤΕ ΙΧΘΥΟΛΟΓΩΝ	
2	ΤΕ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ	
1	ΤΕ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	
1	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
8	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ/ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	
1	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ / ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ	
20	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	
4	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ (ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΠΙΖΩΟΤΙΩΝ - ΣΠΕΡΜ/ΤΩΝ)	
21	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	
19	ΔΕ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΤΩΝ	
1	ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	
2	ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Η/Υ	
1	ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Η/Υ	ΙΔΑΧ
11	ΔΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ	
1	ΔΕ ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΩΝ	
3	ΔΕ ΕΙΔ. ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΤΗΝΟΓΡΟΦΙΑΣ	
1	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ/ΜΗΧΑΝΟΤΕΧΝΙΤΗΣ	
2	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ	
2	ΔΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ - ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Η/Υ	
1	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	
3	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ	
1	ΔΕ ΚΗΠΟΥΡΙΚΗΣ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ	
1	ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Η/Υ	
1	ΔΕ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ	
1	ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ/ΓΕΩΤΡΥΠΑΝΙΣΤΩΝ	
1	ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ/ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ ΗΛΕΚΤΡΟΤΕΧΝΙΚΗΣ	
2	ΔΕ ΤΕΧΝΙΤΩΝ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ	
2	ΔΕ ΒΟΗΘ ΚΤΗΝΙΑΤΩΝ	
4	ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ	
5	ΥΕ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ/ΕΡΓΑΤΗΣ	
5	ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ	
1	ΥΕ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
1	ΥΕ ΚΛΗΤΗΡΩΝ	
Ανθρώπινο Δυναμικό Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης		
<i>Πλήθος</i>	<i>Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος & Ειδικότητα</i>	<i>Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)</i>
9	ΠΕ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
1	ΠΕ ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
3	ΠΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	

2	ΠΕ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ - ΓΕΩΛΟΓΩΝ	
1	ΠΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ	
23	ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	
2	ΠΕ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
3	ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
3	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
1	ΠΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ	
1	ΠΕ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	
1	ΠΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	
1	ΠΕ ΔΑΣΚΑΛΩΝ	
1	ΠΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΟΡΩΝ	
1	ΠΕ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ	
1	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΩΝ	
5	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ	
5	ΤΕ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	
3	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
1	ΤΕ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	
4	ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	
1	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ	
1	ΤΕ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	
17	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	
1	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ - ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	
1	ΔΕ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ ΜΕΤΑΛΛΕΙΟΛΟΓΩΝ	
1	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ	
1	ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Η/Υ	
1	ΥΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ	
Ανθρώπινο Δυναμικό Γενικής Διεύθυνσης Μεταφορών και Επικοινωνιών		
<i>Πλήθος</i>	<i>Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος & Ειδικότητα</i>	<i>Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)</i>
10	ΠΕ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
12	ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	ΑΠΌ ΑΠΟΣΠΑΣΗ ΑΠΌ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
1	ΠΕ ΛΟΙΠΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	
1	ΠΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ & ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Η/Υ	
1	ΠΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	
4	ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	
1	ΠΕ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
6	ΤΕ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
1	ΤΕ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	ΙΔΑΧ

9	ΤΕ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
1	ΤΕ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
2	ΤΕ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ (ΧΩΡΙΣ ΠΤΥΧΙΟ)	
2	ΤΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
2	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ	
4	ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	
1	ΤΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	
2	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
1	ΤΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ	
1	ΤΕ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ	
16	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	
3	ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ	
25	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ	
2	ΔΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Η/Υ	
10	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	
2	ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Η/Υ	
1	ΔΕ ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Η/Υ	ΙΔΑΧ (ΑΠΟΣΠΑΣΜΕΝΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ)
1	ΔΕ ΕΙΔΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΤΩΝ	ΙΔΑΧ
2	ΔΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	
1	ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Η/Υ	
1	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ	
2	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	
1	ΔΕ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ	
4	ΥΕ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ	
1	ΥΕ ΤΕΧΝΙΚΟΥ	
1	ΥΕ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
1	ΥΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	
Ανθρώπινο Δυναμικό Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας		
<i>Πλήθος</i>	<i>Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος & Ειδικότητα</i>	<i>Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)</i>
1	ΠΕ ΠΕΡΙΒΑΝΤΟΛΟΓΟΣ	
4	ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	
2	ΠΕ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΩΝ	
1	ΠΕ ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ	
1	ΠΕ ΙΑΤΡΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ	
1	ΠΕ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΩΝ	
3	ΠΕ ΙΑΤΡΩΝ ΕΣΥ	
1	ΠΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	
2	ΠΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	
30	ΤΕ ΕΠΟΠΤΩΝ ΔΗΜ ΥΓΕΙΑΣ	

5	ΤΕ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ	
4	ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	
5	ΤΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	
1	ΤΕ ΕΠΙΣΚΕΠΤΡΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	
1	ΤΕ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ	
1	ΠΕ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	(ΑΠΟΣΠΑΣΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ)
4	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	2 ΔΙΑΘΕΣΗ ΑΠΟ ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ
2	ΔΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Η/Υ	
1	ΔΕ ΟΔΗΓΩΝ	
4	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	
2	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ	
1	ΔΕ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ	
2	ΔΕ ΒΟΗΘ. ΝΟΣΗΛΕΥΤΡΙΩΝ	
1	ΥΕ ΕΡΓΑΤΩΝ	
1	ΥΕ ΒΟΗΘ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
Ανθρώπινο Δυναμικό της Νομικής Υπηρεσίας		
Πλήθος	Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος & Ειδικότητα	Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)
1	ΠΕ Δικηγόρων παρ' Εφέταις	Με Πάγια Έμμισθη εντολή
3	ΠΕ Δικηγόρων παρ' Αρείω Πάγω	
Ανθρώπινο Δυναμικό Αυτοτελούς Διεύθυνσης Πολιτικής Προστασίας		
Πλήθος	Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος & Ειδικότητα	Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)
2	ΠΕ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	
2	ΠΕ ΓΕΩΛΟΓΩΝ	
2	ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	
1	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ/ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ	
1	ΤΕ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ/ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ	
2	ΔΕ ΤΕΧΝΙΚΩΝ	
1	ΔΕ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ	
1	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	
Ανθρώπινο Δυναμικό Αυτοτελούς Τμήματος ΠΑΜ-ΠΣΕΑ Π.Α.Μ.Θ.		
Πλήθος	Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος & Ειδικότητα	Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού, Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)
1	ΠΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ	
1	ΤΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ	
4	ΔΕ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ	
Ανθρώπινο Δυναμικό Αυτοτελούς Γραφείου Τύπου & Δημοσίων Σχέσεων		
Πλήθος	Επίπεδο Εκπαίδευσης (ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ) Κλάδος & Ειδικότητα	Σχέση Εργασίας (Οργανικές θέσεις μόνιμου προσωπικού,

		Προσωποπαγείς θέσεις μόνιμου προσωπικού, Ειδικές Θέσεις, ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ)	
1	ΠΕ Δημοσιογράφων		
1	ΔΕ Δημοσιογράφων		
Ανθρώπινο Δυναμικό Κεντρικής Διοίκησης – ΠΕ Ροδόπης			
Πλήθος:	297		
Ανθρώπινο Δυναμικό Π.Ε. :		ΔΡΑΜΑΣ	
Πλήθος:	286		
Ανθρώπινο Δυναμικό Π.Ε. :		ΚΑΒΑΛΑΣ	
Πλήθος:	217		
Ανθρώπινο Δυναμικό Π.Ε. :		ΞΑΝΘΗΣ	
Πλήθος:	238		
Ανθρώπινο Δυναμικό Π.Ε. :		ΕΒΡΟΥ	
Πλήθος:	403		
<i>Τα συγκεντρωτικά στοιχεία επικαιροποιήθηκαν τον Μάιο του 2012 και συμπεριλαμβάνουν το σύνολο του προσωπικού που υπηρετεί στην Περιφέρεια (μόνιμοι υπάλληλοι με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου, υπάλληλοι ΙΔΑΧ, αποσπασμένοι υπάλληλοι, υπάλληλοι ΙΔΟΧ και προσωπικό ειδικών θέσεων)</i>			

1.2.9. Λοιπές ενέργειες που αφορούν τον Τομέα

Στον τομέα του «εσωτερικού περιβάλλοντος» εντάσσεται η πρωτοβουλία της ΠΑΜ-Θ για την υλοποίηση του έργου «Ολοκληρωμένο Σύστημα Προγραμματισμού και Διαχείρισης της Περιφέρειας ΑΜ-Θ» το οποίο έχει ενταχθεί στο ΕΣΠΑ-Τομεακό Πρόγραμμα «Ψηφιακή Σύγκλιση». Από την ολοκλήρωση του έργου αυτού, συνολικού ποσού 698.600 € θα προκύψουν οι εξής νέες υπηρεσίες προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις:

1. Ηλεκτρονική υπηρεσία αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας
2. Υπηρεσία ολοκληρωμένης διαχείρισης και επικαιροποίησης μητρώων και ανταλλαγής δεδομένων με επιχειρήσεις και επιμελητήρια και Υπηρεσίες ολοκληρωμένης παρακολούθησης των ποιοτικών και ποσοτικών χαρακτηριστικών της τοπικής οικονομίας ανά τομέα δραστηριότητας από την Περιφέρεια.

Επιπρόσθετα μέχρι τέλος Μαΐου θα γίνει ενιαίο σύστημα μισθοδοσίας και μητρώο υπαλλήλων και ετοιμάζεται μια ενιαία εφαρμογή διαχείρισης και παρακολούθησης τεχνικών έργων.

1.3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Η αξιολόγηση που ακολουθεί έγινε από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες της Περιφέρειας, οι οποίες συμπλήρωσαν κατάλληλα δομημένα ερωτηματολόγια για το θεματικό τους αντικείμενο. Στη συνέχεια, στο πλαίσιο της συγκεκριμένης θεματικής ομάδας έργου επεξεργάστηκαν και κωδικοποιήθηκαν τα στοιχεία – πληροφορίες των ερωτηματολογίων και έλαβαν την τελική του μορφή κατόπιν των συναντήσεων εργασίας της κεντρικής ομάδας έργου.

ΤΟΜΕΑΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ & ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ & ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> Ανάγκη αναδιάρθρωσης οργανωτικής δομής και επανακαθορισμού αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών Μη ενιαία αντιμετώπιση υπηρεσιακών ζητημάτων από τις Π.Ε. (διαφοροποιημένες διαδικασίες και κανόνες λειτουργίας) Άτυπες ή περιορισμένες διαδικασίες προγρ/σμού, παρακολούθησης και ελέγχου Μεγάλος αριθμός Δ/σεων και Τμημάτων χωρίς ουσιαστική αρμοδιότητα Αρμοδιότητες μη Περιφερειακού χαρακτήρα που πρέπει να μεταβιβαστούν στους Δήμους. Πρόβλημα λειτουργίας Αποκεντρωμένων Τμημάτων στις έδρες των Π.Ε. (Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας - Πληροφορικής) 	<ul style="list-style-type: none"> Ύπαρξη γνώσεων και ωριμότητας στα στελέχη για τον καθορισμό πρότυπων διαδικασιών και κανόνων λειτουργίας και την εισαγωγή συστήματος ποιότητας Ύπαρξη νέων τεχνολογιών που επιτρέπουν την επικοινωνία, συνεργασία και μετάδοση δεδομένων μεταξύ απομακρυσμένων περιοχών Ύπαρξη κλίματος συνεργασίας μεταξύ των στελεχών ομοειδών υπηρεσιών
	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> Ανομοιογενές επίπεδο γνώσης και εμπειρίας & ανισοκατανομημένη στελέχωση ορισμένων παρεμφερών τμημάτων των Π.Ε. Δυσκολίες επικοινωνίας μεταξύ υπηρεσιών της Π.Α.Μ.Θ. και του κεντρικού κράτους 	<ul style="list-style-type: none"> Ανάγκη οριστικοποίησης προσωρινού Ο.Ε.Υ. Προγράμματα Τεχνικής Βοήθειας-(ΤΒ) του ΕΣΠΑ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> Ανισοκατανομή & ελλείψεις εξειδικευμένου ή υποστηρικτικού προσωπικού σε αρκετές υπηρεσίες και ιδίως σε αυτές της έδρας Ανάγκη συστηματικής επιμόρφωσης σε θέματα μάνατζμεντ, πληροφορικής και ειδικών αντικειμένων Έλλειψη Γραφείων Κίνησης σε Π.Ε. 	<ul style="list-style-type: none"> Ύπαρξη σημαντικού αριθμού υπαλλήλων με υψηλά standards γνώσεων και πολυετή εμπειρία Αξιοποίηση στελεχών σε θέσεις που επιτρέπουν την αξιοποίηση των γνώσεων και της εμπειρίας τους
	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

	<ul style="list-style-type: none"> • Διαφορετική οργανωσιακή κουλτούρα τόσο ανάμεσα σε Διευθύνσεις όσο και σε Π.Ε. • Δυσκολία στελεχών για μόνιμη αλλαγή έδρας εργασίας - δυσκολία συχνών μετακινήσεων στελεχών μεταξύ Π.Ε. και προς Αθήνα 	<ul style="list-style-type: none"> • Προγράμματα επιμόρφωσης ΕΚΔΔΑ (επί τόπου και εξ αποστάσεως)
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Λειτουργία διαφορετικών εφαρμογών ΗΥ για το ίδιο αντικείμενο στις Π.Ε. και ελλείψεις σε εξειδικευμένες εφαρμογές • Περιορισμένη αυτοματοποίηση λειτουργίας (μη ύπαρξη κοινών και επικαιροποιημένων Βάσεων Δεδομένων - μη αξιοποίηση των δυνατοτήτων των υφισταμένων εφαρμογών) • Ανάγκη αναβάθμισης και επέκτασης αδειών λογισμικού και βελτίωσης της ταχύτητας πρόσβασης στο internet. • Περιορισμένη προβολή των δράσεων της Π.Α.Μ.Θ. σε φορείς και πολίτες 	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδίαση και ανάπτυξη εφαρμογών ΗΥ ικανών να υποστηρίζουν τις πρότυπες διαδικασίες που θα ορισθούν • Αποτελεσματικότερη προβολή των πολιτικών και προγραμμάτων της Π.Α.Μ.Θ., με διαρκή εμπλουτισμό της υπάρχουσας ιστοσελίδας • Αποτύπωση αναγκών κοινού και συναλλασσομένων φορέων με χρήση εφαρμογών social media • Αξιοποίηση δυνατοτήτων υπάρχουσών υποδομών τηλεδιάσκεψης
	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Μη εξοικείωση με διαδικασίες συναλλαγής μέσω ΗΥ • Μη εξοικείωση με πρακτικές αμφίδρομης επικοινωνίας με το κοινό • Περιορισμένη πρόσβαση σε εξειδικευμένες βάσεις πληροφόρησης • Περιορισμένες πιστώσεις 	<ul style="list-style-type: none"> • Προκηρύξεις του ΕΠ Ψηφιακής Σύγκλισης και επιλέξιμες δράσεις ΤΒ του ΕΠ Π.Α.Μ.Θ. • Αξιοποίηση έμπειρων και πρόθυμων στελεχών για την δημιουργία "θυλάκων" προώθησης της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ/ΑΝΑΓΚΕΣ	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Περιπτωσιακή ανεπάρκεια χώρων • Κτίρια, εξοπλισμός και εγκαταστάσεις που χρήζουν συντήρησης και επισκευών • Ανάγκες σε νέο εξειδικευμένο εξοπλισμό και υπηρεσιακά οχήματα • Περιπτωσιακή ανεπάρκεια περιφερειακών συσκευών ΗΥ και γραφείου 	<ul style="list-style-type: none"> • Ύπαρξη σχετικά σύγχρονου εξοπλισμού ΗΥ σε μεγάλο εύρος υπηρεσιών • Σημαντική γνώση και εμπειρία χειρισμού εξοπλισμού από τα στελέχη των υπηρεσιών
	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ	ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
	<ul style="list-style-type: none"> • Περιορισμένοι πόροι 	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση προγραμμάτων ΕΣΠΑ • Αυξημένη προσφορά υπηρεσιών και διάθεση στέγης σε μειωμένες τιμές (λόγω οικονομικής κρίσης)

		<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση κτιρίων του Υπουργείου Αγροτικής Οικονομίας που δεν χρησιμοποιούνται εδώ και χρόνια
--	--	--

ΣΥΝΘΕΤΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΗ

Η παραπάνω ανάλυση επιβεβαιώνει ορισμένες κλασικές και χρονίζουσες αδυναμίες της τοπικής αυτοδιοίκησης και ταυτοχρόνως αποτυπώνει κάποιες άλλες νεότερες και συνδεδεμένες με την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης». Οι αδυναμίες αυτές συνδέονται με:

- α) την ύπαρξη μεγάλων φυσικών αποστάσεων και τα προβληματικά μέσα και δίκτυα επικοινωνίας ανάμεσα στις υπηρεσιακές μονάδες,
- β) τις ελλείψεις σε έμπυχο δυναμικό, τεχνογνωσία, υποδομές και ιδιαιτέρως σε οικονομικούς πόρους και
- γ) την πληθώρα νέων κανονιστικών διατάξεων, που ενισχύουν την αδρανειακή ροπή του συστήματος.

Τα σημαντικότερα προβλήματα που εντοπίστηκαν είναι τα εξής:

- Η ανισοκατανομή και έλλειψη εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού (κυρίως στην έδρα), σε συνδυασμό με την δυσκολία μετακινήσεων, καθιστούν την λειτουργία κάποιων επιχειρησιακών μονάδων προβληματική. Αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την οριστικοποίηση του ΟΕΥ και την αναδιοργάνωση της δομής και του αντικειμένου των υπηρεσιών.
- Η μη ύπαρξη προτυποποιημένων διαδικασιών λειτουργίας και ενιαίων κανόνων λήψης αποφάσεων ανάμεσα στις διάφορες υπηρεσιακές μονάδες, σε συνδυασμό με την δυσκολία επικοινωνίας με τις υπηρεσίες του κεντρικού κράτους, δημιουργούν συγχύσεις και καθυστερήσεις υλοποίησης αναπτυξιακών έργων, καθώς και μια αίσθηση άνισης μεταχείρισης πολιτών, προσωπικού και φορέων.
- Η χρήση αποσπασματικών εφαρμογών πληροφορικής που οι δυνατότητές τους δεν αξιοποιούνται επαρκώς, δεν συνδέονται σε μια κοινή και επικαιροποιημένη βάση δεδομένων και δεν συνιστούν ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα διοίκησης.
- Η περιορισμένη διάχυση πληροφόρησης και επικοινωνία με φορείς και το κοινό μέσω διαδικτύου, καθώς και η σχεδόν ανύπαρκτη ηλεκτρονική διακυβέρνηση, που θα μπορούσαν να αποσυμφόρουν τον φόρτο εργασίας των υπηρεσιών και να βελτιώσουν την δημόσια εικόνα της Περιφέρειας.
- Οι περιορισμένοι οικονομικοί πόροι που είναι διαθέσιμοι λόγω της κρίσης.

1.4. ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

1. Η βελτίωση της λειτουργίας και απόδοσης των υπηρεσιών της Π.Α.Μ.Θ., μέσω της αναδιοργάνωσης δομών και αντικειμένου, της θέσπισης ενιαίων προτύπων λειτουργίας και της καθιέρωσης διαδικασιών σχεδίασης, παρακολούθησης και αξιολόγησης.
2. Η προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης μέσω της λειτουργίας ενιαίων και ολοκληρωμένων εφαρμογών λογισμικού.
3. Η περαιτέρω ανάπτυξη των γνώσεων και ικανοτήτων του προσωπικού και η ορθολογική αξιοποίησή τους προς όφελος της υπηρεσίας και ιδίως της ενίσχυσης των κεντρικών επιτελικών μονάδων.
4. Η διευκόλυνση της επικοινωνίας και συνεργασίας με φορείς και πολίτες και η βελτίωση της προβολής και δημοσιότητας της δραστηριότητας της Π.Α.Μ.Θ.
5. Η αξιοποίηση και προστασία της δημόσιας περιουσίας και η συντήρηση και αναβάθμιση εγκαταστάσεων και εξοπλισμού.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

2.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η οικονομική διοίκηση και λειτουργία των Περιφερειών, μετά τη σύστασή τους, ολοκληρώθηκε σε **τέσσερα διαδοχικά στάδια**, με βάση τις ρυθμίσεις του Ν. 3852/2010:

- Το πρώτο στάδιο αφορούσε τη συγκρότηση των οργάνων και κυρίως την εκλογή της **Οικονομικής Επιτροπής**.
- Το δεύτερο στάδιο αναφέρεται στην **απογραφή** των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων, των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων, καθώς και των διαθέσιμων χρηματικών μέσων των Περιφερειών και ολοκληρώθηκε στις 28/02/2011 (απόφαση 65/30.03.2011 Περιφερειακού Συμβουλίου Α.Μ.Θ.).
- Το τρίτο στάδιο αφορά στην κατάρτιση του **προϋπολογισμού** (οικονομική ενοποίηση και ετήσιος προγραμματισμός) και ολοκληρώθηκε στις 31/03/2011 (απόφαση 66/30.03.2011 Περιφερειακού Συμβουλίου Α.Μ.Θ.).
- Το τέταρτο στάδιο αναφέρεται στην κατάρτιση του **επιχειρησιακού προγράμματος**, το οποίο στη συνέχεια εξειδικεύεται σε ετήσιο πρόγραμμα δράσης της Περιφέρειας. Ο προϋπολογισμός καλύπτει τις δράσεις που προβλέπονται στο αντίστοιχο ετήσιο πρόγραμμα δράσης. Η σχετική ημερομηνία έχει παραταθεί μέχρι 30/09/2012 (Ν. 4018/11, άρθρο 13, παρ. ε).

Προβλέπεται επίσης η έκδοση:

- Του Π.Δ. για την εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος γενικής και αναλυτικής λογιστικής - κοστολόγησης. Στο άρθρο 43, παράγραφος 2 του ν. 3979/11 (ΦΕΚ 138 Α') προβλέφθηκε ότι «Οι διατάξεις του Π.Δ. 315/99 εφαρμόζονται, κατ' αναλογία, για το διπλογραφικό σύστημα γενικής και αναλυτικής λογιστικής – κοστολόγησης των Περιφερειών» Συνεπώς η Περιφέρεια είναι υποχρεωμένη να εφαρμόσει το διπλογραφικό σύστημα από το 2012 με βάση τις εγκυκλίους που θα εκδοθούν από το ΥΠ.ΕΣ.
- Το Π.Δ. για την οικονομική διοίκηση και το λογιστικό των Περιφερειών²⁸.
- Η Υπουργική Απόφαση για τον τύπο του προϋπολογισμού τους. Με βάση την Κ.Υ.Α. 3907/24-1-2011 (ΦΕΚ 277 Α') των Υπουργών ΕΣ.Α.Η.Δ. και Οικονομικών ισχύει προσωρινά ο τύπος του προϋπολογισμού των Ν.Α.

Οι παραπάνω κανονιστικές πράξεις θα ισχύσουν από την 1/1/2012, οπότε το 2011 αποτελεί περίοδο προσαρμογής για τις Περιφέρειες²⁹.

²⁸ Θα ρυθμιστούν όλα τα θέματα που αφορούν στη βεβαίωση εσόδων, ανάληψη υποχρεώσεων, έκδοση χρηματικών ενταλμάτων, ευθύνη και καταλογισμό σε βάρος των προσώπων που τα εκδίδουν και τα προσυπογράφουν, διαδικασία και περιεχόμενο του ελέγχου των χρηματικών ενταλμάτων, χρηματική διαχείριση της ταμειακής υπηρεσίας, λογοδοσία των υπαλλήλων που ασκούν καθήκοντα ταμια, βιβλία που πρέπει να τηρούν οι ταμειακές υπηρεσίες και γενικά ό,τι αφορά την οικονομική διαχείριση των Περιφερειών.

²⁹ Βλέπε το άρθρο 22 του Ν. 3965/2011 «Η μισθοδοσία του μόνιμου και με σχέση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. προσωπικού, που υπηρετούσε στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις την 31.12.10 και από 1.1.11 κατέστη αυτοδίκαια προσωπικό των περιφερειών ή μετατάχθηκε σε δήμο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3852/10 και ανεξαρτήτως δημοσιεύσεως ή μη των σχετικών διαπιστωτικών πράξεων κατάταξης ή μετάταξής του, καταβάλλεται έως και το Δεκέμβριο του 2011 από τον κρατικό προϋπολογισμό και ειδικότερα σε βάρος των οικείων ΚΑΕ του Ε.Φ. 07-120 του προϋπολογισμού εξόδων του ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ. με την ίδια έως την 31.12.10 διαδικασία. Με έναρξη τον Ιούνιο του 2011 γίνεται σταδιακή τακτοποίηση των πληρωμών αυτών με μεταφορά στον ανωτέρω Ε.Φ. και στους σχετικούς ΚΑΕ αντίστοιχων κατά περίπτωση ποσών από τους πόρους των άρθρων 259 και 260 του προαναφερθέντος νόμου.

Επίσης στο Ν. 4018/2011, άρθρο 12, παρ. 2 προβλέφθηκε ότι «Οι ρυθμίσεις της παρ. 5 του άρθρου 22 του Ν. 3965/11 εφαρμόζονται και στο μόνιμο ή με σχέση εργασίας Ι.Δ.Α.Χ. προσωπικό που μετατάσσεται ή μεταφέρεται στις περιφέρειες για την άσκηση των μεταβιβαζόμενων αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3852/10.

Συνεπώς μέσα στο 2011 αφενός μεν υλοποιούνται τα τέσσερα στάδια που αφορούν την οικονομική διοίκηση και λειτουργία των Περιφερειών, αφετέρου δε θα ξεκινήσει η προετοιμασία για την έκδοση και εφαρμογή των Π.Δ. και της Υ.Α.

Τέλος το 2011 ολοκληρώθηκε το πρώτο στάδιο μεταφοράς αρμοδιοτήτων και υπηρεσιών από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση προς την Περιφέρεια και από τις Περιφέρειες στους Δήμους. Η επόμενη μεταφορά αρμοδιοτήτων και πόρων από τις Περιφέρειες στους Δήμους προβλέπεται να ολοκληρωθεί την 01/01/2013.

Με βάση τα παραπάνω, είναι σαφές ότι οι αρμοδιότητες, η οργανωτική δομή και οι οικονομικές λειτουργίες των Περιφερειών θα αποκρυσταλλωθούν, αφού περάσει η διετία 2011 και 2012.

2.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

2.2.1. Οι δυο πρώτοι προϋπολογισμοί των Περιφερειών

Με την Κ.Υ.Α. 3907/11 «Κατάρτιση και υποβολή προϋπολογισμού των Περιφερειών, οικονομικού έτους 2011» και την Κ.Υ.Α. 50699/12 «Κατάρτιση και υποβολή προϋπολογισμού των Περιφερειών, οικονομικού έτους 2012» καθορίστηκαν ο τύπος του προϋπολογισμού των Περιφερειών και οι διαδικασίες κατάρτισης, υποβολής και ελέγχου, με βάση τις ρυθμίσεις του Ν. 3852/10 και του Π.Δ. 30/1996 (Κώδικας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης).

Ο προϋπολογισμός συντάσσεται κατά φορέα - υποφορέα και Κ.Α.Ε (κωδικοί αριθμοί εσόδων/εξόδων). Ως προς τα έσοδα η ανάλυση των κονδυλίων ακολουθεί τον κώδικα κατάταξης εσόδων Ν.Π.Δ.Δ. (εγκύκλιος ΥΠ.ΟΙΚ. 2/47285/0094/2.8.01). Ως προς τα έξοδα ακολουθείται ο κώδικας κατάταξης εξόδων του κρατικού προϋπολογισμού (εγκύκλιος ΥΠ.ΟΙΚ. 2/50418/0020/17.9.02), εκτός από ορισμένες κατηγορίες και υποκατηγορίες εξόδων που λόγω της φύσης τους εγγράφονται σε κωδικούς αριθμούς του πρώτου κώδικα.

Όλα τα κονδύλια εσόδων και εξόδων αθροίζονται σε υποσύνολα κατά κατηγορίες (ανά χιλιάδα π.χ. 0000) και υποκατηγορίες (ανά εκατοντάδα π.χ. 0700) κάθε κωδικού. Ο προϋπολογισμός αναπτύσσεται και στα δύο σκέλη του σε πέντε (5) στήλες, όπου αναγράφονται:

- στην 1η ο κωδικός αριθμός (Κ.Α.Ε.) και στην 2η η ονομασία του,
- στην 3η οι προβλέψεις για το επόμενο έτος (π.χ. 2012) και στην 4η οι διαμορφωθείσες πιστώσεις των εσόδων και εξόδων κατά το τρέχον έτος (π.χ. 2011 αρχικός προϋπολογισμός ± τροποποιήσεις),
- στην 5η τα απολογιστικά στοιχεία εσόδων και εξόδων του προηγούμενου έτους (π.χ. 2010)

Οι κοινοί στόχοι κατάρτισης των προϋπολογισμών των Περιφερειών το 2011, σε γενικές γραμμές ήταν:

1. Η οικονομική ενοποίηση των πρώην Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων (Ν.Α., Ε.Ν.Α., Ν.Δ.) που απαρτίζουν πλέον το νέο δευτεροβάθμιο ΟΤΑ (Περιφέρεια).
2. Η ενεργοποίηση της διαχειριστικής αυτοτέλειας των Περιφερειακών Ενοτήτων με την κατάρτιση δικού τους προϋπολογισμού.
3. Η συγκράτηση των λειτουργικών δαπανών στα επίπεδα του 2010, με βάση τις οδηγίες του ΥΠ.ΟΙΚ. και ο περιορισμός των προσλήψεων (αναλογία 5 προς 1).
4. Η εξασφάλιση των πιστώσεων για τη χρηματοδότηση όλων των έργων των πρώην Ν.Α. που είναι συνεχιζόμενα ή ολοκληρωμένα αλλά δεν έχουν εξοφληθεί.

5. Η κοστολόγηση και η σταδιακή απένταξη δαπανών για αρμοδιότητες που μεταφέρθηκαν στους Δήμους (π.χ. ενοίκια σχολικών κτιρίων) ή θα μεταφερθούν από 01/07/2011 (π.χ. μεταφορά μαθητών).

Η ενοποίηση των προϋπολογισμών των Ν.Α. στον προϋπολογισμό της Περιφέρειας εξασφαλίζει την λογιστική παρακολούθηση των εσόδων και εξόδων, ενώ η υλοποίηση ενός σημαντικού τμήματος από τις Περιφερειακές Ενότητες, επιτρέπει την αποτελεσματικότερη και ταχύτερη απορρόφησή του.

Οι βασικοί στόχοι για την κατάρτιση του προϋπολογισμού των Περιφερειών, το 2012, είναι:

1. Η συγκράτηση των δαπανών και η ορθολογικότερη διαχείριση των πόρων.
2. Η βελτίωση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της δημοσιονομικής διαχείρισης με όσο το δυνατό μικρότερη δέσμευση οικονομικών πόρων.
3. Η περαιτέρω ενίσχυση των παραγωγικών επενδύσεων και η επίτευξη επαρκών ρυθμών ανάπτυξης με στόχο τη μείωση του ελλείμματος της Γενικής Κυβέρνησης.
4. Η εναρμόνισή τους προς τις γενικές οδηγίες κατάρτισης του κρατικού προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2012 (εγκύκλιος υπ' αριθμ. 2/62906/0020/ 2-9-2011 του ΥΠ.ΟΙΚ.).

2.2.2. Το λογιστικό σύστημα των περιφερειών

Οι Περιφέρειες είναι υποχρεωμένες να εφαρμόσουν προσωρινά τη νομοθεσία που ρύθμιζε την οικονομική διοίκηση - διαχείριση και το λογιστικό σύστημα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και αποτελείται από δύο σκέλη:

1. Τον Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (Π.Δ. 30/1996) και συγκεκριμένα τα κεφάλαια Η' «Έσοδα, Οικονομική Διοίκηση, Περιουσία» και Θ' «Έργα, Προμήθειες, Απαλλοτριώσεις».
2. Το Νομοθετικό Διάταγμα 496/1974 «Περί λογιστικού των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου», με το οποίο εξειδικεύεται το δημόσιο λογιστικό σε ότι αφορά αυτά τα νομικά πρόσωπα. Το Διάταγμα έχει τροποποιηθεί επανειλημμένα με κανονιστικές πράξεις και έχει εξειδικευτεί με Προεδρικά Διατάγματα που εκδόθηκαν σε εκτέλεσή του.

Πρακτικά η διενέργεια, η παρακολούθηση και ο έλεγχος της οικονομικής διαχείρισης των Ν.Α. ακολουθούσε την ισχύουσα για το δημόσιο λογιστικό νομοθεσία. Τα οικονομικά μεγέθη της διαχείρισης τους καταγράφονταν με την απλογραφική μέθοδο, προϋπολογιστικά στον προϋπολογισμό εσόδων - εξόδων και απολογιστικά στον αντίστοιχο απολογισμό. Οι έννοιες των εσόδων και των εξόδων ταυτιζόντουσαν με τις έννοιες των εισπράξεων και των πληρωμών. Η πρακτική αυτή ακολουθήθηκε υποχρεωτικά από τις Περιφέρειες το 2011 και το 2012.

Παραμένουν όμως τα προβλήματα κατάρτισης και υλοποίησης του προϋπολογισμού που χαρακτήριζαν τις Ν.Α. Ο προϋπολογισμός αποτελεί ένα απλό λογιστικό εργαλείο απεικόνισης των κονδυλίων κατά κωδικό, το οποίο εξυπηρετεί κυρίως τις ανάγκες του ελέγχου και δεν λειτουργεί ως εργαλείο προγραμματισμού, διαφάνειας και αξιολόγησης των εφαρμοζόμενων πολιτικών κάθε Περιφέρειας.

Το οικονομικό - διαχειριστικό - λογιστικό σύστημα των Ν.Α. δεν τις βοηθούσε να ανταποκριθούν στις κοινωνικές και οικονομικές ανάγκες που καλούνταν να ικανοποιήσουν. Δεν λειτουργούσε ως εργαλείο για την άσκηση διοίκησης, προγραμματισμού και παρακολούθησης των δραστηριοτήτων τους, αλλά είχε σχεδιαστεί ως ένα σύστημα ταμειακής διαχείρισης, που κάλυπτε τα τυπικά της νομοθεσίας του δημόσιου λογιστικού.

Η κατάρτιση του προϋπολογισμού δεν επέτρεπε την απεικόνιση της πραγματικής οικονομικής τους κατάστασης, αφού δεν διέθετε τις δυνατότητες μιας ολοκληρωμένης και αξιόπιστης λογιστικής παρακολούθησης. Η παρακολούθησή του τις περισσότερες φορές γινόταν μόνο για να διαπιστώνεται η υπέρβαση ή όχι, κάποιων κονδυλίων.

Οι πολλαπλοί έλεγχοι κατά την κατάρτιση και υλοποίηση του προϋπολογισμού τους (Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου) αφορούσαν αποκλειστικά τη νομιμότητα των δαπανών και την τήρηση των περιορισμών που έθεταν τα κεντρικά όργανα.

Η οικονομική τους αυτοτέλεια ήταν περιορισμένη, πρώτον γιατί υποβάλλονταν στον δημοσιονομικό έλεγχο του Υπουργείου Οικονομικών (Υ.Δ.Ε.)³⁰, δεύτερον στα ελάχιστα ίδια έσοδά τους και τρίτον στους λογιστικούς και διαχειριστικούς περιορισμούς που συνεπαγόταν η δομή του προϋπολογισμού τους κατά φορέα και ΚΑΕ (κωδικοί αριθμοί εσόδων / εξόδων). Αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής, ήταν:

- Να είναι ασαφής η εικόνα της οικονομικής διαχείρισης και να μην υπάρχουν κίνητρα αποτελεσματικότητας / αποδοτικότητας / εξοικονόμησης πόρων
- Να μην υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία που να συνθέτουν την εικόνα της οικονομικής διοίκησης των Ν.Α.
- Να είναι δυσχερής η άντληση συμπερασμάτων τόσο από τις Ν.Α. όσο και από κεντρικά όργανα για τη δράση τους, άρα και η χάραξη ανάλογων πολιτικών.

Συνεπώς οι δυνατότητες καταγραφής και ανάλυσης των λειτουργιών των Περιφερειών είναι περιορισμένες, με αποτέλεσμα η παροχή τεκμηριωμένων στοιχείων και πληροφοριών να εμφανίζει πολλές αδυναμίες, οι οποίες εκτιμάται ότι θα ξεπεραστούν με την εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος γενικής και αναλυτικής λογιστικής - κοστολόγησης.

2.2.3. Κρατικές επιχορηγήσεις

Στο Ν. 3852/10 προβλέπεται ότι οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Περιφερειών προέρχονται από τις παρακάτω πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού:

- α) Το 2,4% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων (Φ.Ε.Φ.Ν.Π.),
- β) Το 4% των συνολικών ετήσιων εισπράξεων του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών ΕΣ.Α.Η.Δ. και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της Ένωσης Περιφερειών, καθορίζεται στο σύνολο των Κ.Α.Π. το ποσοστό που προορίζεται για την κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών των Περιφερειών, το ποσοστό που προορίζεται για την κάλυψη επενδυτικών δαπανών, το ποσοστό που αποτελεί έσοδο της Ένωσης Περιφερειών, καθώς και ο τρόπος και η διαδικασία κατανομής των ποσών που αναλογούν στα ανωτέρω ποσοστά.

Οι κατανομές των δύο επιχορηγήσεων στις Περιφέρειες διενεργούνται με βάση τα δημογραφικά, γεωμορφολογικά, διοικητικά, οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά τους (κριτήρια). Επιπλέον λαμβάνεται υπόψη η άμβλυνση των περιφερειακών ανισοτήτων³¹.

Επίσης με απόφαση του Υπουργού ΕΣ.Α.Η.Δ., μετά από γνώμη της Ένωσης Περιφερειών καθορίζονται τα ποσοστά κατανομής των πόρων που αφορούν στις Περιφερειακές Ενότητες (πρώην

³⁰ Ο έλεγχος αυτός αφορούσε τόσο την κατάρτιση του προϋπολογισμού τους (έγκριση από την αρμόδια Υ.Δ.Ε.), όσο και την υλοποίησή του (προληπτικός έλεγχος δαπανών από την Υ.Δ.Ε.)

³¹ Ν.3943/11, άρθρο 49, παρ. 2: Οι λογαριασμοί του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 260 του Ν.3852/10, οι οποίοι τηρούνται στο Τ.Π.Δ. υπό τους τίτλους «Κ.Α.Π. των Περιφερειών για την κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών» και «Κ.Α.Π. των Περιφερειών για κάλυψη επενδυτικών δαπανών», αντιστοίχως, ενσωματώνονται σε ένα λογαριασμό υπό τον τίτλο «Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι των Περιφερειών»

Ν.Α. - Ν.Δ.)³². Επιπλέον οι νέες ρυθμίσεις του Ν. 3852/2010 για τις προπληρωμές από τους Κ.Α.Π., το λογαριασμό εξυγίανσης και την πιστοληπτική πολιτική των Ο.Τ.Α., αφορούν και τις Περιφέρειες:

- Ν. 3852/10, άρθρο 264, παρ. 3: «Προπληρωμές από τους Κ.Α.Π. προς τις Περιφέρειες από το ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ. καταβάλλονται εφόσον συντρέχουν τα ακόλουθα κριτήρια:
 - α) Η Περιφέρεια έχει εξαντλήσει το σύνολο των δημοσιονομικών της δυνατοτήτων και ιδίως αυτών που έχουν σχέση με την είσπραξη ιδίων εσόδων,
 - β) το αντικείμενο της προπληρωμής αφορά στην κάλυψη ανελαστικής δαπάνης,
 - γ) υπάρχει δυνατότητα οικονομικής αναπλήρωσης εντός ενός ημερολογιακού έτους,
 - δ) η προκαταβολή δε θα υπερβαίνει το ποσοστό του 150% του ύψους της μηνιαίας τακτικής επιχορήγησης της Περιφέρειας από τους Κ.Α.Π.».

Με τη ρύθμιση αυτή θεσπίζονται συγκεκριμένες προϋποθέσεις και διαφανείς κανόνες για την χορήγηση προκαταβολών και περιορίζονται οι έκτακτες επιχορηγήσεις.

- Ν. 3852/10, άρθρο 262: «Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης» και άρθρο 263 «Λογαριασμός εξυγίανσης και αλληλεγγύης της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης».

Τα σχετικά άρθρα αποτελούν μία από τις θεσμικές και οικονομικές καινοτομίες του Προγράμματος «Καλλικράτης». Για να αποφεύγονται οι «πυροσβεστικές» έκτακτες επιχορηγήσεις ή ο συνεχής δανεισμός, προβλέπεται πλέον πρόγραμμα εξυγίανσης για τις Περιφέρειες που αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα. Η ένταξη στο πρόγραμμα γίνεται με ειδικές προϋποθέσεις (δείκτες δανεισμού) και συνεπάγεται συγκεκριμένα δικαιώματα και υποχρεώσεις, ενώ προβλέπονται μηχανισμοί παρακολούθησης για την εφαρμογή του.

- Τέλος η σύναψη δανείων αφορά αποκλειστικά στην χρηματοδότηση επενδύσεων ή χρεών και συνδέεται με δύο δείκτες που αποτυπώνουν το ετήσιο κόστος εξυπηρέτησης των δανειακών υποχρεώσεων ως προς τα τακτικά έσοδα και το συνολικό χρέος ως προς τα συνολικά έσοδα³³.

Με τις διατάξεις αυτές θα πρέπει να αλλάξει ριζικά το υφιστάμενο σύστημα κατανομής των Κ.Α.Π. των Ν.Α. και να προσαρμοστεί στα χαρακτηριστικά του νέου θεσμού των αιρετών Περιφερειών. Τα σχετικά ποσά θα είναι πολύ μεγαλύτερα και θα αφορούν πλέον μόνο δύο κατηγορίες δαπανών, λειτουργικές και επενδύσεις.

2.2.4. Κρατικός προϋπολογισμός - επιχορηγήσεις 2011 και 2012

Οι συνολικές πιστώσεις που προβλέπονταν στον τακτικό προϋπολογισμό του 2011 για τις Περιφέρειες, ανέρχονταν στο ποσό των 850,2 εκατ. €. Με τις πιστώσεις αυτές θα έπρεπε να καλυφθεί το λειτουργικό κόστος των υπηρεσιών των Ν.Α. και των κρατικών περιφερειών που μεταφέρονται στην Περιφέρεια και κυρίως το μισθολογικό κόστος του προσωπικού των Ν.Α., το οποίο μέχρι το 2010 καλυπτόταν από τον κρατικό προϋπολογισμό³⁴. Οι συνολικές πιστώσεις που προβλέπονται στον τακτικό προϋπολογισμό του 2012 για τις Περιφέρειες, ανέρχονται στο ποσό των

³² Υ.Α. 74455, 29/12/2010, «Καθορισμός των ποσοστών κατανομής των πόρων που αφορούν στις Περιφερειακές Ενότητες»

³³ Βλέπε επίσης το ν. 3943/11 που περιλαμβάνει ρυθμίσεις για τις δυνατότητες επιμήκυνσης των δανείων που οφείλουν οι Περιφέρειες στο Τ.Π.Δ., ρύθμιση των χρεωστικών υπολοίπων τους, καθώς και δάνεια για τον ισοσκελισμό των προϋπολογισμών τους.

³⁴ Με το άρθρο 38 παρ.4 του Ν.3986/11 ορίστηκε πως το ποσό που μεταβιβάζεται από τον κρατικό προϋπολογισμό στους Δήμους και τις Περιφέρειες κάθε χρόνο δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από 5.200.000.0000 €. Συνεπώς τα ποσά που προκύπτουν από τις διατάξεις των άρθρων 259 και 260 του Ν.3852/10 δεν μπορούν να ξεπερνούν το ποσό αυτό (5,2 δις €), έστω και αν η απόδοση των ΦΕΦΝΠ, ΦΑΠ, ΦΠΑ αυξηθεί.

600,4 εκατ. €. Με τις πιστώσεις αυτές πρόκειται να καλυφθεί το λειτουργικό κόστος των υπηρεσιών των Περιφερειών.

Πόροι Περιφερειών από τον τακτικό προϋπολογισμό 2011 – 2012 (εκατ. €)		
Χρηματοδότηση Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων	2011	2012
Απόδοση του 4% επί του Φ.Π.Α.	605,9	432,3
Απόδοση του 2,4% επί του Φ.Ε.Φ.Ν.Π.	244,3	168,1
Σύνολο	850,2	600,4
Πόροι Περιφερειών από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων 2011 – 2012		
Συγχρηματοδοτούμενα (Π.Ε.Π., ΣΑΝΑ/3, ΣΑΝΑ/8)	1.020	1.000
Από εθνικούς πόρους	120	150
Σύνολο	1.140	1.150

Στον επόμενο πίνακα αναλύονται οι επιχορηγήσεις των Περιφερειών το 2011 και το 2012 (προϋπολογιστικά - απολογιστικά στοιχεία).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΣΟΔΩΝ	Προϋπολογισμός 2011	Αποδόσεις 2011	Προϋπολογισμός 2012
ΚΑΠ για Λειτουργικά	123.700.000	117.071.861	600.400.000
ΚΑΠ για Επενδύσεις	229.300.000	223.474.048	
ΕΝΑΕ - ΕΝΠΕ	1.800.000	1.000.000	
Σύνολο Α'	354.800.000	341.545.909	
Λοιπά	95.200.000	208.609.350	
Σύνολο Β'	450.000.000	550.155.259	
Αμοιβές προσωπικού	400.000.000	330.000.000	
Σύνολο	850.000.000	880.155.259	600.400.000
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΛΟΙΠΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	Προϋπολογισμός 2011	Αποδόσεις 2011	Προϋπολογισμός 2012 (εκτιμήσεις)
– Διατροφικό επίδομα νεφροπαθών, μεταμοσχευμένων νεφροπαθών, μεταμοσχευμένων καρδιάς, ήπατος, πνευμόνων, μυελού των οστών	64.000.000	62.635.914	58.000.000
Μεταφορές μαθητών	140.000.000	110.200.000	
Δαπάνες Δακοκτονίας	28.300.000	29.250.000	14.850.000

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΣΟΔΩΝ	Προϋπολογισμός 2011	Αποδόσεις 2011	Προϋπολογισμός 2012
Ο.Σ.Δ.Ε. (Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου)	3.000.000	966.344	
Μισθοδοσία μεταταγέντων υπαλλήλων ΟΣΕ - ΟΑΣΑ	2.000.000	1.935.600	
Λοιπά (αμοιβές αιρετών α' εξαμήνου 2011, μερική απασχόληση, επιχορηγήσεις προσλήψεων με δικαστικές αποφάσεις κ.α.)	0	3.621.492	
Σύνολο	237.300.000	208.609.350	72.850.000

Παρατηρείται ότι οι συνολικές επιχορηγήσεις προς τις Περιφέρειες το 2011 υπερέβησαν τις αρχικά προϋπολογισθείσες, ενώ παρατηρήθηκαν πολλές ανακατανομές. Οι τακτικές επιχορηγήσεις με βάση το άρθρο 260 του Ν. 3852/10 αποδόθηκαν μειωμένες κατά 13.254 εκατ. €, ενώ οι λοιπές επιχορηγήσεις που αφορούν κυρίως μεταφορές αρμοδιοτήτων αρχικά εκτιμήθηκαν σε 95.200 εκατ. €, στη συνέχεια επανεκτιμήθηκαν σε 237.300 εκατ. € και τελικά διαμορφώθηκαν στο ύψος των 208.609 εκατ. €. Η μισθοδοσία του προσωπικού που καταβάλλεται από τον κρατικό προϋπολογισμό (Γενικό Λογιστήριο του Κράτους) και συμψηφίζεται με τους ΚΑΠ για λειτουργικές δαπάνες εμφανίζεται μειωμένη κυρίως λόγω των μισθολογικών περικοπών.

Η κατανομή των σχετικών πιστώσεων στις Περιφέρειες προσωρινά ακολουθεί τα κριτήρια κατανομής των Κ.Α.Π. των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων του 2010 και τα ποσά που τους αποστέλλονται, αποτελούν άθροισμα των αντίστοιχων επιχορηγήσεων των Ν.Α. που απαρτίζουν πλέον τις Περιφέρειες³⁵. Η Περιφέρεια Α.Μ.Θ. έχει εισπράξει μέχρι σήμερα τα παρακάτω ποσά, σύμφωνα με τις αποφάσεις κατανομής που έχουν εκδοθεί το 2011.

Η Περιφέρεια Α.Μ.Θ. εισέπραξε το 7,03% των Κ.Α.Π. για λειτουργικές δαπάνες και το 7,18% για επενδύσεις, με βάση τα συστήματα κατανομής που ίσχυαν για τις Ν.Α. και τα Ν.Δ. Στις ειδικές επιχορηγήσεις των Κ.Α.Π. εισέπραξε το 13,64% για την κάλυψη της μισθοδοσίας των μετατάξεων από ΟΣΕ και ΟΑΣΑ, το 5,82% για τις δαπάνες μεταφοράς μαθητών, το 0,47% για δαπάνες δακοκτονίας, το 11,02% για το Ο.Σ.Δ.Ε. και το 7,73% των λοιπών επιχορηγήσεων.

Με βάση τα στοιχεία που ανακοίνωσε η ΕΛ.ΣΤΑΤ. για την τελευταία απογραφή πληθυσμού, στην Περιφέρεια αναλογεί το 5,6% του μόνιμου πληθυσμού (606.170 κατ.) και το 10,76% της έκτασης. Με το νέο σύστημα κατανομής, ανάλογα με τα κριτήρια που θα εφαρμοστούν, αυτά τα ποσοστά συμμετοχής ενδεχομένως θα αλλάξουν.

³⁵ Κάθε μήνα υπολογίζεται το 1/12 των ποσών τα οποία κατανεμήθηκαν στις πρώην Ν.Α. και Ν.Δ. ως τακτική επιχορήγηση για λειτουργικές και λοιπές γενικές δαπάνες το έτος 2010, καθώς και το 1/12 του ποσού που έλαβαν για τη μισθοδοσία υπαλλήλων μερικής απασχόλησης.

Επίσης κάθε μήνα υπολογίζεται το 1/12 των Κ.Α.Π. που κατανεμήθηκαν στις πρώην Ν.Α. και Ν.Δ. το έτος 2010, οι οποίοι προορίζονταν για κάλυψη επενδυτικών δαπανών καθώς και δαπανών για τη βελτίωση, συντήρηση και αποκατάσταση του οδικού δικτύου.

Κατανομές Κ.Α.Π. στην Περιφέρεια Α.Μ.Θ.								
Κ.Α.Π. για λειτουργικές και λοιπές δαπάνες							Διατροφικό επίδομα	ΚΑΠ επενδύσεις
Μήνας	Ποσό	Αντιμισθία αιρετών / Λοιπά	Μετατάξεις ΟΣΕ ΟΑΣΑ	Μεταφορά μαθητών	Δακοκτονία	Ο.Σ.Δ.Ε.		
ΙΑΝ.	686.294						561.100	1.370.994
ΦΕΒΡ.	682.312							1.370.994
ΜΑΡ.	682.312						286.877	1.370.994
ΑΠΡ.	682.312				108.519		283.880	1.370.994
ΜΑΙΟΣ	682.312			3.150.000			279.886	1.370.994
ΙΟΥΝ.	682.312	279.831		3.024.000			274.260	1.370.994
ΙΟΥΛ.	728.951						294.194	1.370.994
ΑΥΓ.	728.951		120.800			41.500	271.793	1.370.994
ΣΕΠΤ.	728.951						283.012	1.370.994
ΟΚΤ.	728.951		71.600				282.567	1.370.994
ΝΟΕΜ.	611.059		35.800				289.233	1.165.345
ΔΕΚ.	611.059		35.800	241.523	29.372	64.950	283.145	1.165.345
Σύνολο	8.235.774	279.831	264.000	6.415.523	137.891	106.450	3.389.947	16.040.630
Συνολικές επιχορηγήσεις	117.071.861	3.621.492	1.935.600	110.200.000	29.250.000	966.344	62.635.914	223.474.000
Αναλογία	7,03%	7,73%	13,64%	5,82%	0,47%	11,02%	5,41%	7,18%

2.2.5. Οικονομική οργάνωση και λειτουργία

Στο Π.Δ. 144/2010 «Οργανισμός της Π.Α.Μ.Θ.» οι οικονομικές λειτουργίες της Περιφέρειας οργανώνονται ως εξής:

Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Λειτουργίας					
Διεύθυνση Οικονομικού	Περιφερειακές Ενότητες / Διευθύνσεις Διοικητικού - Οικονομικού				
	Π.Ε. Ροδόπης	Π.Ε. Δράμας	Π.Ε. Καβάλας	Π.Ε. Ξάνθης	Π.Ε. Έβρου
Τμήμα προϋπολογισμού-λογιστικής διαχείρισης		Τμήμα προσωπικού - μισθοδοσίας	Τμήμα προσωπικού - μισθοδοσίας	Τμήμα προσωπικού - μισθοδοσίας	Τμήμα προσωπικού - μισθοδοσίας
Τμήμα ταμειακής υπηρεσίας		Τμήμα λογιστικής διαχείρισης	Τμήμα λογιστικής διαχείρισης	Τμήμα λογιστικής διαχείρισης	Τμήμα λογιστικής διαχείρισης
Τμήμα προσόδων - περιουσίας		Τμήμα ταμειακής υπηρεσίας	Τμήμα ταμειακής υπηρεσίας	Τμήμα ταμειακής υπηρεσίας	Τμήμα ταμειακής υπηρεσίας
Τμήμα προμηθειών		Τμήμα προμηθειών	Τμήμα προμηθειών	Τμήμα προμηθειών	Τμήμα προμηθειών
Τμήμα μισθοδοσίας		Τμήμα γραμματείας	Τμήμα γραμματείας	Τμήμα γραμματείας	Τμήμα γραμματείας

—

Κάθε Περιφερειακή Ενότητα διαθέτει τις δικές της οικονομικές υπηρεσίες (τμήματα), ενώ η Διεύθυνση Οικονομικού ασκεί κεντρικές οικονομικές λειτουργίες και την οικονομική διαχείριση της Π.Ε. της έδρας. Η κατάρτιση, παρακολούθηση του προϋπολογισμού, η σύνταξη του απολογισμού, η σύναψη δανείων και η κατάρτιση του προγράμματος προμηθειών αποτελούν αντικείμενα της Διεύθυνσης Οικονομικού.

Με τη λύση που υιοθετήθηκε οι Περιφερειακές Ενότητες διαθέτουν σχεδόν πλήρη αυτονομία σε θέματα οικονομικής διαχείρισης (όχι οικονομικού προγραμματισμού) αλλά θα πρέπει να λειτουργεί ένα ολοκληρωμένο λογιστικό πληροφοριακό σύστημα, μέσω του οποίου να αποτυπώνονται σε καθημερινή βάση οι οικονομικές τους συναλλαγές και να παρακολουθείται η υλοποίηση λειτουργικών δαπανών, προμηθειών κ.λπ. αλλά και η είσπραξη εσόδων.

Αλλιώς δημιουργούνται προβλήματα συντονισμού με την Οικονομική Επιτροπή και τον αρμόδιο Αντιπεριφερειάρχη, αφού αυτό το σύστημα αποκεντρωμένης οικονομικής διαχείρισης δεν έχει σχεδιαστεί και οργανωθεί κατάλληλα, ώστε να συμβαδίζει με ένα κεντρικό σύστημα οικονομικής διοίκησης, με βάση τις ρυθμίσεις του ν. 3852/10. Επιπλέον η ίδια η κατάρτιση του προϋπολογισμού με την κατανομή όχι μόνο των δαπανών αλλά και των εσόδων ανά Π.Ε., καταλήγει σε ένα ομοσπονδιακό σύστημα οικονομικής διακυβέρνησης με αποκεντρωμένους και όχι κεντρικούς οικονομικούς στόχους.

2.2.6. Ανάλυση προϋπολογισμού – έσοδα

Με βάση τον απολογισμό του 2011 και τον προϋπολογισμό του 2012, είναι δυνατό να γίνουν οι εξής παρατηρήσεις στο σκέλος των εσόδων:

1. Οι επιχορηγήσεις κάθε είδους αποτελούν το 70,8% των εσόδων του 2011 (απολογιστικά) και το 79,3% των εσόδων του 2012 (προϋπολογιστικά) και περιλαμβάνουν τις επιχορηγήσεις από τον τακτικό κρατικό προϋπολογισμό, τα έσοδα από τους Κ.Α.Π. (λειτουργικά και επενδύσεις) και τα έσοδα από επιχορηγήσεις για επενδύσεις.
2. Τα ίδια έσοδα αποτελούν το 4,6% των εσόδων του 2011 (απολογιστικά) και το 3,4% των εσόδων του 2012 (προϋπολογιστικά) και περιλαμβάνουν τα έσοδα από τέλη και δικαιώματα, τους τόκους κεφαλαίων, τα πρόστιμα /παράβολα, τα έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα και άλλα μικρότερα.
3. Το ταμειακό υπόλοιπο αποτελεί το 25,7% των εσόδων του 2011 (απολογιστικά) και το 16% των εσόδων του 2012 (προϋπολογιστικά). Προέρχεται από επιχορηγήσεις παρελθόντων ετών και χρηματοδοτεί σημαντικό τμήμα της λειτουργίας και των επενδύσεων της Περιφέρειας.
4. Τα συνολικά έσοδα για επενδύσεις φθάνουν το 39,7% (ΚΑΠ για επενδύσεις, επιχορηγήσεις από το Π.Δ.Ε. κ.α.), ενώ τα συνολικά έσοδα για λειτουργικές δαπάνες αποτελούν το 60,3 του προϋπολογισμού του 2012.

Κ.Α.Ε.	Έσοδα κατά κατηγορίες και υποκατηγορίες	2011	%	2012	%	Μεταβολή
0000	Επιχορηγήσεις	7.625.227	5,3%	1.955.020	1,9%	-74,4%
0100	Επιχορηγήσεις από τον τακτικό κρατικό προϋπολογισμό	7.430.996	5,1%	1.832.220	1,8%	-75,3%
1000	Φόροι, τέλη και δικαιώματα υπέρ Ν.Π.Δ.Δ.	75.659.006	52,4%	72.155.110	69,0%	-4,6%
1220, 1230	Έσοδα από τέλη και δικαιώματα	3.749.034	2,6%	3.442.000	3,3%	-8,2%
1250	Έσοδα από Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους	71.909.972	49,8%	68.713.110	65,7%	-4,4%
2000	Ασφαλιστικές εισφορές	15.968	0,01%	0	0,0%	0,0%
3000	Έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα	263.865	0,2%	674.400	0,6%	155,6%
3200-3300	Έσοδα από προσφορά υπηρεσιών	21.765	0,02%	23.000	0,02%	5,7%
3400	Έσοδα από εκμίσθωση κινητής ή ακίνητης περιουσίας	107.400	0,1%	112.800	0,1%	5,0%
3500	Πρόσοδοι από κεφάλαια, κινητές αξίες κ.λπ. περιπτώσεις	134.700	0,1%	538.600	0,5%	299,9%
4000	Πρόστιμα, χρηματικές ποινές και παράβολα	773.280	0,5%	537.900	0,5%	-30,4%
5000	Λοιπά έσοδα	81.848	0,1%	107.200	0,1%	31,0%
6000	Έκτακτα έσοδα	26.213	0,0%	17.463	0,02%	-33,4%
7000	Έσοδα από δάνεια	0	0,0%	0	0,0%	0,0%
8000	Έσοδα από παρελθόντα οικονομικά έτη (Π.Ο.Ε.) ταμειακά υπόλοιπα	37.088.629	25,7%	16.723.000	16,0%	-54,9%
9000	Έσοδα από επιχορηγήσεις κ.λπ. για επενδύσεις	22.900.818	15,9%	12.400.000	11,9%	-45,9%
9400	Επιχορηγήσεις από το Π.Δ.Ε. για επενδύσεις	3.621.600	2,5%	1.730.000	1,7%	-52,2%

Κ.Α.Ε.	Έσοδα κατά κατηγορίες και υποκατηγορίες	2011	%	2012	%	Μεταβολή
9900	Επιχορηγήσεις από τον προϋπολογισμό Ν.Π.Δ.Δ., οργανισμών ή ειδικών λογαριασμών για επενδύσεις	19.279.218	13,3%	10.670.000	10,2%	-44,7%
	Σύνολο	144.434.854	100%	104.570.093	100%	-27,6%
	Έσοδα κατά προέλευση			2012	%	
	Έσοδα τακτικού προϋπολογισμού			55.673.583	53,2%	
	Έσοδα δημοσίων επενδύσεων			32.173.510	30,8%	
	Ταμειακό υπόλοιπο Τ.Π.			7.333.000	7,0%	
	Ταμειακό υπόλοιπο Δ.Ε.			9.390.000	9,0%	
	Σύνολο			104.570.093	100%	

2.2.7. Ανάλυση προϋπολογισμού - έξοδα

Σε ότι αφορά το σκέλος των εξόδων η κατάσταση έχει ως εξής:

1. Οι σημαντικότερες κατηγορίες εξόδων είναι: επενδύσεις (46,2% το 2011 απολογιστικά και 39,8% το 2012 προϋπολογιστικά), πληρωμές για υπηρεσίες (41,7% και 50,4% αντίστοιχα), μεταβιβαστικές πληρωμές (3,9% και 4,6% αντίστοιχα) και προμήθειες αγαθών - κεφαλαιακού εξοπλισμού (3,7% και 3,8%).

Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν τη μισθοδοσία και λοιπές λειτουργικές δαπάνες και οι μεταβιβαστικές πληρωμές τα επιδόματα

2. Οι ΚΑΕ 1700 (προμήθεια κεφαλαιουχικού εξοπλισμού 1.572.562 € το 2011 και 1.079.270 € το 2012), 7000, και 9000 αφορούν το σύνολο των επενδύσεων και φθάνουν το 47,5% το 2011 και το 40,9% το 2012. Επιβεβαιώνεται ότι η Π.Α.Μ.Θ. δίνει ιδιαίτερο βάρος στις επενδύσεις.
3. Οι λειτουργικές δαπάνες της χρήσης προσεγγίζουν το 52% το 2011 και το 58,7% το 2012 (ΚΑΕ 000, 1000 πλην 1700, 2000, 5000 και 6000).

2.3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Η Π.Α.Μ.Θ. εξαρτάται σχεδόν αποκλειστικά από τις επιχορηγήσεις για να καλύψει τις λειτουργικές της δαπάνες και τις επενδύσεις, συνεπώς η οικονομική της αυτοδυναμία είναι ελάχιστη.
2. Η Π.Α.Μ.Θ. δίνει ιδιαίτερο βάρος στις επενδύσεις.
3. Το ταμειακό υπόλοιπο θεωρείται υψηλό και αποτελεί ένδειξη «σφιχτής» οικονομικής διαχείρισης και εξαρτάται ως ένα βαθμό από την χρονική κατανομή των επιχορηγήσεων, αλλά πιθανόν να υποδηλώνει αδυναμίες των υπηρεσιών να υλοποιήσουν έργα και να παρέχουν υπηρεσίες. Ένα ποσοστό της τάξης του 10% κρίνεται ως φυσιολογικό.
4. Η Περιφέρεια Α.Μ.Θ. είναι σε σημαντικό βαθμό προσανατολισμένη προς τις επενδύσεις και τα λειτουργικά της έξοδα με βάση τις αρμοδιότητες της κινούνται σε μεσαία επίπεδα.
5. Η Π.Α.Μ.Θ. έχει πολύ μικρή οικονομική αυτοδυναμία και χρησιμοποιεί τα υψηλά ταμειακά της υπόλοιπα για να χρηματοδοτήσει τη λειτουργία και τις επενδύσεις της.

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Με δεδομένη τη δυσμενή οικονομική συγκυρία θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερο βάρος στα εξής:

1. **Περιορισμό των λειτουργικών εξόδων**
2. **Αύξηση της απορροφητικότητας από το Π.Ε.Π. Α.Μ.Θ. και τα τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ**
3. **Εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος**

Κ.Α.Ε.	Έξοδα κατά κατηγορίες και υποκατηγορίες	2011	%	2012	%	Μεταβολή
0000	Πληρωμές για υπηρεσίες	60.200.664	41,7%	52.743.983	50,4%	-12,4%
1000	Προμήθειες αγαθών και κεφαλαιακού εξοπλισμού	5.299.327	3,7%	4.046.957	3,9%	-23,6%
1700	<i>Προμήθεια κεφαλαιακού εξοπλισμού</i>	1.572.562	1,1%	1.079.270	1,0%	-31,4%
2000	Πληρωμές μεταβιβαστικές	5.687.273	3,9%	4.807.770	4,6%	-15,5%
3000	Πληρωμές που αντικρίζονται από πραγματοποιούμενα έσοδα	714.474	0,49%	403.185	0,4%	-43,6%
5000	Δαπάνες που δεν εντάσσονται σε άλλες κατηγορίες	5.451.465	3,8%	823.888	0,8%	-84,9%
6000	Κίνηση κεφαλαίων (από κώδικα ΝΠΔΔ)	11.794	0,01%	0	0,00%	-100,0%
7000	Απαλλοτριώσεις, αγορές, ανεγέρσεις	319.759	0,22%	135.800	0,1%	-57,5%
9000	Πληρωμές για επενδύσεις (από κώδικα ΝΠΔΔ)	66.750.097	46,2%	41.608.510	39,8%	-37,7%
	Σύνολο	144.434.853	100%	104.570.093	100%	-27,6%

2.4. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ

Εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΘΗΣΑΥΡΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΚΑΙ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Δ/ΝΣΕΙΣ: 39^η ΦΟΡΕΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Fax : 210 3338533, 511, e-mail : d39@glk.gr

20^η ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Fax : 210 3338206, e-mail : d20@glk.gr

Δ/νση: Πανεπιστημίου 37, 101 65 – ΑΘΗΝΑ

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 10

Αθήνα 13 Μαρτίου 2012

Αρ. Πρωτ.: οικ. 2/21967/0094

ΠΡΟΣ: ως πίνακας αποδεκτών

Σχετικά: οι αρ. α) 2/98007/0020/29-12-2011, β) 2/98253/0094/30-12-2011 και γ) 2/17816/0094/1-03-2012 εγκύκλιοι του ΥΠ.ΟΙΚ.

Η εξόφληση των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της γενικής κυβέρνησης αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους της δημοσιονομικής πολιτικής του 2012. Στον κρατικό προϋπολογισμό έχει προβλεφθεί ειδική πίστωση για το λόγο αυτό και στην (α) σχετική εγκύκλιό μας περιλαμβάνονται οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι φορείς προκειμένου να ενισχυθούν για το σκοπό αυτό. Με την παρούσα εγκύκλιό μας παρέχονται περαιτέρω οδηγίες για την υλοποίηση των παραπάνω.

1. Καταγραφή των υφιστάμενων υποχρεώσεων κατά την 31/12/2011.

Όλοι οι φορείς της γενικής κυβέρνησης, περιλαμβανομένων και των υπουργείων, θα συμπληρώσουν και θα αποστείλουν μέχρι την 30^η Μαρτίου 2012 στο Γ.Λ.Κ. το συνοδευτικό έντυπο

1³⁶ «Πίνακας υφιστάμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων κατά την 31/12/2011». Υποχρέωση συμπλήρωσης του πίνακα έχουν όλοι οι φορείς της γενικής κυβέρνησης ανεξάρτητα εάν έχουν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις ή όχι.

Οι εποπτευόμενοι φορείς θα αποστείλουν τους πίνακες στα αρμόδια υπουργεία, τα οποία αφού πραγματοποιήσουν τους απαραίτητους ελέγχους θα τα διαβιβάσουν στο Γ.Λ.Κ., στην ηλεκτρονική διεύθυνση d39@glk.gr.

Για τις υποχρεώσεις που οφείλουν τα ίδια υπουργεία θα αποστείλουν τα έντυπα 1,3 και 5 στην ηλεκτρονική διεύθυνση d20@glk.gr.

Οι αρμόδιοι θα βεβαιώνουν την πληρότητα και εγκυρότητα των στοιχείων που περιλαμβάνονται στους πίνακες. Οι υποχρεώσεις θα θεωρηθούν οριστικές και δεν θα αναγνωριστεί από το Γ.Λ.Κ. καμία μεταβολή.

2. Αίτηση χρηματοδότησης, για εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Όπως προβλέπεται στην (α) σχετική εγκύκλιό μας, οι φορείς που θα ενισχυθούν με πρόσθετες πιστώσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό, για να εξοφλήσουν ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις θα πρέπει να πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Να έχουν ορίσει προϊστάμενο οικονομικών υπηρεσιών, με βάση τα προβλεπόμενα στο άρθρο 5 του ν.3871/10 και των σχετικών διευκρινήσεων οδηγιών που περιλαμβάνονται στην 2/46369/0004/15.6.2011 εγκύκλιό μας.

β) Να τηρούν πλήρως λειτουργικό μητρώο δεσμεύσεων για τρεις τουλάχιστον μήνες. Πλήρως λειτουργικό μητρώο σημαίνει ότι δεν αναλαμβάνονται υποχρεώσεις οι οποίες δεν θα μπορούν να πληρωθούν και ότι παρέχονται αξιόπιστες πληροφορίες για τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί και τις απλήρωτες υποχρεώσεις στα διάφορα στάδια ωρίμανσής τους. Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι η δέσμευση πίστωσης δεν εξασφαλίζει πάντα ότι η υποχρέωση μπορεί να πληρωθεί. Οι πιστώσεις των εξόδων θα πρέπει να προσαρμόζονται κάθε φορά σε συνάρτηση με την πορεία υλοποίησης των εσόδων του προϋπολογισμού. Υστερήσεις στο σκέλος των εσόδων θα πρέπει να μετατρέπονται σε αντίστοιχες μειώσεις στο σκέλος των εξόδων.

γ) Να εξοφλήσουν από ίδιους πόρους μέρος των υφιστάμενων κατά την 31/12/2011 ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων. Με την εγκύκλιο εκτέλεσης του προϋπολογισμού, αρ. 2/98007/0020/29-12-11, ορίζεται ότι τα ταμειακά υπόλοιπα από το προηγούμενο έτος θα κατευθύνονται στην εξόφληση των υποχρεώσεων προηγούμενων ετών. Επιπλέον όλοι οι φορείς θα πρέπει να εξαντλήσουν τις δυνατότητες των προϋπολογισμών για να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις αυτές από έσοδα τρέχουσας χρήσης καθώς και από εξοικονόμηση πόρων κατά την πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού τους.

δ) Να δεσμεύονται στη μη σώρευση νέων ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων.

Οι φορείς που πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις δύνανται άμεσα να ζητήσουν έκτακτη χρηματοδότηση από το Γ.Λ.Κ. συμπληρώνοντας το συνοδευτικό έντυπο 3³⁷ «Αίτηση έκτακτης

³⁶ Οι ΟΤΑ, τα ΝΠΔΔ και οι επιχειρήσεις τους αποστέλλουν το αντίστοιχο Έντυπο 2 για ΟΤΑ

³⁷ Οι ΟΤΑ, τα ΝΠΔΔ και οι επιχειρήσεις τους αποστέλλουν το αντίστοιχο Έντυπο 4 για ΟΤΑ

χρηματοδότησης για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων». Οι αιτήσεις χρηματοδότησης θα υποβληθούν μέσω των εποπτευόντων υπουργείων, τα οποία αφού εξετάσουν και αξιολογήσουν τα αιτήματα των φορέων θα τα αποστείλουν στο Γ.Λ.Κ. το αργότερα έως την 31^η Μαΐου 2012, συμπληρώνοντας το έντυπο 5 «Έλεγχος – βεβαίωση εποπτεύοντος υπουργείου» στο οποίο θα διατυπώσουν τις απόψεις τους για το εύλογο του αιτήματος και το ύψος της χρηματοδότησης. Τα αιτήματα θα υποβληθούν με την ίδια διαδικασία που περιγράφεται παραπάνω (παρ.1).

3. Έλεγχος αιτήματος - χρηματοδότηση - πληρωμές

Το Γ.Λ.Κ. θα εξετάζει τα αιτήματα των φορέων και την αξιολόγηση του εποπτεύοντος υπουργείου και εφόσον υφίσταται ανάγκη θα ζητά πρόσθετες διευκρινήσεις ή στοιχεία, διαβεβαιώσεις κλπ. Στη συνέχεια θα μεταβιβάσει τις σχετικές πιστώσεις μέσω των προϋπολογισμών των υπουργείων. Οι πληρωμές θα πρέπει να γίνουν το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός 30 ημερών από τη λήψη της χρηματοδότησης. Με την ολοκλήρωση των πληρωμών, οι φορείς θα αποστείλουν βεβαίωση ότι η έκτακτη χρηματοδότηση χρησιμοποιήθηκε για την εξόφληση των σχετικών υποχρεώσεων. Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο η χρηματοδότηση ή μέρος αυτής δεν χρησιμοποιηθεί, θα επιστρέφεται στον κρατικό προϋπολογισμό.

Το Γ.Λ.Κ. σε συνεργασία με τα εποπτεύοντα υπουργεία θα προβεί σε επιτόπιους δειγματοληπτικούς ελέγχους, προκειμένου να επαληθεύσει το ύψος των υποχρεώσεων, πριν από τη λήψη της απόφασης χρηματοδότησης καθώς και μετά τη λήξη των πληρωμών. Για το λόγο αυτό οι φορείς θα πρέπει να έχουν διαθέσιμο αναλυτικό αρχείο με τα στοιχεία των υποχρεώσεων αυτών και τα σχετικά παραστατικά.

Για τη διευκόλυνση και επιτάχυνση της ανωτέρω διαδικασίας, προγραμματίζεται η διενέργεια δύο ημερίδων στις οποίες θα μπορούν να συμμετέχουν οι αρμόδιοι κάθε φορέα προκειμένου να παρακολουθήσουν μια σύντομη παρουσίαση επί των στοιχείων που θα υποβάλλουν και να θέσουν τυχόν ερωτήματά τους. Θα υπάρξει άμεσα αναλυτικότερη ενημέρωση.

Η εγκύκλιος αυτή έχει αναρτηθεί και είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του Γ.Λ.Κ. (www.minfin.gr).

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ

Ακριβές Αντίγραφο

Ο Προϊστάμενος διεκπ/σης α.α.

Συνημμένα :

Έντυπο 1: Πίνακας υφιστάμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων κατά την 31/12/2011

Έντυπο 2: Πίνακας υφιστάμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων κατά την 31/12/2011-για ΟΤΑ

Έντυπο 3: Αίτηση έκτακτης χρηματοδότησης για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων

Έντυπο 4: Αίτηση έκτακτης χρηματοδότησης για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων-για ΟΤΑ

Έντυπο 5: Έλεγχος – βεβαίωση εποπτεύοντος υπουργείου

Ενημερωτικό σημείωμα:**Έκτακτη χρηματοδότηση για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών**

Με την εγκύκλιο οικ.2/21967/0094 του Γ.Λ.Κ. η οποία διαβιβάστηκε με την εγκύκλιο 10 του ΥΠ.ΕΣ. ενημερώνονται οι φορείς Γενικής Κυβέρνησης (μεταξύ αυτών και οι ΟΤΑ) για τη δυνατότητα που έχουν να επιχορηγηθούν από πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών τους (31/12/2011). Οι πιστώσεις αυτές είναι ανεξάρτητες από τους ΚΑΠ με τους οποίους επιχορηγούνται οι Δήμοι και οι Περιφέρειες

Ως πρώτη ενέργεια που απαιτείται είναι η αποστολή οικονομικών στοιχείων στο Γ.Λ.Κ. (οι ΟΤΑ θα τα στείλουν διαμέσου του ΥΠ.ΕΣ.).

Το ΥΠ.ΕΣ. αφού ελέγξει τα στοιχεία θα τα διαβιβάσει στο Γ.Λ.Κ. και στη συνέχεια, αφού γίνει έλεγχος, το Γ.Λ.Κ. θα προχωρήσει στη χρηματοδότηση του κάθε φορέα.

Προϋποθέσεις. Για να μπορέσει ένας ΟΤΑ να χρηματοδοτηθεί θα πρέπει να πληροί τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες πιστοποιούνται στο έντυπο 4 της αίτησης (πίνακας Β):

(α) να έχει ορίσει προϊστάμενο οικονομικών υπηρεσιών.³⁸

(β) να τηρεί πλήρως λειτουργικό μητρώο δεσμεύσεων για ένα 3μηνο τουλάχιστον.

(γ) ένα μέρος των οφειλών του στις 31/12/2011 να τα εξοφλήσει από ίδιους πόρους.

(δ) να δεσμεύεται στη μη σώρευση νέων ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Διαδικασία υποβολής αίτησης

Οι φορείς που πληρούν τις προϋποθέσεις μπορούν άμεσα να ζητήσουν έκτακτη χρηματοδότηση από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους συμπληρώνοντας τα ειδικά έντυπα που επισυνάπτονται. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης θα υποβληθούν μέσω των εποπτευόμενων υπουργείων (ΥΠ.ΕΣ.), το οποίο αφού εξετάσει και αξιολογήσει τα αιτήματα των φορέων θα τα αποστείλει στο Γ.Λ.Κ. το αργότερο έως την 31/05/2012.

Οι ΟΤΑ και τα νομικά τους πρόσωπα θα υποβάλλουν αιτήσεις προς το ΥΠ.ΕΣ. μέχρι 26 Μαρτίου 2012. Μπορούν να υποβάλλουν μέχρι την ημερομηνία αυτή μόνο το έντυπο 2 και στην συνέχεια να υποβάλλουν την αίτηση (έντυπο 4) μέχρι την 10η Μαΐου

Για την υποβολή της αίτησης απαιτούνται:

- Συμπλήρωση αίτησης (έντυπο 4)
- Συμπλήρωση πίνακα στοιχείων (πίνακας 2) που αφορά τους ΟΤΑ.

Τα στοιχεία που θα υποβληθούν θα πρέπει να είναι ελεγμένα, γιατί δεν επιτρέπεται μετέπειτα μεταβολή τους.

³⁸ Με το άρθρο 5 του Ν. 3871/10 ο προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών είναι υπεύθυνος για την διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης του φορέα του και των χρηματοδοτούμενων από αυτόν φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και εποπτεύει τις διαδικασίες που αφορούν στον προϋπολογισμό και την λογιστική αποτύπωση των δραστηριοτήτων του φορέα του, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Γ.Λ.Κ.

Διαδικασία χρηματοδότησης.

Το Γ.Λ.Κ. θα εξετάζει τα αιτήματα των φορέων και την αξιολόγηση του εποπτεύοντος υπουργείου (έντυπο 5) και εφόσον υφίσταται ανάγκη θα ζητά πρόσθετες διευκρινίσεις ή στοιχεία, διαβεβαιώσεις κλπ.

Στη συνέχεια θα μεταβιβάσει τις σχετικές πιστώσεις μέσω του προϋπολογισμού του ΥΠ.ΕΣ. Οι πληρωμές θα πρέπει να γίνουν το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο όντος 30 ημερών από τη λήψη της χρηματοδότησης. Με την ολοκλήρωση των πληρωμών, οι φορείς θα αποστείλουν βεβαίωση ότι η έκτακτη χρηματοδότηση χρησιμοποιήθηκε για την εξόφληση των σχετικών υποχρεώσεων. Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο η χρηματοδότηση ή μέρος αυτής δεν χρησιμοποιηθεί, θα επιστρέφεται στον κρατικό προϋπολογισμό.

Το Γ.Λ.Κ. μπορεί να προβεί σε επιτόπιους ελέγχους για να επαληθεύσει το ύψος των υποχρεώσεων πριν λάβει την απόφαση χρηματοδότησης.

Για διευκρινήσεις και επεξηγήσεις το Γ.Λ.Κ. προγραμματίζει τη πραγματοποίηση 2 ενημερωτικών ημερίδων με τη συμμετοχή στελεχών των φορέων γενικής κυβέρνησης.

Επισημάνσεις για τη συμπλήρωση των εντύπων

Συμπληρώνονται τα έντυπα:

- Αίτηση (έντυπο 2)
- Πίνακας στοιχείων (έντυπο 4)
- Βεβαίωση ΥΠ.ΕΣ. (έντυπο 5), το οποίο συμπληρώνεται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου και αφορά το συγκεκριμένο Δήμο.

Επί του εντύπου 2 (πίνακας στοιχείων)

- Η συμπλήρωση των πινάκων γίνεται σε διάταξη χρόνου.
- Στη στήλη λοιπές υποχρεώσεις θα καταχωρηθούν υποχρεώσεις για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί το ανάλογο παραστατικό (π.χ. δελτία αποστολής χωρίς να έχει γίνει η τιμολόγηση, δικαστικές αποφάσεις κλπ)
- Πρέπει να διαχωριστούν οι υποχρεώσεις που χρηματοδοτούνται (π.χ. τιμολόγια για ΘΗΣΕΑ) και να εμφανιστούν σε ξεχωριστές γραμμές του εντύπου.
- Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οι επιχειρήσεις των ΟΤΑ εφόσον πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις θα υποβάλλουν ξεχωριστή αίτηση.

Επί του εντύπου 4 (αίτηση)

Στο πίνακα Β του εντύπου αυτού αναγράφονται τα στοιχεία που προσδιορίζουν την ύπαρξη των προϋποθέσεων υπαγωγής στη χρηματοδότηση.

Στο πίνακα Γ πρέπει να αποδεικνύεται η ειδικότητα των χρηματικών διαθεσίμων για τη πληρωμή οφειλών καθώς και να αναφέρονται τα έσοδα που προορίζονται για την εξόφληση οφειλών (όπως τα έσοδα από οφειλές της κεντρικής κυβέρνησης προς τους Δήμους από παρακρατηθέντες ΚΑΠ παρελθόντων ετών).

Στον πίνακα Δ θα καταχωρηθούν οι μέχρι σήμερα υποχρεώσεις, ενώ τα ποσά που αφορούν τους επόμενους μήνες (ως Αύγουστο 2012) είναι λογικό να καταχωρηθούν οίκοθεν από τις υπηρεσίες που θα παραλάβουν τις αιτήσεις.

Στο πίνακα Ε πρέπει να αναφερθούν τα αιτούμενα ποσά ανά κατηγορία.

Χρειάζεται προσοχή στην αιτιολόγηση του αιτήματος που περιλαμβάνεται στο πίνακα Ε, ούτως ώστε να αποδεικνύεται η αδυναμία εξόφλησης των οφειλών από ίδιους πόρους.

ΕΡΩΤΗΣΗ: Η Περιφέρεια θα υποβάλλει αίτηση για την έκτακτη χρηματοδότηση του Υπουργείου Οικονομικών για εξόφληση ληξιπρόθεσμων οφειλών. Η αίτηση αυτή θα πρέπει να υποβληθεί με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

1. Όσον αφορά τη συγκεκριμένη περίπτωση, το έντυπο 4 (αίτηση) υπογράφεται από τον υπεύθυνο υπάλληλο και τον προϊστάμενο της οικονομικής υπηρεσίας, ως τελικός υπογράφων εκ μέρους οργάνου διοίκησης ο Περιφερειάρχης, ο οποίος εκπροσωπεί την Περιφέρεια. Το δε έντυπο 2 που προηγείται της αποστολής της αίτησης, δεν υπογράφεται από τον Περιφερειάρχη. Δεν προβλέπεται, λοιπόν, απόφαση άλλου οργάνου διοίκησης και δη του Περιφερειακού Συμβουλίου, για την υποβολή της αίτησης (έντυπο 4). Η υπαγωγή στη συγκεκριμένη χρηματοδότηση δεν απαιτεί την έγκριση ή μη του Περιφερειακού Συμβουλίου, είναι υποχρεωτική για το Δήμο και εν τέλει θα κριθεί βάσει των στοιχείων που θα υποβληθούν και από την έκθεση (έντυπο 5) από το ΥΠ.ΕΣ.

2. Το κάθε όργανο διοίκησης, ενεργεί στη βάση της αρχής της αρμοδιότητας, όπως αυτές περιγράφονται από τις σχετικές διατάξεις (άρθρο 65 του Ν.3852/10). Ορισμένες φορές, η εισαγωγή ενός θέματος για λήψη απόφασης από αναρμόδιο όργανο ή όταν δεν απαιτείται απόφαση οργάνου, απαιτεί μεγάλη προσοχή. Πως θα κριθεί από την προϊστάμενη υπηρεσία, για παράδειγμα, μία απόφαση, η οποία δεν θα συγκεντρώσει μεγάλη πλειοψηφία από το Περιφερειακό Συμβούλιο ή εάν δεν συγκεντρώσει την πλειοψηφία του, τη στιγμή που δεν απαιτείται καν απόφαση του οργάνου αυτού; Τέλος δεν είναι σκόπιμο, να υποβάλλεται σε έγκριση οργάνου διοίκησης το δικαίωμα που δίνει η κεντρική διοίκηση για τη χορήγηση επιχορηγήσεων.

Οι εξελίξεις στο καθεστώς δανειοδότησης των Περιφερειών

Οι συνεχείς μειώσεις των ΚΑΠ και των ιδίων εσόδων, λόγω της γενικότερης οικονομικής ύφεσης, προσανατολίζουν τις Περιφέρειες στην ανεύρεση άλλων οικονομικών πόρων και ιδίως στη λήψη δανείων. Απαιτείται η μελέτη του ισχύοντος καθεστώτος δανειοδότησης στις σημερινές συνθήκες, η διερεύνηση των δυνατοτήτων προσφυγής σε αυτό το χρηματοδοτικό εργαλείο και η εκτίμηση των όρων και των προϋποθέσεων που καθιστούν συμφέρουσα τη δανειοδότησή τους.

Θεωρείται σκόπιμο κάτω από αυτές τις συνθήκες να συγκεντρωθούν οι διατάξεις που ισχύουν στο καθεστώς δανειοδότησης, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί σήμερα.

A. Οι μεταβολές του θεσμικού πλαισίου δανειοδότησης

Το σημερινό θεσμικό πλαίσιο στη δανειοδότηση των Περιφερειών στηρίζεται στις διατάξεις του άρθρου 96 του Κ.Ν.Α. και των άρθρων 264 και 265 του Ν.3852/10. Κυρίως το άρθρο 264 του Ν.3852/10 είναι εκείνο που προσδιορίζει τις προϋποθέσεις για τη δανειοδότηση μίας Περιφέρειας. Συγκεκριμένα στο άρθρο αυτό, όπως έχει διαμορφωθεί σήμερα, αναφέρονται:

(α) **Ο σκοπός για τον οποίο χορηγούνται τα δάνεια:** Ενώ μέχρι τη ψήφιση του Ν. 4038/12, μπορούσε να συναφθεί δάνειο τόσο για τη χρηματοδότηση επενδύσεων όσο και για τη χρηματοδότηση των χρεών της Περιφέρειας, με το άρθρο 2, παρ. 1 του Ν. 4038/12, δεν επιτρέπεται η χρηματοδότηση των χρεών, παρά μόνον εκείνων που έχουν προκύψει μέχρι 31/12/2011. Η διαδικασία δανειοδότησης για εξόφληση χρεών έχει συνενωθεί με τη διαδικασία ισοσκελισμού του προϋπολογισμού, μέσω εγγραφής δανείου (άρθρο 2, παρ.2 του Ν. 4038/12).

(β) **Οι προϋποθέσεις για τη δανειοδότηση μίας Περιφέρειας:** Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 264 προσδιορίστηκαν δύο προϋποθέσεις για τη δυνατότητα μίας Περιφέρειας να δανειστεί.

Πρώτη προϋπόθεση είναι το ετήσιο κόστος εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης κάθε περιφέρειας να μην υπερβαίνει το 20% των ετήσιων τακτικών της εσόδων. Το ποσοστό αυτό μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του ΥΠ.ΕΣ., μετά από γνώμη της Ένωσης Περιφερειών.

Δεύτερη προϋπόθεση είναι το συνολικό χρέος της περιφέρειας που προβαίνει σε δανεισμό να μην υπερβαίνει το 60% των συνολικών της εσόδων, όπως αυτό καθορίζεται με την 43093/10 απόφαση του ΥΠ.ΕΣ. Ως συνολικό χρέος θεωρείται το άθροισμα των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων τους³⁹.

Νέα αναστολή των διατάξεων για την ύπαρξη προϋποθέσεων για τη δανειοδότηση, υπήρξε με τις διατάξεις που εκδόθηκαν για τον ισοσκελισμό των προϋπολογισμών των Περιφερειών.

B. Ισοσκελισμός των προϋπολογισμών μέσω εγγραφής δανείου

Ο ισοσκελισμός προϋπολογισμού μέσω εγγραφής δανείου θεσμοθετήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 49, παρ. 1ε του Ν. 3943/11. Για την εφαρμογή της δυνατότητας αυτής εκδόθηκε η προβλεπόμενη Κ.Υ.Α. 22292/11 (16-6-2011), η οποία έθετε προθεσμία εγγραφής δανείου από τα Περιφερειακά Συμβούλια την 30/6/2011 και περιόριζε τη δυνατότητα αυτή μόνο για τους προϋπολογισμούς του 2011. Το χαρακτηριστικό αυτής της διάταξης ήταν πως το Περιφερειακό Συμβούλιο μπορούσε να πραγματοποιήσει συνομολόγηση δανείου, με απλή πλειοψηφία των μελών του (όσον αφορά το ύψος του δανείου) και χωρίς τους περιορισμούς των προϋποθέσεων (ποσοστά τοκοχρεολυσίων και χρεών) του άρθρου 264 του Ν. 3852/10. Η προθεσμία της

³⁹ Τυπικά αυτή η υπουργική απόφαση αναφέρεται στους δήμους και όχι στις περιφέρειες. Τηρουμένων των αναλογιών λαμβάνεται υπόψη ο αριθμητικός μέσος των συνολικών εσόδων των τριών (3) τελευταίων εγκεκριμένων απολογισμών τους. Στα συνολικά έσοδα δεν υπολογίζονται τα έσοδα από δάνεια, οι εισπράξεις υπέρ δημοσίου και τρίτων και το χρηματικό υπόλοιπο.

30/6/2011 για την εφαρμογή της σχετικής διάταξης παρατάθηκε, με τη παρ. 5 του άρθρου 12 του Ν. 4018/11, μέχρι 31/12/2011.

Η δυνατότητα εγγραφής δανείου δια ισοσκελισμού, η οποία είχε λήξει στις 31/12/2011, δεν ίσχυε για τους προϋπολογισμούς του 2012, έως ότου εκδόθηκε ο Ν. 4038/12, στον οποίο προβλέφθηκε η δυνατότητα των Περιφερειών να εγγράψουν δάνειο προς ισοσκελισμό του προϋπολογισμού του νέου έτους (2012), ποσού ίσο με τις οφειλές τους στις 31/12/2011 (άρθρο 2, παρ. 2). Για τη σύναψη του δανείου απαιτείται η σύνταξη και ψήφιση σχεδίου οικονομικής υποστήριξης από το Περιφερειακό Συμβούλιο και η υποβολή του στην Ελεγκτική Επιτροπή του προγράμματος εξυγίανσης. Με τις ίδιες διατάξεις προβλέπεται η συνομολόγηση του εν λόγω δανείου να γίνει μέχρι 30/9/2012.

Σημειώνεται πως η δυνατότητα σύναψης δανείου για ισοσκελισμό παρέχεται όχι μόνο για το Τ.Π.Δ., αλλά και για άλλα πιστωτικά ιδρύματα.

Οι προβλεπόμενες διαδικασίες για τη συνομολόγηση δανείου με το Τ.Π.Δ. με σκοπό τον ισοσκελισμό του προϋπολογισμού του 2012
1. Υποβολή αιτήματος από το δανειζόμενο με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά
2. Αξιολόγηση του αιτήματος και εισαγωγή αυτού στο Δ.Σ. του Τ.Π.Δ. για λήψη της σχετικής απόφασης
3. Ανακοίνωση της έγκρισης και αποδοχή των όρων του δανείου από τον δανειζόμενο
4. Συνομολόγηση του δανείου αφού προσκομιστούν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά
5. Υπογραφή μεταξύ των μερών του δανειστικού συμβολαίου
6. Η εκταμίευση του προϊόντος του δανείου, γίνεται με την προσκόμιση των σχετικών δικαιολογητικών, σύμφωνα με τους όρους του δανειστικού συμβολαίου και ύστερα από έγγραφο του δανειζομένου
Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έγκρισης που πρέπει να υποβληθούν στο Τ.Π.Δ.

Γ. Δυνατότητα επιμήκυνσης ή και αναχρηματοδότησης των δανείων

Η δυνατότητα επιμήκυνσης ή αναχρηματοδότησης υπάρχοντος δανείου θεσμοθετήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 49, π.1α του Ν.3943/11, με τις οποίες προβλέφθηκε πως κατόπιν αιτήσεων των ενδιαφερομένων το Δ.Σ. του Τ.Π.Δ. δύναται να ρυθμίζει εν γένει οφειλές από χορηγηθέντα από αυτό δάνεια σε δήμους, πρώην κοινότητες ή στους καθολικούς διαδόχους τους, που προκύπτουν από την εφαρμογή του Ν. 3852/10, καθώς και στις περιφέρειες, που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις συνομολόγησης δανείων του άρθρου 264 του Ν. 3852/10 και των σε εκτέλεση αυτών εκδοθεισών Υ.Α. ή που εντάσσονται στο ειδικό πρόγραμμα για την οικονομική τους εξυγίανση του άρθρου 262 του ίδιου νόμου (*Το πρόγραμμα εξυγίανσης ενεργοποιήθηκε με την έκδοση της Υ.Α. 43288/13-10-2011 του ΥΠ.ΕΣ.*).

Η διάρκεια αποπληρωμής των οφειλών αυτών μπορεί να παρατείνεται μέχρι τα είκοσι πέντε έτη από την ημερομηνία της ρύθμισης και με λοιπούς ειδικότερους όρους και ειδικό κατά περίπτωση επιτόκιο που θα καθορίζεται από το Δ.Σ. του Τ.Π.Δ. Οι παραπάνω οφειλές μπορούν να εξοφληθούν και με συνομολόγηση νέου δανείου από το Τ.Π.Δ. με διάρκεια μέχρι τα είκοσι πέντε έτη από τη συνομολόγηση, με ειδικότερους όρους, επιτόκιο και προϋποθέσεις που θα καθορίζονται από το Δ.Σ. του Τ.Π.Δ.

Προβλέπεται πως με την επιμήκυνση των δανείων, η ετήσια τοκοχρεολυτική τους απόσβεση θα μειωθεί κατά 50% κατά μέσο όρο, γεγονός που θα απελευθερώσει αντίστοιχα ποσά από τους παρακρατούμενους ΚΑΠ από το Τ.Π.Δ. Η δυνατότητα αυτή έχει συνδυαστεί με τη λειτουργία του προγράμματος εξυγίανσης.

Οι προβλεπόμενες διαδικασίες για τη συνομολόγηση δανείου με το Τ.Π.Δ. με σκοπό την επιμήκυνση δανείων
1. Υποβολή αιτήματος από το δανειζόμενο με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά
2. Αξιολόγηση του αιτήματος και εισαγωγή αυτού στο Δ.Σ. του Τ.Π.Δ. για λήψη της σχετικής απόφασης
3. Ανακοίνωση της έγκρισης και αποδοχή των όρων του δανείου από τον δανειζόμενο
4. Συνομολόγηση του δανείου αφού προσκομιστούν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά
5. Υπογραφή μεταξύ των μερών του δανειστικού συμβολαίου
6. Η εκταμίευση του προϊόντος του δανείου, γίνεται με την προσκόμιση των σχετικών δικαιολογητικών, σύμφωνα με τους όρους του δανειστικού συμβολαίου και ύστερα από έγγραφο του δανειζομένου.
Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έγκρισης που πρέπει να υποβληθούν στο Τ.Π.Δ.
Το ισχύον επιτόκιο για τα δάνεια αυτά έχει καθοριστεί σε 5,20%.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ: Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

1. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

Κατά την περίοδο σύνταξης του Ε.Π. της Περιφέρειας (Απρίλιος 2012), υλοποιείται το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μακεδονίας - Θράκης 2007-2013 (ΠΕΠ Μ-Θ). Το ΠΕΠ Μ-Θ περιλαμβάνει άξονες προτεραιότητας οι οποίοι εξειδικεύουν τη στρατηγική για την ανάπτυξη της Περιφέρειας στο πλαίσιο της εθνικής πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης. Περιλαμβάνει επίσης δράσεις (σε διαφόρους τομείς) που χρηματοδοτούνται και τις οποίες μπορούν να υλοποιήσουν δημόσιοι φορείς μεταξύ των οποίων και η Περιφέρεια. Με την έννοια αυτή, το ΠΕΠ αποτελεί μια πηγή για τη χρηματοδότηση των δράσεων της Περιφέρειας και συγχρόνως ένα προγραμματικό πλαίσιο με το οποίο θα πρέπει το Ε.Π. να είναι συμβατό.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι προτεραιότητες και οι γενικοί στόχοι, τόσο του ΕΣΠΑ όσο και του ΠΕΠ για την Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΣΠΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΣΠΑ	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ Ε.Π. ΓΙΑ Π.Α.Μ.Θ.
ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Η αύξηση της εξωστρέφειας και των εισροών ξένων άμεσων επενδύσεων 2. Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της παραγωγικότητας 3. Η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αυτοτροφοδοτούμενη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη μέσω της κινητοποίησης του συνόλου του αναπτυξιακού δυναμικού και με έμφαση στη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων, στην ποιότητα ζωής, στην αναβάθμιση των προσφερομένων υπηρεσιών υγείας και εκπαίδευσης και στην ανάδειξη του πολιτισμού και ειδικών χωρικών συνόλων σε παράγοντα οικονομικής ανάπτυξης ώστε να καταστεί η Περιφέρεια ελκυστικός τόπος για κατοικία και επενδύσεις.
ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	<ol style="list-style-type: none"> 4. Βελτίωση της ποιότητας και της έντασης των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος. 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Δυναμική ενσωμάτωση της Περιφέρειας στον ευρύτερο γεωγραφικό οικονομικό χώρο μέσω βελτίωσης της προσβασιμότητας και με έμφαση στην

	<p>5. Η ενίσχυση της Έρευνας, Τεχνολογίας και η προώθηση της Καινοτομίας σε όλους τους κλάδους ως βασικού παράγοντα αναδιάρθρωσης της ελληνικής οικονομίας και μετάβασης στην οικονομία της γνώσης.</p> <p>6. Η ψηφιακή σύγκλιση της χώρας με την ενσωμάτωση και τη συστηματική χρήση των ΤΠΕ στους τομείς κοινωνικής και οικονομικής δραστηριοποίησης.</p>	<p>περιφερειακή ολοκλήρωση των μεταφορικών διασυνδέσεων με τα Διευρωπαϊκά δίκτυα, που θα συμβάλλει στην οικονομική μεγέθυνση και στη βελτίωση της ελκυστικότητας και της συνολικής ανταγωνιστικότητάς της.</p>
<p>ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ</p>	<p>7. Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζόμενων και των επιχειρήσεων</p> <p>8. Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση</p> <p>9. Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης</p> <p>10. Θεμελίωση ενός αποδοτικού και οικονομικά βιώσιμου συστήματος Υγείας που θα προσφέρει ποιοτικές και εξατομικευμένες υπηρεσίες στους πολίτες και θα εστιάζει στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών πρόληψης και φροντίδας</p> <p>11. Η ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων, με την άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη – απασχόληση – κοινωνική συνοχή).</p>	
<p>ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</p>	<p>12. Η βελτίωση της ποιότητας των δημοσίων πολιτικών και η αποτελεσματική εφαρμογή τους για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών και τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δράσης.</p>	

<p>ΕΛΚΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΩΣ ΤΟΠΟΥ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ</p>	<p>13. Η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός των φυσικών υποδομών και των συναφών υπηρεσιών του συστήματος μεταφορών της χώρας</p> <p>14. Ο ασφαλής ενεργειακός εφοδιασμός της χώρας με γνώμονα την αειφορία</p> <p>15. Η αειφόρος διαχείριση του περιβάλλοντος</p> <p>16. Η άσκηση αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής</p> <p>17. Ανάδειξη του Πολιτισμού ως ζωτικού παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας</p>	
---	---	--

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζονται οι άξονες προτεραιότητας και οι ειδικοί στόχοι του ΕΠ Μακεδονίας – Θράκης, όσον αφορά την Ανατολική Μακεδονία και Θράκη.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ 2007-2013

Α/Α	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ
1	ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ Π.Α.Μ.Θ.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Μείωση του χρόνου και του κόστους μετακίνησης (προσώπων και αγαθών) ➤ Βελτίωση της ασφάλειας των μεταφορών ➤ Βελτίωση του επιπέδου εξυπηρέτησης ➤ Υποστήριξη υποδομών λιμενικών έργων για την ενίσχυση της αλιείας. Προβλέπεται η δυνατότητα χρηματοδότησης υποδομών αλιείας (π.χ. αλιευτικά καταφύγια) σε εκείνες τις περιπτώσεις που οι ανάγκες δεν καλύπτονται από το ΕΤΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας)
2	ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ Π.Α.Μ.Θ.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Εισαγωγή στις ΜΜΕ καινοτόμων υπηρεσιών και εφαρμογών ΤΠΕ, όπως ηλεκτρονικό εμπόριο ➤ Προώθηση επενδυτικών και επιχειρηματικών σχεδίων σε διάφορες παραγωγικές δραστηριότητες στους τομείς της μεταποίησης, του εμπορίου και των υπηρεσιών

		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ορθολογική διαχείριση ενεργειακών πόρων
3	ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΣΤΗΝ Π.Α.Μ.Θ.	<p><u>Στο περιβάλλον:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάπτυξη περιβαλλοντικών υποδομών διαχείρισης αποβλήτων ➤ Ορθολογική διαχείριση υδατικών πόρων ➤ Διαχείριση κινδύνων ➤ Αειφορική διαχείριση φυσικού περιβάλλοντος <p><u>Στην υγεία:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ανάπτυξη πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας ➤ Ανάπτυξη και προστασία της δημόσιας υγείας ➤ Ολοκληρωμένη ανάπτυξη της Κοινωνικής Αλληλεγγύης ➤ Βελτίωση της ανταποδοτικότητας του υγειονομικού συστήματος <p><u>Στην παιδεία:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Βελτίωση της ποιότητας και της έντασης των επενδύσεων στον τομέα της εκπαίδευσης <p><u>Στον πολιτισμό:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ενίσχυση πολιτιστικών υποδομών ➤ Τόνωση της ζήτησης στον τομέα του πολιτισμού <p><u>Στη χωρική διάσταση της ανάπτυξης:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Βιώσιμη αστική ανάπτυξη ➤ Ενίσχυση ορεινών περιοχών ➤ Ενίσχυση μειονεκτικών περιοχών ➤ Ενίσχυση νησιωτικών περιοχών
4	ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ Π.Α.Μ.Θ.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Αποτελεσματική εφαρμογή, διαχείριση, παρακολούθηση, έλεγχος και αξιολόγηση του Προγράμματος ➤ Εξασφάλιση της δημοσιοποίησης, πληροφόρησης των φορέων και πολιτών ➤ Ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση φορέων και πολιτών για τη συμμετοχή στο σχεδιασμό και εφαρμογή τοπικών αναπτυξιακών δράσεων

Μέσω του Ε.Π. Μ-Θ και σύμφωνα με την πρόσφατη αναθεώρηση (Απρίλιος 2012), η Περιφέρεια ενισχύεται με συνολικό προϋπολογισμό 564,7 εκατ. €, μέσω 4 διακριτών Αξόνων Προτεραιότητας, ως ακολούθως:

- **Άξονας Προτεραιότητας 3** «Υποδομές και Υπηρεσίες Προσπελασιμότητας στην Π-ΑΜΘ», στον οποίο κατανέμεται το 38% των πόρων

- **Άξονας Προτεραιότητας 6** «Ψηφιακή Σύγκλιση και Επιχειρηματικότητα στην Π-ΑΜΘ», στον οποίο κατανέμεται το 14% των πόρων

- **Άξονας Προτεραιότητας 9** «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα Ζωής στην Π-ΑΜΘ», στον οποίο κατανέμεται το 45% των πόρων

- **Άξονας Προτεραιότητας 11** «Τεχνική Υποστήριξη της Εφαρμογής στην Π-ΑΜΘ», στον οποίο κατανέμεται το 3% των πόρων

Επίσης, έχουν εκχωρηθεί από το ΕΠΠΕΡΑΑ ποσό 27.700.000 € και από το Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» ποσό 8 εκ. € για την υλοποίηση των ΤΟΠΣΑ.

Κατά την κατάρτιση του Στρατηγικού σχεδίου ελήφθησαν υπόψη και έγινε έλεγχος της συμβατότητας των στόχων των δύο προγραμμάτων. Επίσης ελήφθησαν υπόψη παρεμβάσεις που ήδη χρηματοδοτούνται από το ΠΕΠ αλλά και άλλες χρηματοδοτικές ευκαιρίες που αυτό προσφέρει.

2. ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ – ΘΡΑΚΗΣ

Η τρέχουσα περίοδος χαρακτηρίζεται αφενός μεν από την πολυπλοκότητα των ζητημάτων αφετέρου δε από την όξυνση των προβλημάτων σε όλους τους τομείς. Στο περιβάλλον αυτό, η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης αντιμετωπίζει πολλές απειλές, ιδιαίτερα μεγεθυμένες σε σχέση με άλλες Περιφέρειες, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της (ακριτική Περιφέρεια, από τις πιο φτωχές, με πολύ αυξημένα ποσοστά ανεργίας και φθίνουσα παραγωγική δραστηριότητα), χαρακτηριστικά που την κατατάσσουν στις πιο αδύναμες οικονομικά σε σχέση με τις Περιφέρειες της Ε.Ε.

Παρ' όλα αυτά εξ' αιτίας της σημαντικής γεωπολιτικής θέσης που κατέχει, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο αξιοποιώντας κυρίως τις διαπεριφερειακές συνδυασμένες μεταφορικές υποδομές και να αναδειχτεί ως κομβικό σημείο της Βαλκανικής, Ανατολικοευρωπαϊκής και Ασιατικής ενδοχώρας.

Επίσης, επενδύοντας σε παραγωγικούς τομείς (με αξιοποίηση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Διασυνοριακής Συνεργασίας) μπορεί να βελτιώσει την παραγωγική της ικανότητα και να συγκλίνει σταδιακά προς το επίπεδο των ανεπτυγμένων Ευρωπαϊκών Περιφερειών.

Τέλος, οι πλούσιοι αναπτυξιακοί της πόροι, όπως η ισχυρή ταυτότητα των κύριων αστικών κέντρων – πόλεων πρωτεύουσών, η διαπολιτισμικότητα, το φυσικό περιβάλλον και οι πολιτιστικοί πόροι, μπορούν να κάνουν την Περιφέρεια ελκυστική για θεματικές μορφές τουρισμού.

Η διοίκηση της Περιφέρειας, αναγνωρίζοντας τα προβλήματα σε όλους τους τομείς αρμοδιοτήτων της και λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες που της προσδίδουν τα χαρακτηριστικά της, έχει ως όραμα το:

να καταστεί η Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης ελκυστική σε ένα διευρυμένο οικονομικό χώρο με γεωγραφικά πλεονεκτήματα και πλούσια προσφορά ενδογενούς αναπτυξιακού δυναμικού

3. Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

Αναλυτικότερα, η αναπτυξιακή στρατηγική της Περιφέρειας εστιάζει σε δύο επιλογές:

α) **Η πρώτη επιλογή** αφορά στην **αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της Περιφέρειας** και στοχεύει στη μεγιστοποίηση των ωφελειών που θα προκύψουν από μια σειρά καθοριστικών, πλην όμως εξωτερικών ως προς το περιφερειακό οικονομικό σύστημα, παραγόντων, όπως είναι η κατασκευή των Διευρωπαϊκών μεταφορικών και ενεργειακών δικτύων. Η διασύνδεση της Περιφέρειας με τα οδικά, σιδηροδρομικά και ποτάμια διευρωπαϊκά δίκτυα αλλά και η ανάδειξη της σε ενεργειακό κόμβο (αγωγός φυσικού αερίου Τουρκίας - Ελλάδος - Ιταλίας, αγωγός

πετρελαίου Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολης) παρέχουν τη δυνατότητα για σημαντική αλλαγή της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας και την ανάδειξη νέων δυναμικών κλάδων, όπως είναι το διαμετακομιστικό εμπόριο (logistics). Η αναδιάρθρωση της παραγωγικής βάσης της Περιφέρειας προϋποθέτει την προσέλκυση σημαντικών επενδύσεων, στόχος που εξυπηρετείται από τη σημαντική αναβάθμιση των μεταφορικών υποδομών.

β) Η **δεύτερη επιλογή** αφορά στην **αξιοποίηση του συνόλου των ενδογενών αναπτυξιακών χαρακτηριστικών της περιφέρειας**, τα οποία δεν έχουν αξιοποιηθεί επαρκώς, όπως για παράδειγμα το ιδιαίτερα πλούσιο φυσικό περιβάλλον της Περιφέρειας, που μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την ανάπτυξη του τουρισμού στις ορεινές και αγροτικές περιοχές, διαμορφώνοντας τις κατάλληλες προϋποθέσεις για τη δημιουργία συμπληρωματικού εισοδήματος και απασχόλησης. Η δεύτερη επιλογή στοχεύει παράλληλα **στην ενίσχυση κρίσιμων παραγόντων οικονομικής ανάπτυξης**, όπου παρατηρούνται ελλείψεις που επιδρούν στις συνθήκες ποιότητας ζωής και συνακόλουθα και στην ελκυστικότητα της Περιφέρειας, με χαρακτηριστικότερα παραδείγματα τα αστικά κέντρα αλλά και την ενδοχώρα, και την αναγκαιότητα ενίσχυσης του ρόλου τους στο νέο πλαίσιο που διαμορφώνουν οι ευρύτερες εξελίξεις (είσοδος Βουλγαρίας – Ρουμανίας στην Ε.Ε, σταδιακή προσέγγιση της Τουρκίας με την Ε.Ε, ανεξάρτητα του χρόνου και της μορφής που θα λάβει η προσέγγιση αυτή - πλήρες μέλος, ειδική σχέση).

Σημείο τομής των δύο στρατηγικών επιλογών είναι ο πρώτος στόχος της Πολιτικής Συνοχής της Προγραμματικής Περιόδου 2007 – 2013, που είναι η βελτίωση της ελκυστικότητας της Ευρώπης και των περιφερειών της ως περιοχών για επενδύσεις και απασχόληση.

4. ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η Περιφέρεια ως φορέας Αυτοδιοίκησης, θα διεκδικήσει πόρους και άλλες ενισχύσεις, θα κινητοποιήσει τους αναπτυξιακούς φορείς της περιφέρειας και θα συντονίσει μια προσπάθεια υπέρβασης της κρίσης και βελτίωσης της ζωής των κατοίκων της, στο πλαίσιο των αρχών της που είναι:

- Αειφόρος ανάπτυξη με σεβασμό στο περιβάλλον
- Αξιοποίηση πόρων και υποδομών με πνεύμα οικονομίας, εξωστρέφειας, αποτελεσματικότητας και παραγωγικότητας.
- Ισότητα ευκαιριών – ισονομία ισοπολιτεία - Σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα και στον πολίτη
- Κοινωνική συνοχή, αξιοποίηση της γνώσης και της καινοτομίας.
- Η συμμετοχή των πολιτών και των φορέων στην διαμόρφωση, στην λήψη και στην υλοποίηση των αποφάσεων
- Ο σεβασμός της ιδιαιτερότητας του κάθε τόπου, της κάθε περιοχής, της κάθε πόλης και χωριού της περιφέρειας.
- Η υπέρβαση επιμέρους αντιθέσεων, οι συνεργασίες, οι συμπράξεις και οι δικτυώσεις σε περιφερειακό επίπεδο, η συνέργεια των τοπικών και περιφερειακών δυνάμεων
- Η αποτελεσματικότητα στον σχεδιασμό και στην υλοποίηση παρεμβάσεων και έργων.
- Η εξασφάλιση χρηματοδοτικών πόρων με την αξιοποίηση του ΕΣΠΑ, όλων των επιχειρησιακών και αναπτυξιακών προγραμμάτων, Εθνικών και Ευρωπαϊκών, και με την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων και επενδύσεων.

5. ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Στα Κεφάλαια που προηγήθηκαν προσδιορίστηκαν τα κρίσιμα ζητήματα, δηλαδή τα σημαντικότερα προβλήματα σε όλους τους τομείς αρμοδιοτήτων της Περιφέρειας. Για κάθε ένα από αυτά τα ζητήματα προσδιορίζονται στη συνέχεια οι στόχοι, στους οποίους θα πρέπει να εστιάσει η Περιφέρεια προκειμένου να εκπληρώσει την αποστολή της και να υλοποιήσει το όραμά της.

Στη συνέχεια οι στόχοι ομαδοποιούνται σε Μέτρα, τα οποία εν συνεχεία εντάσσονται σε Άξονες Προτεραιότητας.

Βάσει του οράματος και των πολιτικών επιλογών της Διοίκησης της Περιφέρειας οι αναπτυξιακές της προτεραιότητες, τα μέτρα και οι στόχοι για το επόμενο διάστημα (2012-2014) είναι:

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΙ
<p>1.1</p> <p>Πολεοδομικός και χωρικός σχεδιασμός</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αναβάθμιση του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού • Συνεργασία της Περιφέρειας με φορείς για την αντιμετώπιση ζητημάτων φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος
<p>1.2</p> <p>Φυσικό περιβάλλον</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Προστασία, ανάδειξη και οικολογική διαχείριση φυσικών περιοχών • Πρόληψη και διαχείριση περιβαλλοντικών κινδύνων • Προστασία και αποκατάσταση των ακτών • Ορθολογική διαχείριση υδατικών πόρων.
<p>1.3</p> <p>Περιβαλλοντικές υποδομές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ολοκληρωμένη διαχείριση στερεών αποβλήτων • Ολοκληρωμένη διαχείριση υγρών αποβλήτων
<p>1.4</p> <p>Πολιτική προστασία</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε υδάτινους αποδέκτες για αντιπλημμυρική προστασία • Αποτελεσματική ανταπόκριση της Περιφέρειας στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών
<p>1.5</p> <p>Μεταφορικές υποδομές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συμπλήρωση – ανάπτυξη του δικτύου μεταφορικών υποδομών • Ανάπτυξη συνδυασμένων μεταφορών

ΑΞΟΝΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, ΥΓΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΙ
2.1. Κοινωνική μέριμνα και υγεία	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη δομών στρατηγικού σχεδιασμού και συντονισμού του συνόλου των κοινωνικών φορέων με σκοπό τη δημιουργία θεσμών μακροπρόθεσμης προοπτικής • Ενίσχυση των παρεμβάσεων της Περιφέρειας σε θέματα κοινωνικής μέριμνας και υγείας, στην κατεύθυνση της μείωσης των ελλείψεων σε υποδομές και υπηρεσίες
2.2. Πολιτισμός - Αθλητισμός	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάδειξη της πολιτιστικής ιδιαιτερότητας και μοναδικότητας της Περιφέρειας • Αναβάθμιση των υπηρεσιών που ασκούν τις αρμοδιότητες στους τομείς πολιτισμού και αθλητισμού • Ανάπτυξη του συντονιστικού και επιτελικού ρόλου της Περιφέρειας στο δίκτυο των φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα του πολιτισμού και αθλητισμού
2.3. Περιβαλλοντική Υγιεινή	<ul style="list-style-type: none"> • Εξειδίκευση του ρόλου της Περιφέρειας στην αντιμετώπιση προβλημάτων προστασίας της δημόσιας υγείας • Αναβάθμιση της λειτουργίας των Τμημάτων Περιβαλλοντικής Υγιεινής

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΙ
3.1 Γεωργία	<ul style="list-style-type: none"> • Επιστημονική υποστήριξη και κατάρτιση των αγροτών • Βελτίωση των υποδομών και της παραγωγής του γεωργικού τομέα, με μέριμνα για το περιβάλλον • Υποστήριξη των γεωργών για τη διάθεση των προϊόντων • Αξιοποίηση της γεωθερμίας
3.2 Κτηνοτροφία – Αλιεία / υδατοκαλλιέργεια	<ul style="list-style-type: none"> • Επιστημονική υποστήριξη και κατάρτιση των κτηνοτρόφων • Ταυτοποίηση και ανάδειξη της τοπικής κτηνοτροφικής παραγωγής • Προβολή των τοπικών κτηνοτροφικών προϊόντων • Ενίσχυση και προώθηση της βιολογικής καλλιέργειας και εκτροφής • Προστασία της Δημόσιας Υγείας • Επιστημονική υποστήριξη και κατάρτιση των επαγγελματιών

	<p>αλιέων</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση των υποδομών αλιείας / υδατοκαλλιέργειας • Υποστηρικτικές ενέργειες προβολής και διάθεσης των προϊόντων αλιείας / υδατοκαλλιέργειας
<p>3.3 Βιομηχανία /Ενέργεια/Ορυκτός Πλούτος/Μεταποίηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αναβάθμιση των υποδομών και δικτύων των Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών • Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας • Αναβάθμιση των δικτύων μεταφοράς ενέργειας • Αξιοποίηση της αιολικής και ηλιακής ενέργειας και των γεωθερμικών πεδίων • Αξιοποίηση των μεταλλευτικών αποθεμάτων
<p>3.4 Τουρισμός</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδιασμός και προβολή της τουριστικής φυσιογνωμίας της Περιφέρειας • Ανάδειξη και προώθηση του επιτελικού ρόλου της Περιφέρειας στον τομέα και υποστήριξη των εμπλεκόμενων φορέων • Ενίσχυση της ανάπτυξης νέων μορφών τουρισμού
<p>3.5 Απασχόληση / Παιδεία / Δια Βίου Μάθηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση των τοπικών δυνατοτήτων και πλεονεκτημάτων • Σύνδεση της κατάρτισης με τις ανάγκες της Περιφέρειας • Συνεργασία των δομών εκπαίδευσης και κατάρτισης

ΑΞΟΝΑΣ 4. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

ΜΕΤΡΑ	ΣΤΟΧΟΙ
<p>4.1 Οργάνωση και λειτουργία</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αναδιοργάνωση δομής και επανακαθορισμός αντικειμένου των υπηρεσιών • Καθιέρωση ενιαίων προτύπων λειτουργίας υπηρεσιών • Βελτίωση προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης λειτουργίας
<p>4.2 ΤΠΕ και ηλεκτρονική διακυβέρνηση</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη και λειτουργία ενιαίων και ολοκληρωμένων εφαρμογών • Βελτίωση πρόσβασης σε κέντρα ηλεκτρονικής πληροφόρησης
<p>4.3 Ανθρώπινο δυναμικό</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη των γνώσεων και ικανοτήτων του προσωπικού • Ορθολογική αξιοποίηση του έμψυχου δυναμικού

<p style="text-align: center;">4.4</p> <p style="text-align: center;">Σχέσεις και επικοινωνία της Περιφέρειας με κράτος, φορείς, πολίτες</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση προβολής και δημοσιότητας δραστηριότητας Π.Α.Μ.Θ. • Καταγραφή αναγκών και απόψεων τοπικών κοινωνιών και φορέων
<p style="text-align: center;">4.5</p> <p style="text-align: center;">Οικονομικά</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση εγκαταστάσεων και αναβάθμιση εξοπλισμού • Αξιοποίηση δημόσιας περιουσίας • Αναβάθμιση της οικονομικής διαχείρισης

6. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟ

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται ενδεικτικές δράσεις ανά Άξονα Προτεραιότητας και Μέτρο. Οι ενδεικτικές δράσεις αφορούν ενέργειες, σχέδια, μελέτες και έργα που είτε έχει προγραμματιστεί η υλοποίησή τους, είτε προτείνεται η υλοποίησή τους για την επίτευξη των στόχων του Ε.Π.

Στην επόμενη ενότητα του Επιχειρησιακού Προγραμματισμού, οι δράσεις αυτές θα συμπληρωθούν και θα αναλυθούν περαιτέρω. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται προκειμένου να γίνει κατανοητό το περιεχόμενο των στόχων.

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΜΕΤΡΑ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
<p style="text-align: center;">1.1</p> <p style="text-align: center;">Πολεοδομικός και χωρικός σχεδιασμός</p>	<p style="text-align: center;">Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού</p>	<p style="text-align: center;">1.1.1</p> <p style="text-align: center;">Αναβάθμιση του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συμμετοχή στη διαμόρφωση – τροποποίηση του Χωροταξικού σχεδιασμού της Περιφέρειας. • Συμμετοχή στην εκπόνηση ειδικών πλαισίων χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για: <ul style="list-style-type: none"> - τη χωρική διάρθρωση κρίσιμων τομέων όπως ο τουρισμός, η μεταποίηση , η παραγωγή ενέργειας κ.α. - τη χωρική διάρθρωση υπερτοπικών δικτύων - ειδικές περιοχές που παρουσιάζουν κρίσιμα αναπτυξιακά και κοινωνικά προβλήματα -τη ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων.

	<p>Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού</p> <p>Διεύθυνση Τεχνικών Έργων</p> <p>Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων των Π.Ε.</p>	<p>1.1.2</p> <p>Συνεργασία της Περιφέρειας με φορείς για την αντιμετώπιση ζητημάτων του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία αρχείου πολεοδομικών και περιβαλλοντικών πληροφοριών. • Δράσεις αντιμετώπισης των χωροταξικών και πολεοδομικών προβλημάτων του αστικού χώρου. • Δικτύωση των διαφορετικών επιπέδων διοίκησης.
<p>1.2</p> <p>Φυσικό περιβάλλον</p>	<p>Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού</p> <p>Διεύθυνση Τεχνικών Έργων</p> <p>Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων των Π.Ε.</p>	<p>1.2.1</p> <p>Προστασία, ανάδειξη και οικολογική διαχείριση φυσικών περιοχών</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δράσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης. • Ενέργειες επιστημονικής παρακολούθησης όλων των παραμέτρων του φυσικού περιβάλλοντος • Ενέργειες για σχεδιασμό και έγκριση κανονιστικών διατάξεων και διαχειριστικών σχεδίων των περιοχών Natura 2000 από το αρμόδιο Υπουργείο ΠΕΚΑ • Οργάνωση τμημάτων για τους ελέγχους τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, με την στελέχωση τους με το κατάλληλο προσωπικό καθώς και την προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού. • Υποστήριξη φορέων διαχείρισης. • Ενέργειες προώθησης της τοπικής βιώσιμης ανάπτυξης.
	<p>Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού</p> <p>Διεύθυνση Τεχνικών Έργων</p> <p>Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων των Π.Ε.</p> <p>Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας</p>	<p>1.2.2</p> <p>Πρόληψη και διαχείριση περιβαλλοντικών κινδύνων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δράσεις προστασίας από πυρκαγιές. • Καταγραφή των εστιών ρύπανσης • Ενέργειες και δράσεις, προκειμένου οι Δήμοι να προβούν στην πλήρη αδειοδότηση οργανωμένων χώρων απόληψης αδρανών υλικών, με την πλήρη εφαρμογή μέτρων για την περιβαλλοντική αποκατάσταση.

	<p>Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού</p> <p>Διεύθυνση Τεχνικών Έργων</p> <p>Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων των Π.Ε.</p>	<p>1.2.3</p> <p>Προστασία και αποκατάσταση των ακτών</p>	<ul style="list-style-type: none"> Μελέτες και δράσεις αντιμετώπισης του κινδύνου διάβρωσης των ακτών.
	<p>Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού</p>	<p>1.2.4</p> <p>Ορθολογική διαχείριση υδατικών πόρων</p>	<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργία βάσεων δεδομένων Αντιμετώπιση προβλημάτων διαχείρισης υδατικών πόρων Διαχειριστικό σχέδιο του συνόλου των Υδάτων σε επίπεδο λεκανών απορροής και εκπόνηση υδρολογικών μελετών σε τοπικό επίπεδο για τον εντοπισμό περιοχών υφαλμύρωσης ή που απειλούνται να υφαλμυρίσουν από υπεράντληση.
<p>1.3</p> <p>Περιβαλλοντικές υποδομές</p>	<p>Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού</p> <p>Διεύθυνση Τεχνικών Έργων</p> <p>Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων των Π.Ε.</p>	<p>1.3.1</p> <p>Ολοκληρωμένη διαχείριση στερεών αποβλήτων</p>	<ul style="list-style-type: none"> Υλοποίηση του ΠΕΣΔΑ για τη διαχείριση των απορριμμάτων. Μελέτη ωρίμανσης και εφαρμογής σύγχρονων συστημάτων διαχείρισης αποβλήτων. Πρώθηση δράσεων και ενεργειών προκειμένου να ενταχθούν προς χρηματοδότηση και υλοποίηση, σε συνεργασία με τους επιχειρηματίες των κυρίων παραγωγικών τομέων των Π.Ε. (μάρμαρο, υλοτομία, επεξεργασία ξύλου, κτηνοτροφία, γεωργία, οινοποιία) έργων επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων και έρευνας σχετικά με την εν λόγω επαναχρησιμοποίηση. Πρώθηση προγραμμάτων για παραγωγή ενέργειας από αξιοποιήσιμα απόβλητα σε μονάδες βιοαερίου. Δράσεις ενημέρωσης των τοπικών κοινωνιών.

	<p>Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού</p> <p>Διεύθυνση Τεχνικών Έργων</p> <p>Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων των Π.Ε.</p>	<p>1.3.2</p> <p>Ολοκληρωμένη Διαχείριση υγρών αποβλήτων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συντονισμός ενεργειών για ένταξη δράσεων υγρών αποβλήτων. • Παρακολούθηση της υλοποίησης και λειτουργίας έργων διαχείρισης υγρών αποβλήτων
<p>1.4</p> <p>Πολιτική προστασία</p>	<p>Διεύθυνση Τεχνικών Έργων</p> <p>Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων των Π.Ε.</p> <p>Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας</p>	<p>1.4.1</p> <p>Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις σε υδάτινους αποδέκτες για αντιπλημμυρική προστασία</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μελέτες οριοθέτησης ρεμάτων • Διευθέτηση χειμάρρων και λήψη μέτρων αντιπλημμυρικής προστασίας. • Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας.
	<p>Διεύθυνση Τεχνικών Έργων</p> <p>Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων των Π.Ε.</p> <p>Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας</p>	<p>1.4.2</p> <p>Αποτελεσματική ανταπόκριση της Περιφέρειας στην αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συντονισμός δράσεων και ενεργειών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών. • Εκπόνηση μελετών και εκτέλεση έργων εκτάκτων αναγκών.
<p>1.5</p> <p>Μεταφορικές υποδομές</p>	<p>Διεύθυνση Τεχνικών Έργων</p> <p>Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων των Π.Ε.</p>	<p>1.5.1</p> <p>Συμπλήρωση – ανάπτυξη του δικτύου μεταφορικών υποδομών</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση – συμπλήρωση εθνικού οδικού δικτύου. • Βελτίωση – συμπλήρωση επαρχιακού οδικού δικτύου. • Βελτίωση - συμπλήρωση τού οδικού δικτύου σε περιοχές με χαμηλή προσβασιμότητα • Προώθηση μέσων μεταφοράς περισσότερο φιλικών προς το περιβάλλον. (σιδηρόδρομος και θαλάσσιες μεταφορές) • Ολοκλήρωση και βελτίωση των λιμένων της Περιφέρειας

	<p>Διεύθυνση Τεχνικών Έργων</p> <p>Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων των Π.Ε.</p>	<p>1.5.2</p> <p>Ανάπτυξη συνδυασμένων μεταφορών</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Προώθηση της σιδηροδρομικής σύνδεσης λιμένων και αεροδρομίων. • Δράσεις ενίσχυσης του ρόλου της Περιφέρειας ως διαμετακομιστικού κόμβου. • Προώθηση επενδυτικών σχεδίων για την δημιουργία εμπορευματικών κέντρων.
--	--	---	--

ΑΞΟΝΑΣ 2: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ, ΥΓΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΜΕΤΡΑ	Αρμόδια υπηρεσία	ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
<p>2.1</p> <p>Κοινωνική μέριμνα και υγεία</p>	<p>Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας</p> <p>Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας</p> <p>Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Π.Ε.</p>	<p>2.1.1</p> <p>Ανάπτυξη δομών στρατηγικού σχεδιασμού και συντονισμού του συνόλου των κοινωνικών φορέων με σκοπό τη δημιουργία θεσμών μακροπρόθεσμης προοπτικής</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Στρατηγικός σχεδιασμός στον τομέα και προσδιορισμός του ρόλου της Περιφέρειας στο «άτυπο» δίκτυο φορέων κοινωνικής στήριξης. • Σύσταση ομάδας στρατηγικού σχεδιασμού με τη συμμετοχή συναρμόδιων φορέων. • Ανάπτυξη δικτύου κοινωνικής αλληλεγγύης με δημόσιους, δημοτικούς και κοινωνικούς φορείς. • Ανάπτυξη διαπεριφερειακών συνεργασιών σε εθνικό, ευρωπαϊκό, επίπεδο. • Οργάνωση μηχανισμών και ενεργειών ταχείας αντίδρασης για την αντιμετώπιση έκτακτων κινδύνων και απειλών για τη δημόσια υγεία. • Προληπτικές ενέργειες και δράσεις για την αντιμετώπιση επικείμενων κινδύνων και απειλών για τη δημόσια υγεία

ΜΕΤΡΑ	Αρμόδια υπηρεσία	ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
	<p>Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας</p> <p>Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας</p> <p>Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Π.Ε.</p>	<p>2.1.2</p> <p>Ενίσχυση των παρεμβάσεων της Περιφέρειας σε θέματα κοινωνικής μέριμνας και υγείας, στην κατεύθυνση της μείωσης των ελλείψεων σε υποδομές και υπηρεσίες</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Καταγραφή των ελλειμμάτων σε υποδομές κοινωνικής μέριμνας και υγείας ανά Π.Ε. και ιεράρχηση αναγκών παρέμβασης ανά Π. Ε. • Πρόγραμμα έργων, κάλυψης αναγκών κοινωνικού εξοπλισμού ανά Π.Ε. (υποδομές πρόνοιας και υγείας). • Ολοκληρωμένο σχέδιο συνολικής παρέμβασης για την υποστήριξη Ατόμων με Αναπηρία. • Δράσεις υποστήριξης ανέργων με προτεραιότητα ειδικές ομάδες, σχέδιο υποστήριξης ένταξης μεταναστών • Εκπόνηση προγραμμάτων πρόληψης και προαγωγής υγείας.
<p>2.2</p> <p>Πολιτισμός - Αθλητισμός</p>	<p>Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας</p> <p>Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Π.Ε.</p>	<p>2.2.1</p> <p>Ανάδειξη της πολιτιστικής ιδιαιτερότητας και μοναδικότητας της Περιφέρειας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη ολοκληρωμένων συνεργασιών και δράσεων με Δομές, Συλλογικότητες και Φορείς Πολιτισμού της Περιφέρειας (συνδιοργάνωση φεστιβάλ, εκθέσεων, γεγονότων, καθιέρωση βραβείων κλπ). • Αξιοποίηση και Ανάδειξη ιστορικών – πολιτιστικών ιδιαιτεροτήτων κάθε ΠΕ. • Υλοποίηση ευρωπαϊκών, διακρατικών και διαπεριφερειακών προγραμμάτων και αξιοποίησης της στρατηγικής γεωγραφικής θέσης της Περιφέρειας. • Έκδοση οδηγού (έντυπου – ηλεκτρονικού) με όλα τα σημεία ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, δημιουργία portal για ψηφιακή περιήγηση σε μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας. • Καθιέρωση διοργάνωσης ενός ετήσιου «μεγάλου» πολιτιστικού γεγονότος, διεθνούς εμβέλειας. • Στήριξη της πρωτογενούς πολιτιστικής και καλλιτεχνικής παραγωγής στην Περιφέρεια με τη θέσπιση ειδικού χρηματοδοτικού πλαισίου για την ενίσχυση μεμονωμένων δημιουργών και καλλιτεχνικών οργανισμών με στόχο την δημιουργία πρωτότυπων δημιουργιών και καλλιτεχνικών προϊόντων (σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού & Τουρισμού)

ΜΕΤΡΑ	Αρμόδια υπηρεσία	ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
	<p>Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας</p> <p>Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Π.Ε.</p>	<p>2.2.2</p> <p>Αναβάθμιση των υπηρεσιών που ασκούν τις αρμοδιότητες στους τομείς πολιτισμού και αθλητισμού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία Διεύθυνσης Πολιτισμού – Τουρισμού με τμήματα στις ΠΕ για να επιτευχθεί η διασύνδεση Πολιτισμού – Τουρισμού • Δημιουργία Μητρώου Πολιτιστικών Φορέων, Συλλόγων και Δημιουργών της Περιφέρειας (κατά το πρότυπο του αντίστοιχου Μητρώου του Υπουργείου Πολιτισμού & Τουρισμού). • Εκπόνηση διακριτών σχεδίων δράσης για την ανάπτυξη του παραδοσιακού πολιτισμού, της σύγχρονης τέχνης και του αθλητισμού. • Δημιουργία διαδικτυακής πολιτιστικής ιστοσελίδας της Περιφέρειας
	<p>Διεύθυνση Κοινωνικής Μέριμνας</p> <p>Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Π.Ε.</p>	<p>2.2.3</p> <p>Ανάπτυξη του συντονιστικού και επιτελικού ρόλου της Περιφέρειας στο δίκτυο των φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα του πολιτισμού και αθλητισμού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Χρηματοδότηση έργων και υποδομών αθλητισμού και πολιτισμού. Ιεράρχηση αναγκών ανά Π.Ε. • Δημιουργία άτυπου ή θεσμικού οργάνου διαβούλευσης της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης με πολιτιστικούς και καλλιτεχνικούς οργανισμούς, θεσμούς και μεμονωμένους καταξιωμένους δημιουργούς που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια ΑΜ-Θ • Προώθηση της ερασιτεχνικής καλλιτεχνικής δημιουργίας • Ενέργειες προώθησης του αθλητισμού και των ωφελειών του σε όλες τις ηλικίες με έμφαση στη παιδική ηλικία (προγράμματα για ηλικιωμένους, ημερίδες, σχολικός αθλητισμός κλπ) • Ανάπτυξη και προώθηση διαδημοτικών συνεργασιών στον τομέα των πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων με στόχο την επίτευξη οικονομικών κλίμακας. Δημιουργία περιφερειακού δικτύου Πολιτισμού. • Διοργάνωση πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων ανά ΠΕ με τοπικούς δημοτικούς και συλλογικούς φορείς. • Ενίσχυση συλλογικών, τοπικών, κοινωνικών φορέων για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων πολιτισμού, αθλητισμού. • Θεσμοθέτηση περιφερειακών και διαδημοτικών, αθλητικών και πολιτιστικών δράσεων για ΑΜΕΑ.

ΜΕΤΡΑ	Αρμόδια υπηρεσία	ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
2.3. Περιβαλλοντική υγιεινή	Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Π.Ε.	2.3.1 Εξειδίκευση του ρόλου της Περιφέρειας στην αντιμετώπιση προβλημάτων προστασίας της δημόσιας υγείας	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία και λειτουργία Παρατηρητηρίου Περιβαλλοντικής Υγείας • Βελτίωση υποδομών, σε κάθε ΠΕ, πρόσβασης σε πόσιμο νερό και σε δημόσιο δίκτυο διαχείρισης λυμάτων. • Εκστρατείες περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης πολιτών, με προτεραιότητα στα σχολεία. • Σχέδια δράσης για ειδικές ομάδες πληθυσμού (μετανάστες, Roma, τοξικοεξαρτημένους κλπ). • Έκδοση Κατευθυντήριων Οδηγιών - Προτύπων για βασικούς περιβαλλοντικούς παράγοντες που απειλούν την υγεία.
	Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας των Π.Ε.	2.3.2 Αναβάθμιση της λειτουργίας των Τμημάτων Περιβαλλοντικής Υγιεινής	<ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση της εποπτείας των ελέγχων που πραγματοποιούν τα συγκεκριμένα τμήματα, μέσα και από τη δημιουργία ενός κεντρικού συστήματος παρακολούθησης (σε επίπεδο περιφέρειας) • Ενίσχυση του Εξοπλισμού των Περιφερειακών Υπηρεσιών Περιβαλλοντικής Υγιεινής

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

ΜΕΤΡΑ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
3.1 Γεωργία	<p>Δνση Αγροτικής Οικονομίας</p> <p>Δνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Π.Ε.</p>	<p>3.1.1</p> <p>Επιστημονική υποστήριξη και κατάρτιση των αγροτών</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων για εκπαίδευση και ενημέρωση αγροτών και οργάνωσής στους σε ομάδες • Οργάνωση επισκέψεων σε εκσυγχρονισμένα και επισκέψιμα αγροκτήματα • Βελτίωση αποδοτικότητας γεωτεχνικών υπηρεσιών και διαρκή επιμόρφωση γεωτεχνικών
	<p>Δνση Αγροτικής Οικονομίας</p> <p>Δνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Π.Ε.</p>	<p>3.1.2</p> <p>Βελτίωση των υποδομών και της παραγωγής του γεωργικού τομέα, με μέριμνα για το περιβάλλον</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κατασκευή έργων εγγείων βελτιώσεων όπως αντιπλημμυρικά, αποστραγγιστικά, προστασία από διάβρωση. • Βελτίωση αγροτικού οδικού δικτύου. • Βελτίωση και κατασκευή δικτύων διανομής αρδευτικού νερού. • Αρδευτικά έργα για συλλογή επιφανειακών νερών. • Δημιουργία βάσεων δεδομένων για την ορθολογική χρήση αρδευτικών υδάτων και γεωτρήσεων • Δράσεις ενημέρωσης για την ορθολογική χρήση φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων και επέκταση της βιολογικής Γεωργίας στο επίπεδο παραγωγής. • Εκσυγχρονισμός γεωργικών

		<p>εκμεταλλεύσεων.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογή γεωργοπεριβαλλοντικών προγραμμάτων • Προώθηση των προγραμμάτων αναδασμών και των παράλληλων έργων.
<p>Δνση Αγροτικής Οικονομίας</p> <p>Δνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Π.Ε.</p>	<p>3.1.3</p> <p>Υποστήριξη των γεωργών για τη διάθεση των προϊόντων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Βελτίωση μεταποίησης και εμπορίας, εφαρμογή νέων τεχνολογιών και καινοτόμων μεθόδων. • Δημιουργία συμπράξεων και δικτύωσης για προώθηση των αγροτικών προϊόντων και την ενθάρρυνση της Συμβολαιακής Γεωργίας. • Οργάνωση και συμμετοχή σε εκθέσεις των προϊόντων του αγροδιατροφικού τομέα. • Ένταξη των τοπικών προϊόντων στη βιομηχανία τουρισμού. • Σήμανση παραγόμενων αγροτικών προϊόντων-πιστοποιήσεις Π.Ο.Π. – Π.Γ.Ε., κ.λπ. • Δράσεις Επιχειρησιακού Σχεδίου «Καλάθι Τοπικών Προϊόντων»
<p>Δνση Αγροτικής Οικονομίας</p> <p>Δνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Π.Ε.</p>	<p>3.1.4</p> <p>Αξιοποίηση της γεωθερμίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εκμετάλλευση και προώθηση δημιουργίας υποδομών γεωθερμίας στην παραγωγική διαδικασία

<p style="text-align: center;">3.2</p> <p>Κτηνοτροφία – Αλιεία / Υδατοκαλλιέργεια</p>	<p style="text-align: center;">Δνση Κτηνιατρικής</p> <p style="text-align: center;">Δνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Π.Ε.</p>	<p style="text-align: center;">3.2.1</p> <p style="text-align: center;">Επιστημονική υποστήριξη και κατάρτιση των κτηνοτρόφων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία Σχολής Επαγγελματικής κατάρτισης και διαρκούς εκπαίδευσης των κτηνοτρόφων και επαγγελματιών του χώρου • Οργανωμένες επισκέψεις γεωργοκτηνοτρόφων σε χώρες με ανεπτυγμένο τον πρωτογενή τομέα • Δημιουργία εκτεταμένων βάσεων δεδομένων για εκμεταλλεύσεις και εγκαταστάσεις κτηνοτροφικών προϊόντων • Δράσεις ενημέρωσης εκσυγχρονισμού σφαγείων και διαχείρισης των αποβλήτων τους στα πλαίσια της κοινοτικής νομοθεσίας. Διαχείριση των υποπροϊόντων των σφαγείων σε επίπεδο περιφέρειας
	<p style="text-align: center;">Δνση Κτηνιατρικής</p> <p style="text-align: center;">Δνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Π.Ε.</p>	<p style="text-align: center;">3.2.2</p> <p style="text-align: center;">Ταυτοποίηση και ανάδειξη της τοπικής κτηνοτροφικής παραγωγής</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ένταξη περισσότερων προϊόντων σε καθεστώς πιστοποίησης • Ανάπτυξη παραγωγής περισσότερων παραδοσιακών προϊόντων της περιοχής • Δημιουργία Γραμματείας προώθησης και εξαγωγών προϊόντων πρωτογενούς τομέα
	<p style="text-align: center;">Δνση Κτηνιατρικής</p> <p style="text-align: center;">Δνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Π.Ε.</p>	<p style="text-align: center;">3.2.3</p> <p style="text-align: center;">Προβολή των τοπικών κτηνοτροφικών προϊόντων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ένταξη των τοπικών προϊόντων στην βιομηχανία Τουρισμού • Οργάνωση και συμμετοχή σε εκθέσεις των κτηνοτροφικών προϊόντων • Κατάρτιση προγράμματος δράσης για ένταξη των τοπικών

			προϊόντων σε όλες τις αλυσίδες SM και διαμόρφωσης καταναλωτικής συνείδησης
	<p>Δνση Κτηνιατρικής</p> <p>Δνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Π.Ε.</p>	<p>3.2.4</p> <p>Ενίσχυση και προώθηση της βιολογικής καλλιέργειας και εκτροφής</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Επιλογή κτηνοτροφικών φυτών για βιοκαλλιέργεια για χρήση στις εκτροφές • Κατάρτιση 10ετούς προγράμματος κινήτρων για δημιουργία βιολογικών εκτροφών και ενασχόληση νέων με την κτηνοτροφία
	<p>Δνση Κτηνιατρικής</p> <p>Δνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Π.Ε.</p>	<p>3.2.5</p> <p>Προστασία της Δημόσιας Υγείας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δράσεις ενημέρωσης καταναλωτών • Συνεργασία με κρατικές συναρμόδιες υπηρεσίες για τη διενέργεια ελέγχων • Στοχευμένοι έλεγχοι των υπηρεσιών σε εισαγόμενα προϊόντα
	<p>Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας</p> <p>Δνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Π.Ε.</p>	<p>3.2.6</p> <p>Επιστημονική υποστήριξη και κατάρτιση των επαγγελματιών αλιέων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεχής επιμόρφωση των επαγγελματιών αλιέων για την αειφόρο διαχείριση των αλιευτικών πόρων. • Επιμόρφωση των επαγγελματιών που εκμεταλλεύονται τις λιμνοθάλασσες • Υποστήριξη της οργάνωσης των επαγγελματιών του κλάδου και της συλλογικής δράσης τους με παροχή επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης • Ανάπτυξη δικτύου παρακολούθησης – παρατηρητηρίου της αλιευτικής παραγωγής • Εκπόνηση μελέτης για τον ορισμό «κλειστών»

			<p>περιοχών (Marine Protected Areas- MPA)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Χαρτογράφηση και αξιοποίηση των εσωτερικών υδάτων της Περιφέρειας και αξιοποίησή τους για υδατοκαλλιέργειες – αλιευτικό τουρισμό – εκπαίδευση
	<p>Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας</p> <p>Δνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Π.Ε.</p>	<p>3.2.7</p> <p>Βελτίωση των υποδομών αλιείας / υδατοκαλλιέργειας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εκσυγχρονισμός των αλιευτικών λιμένων της Περιφέρειας. • Εκσυγχρονισμός των υποδομών για τις αλιευτικές εκμεταλλεύσεις των λιμνοθαλασσών • Εκσυγχρονισμός των υποδομών για τις μυδοκαλλιέργειες • Χρήση του γεωθερμικού πεδίου για την ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών • Διατήρηση εκτατικού χαρακτήρα εκτροφής στις λιμνοθάλασσες – «πράσινες» μορφές εκτροφής • Καθορισμός ζωνών αλιείας και καλλιέργειας οστράκων • Διερεύνηση εμπορικών δυνατοτήτων νέων ειδών (πχ μπλε καβούρι, οξύρρυγχος) • Έρευνα και ανάπτυξη νέων ειδών για τα οποία υπάρχει τεχνογνωσία (μικροφύκη, Artemia, αχινοί)
	<p>Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας</p> <p>Δνσεις Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής των Π.Ε.</p>	<p>3.2.8</p> <p>Υποστηρικτικές ενέργειες προβολής και διάθεσης των προϊόντων αλιείας / υδατοκαλλιέργειας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις για την προώθηση των τοπικών αλιευτικών προϊόντων • Υποβοήθηση παραγωγών για πιστοποίηση των αλιευτικών προϊόντων

			<ul style="list-style-type: none"> • Αύξησης της προστιθέμενης αξίας των τοπικών αλιευτικών προϊόντων μέσω μεταποίησης τους • Δημιουργία υποδομών για αξιοποίηση απορριπτόμενων αλιευμάτων
3.3 Βιομηχανία – Ενέργεια - Ορυκτός Πλούτος - Μεταποίηση	Διεύθυνση Βιομηχανίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Π.Ε.	3.3.1 Αναβάθμιση των υποδομών και δικτύων των Β.Ε.ΠΕ.	<ul style="list-style-type: none"> • Καθορισμός συγκεκριμένων χώρων εγκατάστασης μεταποιητικών μονάδων μέσης όχλησης • Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των υποδομών των υφιστάμενων Β.Ε.ΠΕ. • Σύνδεση των Β.Ε.ΠΕ. με το εθνικό και διεθνές οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο • Διασύνδεση των Β.Ε.ΠΕ. με λιμένες και αεροδρόμια
	Διεύθυνση Βιομηχανίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Π.Ε.	3.3.2 Υποστήριξη της επιχειρηματικότητας	<ul style="list-style-type: none"> • Καθορισμός χρήσεων γης • Απλούστευση και επιτάχυνση γραφειοκρατικών διαδικασιών • Υποστήριξη της προώθησης και προβολής των προϊόντων
	Διεύθυνση Βιομηχανίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Π.Ε.	3.3.3 Αναβάθμιση των δικτύων μεταφοράς ενέργειας	<ul style="list-style-type: none"> • Ενθάρρυνση της ενίσχυσης των δικτύων μεταφοράς
	Διεύθυνση Βιομηχανίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων	3.3.4 Αξιοποίηση της αιολικής και ηλιακής ενέργειας και	<ul style="list-style-type: none"> • Προβολή των οικονομικών και περιβαλλοντικών

	Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Π.Ε.	των γεωθερμικών πεδίων	<p>πλεονεκτημάτων των Α.Π.Ε.</p> <ul style="list-style-type: none"> Καταγραφή και αξιολόγηση των δημοσίων κτηρίων και εκτάσεων για τοποθέτηση φωτοβολταϊκών και αιολικών συστημάτων παραγωγής ενέργειας Καταγραφή, αξιολόγηση και αξιοποίηση των γεωθερμικών πεδίων
	Διεύθυνση Βιομηχανίας, Ενέργειας και Φυσικών Πόρων Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Π.Ε.	3.3.5 Αξιοποίηση των μεταλλευτικών αποθεμάτων	<ul style="list-style-type: none"> Προώθηση της έρευνας και αξιολόγησης των μεταλλευτικών αποθεμάτων Προώθηση της αποσαφήνισης των λατομικών περιοχών
3.4 Τουρισμός	Διεύθυνση Δια Βίου Μάθησης, Απασχόλησης, Εμπορίου και Τουρισμού Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Π.Ε.	3.4.1 Σχεδιασμός και προβολή της τουριστικής φυσιογνωμίας της Περιφέρειας	<ul style="list-style-type: none"> Εντοπισμός και καταγραφή όλων των ελκυστικών τουριστικών προορισμών και γεγονότων Δημιουργία κεντρικής δομής σχεδιασμού, υλοποίησης και παρακολούθησης των τουριστικών δεδομένων Στοχευμένη προβολή των τουριστικών προορισμών και γεγονότων της Περιφέρειας σε επιλεγμένους κρίσιμους τομείς και εθνικά και διεθνή fora

	<p>Διεύθυνση Δια Βίου Μάθησης, Απασχόλησης, Εμπορίου και Τουρισμού</p> <p>Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Π.Ε.</p>	<p>3.4.2</p> <p>Ανάδειξη και προώθηση του επιτελικού ρόλου της Περιφέρειας στον τομέα και υποστήριξη των εμπλεκόμενων φορέων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διαρκής διαβούλευση και συντονισμός των δράσεων εμπλεκόμενων φορέων • Συμμετοχή σε τουριστικά γεγονότα και εκθέσεις μείζονος σημασίας υπό την αιγίδα της Περιφέρειας • Οργάνωση Ευέλικτης Δομής Τουριστικού Σχεδιασμού • Σχεδιασμός και υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης και κατάρτισης των επαγγελματιών του τουριστικού τομέα
	<p>Διεύθυνση Δια Βίου Μάθησης, Απασχόλησης, Εμπορίου και Τουρισμού</p> <p>Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Π.Ε.</p>	<p>3.4.3</p> <p>Ενίσχυση της ανάπτυξης νέων μορφών τουρισμού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αξιοποίηση των γεωγραφικών, πολιτιστικών, και θρησκευτικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας και ανάδειξη τους σε τουριστικούς πόλους έλξης • Υποστήριξη νέων τουριστικών δυνατοτήτων της Περιφέρειας, πέραν του «κλασσικού» θερινού τουρισμού
<p>3.5</p> <p>Απασχόληση - Παιδεία - Δια Βίου Μάθηση</p>	<p>Διεύθυνση Δια Βίου Μάθησης, Απασχόλησης, Εμπορίου και Τουρισμού</p> <p>Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Π.Ε.</p>	<p>3.5.1</p> <p>Αξιοποίηση των τοπικών δυνατοτήτων και πλεονεκτημάτων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Εκπόνηση μελέτης εντοπισμού και καταγραφής των παρόντων και μελλοντικών δυνατοτήτων απασχόλησης για κάθε κλάδο παραγωγικής δραστηριότητας • Αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης της Περιφέρειας για την προώθηση νέων μορφών επιχειρηματικότητας και Απασχόλησης

	<p>Διεύθυνση Δια Βίου Μάθησης, Απασχόλησης, Εμπορίου και Τουρισμού</p> <p>Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Π.Ε.</p>	<p>3.5.2</p> <p>Σύνδεση της κατάρτισης με τις ανάγκες της Περιφέρειας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση οργανωτικού και συντονιστικού ρόλου της Περιφέρειας σε θέματα παρακολούθησης της ανεργίας και των προσφερόμενων θέσεων εργασίας • Οργάνωση δράσεων διαβούλευσης και συνεργασίας της Περιφέρειας με τους κεντρικούς και τοπικούς επαγγελματικούς και επιστημονικούς φορείς και δομές κατάρτισης
	<p>Διεύθυνση Δια Βίου Μάθησης, Απασχόλησης, Εμπορίου και Τουρισμού</p> <p>Διευθύνσεις Ανάπτυξης των Π.Ε.</p>	<p>3.5.3</p> <p>Συνεργασία των δομών εκπαίδευσης και κατάρτισης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Οργάνωση δράσεων διαβούλευσης και συνεργασίας της Περιφέρειας και των κεντρικών και τοπικών φορέων και δομών κατάρτισης

ΑΞΟΝΑΣ 4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ

ΜΕΤΡΑ	ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ
<p>4.1.</p> <p>Οργάνωση και λειτουργία</p>	Διεύθυνση Διοίκησης	<p>4.1.1</p> <p>Αναδιοργάνωση δομής και επανακαθορισμός αντικειμένου των υπηρεσιών</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Επανασχεδίαση - οριστικοποίηση του νέου Ο.Ε.Υ. • Σχεδίαση - πιλοτική εφαρμογή 'κέντρων εμπειρογνωμοσύνης' και δικτύων διεκπεραίωσης
	Διεύθυνση Διοίκησης	<p>4.1.2</p> <p>Καθιέρωση ενιαίων προτύπων λειτουργίας υπηρεσιών</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συστηματοποίηση πρότυπων διαδικασιών λειτουργίας και τεκμηρίωσης • Αποτύπωση άτυπων κανόνων λήψης αποφάσεων

	Διεύθυνση Εξυπηρέτησης του Πολίτη	4.1.3 Βελτίωση προγραμματισμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης λειτουργίας	<ul style="list-style-type: none"> • Εισαγωγή κύκλων προγρ/σμού, παρακολούθησης και ελέγχου εργασιών • Μέτρηση της απόδοσης και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών
4.2 ΤΠΕ και Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση	Διεύθυνση Διαφάνειας και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	4.2.1 Ανάπτυξη και λειτουργία ενιαίων και ολοκληρωμένων εφαρμογών	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία νέων υποδομών, επέκταση και ομογενοποίηση υπαρχουσών εφαρμογών - Δημιουργία συμβατών βάσεων δεδομένων • Επικαιροποίηση - εμπλουτισμός των δεδομένων • Επέκταση των εφαρμογών για την περαιτέρω αυτοματοποίηση της λειτουργίας των υπηρεσιών • Εκπαίδευση του προσωπικού
	Διεύθυνση Διαφάνειας και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	4.2.2 Βελτίωση πρόσβασης σε κέντρα ηλεκτρονικής πληροφόρησης	<ul style="list-style-type: none"> • Συνδρομές σε εξειδικευμένες βάσεις πληροφόρησης για την τρέχουσα νομοθεσία (νομική, τεχνική, οικονομική κλπ)
4.3 Ανθρώπινο δυναμικό	Διεύθυνση Διοίκησης Διευθύνσεις Διοικητικού – Οικονομικού των Π.Ε.	4.3.1 Ανάπτυξη των γνώσεων και ικανοτήτων του προσωπικού	<ul style="list-style-type: none"> • Ανίχνευση εκπαιδευτικών αναγκών • Στοχευμένη επιμόρφωση προσωπικού • Συλλογή εμπειρίας και γνώσης στελεχών υπό αποχώρηση • Τεχνική υποστήριξη υπηρεσιών για την ένταξη προγραμμάτων και έργων σε Επιχειρησιακά Προγράμματα.
	Διεύθυνση Διοίκησης Διευθύνσεις Διοικητικού – Οικονομικού των Π.Ε.	4.3.2 Ορθολογική αξιοποίηση του έμφυχου δυναμικού	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνδεση επιμόρφωσης και σπουδών με θέση και αντικείμενο εργασίας • Υποκίνηση της απόδοσης στην εργασία και σύνδεσή της με την υπηρεσιακή εξέλιξη
4.4 Σχέσεις και επικοινωνία της Περιφέρειας με κράτος, φορείς,	Διεύθυνση Διαφάνειας και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης	4.4.1 Βελτίωση προβολής και δημοσιότητας δραστηριότητας Π.Α.Μ.Θ.	<ul style="list-style-type: none"> • Επανασχεδίαση και λειτουργία διεισδυτικότερων & αμφίδρομων μέσων επικοινωνίας (ιστοσελίδα, social media).

<p>πολίτες</p>	<p>Διεύθυνση Εξυπηρέτησης του Πολίτη</p> <p>Αυτοτελές Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου</p>	<p>4.4.2</p> <p>Καταγραφή αναγκών και απόψεων τοπικών κοινωνιών και φορέων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σχεδίαση και πιλοτική λειτουργία συστήματος καταγραφής υποδείξεων, απαιτήσεων και παραπόνων συναλλασσομένων φορέων και πολιτών • Μέτρηση ικανοποίησης πολιτών και φορέων από τις σχεδιαζόμενες παρεμβάσεις και τις παρεχόμενες υπηρεσίες • Συνεργασία και Υποστήριξη Δήμων και Φορέων της Περιφέρειας στην διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων έργων και ενεργειών
<p>4.5</p> <p>Οικονομικά</p>	<p>Διεύθυνση Οικονομικού</p> <p>Διευθύνσεις Διοικητικού – Οικονομικού των Π.Ε</p> <p>Διευθύνσεις Τεχνικών Έργων των Π.Ε.</p>	<p>4.5.1</p> <p>Βελτίωση εγκαταστάσεων και αναβάθμιση εξοπλισμού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συντήρηση και επισκευή κτιρίων & μηχανολογικών εγκατ/σεων • Αγορά νέου εξειδικευμένου εξοπλισμού και υπηρεσιακών οχημάτων • Αναβάθμιση εξοπλισμού ΗΥ και αγορά περιφερειακών και εξοπλισμού γραφείου
	<p>Διεύθυνση Οικονομικού</p> <p>Διευθύνσεις Διοικητικού – Οικονομικού των Π.Ε</p>	<p>4.5.2</p> <p>Αξιοποίηση δημόσιας περιουσίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Περιορισμός των μισθωμένων ακινήτων • Αξιοποίηση ακινήτων
	<p>Διεύθυνση Οικονομικού</p> <p>Διεύθυνση Διαφάνειας και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης</p>	<p>4.5.3</p> <p>Αναβάθμιση της οικονομικής διαχείρισης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση των κεντρικών οικονομικών διαχειριστικών λειτουργιών • Εφαρμογή του διπλογραφικού λογιστικού συστήματος και υιοθέτηση ενιαίου πληροφοριακού συστήματος οικονομικής διαχείρισης • Περιορισμός των λειτουργικών εξόδων • Βελτίωση των μηχανισμών είσπραξης των ιδίων εσόδων